

САЙМЪН БЕКЕТ

ГРОБОВНИ ТАЙНИ

Част 4 от „Д-р Дейвид Хънтър“

Превод от английски: Яна Маркова, 2013

chitanka.info

ПРОЛОГ

Едно. Две. Осем.

Числата на разложението. Това е съотношението, в което всички организми, големи и малки, се разлагат. Във въздуха, във водата и в почвата. При идентични климатични условия потопеният във вода труп се разлага два пъти по-бавно от този, оставен на открито. Ако е заровен, му е необходимо осем пъти повече време. *Едно, две, осем.* Формулата е съвсем приста и винаги се оказва вярна.

Колкото по-дълбоко е заровено нещо, толкова по-дълго остава непокътнато.

Като погребете трупа, вие не позволявате на хранещите се с мърша насекоми да достигнат до него. Микроорганизмите, които унищожават меките тъкани, не могат да съществуват без наличието на въздух, а изолираната хладна и тъмна среда още повече забавя разграждането. Процес, на който при други обстоятелства са му необходими няколко дни или седмици, при тези условия може да продължи с месеци. Дори с години.

А понякога и по-дълго.

Оставено без светлина, въздух и топлина, мъртвото тяло може да се съхрани за неопределено дълъг период. Сгущено в студената земя, то изпада в състояние на пълен застой и смяната на сезоните на повърхността не оказва никакво влияние върху него.

Но и тук, както навсякъде другаде, съществуват причинно-следствени връзки. Както в природата нищо не изчезва напълно, така и нищо не може да остане напълно невидимо. Независимо колко дълбоко са погребани, мъртвите винаги успяват да дадат знак за присъствието си. *Едно. Две. Осем.*

Нищо не остава скрито завинаги.

ДЕСЕТ ГОДИНИ ПО-РАНО

1

— За кого да предам?

Полицайката беше ледена, във всеки смисъл на думата. Бузите ѝ бяха зачервени и изпръхнали, а по издутото ѝ жълто яке се виждаха мокри капчици от мъглата, която спусналият се ниско над земята облак беше донесъл със себе си. Изгледа ме с едва прикрита неприязън, сякаш аз бях виновен за лошото време и за това, че е принудена да стои на открито насред тресавището.

— Доктор Дейвид Хънтър. Главен инспектор Симс ме очаква.

Тя погледна с явно нежелание папката си ѝ приближи радиостанцията до устата си.

— Тук един човек иска да се срещне с главния инспектор. Казва, че е от съдебномедицинския екип. Господин Дейвид Хънтър.

— Доктор Хънтър — поправих я аз.

Погледът, който ми отправи, показваше, че ѝ е абсолютно все едно. От радиостанцията се чу изпращяване и някакъв глас каза нещо неразбираемо. Каквото и да беше, то въобще не подобри настроението ѝ. Жената ме изгледа кисело още веднъж, отдръпна се встрани и ми направи знак да мина.

— Все направо и паркирайте при останалите коли — заяви тя доста грубо.

— И аз ви благодаря — измърморих аз и подкарах нататък.

Светът зад стъклото на колата бе скрит от плътната завеса на мъглата. От време на време мъглата се разсейваше на места и тогава пред очите ми се появяваше мрачният мокър пейзаж на тресавището. След това бялата пелена отново се спускаше и обгръщаше колата. Малко по-нататък, на едно сравнително равно място, имаше импровизиран паркинг за полицейските коли. Един полицай ми направи знак да спра там и си проенът заподскача и се заклати по неравната земя, докато търсех подходящо място за паркиране.

Изгасих мотора и се протегнах. Пътуването беше доста дълго, а и бях карал без почивка. Нетърпението и любопитството бяха надделели над желанието ми да спра някъде по пътя. Симс не ми

съобщи много подробности, когато се обади по телефона, каза само, че са открили гроб в Дартмур и иска да присъствам на разкопаването му. В това нямаше нищо необичайно — поне пет-шест пъти в годината ме викаха да присъствам на подобни процедури. Но през последните дванайсет месеца думите „убийство“ и „Дартмур“ бяха станали синоними с името на един-единствен човек.

Джером Монк.

Монк беше сериен убиец и изнасилвач, който бе признал, че е убил четири млади жени. Три от тях бяха почти деца, а телата им така и не бяха открити. Ако се окажеше, че това е гробът на една от тях, то твърде вероятно бе и останалите гробове да се намират наблизо. Това щеше да е една от най-мащабните операции по откриване и идентифициране на трупове, проведена през последните десет години.

А аз определено исках да участвам в нея.

— Всички през цялото време мислеха, че е погребал жертвите си някъде там — споделих със съпругата си Кара в кухнята през онази сутрин, докато забързано се подготвях да замина.

Повече от година живеехме в една викторианска вила в Югозападен Лондон, а на мен все още ми се налагаше да я питам къде държи някои неща.

— Дартмур е обширен район, но не може да има толкова много трупове, заровени там.

— Дейвид — натърти Кара и хвърли многозначителен поглед към Алис, която закусваше.

Смръщих вежди и едва чуто промълвих „извинявай“. Обикновено много внимавах да не спомена пред петгодишната ни дъщеря някоя зловеща подробност, свързана с работата ми, но вълнението от предстоящото ме бе направило непредпазлив.

— Какво означава „жертви“? — изчурулика Алис, намръщи се съсредоточено и вдигна внимателно пълната лъжица, от която се стичаше кисело мляко с вкус на малини.

В момента това беше любимата ѝ храна; накърно беше решила, че вече е твърде голяма, за да закусва попара.

— Това е нещо, свързано с работата на татко — отвърнах аз, като се надявах, че няма да задава повече въпроси.

Имаше още много време, докато порасне и се сблъска с тъмните страни на живота.

— Защо са погребани? Те умрели ли са?

— Хайде, миличка, довърши си закуската — подкани я Кара. — Татко трябва да тръгва след малко, а и ти ще закъснееш за училище.

— Кога ще се върнеш? — попита ме Алис.

— Скоро. Ще се прибера още преди да усетиш.

Наведох се и я вдигнах. Телцето ѝ беше топло и учудващо леко, но въпреки това винаги се изненадвах колко голяма е станала в сравнение с бебето, което беше — както ми се струваше — съвсем доскоро. *Децата винаги ли порастват толкова бързо?*

— Нали ще бъдеш послушна, докато ме няма?

— Аз винаги съм послушна — отвърна тя обидено.

Все още държеше в ръка пълната лъжица и малко от киселото мляко падна върху бележките ми, които бях оставил на масата.

— Внимавай — каза Кара, откъсна малко кухненска хартия и изтри млякото. — Ще остане петно. Дано не са някакви важни документи.

Алис, изглежда, се разстрои.

— Извинявай, татко.

— Няма нищо.

Целунах я и я поставих обратно на столчето ѝ, след това събрах бележките си. Върху най-горния лист се бе образувало лепкаво петно. Прибрах всичко в папката и се обърнах към Кара:

— Трябва да тръгвам.

Тя ме последва в хола, където бях оставил пътната си чанта. Прегърнах я. Косата ѝ ухаеше на ванилия.

— Ще ти се обадя по-късно, когато ще имам по-добра представа колко дълго ще отсъствам. Надявам се да не е повече от няколко дни.

— Карай внимателно — отвърна ми тя.

И двамата бяхме свикнали с пътуванията ми. Аз съм един от малкото съдебномедицински антрополози в страната и професията ми изисква да присъствам там, където откриха труп. През последните години ме бяха викали да участвам в разследвания в чужбина, както и по всички краища на Великобритания. Работата ми често беше неприятна, но винаги изключително необходима, а аз се гордеех както с уменията си, така и с репутацията си на добър професионалист.

Не искам да кажа, че изпълнявам тази част от професионалните си задължения с удоволствие. Винаги ми беше неприятно, когато

трябваше да напусна жена си и дъщеря си, но ставаше въпрос само за няколко дена.

Паркирах на мястото, посочено ми от полицая — сравнително равна площадка встрани от пътя, където бяха оставени всички полицейски коли и микробуси. Слязох от колата и се хванах за вратата, тъй като кракът ми се подхълзna на калната трева. Въздухът миришеше на влага, пирен и изгорели газове. Отидох до багажника и извадих един гащеризон. Обикновено полицията осигурява необходимото предпазно облекло, но аз предпочитам да си нося свой собствен. Вдигнах ципа и взех алуминиевото куфарче, където държах нужните ми инструменти. Доскоро използвах един доста очукан куфар, но Кара бе успяла да ме убеди, че трябва да приличам повече на експерт-консултант, отколкото на амбулантен търговец. Както обикновено имаше право.

Една кола спря наблизо, докато си проправях път между паркираните полицейски превозни средства. Яркожълтият й цвят трябваше да ми подскаже за кого става въпрос, но в момента вниманието ми беше насочено другаде и не ѝ обърнах никакво внимание, докато някой не ми подвикна:

— Значи успя да откриеш мястото, а?

Обърнах се и видях двама мъже, които слизаха от колата. Единият беше дребен и имаше остри черти на лицето. Не го бях виждал преди, но разпознах по-младия мъж до него. Беше висок, с приятна външност, движеше се със самочувствието на спортист и при всяка крачка самодоволно поклащаше широките си рамене. Не очаквах да срещна Тери Конърс тук, но в момента, в който видях колата, трябваше да се досетя, че е той. Яркото мицубиши беше любимата му играчка, с която той особено се гордееше. То нямаше нищо общо с невзрачните автомобили, обикновено използвани от отдела за разследване на криминални престъпления.

Усмихнах се, макар че обикновено изпитвах смесени чувства, когато го срещнех. От една страна ми беше приятно да видя познато лице сред анонимните полицаи, които ме заобикаляха, но от друга, между нас с Тери винаги беше съществувало известно напрежение, което така и не изчезна.

— Не знаех, че участвуаш в това разследване — казах аз, когато мъжете приблишиха към мен.

Той се ухили, лицевите му мускули се раздвижиха и продължиха да прехвърлят неизменната дъвка. Стори ми се по-отслабнал в сравнение с последния път, когато се видяхме. Чертите на лицето му се бяха изострили въпреки характерната квадратна челюст.

— Аз съм заместник главен инспектор по това разследване. Кой мислиш, че те препоръча?

Усмивката не слезе от лицето ми. Когато за първи път срещнах Тери Конърс, той работеше като следовател към полицейското управление в Лондон, но всъщност не се запознахме покрай работата си. Съпругата му Дебора и Кара посещаваха една и съща женска консултация и там се бяха сприятелили. В началото ние с Тери се отнасяхме с известно подозрение един към друг. Като изключим сходните ни професионални ангажименти, нямахме нищо общо. Той беше амбициозен, имаше силно изявен състезателен дух, много обичаше спорта и гледаше на професията си като на съревнование, в което трябва да се докаже. Аз бях първият съдебномедицински антрополог, когото Тери срещаше в живота си, и той бързо осъзна възможностите, които познанството ни би могло да му предостави. Може би самочувствието и егото му понякога леко страдаха, но успешно приключението случаи, в които ме бе поканил да участвам, се бяха отразили благоприятно на кариерите и на двама ни.

Всички останахме много изненадани, когато миналата година той реши да напусне лондонската полиция. Така и не разбрах защо го направи. Говореше се, че Дебора искала да се премести по-близо до семейството си в Екситър, но беше абсолютно необяснимо как човек като Тери се бе съгласил да остави напрегнатата полицейска работа в Лондон и да отиде в Девън.

Последната ни среща беше малко преди да се преместят в провинцията. Четиридесетте бяхме излезли на вечеря, но атмосферата през цялото време беше напрегната. Между Тери и жена му непрекъснато прехвърчаха искри и всички с нетърпение чакахме края на вечерта. След това Кара и Дебора положиха усилия да поддържат връзка помежду си, но като цяло това беше загубена кауза. Оттогава нито бях виждал Тери, нито бях разговарял с него.

Но очевидно работата му вървеше добре, след като бе станал заместник главен инспектор по такова значимо разследване.

Предполагах, че тази позиция ще бъде възложена на някой с по-висок чин, а не на редови следовател.

Вероятно това обясняваше отслабването му.

— Чудих се как Симс е попаднал на моето име — отвърнах аз.

Въпреки че бях акредитиран консултант към полицията, повечето случаи ми се възлагаха, след като някой ме бе препоръчал. Просто ми се искаше участието ми в такова значимо разследване да не се дължи на Тери Конърс.

— Казах много хубави неща за теб, така че гледай да не ме разочароваш.

— Ще се постараия — отвърнах аз, като потиснах надигналото се в мен раздразнение.

Той посочи с пръст по-дребния мъж, който вървеше до него.

— Това е следовател Роупър. Боб, запознай се с Дейвид Хънтър, съдебномедицинския антрополог, за когото ти говорех. Може да извлече от разлагащите се трупове повече информация, отколкото би искал да получиш.

Следователят се обърна към мен и ми се усмихна. Имаше остри черти на лицето, а по кривите му зъби се забелязваха никотинови петна. Погледът му обаче едва ли би пропуснал някоя подробност. Той кимна и към мен се понесе силната миризма на евтин афтършейв.

— Значи тази работа е точно за вас. — Говореше носово, с типичния местен акцент. — Особено ако се окаже това, което предполагаме.

— Все още не знаем за какво точно става дума — вметна Тери.

— Тръгвай, Боб. Искам да си поговоря с Дейвид.

Думите му прозвучаха доста грубо. По погледа на Роупър стана ясно, че се е обидил, но продължи да се усмихва.

— Добре, шефе.

Тери го изгледа намръщено, докато се отдалечаваше.

— Внимавай с Роупър. Той е човек на главния инспектор. Двамата със Симс са толкова гъсти, че Роупър може направо да го почеше по топките.

Изглежда между двамата имаше някакъв личен конфликт, но пък Тери винаги успяваше да се спречка с останалите. Аз обаче нямах никакво намерение да се забърквам в служебните им междуособици.

— Има ли някакви спорове относно трупа?

— Няма никакви спорове, но всички много се надяват, че трупът е на една от жертвите на Монк.

— А ти какво мислиш?

— Нямам представа. Нали ти си тук, за да отговориш точно на този въпрос. Нямаме право на грешка — отвърна той и пое дълбоко въздух; изглеждаше доста напрегнат. — Хайде, да вървим. Симс вече е там и по-добре да не го караме да ни чака.

— Що за човек е той? — попитах аз, докато вървяхме към струпаните един до друг фургони и преносими постройки.

— Копелето е лишено от всякакво чувство за хумор. По-добре не му се изпречвай на пътя. Но трябва да му се признае, че съвсем не е глупав. Знаеш ли, че той води разследването на първото убийство?

Кимнах. Симс се бе прочул още миналата година като човека, който бе успял да вика Джером Монк зад решетките.

— Сигурно се е отразило добре на професионалната му кариера.

Стори ми се, че в усмивката на Тери имаше голяма доза горчивина.

— Може да се каже. Говори се, че след няколко години ще седне на стола на заместника на регионалната полиция. Това разследване може много да му помогне, затова очаква резултати от нас.

Не е единственият, който очаква резултати, помислих си аз и хвърлих поглед към Тери. Той беше видимо напрегнат и нервен, но това едва ли би трябвало да ме изненада, имайки предвид, че беше заместник главен инспектор в разследване с такава обществена значимост.

Стигнахме до фургоните и преносимите постройки, които се намираха в непосредствена близост до една пътека, водеща встрани от пътя. Между фургоните бяха прокарани дебели черни кабели, в мъглата се долавяше мириз на изгорели газове, които идваха от боботещите генератори. Тери спря до един от фургоните.

— Ще намериш Симс някъде близо до гроба. Довечера, ако успея да се върна навреме, може да пием по нещо. Отседнали сме на едно и също място.

— Ти няма ли да дойдеш? — учудих се аз.

— Виждал съм доста гробове като този — опита се да звучи непринудено, но не му се удаде. — Дойдох тук само за да взема някои документи. Чака ме доста път.

— Къде отиваш?

Той попипа нервно носа си.

— Ще ти кажа по-късно. Хайде, пожелай ми късмет — подхвърли той и шумно се заизкачва по стъпалата на фургона.

Зачудих се защо му бе късмет, но в момента нямах време да мисля върху игричките, които Тери играеше.

Обърнах се и се загледах към тресавището.

Пред погледа ми се простираше гол пейзаж, обвит в мъгла. Наоколо нямаше никакви дървета, само тук-таме се виждаха черни бодливи храсталаци. Беше все още началото на годината и между пирена, камъните и туфите остра трева се подаваха почернелите от зимата стебла на орловата папрат. От пътя, където бях застанал, склонът се спускаше плавно надолу и после отново се издигаше. В най-горната му част, на около четвърт миля от мен, се виждаше невисоко и доста грозно скално образувание, за което Симс ми беше споменал.

Черната скала.

В Дартмур има много подобни впечатляващи скални масиви, оголени скали, които се издигат над тресавището, подобно на туморни образувания. Изсеченият от вятъра силует на Черната скала, който се очертаваше на фона на небето, не можеше да бъде събъркан с нищо друго. Тя се намираше на върха на ниския склон и приличаше на широка тумбеста кула, сякаш някакво огромно дете беше натрупало един върху друг големи плоски камъни. Не беше по-тъмна от другите скали, които бях виждал и околността, така че може би името ѝ бе свързано с някоя зловеща случка от миналото. Звучеше достатъчно злокобно, че да привлече нездравия интерес на вестниците.

Особено ако се окажеше, че Джером Монк бе погребал жертвите си тук.

След като Симс ми се обади, веднага започнах да се ровя из интернет, за да събера колкото се може повече информация по случая. Монк беше мечтата на всеки журналист. Той беше неудачник и самотник, който бе крал и бракониерствал, за да допълни мизерните си доходи като общ работник. Бе останал сирак още от първия си ден, тъй като майка му бе починала при раждането. Този факт не остана незабелязан от таблоидите, които веднага изтъкнаха, че тя е била първата му жертва. В жълтата преса пишеше, че е циганин, макар че

това не беше вярно. По-голямата част от живота си бе прекарал във фургон, който местеше в различни части на Дартмур. Местните цигани обаче го отбягвали, а и останалата част от обществото не искала да има нищо общо с него. Характерът му напълно съответстваше на външния му вид, беше непредсказуем и склонен на неочаквани изблици на ужасяваща жестокост.

Ако за някого можеше да се каже, че прилича на типичен убиец, това беше Монк.

Имаше уродлив външен вид, но физически беше изключително силен, истинска игра на природата. На снимките и кадрите от съдебния процес се виждаше огромен мъж, чиято гола глава приличаше на гюле, а дълбоко изрязаните черти на лицето му придаваха мрачен вид. Кръглите като копчета черни очи блестяха и бяха толкова изразителни, колкото очите на кукла, а устните му непрекъснато бяха изкривени в подигравателна усмивка. Още по-смущаваща беше вдълбнатината на челото му, сякаш някакъв гигантски палец бе натиснал топка глина и оставил отпечатък върху нея. Белегът изглеждаше доста сериозен, човек би си помислил, че подобно нараняване ще бъде смъртоносно.

Повечето хора сигурно съжаляваха, че не е било така.

Най-шокиращото не бяха самите престъпления, макар че и те бяха достатъчно зловещи. Ужасяващо беше садистичното удоволствие, с което бе подбирал беззащитни жертви от района на Дартмур. Първата беше Зоуи Бенет, тъмнокосо седемнайсетгодишно момиче с амбиции да стане модел. Една вечер си тръгнала от дискотеката и повече никога не се прибрала вкъщи. Три вечери по-късно изчезнало още едно момиче.

Линдзи Бенет, еднояйчната близначка на Зоуи.

До този момент се извършвало рутинно издирване на изчезнал човек, но след втория случай новината се появила по първите страници на вестниците. Никой не се съмнявал, че и двете момичета са похитени от един и същи човек. Когато намерили чантата на Линдзи в кофа за боклук и всяка надежда сестрите да бъдат открити живи изчезнала, избухнало обществено недоволство. Ужасно е такава съдба да споходи едно семейство веднъж, а какво да кажем, ако нещастието се повтори? И особено когато става въпрос за близначки.

Когато привлекателната деветнайсетгодишна тъмнокоса Тина Уилямс също изчезнала, последвала истерия и обичайните за такива

случаи фалшиви сигнали. Известно време се работело по една сигурна следа — бяла лимузина била заснета от камерите и забелязана от минувачи в районите, където Линдзи Бенет и Тина Уилямс били видени живи за последен път.

След това Монк взел четвъртата си жертва и окончателно затвърдил представата, че е истинско чудовище. Двадесет и петгодишната Анджела Карсън била по-възрастна от останалите момичета и не била нито тъмнокоса, нито красива. Имало и друга съществена разлика.

Тя била напълно глуха и не можела да говори.

По-късно съседите разказвали, че чули смеха на Монк, докато той я изнасилвал и след това я пребил до смърт в собствения ѝ апартамент. Когато двама полицаи пристигнали в отговор на сигнал, подаден на телефон 999, те разбили вратата и открили Монк заедно с трупа в потрошената баня. Той бил целият покрит с кръв и се държал като обезумял. Полицайтите били едри мъже, но въпреки това Монк ги пребил така, че и двамата загубили съзнание. След това изчезнал в нощта.

А явно и от лицето на земята.

Последвало едно от най-мащабните издирвания в историята на Великобритания, но от Монк нямало и следа. Както и от сестрите Бенет и Тина Уилямс. При обиска под фургона му били открити червило и четка за коса, които принадлежали на една от близнаките, но не и самите момичета. Изминали цели три месеца преди Монк да бъде забелязан отново — стоял край пътя някъде в централната част на Дартмур. Бил мръсен и смърдял, не показал никаква съпротива при ареста, нито пък отхвърлил предявените му обвинения. По време на процеса се признал за виновен и заявил, че е извършил и четирите убийства, но отказал да съобщи къде се е криел, както и къде е закопал телата на убитите момичета. Повечето хора смятали, че е заровил труповете някъде в тресавищата и е останал да се крие там. Но Монк само се усмихвал презрително и отказвал да говори.

След като убиецът бил вече зад решетките, обществото бързо загубило интерес към историята. Четирите момичета били поредните жертвии, чиято съдба завинаги щяла да остане неизвестна.

Може би това щеше да се промени съвсем скоро.

Яркосинята палатка на съдебномедицинския екип светеше като сигнален огън сред мрачното тресавище. Намираше се почти на средата между пътя и скалното образувание, съвсем близо до неравната кална пътека, която ги свързваше. Ситният дъждец продължаваше да вали, спрях за момент и вдишах дълбоко мириса на мокрия плодороден торф, питах се какво ли ме чакаше там вътре.

След това поех по пътеката към палатката.

Полицейската лента очертаваше коридор, който започваше от средата на пътеката и стигаше до палатката на съдебномедицинския екип. Оттук вече бяха минали много хора и тази част от тресавището бе покрита с черна кал. Ботушите ми жвакаха, докато вървях покрай развените от вятъра ленти. Районът около палатката също бе отцепен, а пред входа ѝ стоеше един униформен водач на куче. Той пристъпваше от крак на крак, за да се стопли. Двамата с немската овчарка впериха поглед в мен и внимателно ме наблюдаваха, докато се приближавах.

— Идвам при главен инспектор Симс — обясних аз малко задъхано.

Преди да успее да отговори каквото и да било, отворът на палатката бе отметнат и оттам се появи мъж на около четиридесет години, който някак се стремеше да изглежда по-възрастен. Беше облечен в предпазен гащеризон, който никак не му подхождаше. Лицето му бе абсолютно безизразно и за да компенсира меките черти и добродушното си изльчване, бе пуснал мустаци, които да му придадат по-войнствен вид. Беше свалил качулката на гащеризона и черната му коса бе така добре сресана, че приличаше на гипсова отливка.

— Вие ли сте доктор Хънтър? Аз съм Симс.

Дори и да не бях разпознал гласа му, щях да се досетя, че е той. Звучеше властно и заповеднически, като на човек, който не би се вслушал в чуждото мнение. Светлите му очи се плъзнаха по мен и в този момент разбрах, че за добро или зло, вече ме бе преценил.

— Очаквахме ви преди половин час — заяви той и изчезна в палатката.

И на мен ми е приятно да се запознаем. Водачът стисна здраво повода на кучето и се дръпна встрани, за да ми направи път. Не се чувствах особено комфортно, докато минавах покрай него към палатката, защото през цялото време усещах погледа на немската овчарка върху себе си.

В сравнение с огромното открито пространство на тресавището, вътре ми се стори тясно и набълъкано с хора, облечени в предпазни

гащеризони. Разсияната светлина, която преминаваше през сините стени на палатката, създаваше тайнствена атмосфера. Въздухът беше влажен и лепкав, усещаше се тежка миризма, която ужасно много ми напомняше за лагеруване на палатка. Освен това миришеше на изкопана пръст и на още нещо, далече не така безобидно.

Гробът се намираше точно в средата.

Около него бяха подредени прожектори, от които се носеше лека пара заради влажния въздух. Около черния правоъгълник от торф, ограден с въже, бяха поставени метални плочи, върху които да стъпваме. Някакъв човек, за когото предположих, че е криминалист, бе застанал на колене до гроба. Беше едър мъж, който държеше покритите си с ръкавици ръце вдигнати във въздуха, сякаш беше хирург в операционна. Точно пред него стърчеше някакъв предмет, който се подаваше от торфа. На пръв поглед приличаше на камък или корен, но само докато човек не се вглеждаше по- внимателно.

От мократа земя се подаваше разлагаша се човешка ръка, чиито кости стърчаха изпод плътта.

— За съжаление се разминахте с патолога, но той ще се върне веднага щом трупът бъде готов за преместване — заяви Симс и откъсна вниманието ми от гроба. — Доктор Хънтър, запознайте се с професор Уейнрайт, съдебномедицински археолог, който ще ръководи изравнянето на трупа. Може би сте чували за него.

В този момент насочих вниманието си към човека, коленичил до гроба. *Уейнрайт?* Усетих как стомахът ми се свива.

Много ясно, че бях чувал за него. Ленард Уейнрайт беше преподавател в Кеймбридж, който работеше и като консултант към полицията. Той беше един от най-добрите съдебномедицински експерти в страната и безупречната му репутация нравеше значимо всяко разследване, в което участваше. Но зад образа на Уейнрайт като учен и експерт се криеше и още нещо. Говореше се, че е безмилостен към всеки, който би могъл да му бъде конкурент. Открито критикуваше онова, което наричаше „moderna судебна медицина“, а в тази категория попадаха всички дисциплини, освен неговата. Само преди година беше публикувал в едно научно списание статия, в която се подиграваше с тезата, че моментът на настъпване на смъртта може да се определи по степента на разложение на меките тъкани. Спомням си, че докато я четях, вместо да се ядосам, намерих написаното за забавно.

Само че тогава не знаех, че ще ми се наложи да работим заедно.

Уейнрайт се изправи на крака, при което ставите му изпушкаха като на човек, страдаш от артрит. Беше около шейсетгодишен, огромен мъж, облечен в опънат по него, покрит с кал гащеризон. Свали маската от устата си и дебелите му пръсти, покрити с бели латексови ръкавици, силно ми заприличаха на наденички. Чертите на лицето му бяха доста груби, но ако човек проявеше благосклонност, би могъл да ги нарече патрициански.

— За мен ще бъде удоволствие да работя с вас, доктор Хънтър — заяви той и ми се усмихна неопределено.

Гласът му се лееше като на опитен оратор.

— За мен също — отвърнах аз и се усмихнах едва-едва.

— Гробът е бил открит вчера късно следобед от няколко души, излезли на разходка — обясни Симс, вперил поглед в ръката, която се подаваше от земята. — Както виждате, доста плитко е изкопан. Пуснахме сонда и установихме, че на не повече от шейсет сантиметра под повърхността има твърд граничен слой. Това не е идеалното място да погребеш труп, но за щастие убиецът не го е знаел.

Наведох се, за да огледам студената тъмна почва.

— Торфът ще направи нещата доста интересни.

Уейнрайт кимна предпазливо, но не каза нищо. Като археолог, той по-добре от мен познаваше проблемите, свързани с гробовете, изкопани в торф.

— Най-вероятно дъждът е отмил горния слой почва, покриваща ръката, а животните са свършили останалото — продължи Симс. — И след това хората, излезли на разходка, видели ръката да стърчи от земята. За съжаление в началото не разбрали какво точно са открили и са изкопали част от пръстта наоколо.

— Бог да ни пази от аматьори — обади се Уейнрайт.

Може би беше чисто съвпадение, но в този момент погледът му бе насочен към мен.

Коленичих върху една от металните площи и огледах ръката. Тя се подаваше до костите на китката. По-голямата част от меката тъкан беше изгризана, а първите два пръста, които вероятно са се намирали най-отгоре, въобще липсваха. В това нямаше нищо необичайно — големите мършояди като лисиците, а дори и по-едрите птици като гарваните и чайките, спокойно може да са ги отнесли.

Но вниманието ми беше провлечено от това, че под следите от зъби, оставени по костите, отчупените повърхности на фалангите изглеждаха съвсем гладки.

— Възможно ли е някой от хората, открили ръка, да я е настъпил? Или да е била увредена, докато са копали? — попитах аз.

— Твърдят, че не са я докосвали — заяви Симс абсолютно безизразно. — Защо питате?

— Вероятно не е важно. Просто пръстите са счупени. Направо са прекършени, а това не би могло да направи нито едно животно.

— Да, и аз забелязах — каза провлечено Уейнрайт.

— Смятате ли, че това е важно? — попита Симс.

Уейнрайт не ми даде никаква възможност да отговоря.

— Прекалено рано е да се твърди каквото и да било. Освен ако доктор Хънтър няма никаква теория...

Нямаше да се оставя да ме въвлекат в слепи предположения.

— Все още не. Открихте ли нещо друго?

Вероятно криминалистите вече бяха претърсили внимателно вътрешността на палатката.

— Нищо важно засега. Намерихме на повърхността две малки костици, за които предполагаме, че са от заек. Със сигурност не са човешки, но може и вие да им хвърлите един поглед — каза Симс и погледна часовника си. — А сега, ако няма нищо друго, тръгвам за пресконференцията. Професор Уейнрайт ще ни информира за всичко, което искате да знаете. Ще работите под прякото му ръководство.

През цялото време Уейнрайт ме наблюдаваше с лек интерес. Патологът носеше цялата отговорност за тленните останки, но като съдебномедицински археолог Уейнрайт бе изцяло отговорен за изкопаването на трупа. Нямах никакъв проблем с това, поне на теория. Въпреки това бях чувал за много случаи, когато трупът е бил увреден по време на изравнянето поради неопитност или твърде голям ентузиазъм от страна на археолога. Работата ми значително щеше да се усложни, ако например черепът беше разбит на парчета с кирка или лопата.

Освен това нямах намерение да позволя да ме третират като помощник на Уейнрайт.

— Нямам нищо против, що се отнася до изваждането на трупа от земята — отвърнах аз. — Очаквам да се консултирате с мен по всички

въпроси, които се отнасят до самите останки.

В палатката настъпи пълна тишина. Симс ме погледна хладно.

— Двамата с Ленард се познаваме много отдавна, доктор Хънтър. Работили сме заедно по много разследвания и трябва да отбележа, че работата ни винаги е била успешна.

— Не исках да...

— Бяхте ми препоръчан като добър специалист, но ми трябват хора, които умеят да работят в екип. лично съм заинтересуван от това разследване и няма да толерирам никакви конфликти от страна на когото и да било. Ясен ли съм?

Усещах погледа на Уейнрайт върху себе си, бях сигурен, че той бе причината Симс да ми говори по този начин. Вътрешно започнах да настръхвам, но бях работил с доста главни инспектори с тежък характер и знаех, че не трябва да споря. И аз като него се постарах лицето ми да остане безизразно.

— Да, разбира се.

— Добре. Сигурен съм, че не е необходимо да ви напомням колко важно е това разследване. Джером Монк вече е зад решетките, но що се отнася до мен, не считам, че работата ми е приключила, докато не открия труповете на жертвите и не ги предам на семействата им. Трябва да разбера дали това е един от тях — Симс задържа малко по-дълго погледа си върху мен, сякаш искаше да се увери, че съм го разбрал правилно. — А сега, господа, ако няма друго, ще ви оставя да работите — заключи той и излезе от палатката.

За момент и двамата с Уейнрайт мълчахме. Археологът се изкашля доста театрално.

— Е, доктор Хънтър, да се залавяме за работа.

Имах чувството, че под ярката светлина на прожекторите времето е спряло. Черният торф като че ли не искаше да пусне тялото от хватката си, беше прилепнал плътно по него, докато малко по малко трупът се показваше на повърхността. Напреднахме много бавно. При повечето видове почви очертанията ма изкопания гроб бяха ясни. Пръстта, която е била извадена и след това върната на мястото си, е порохкова от другата около нея, затова краишата на изкопа се забелязват относително лесно. При торфа обаче не е така. Той поема водата като гъба, затова и не се рони като останалите видове почви. Разбира се,

очертанията на гроба пак може да се намерят, но са необходими повече умения и внимание.

Уейнрайт притежаваше и двете. Физическото му присъствие се усещаше много силно в затвореното пространство на палатката, чиито сини стени леко се полюшваха от вятъра. Мислех, че ще ме накара да стоя и да гледам отстрани, но за моя изненада той с удоволствие прие помошта ми. След като наранената ми гордост се успокои, бях принуден да призная, че съдебният археолог наистина си разбираше от работата. Големите му ръце удивително сръчно отстраняваха влажния торф и разкриваха човешките останки, дебелите му пръсти пипаха с прецизността на хирург. Работехме един до друг, коленичили върху металните плохи отстрани на гроба, и докато трупът бавно излизаше на повърхността, с изненада установих, че започвам да променям мнението си за този човек.

След известно мълчание той взе лопатката и изхвърли един червей, разсечен на две.

— С Удивителни същества, нали? *Limbricus terrestris*. Съвсем прости организми, нямат нито мозък, нито дори истинска нервна система и въпреки това остават живи дори след като ги разсечеш на две. Ето ти един полезен урок: колкото по-сложно е дадено нещо, толкова по-големи са рисковете, на които е изложено.

Изхвърли червея, остави лопатката и примигна болезнено, когато коленете му изпукаха.

— С възрастта работата става все по-трудна. Но това се отнася до абсолютно всичко, нали така? Само че ти си твърде млад, за да знаеш тези неща. От Лондон ли си?

— Да, там живея. А ти?

— Аз съм местен, от Торбей. Слава богу, съвсем наблизо е, така че не се налага да отсядам в някой мизерен хотел, осигурен от полицията. Никак не ти завиждам за това — заяви той и разтри гърба си. — Е, как ти се струва Дартмур?

— Доста мрачен за сега.

— Така е, защото не си видял района в най-хубавата му светлина. Истинско съкровище, особено за археолог като мен. От цяла Великобритания тук има най-много останки от бронзовата епоха, а тресавището е като истински музей на индустрията. Все още можеш да откриеш останките от старите мини за олово и калай, запазили са се

като мухи в кехлибар. Направо е невероятно! Поне за динозавър като мен. Женен ли си?

— Да — отвърнах аз, мъчейки се да следя мисълта му.

— Ти си разумен човек. Добрата съпруга ни пази от лудост. Друг въпрос е как те ни търпят. Жена ми заслужава медал, както често ми напомня — засмя се той. — Имаш ли деца?

— Момиченце, казва се Алис. На пет години е.

— А, това е чудесна възраст. Аз имам две дъщери, и двете вече напуснаха домашното огнище. Радвай се, докато е още малка. Вярвай ми, след десет години ще се чудиш какво е станало с малкото ти момиченце.

— Има доста време, докато стане тийнейджър — усмихнах се аз.

— Възползвай се от това време. Мога ли да ти дам един съвет?

— Разбира се.

Изобщо не очаквах Уейнрайт да се държи по този начин.

— Никога не отнасяй служебните си проблеми вкъщи. В нашата професия е изключително важно да можеш да се откъснеш от работата си, особено ако имаш семейство. Иначе ще си съсиш живота. Независимо колко ужасно е това, с което се сблъскваш, не забравяй, че това е просто работа.

Той отново взе лопатката и насочи вниманието си към останките.

— Наскоро разговарях с един човек, който те познава. Разказа ми, че всъщност по образование си лекар.

— Така е, първо завърших медицина, а после се насочих към антропологията. Кой ти разказа всичко това?

Той се намръщи.

— Знаеш ли, бълскам си главата и не мога да се сетя. Паметта ми вече не е като едно време. Струва ми се, че беше на една конференция по съдебна медицина. Говорехме си за новото поколение и че между тях има способни хора. И тогава някой спомена името ти.

Изненадах се, че Уейнрайт призна, че е чувал за мен. Това не можеше да не ме поласкае.

— Доста сериозна промяна, от медицина към антропология — продължи той, докато почистваше пръстта около лакътя. — Доколкото разбрах, си се обучавал в САЩ. В института в Тенеси, нали така? Онзи, дето е специализиран в разлагането на тъканите.

— Изследователският институт по антропология. Прекарах там цяла година.

Това беше още преди да се запозная с Кара, вече бях сменил професията си и работех с мъртвите вместо с живите. Очаквах дп последва някаква хаплива забележка, но такава нямаше.

— Изглежда много интересно място. Но не е за мен. Трябва да призная, че не съм голям фен на *Calliphoridae*. Според мен са отвратителни.

— И аз не съм им особен фен, но те са изключително полезни в работата ни.

Calliphoridae е латинското наименование на семейството на мухите месарки. Техният жизнен цикъл е много точен часовник за степента на разлагане. Очевидно Уейнрайт обичаше да използва латински термини.

— Предполагам, че е така. Но за съжаление не и в този случай. Тук е прекалено студено — заяви той и посочи останките с лопатката.

— Е, какво ще кажеш?

— Ще добия по-добра представа, когато огледам трупа в моргата.

— Разбира се, но вероятно вече си си направил някои изводи.

Въпреки маската върху устата му, видях, че се усмихва. Никак не ми се искаше да изказвам каквото и да е мнение, тъй като знаех колко лесно може всичко да се промени, след като останките бъдат извадени и почистени. Но Уейнрайт нямаше нищо общо с чудовището, за което го мислех, а и в момента бяхме само двамата. Нямаше да е никак зле да разбере, че не само той е експерт, особено като се има предвид отрицателното му отношение към съдебномедицинската антропология.

Отдръпнах се назад, за да огледам по-добре останките, които бяхме изкопали до този момент.

Торфът е уникален. Образува се при разлагането на растения, животни и насекоми и представлява враждебна среда за всички бактерии и насекоми, които обикновено насяват почвата под краката ни. Той има ниско съдържание на кислород, а киселинността му е близка до тази на оцета. Ето защо той буквально може да превърне органичната материя в туршия и да промени цвета ѝ така, че да заприлича на експонат в лабораторна стъкленица. В торфени ями са били открити цели бивни на мамути, а човешки тела, погребани преди

стотици години, се появяват на бял свят странно незасегнати от времето. Трупът на мъж, открит в село Толунд в Дания през 50-те години, е бил така добре запазен, че в началото помислили, че е жертва на убийство. Сега, това вероятно наистина е било така, имайки предвид въжето около шията му, но убийството е било извършено преди повече от две хиляди години.

От друга страна, същите качества, които правят торфа златна мина за археолозите, го превръщат в кошмар за съдебните медици. Определянето на момента на настъпване на смъртта е изключително трудно, в много случаи направо невъзможно, тъй като липсват естествените белези на разлагане.

Съмнявах се, че в нашия случай проблемът ще е толкова значителен. Почти половината от трупа вече беше изваден на повърхността. Беше положен настрани, коленете бяха свити до гърдите, горната част на тялото бе свита в ембрионална поза. Както тънката блуза, прилепнала към тялото, изпод която се виждаха очертанията на сutiена, така и късата пола бяха от синтетична материя и имаха съвременна кройка. И макар че не бях експерт по въпроса, струваше ми се, че обувката с висок ток на десния крак е съвсем модерна.

Цялото тяло — коса, кожа и дрехи — беше покрито с лепкава черна кал и всичко бе придобило еднакъв цвят, сякаш бе направено от торф. Въпреки това нищо не можеше да скрие ужасните травми по тялото. Под калния плат ясно се очертаваха счупените ребра, а назъбените кости на ръцете и краката стърчаха през меките тъкани. Под спълstenата, изцапана с кал коса се виждаше, че черепът е бил счупен, а бузите и носната кухина бяха хълтнали навътре.

— Засега няма друго, освен очевидното — казах аз предпазливо.

— И какво е очевидно?

Свих рамене, никак не исках да изказвам каквото и да е мнение толкова рано.

— Трупът е на жена, като, разбира се, съществува и изключително малка вероятност да е на travestit.

Уейнрайт изсумтя презрително.

— Господ да ни е на помощ! По мое време такъв въпрос изобщо не можеше да възникне. Кога нещата станаха толкова сложни? Продължавай.

Това бе любимата ми тема и аз се разпалих.

— Засега е трудно да се определи кога е бил погребан трупът. Разложението е в по-напреднала фаза, отколкото очаквах.

Особено ако става въпрос за една от жертвите на Монк, убита миналата година, казах си аз, но още не бях готов да изразя гласно мнението си.

— Но това вероятно може да се обясни с факта, че трупът е погребан много близко до повърхността на земята.

Дори и в торфената почва, близостта до въздуха позволяващо на аеробните бактерии да разградят меките тъкани, макар и по-бавно от обикновено.

Уейнрайт кимна в знак на съгласие.

— А какво ще кажеш за травмите?

— Прекалено рано е да се определи дали са били нанесени преди или след настъпването на смъртта, но във всеки случай жената е била пребита. Вероятно е използван някакъв тъп предмет. Не мога да си представя как човек с голи ръце би могъл да счупи костите ѝ по този начин.

— Дори и този човек да е Джером Монк? — усмихна се той изпод маската при вида на неудобството ми. — Хайде, Дейвид, признай го. Май наистина сме попаднали на една от жертвите му.

— Ще получа по-пълна представа, след като трупът бъде почистен, така че да мога да огледам скелета.

— Действаш предпазливо и това ми харесва. Но жената тук е точно на възрастта на жертвите му, личи си по дрехите ѝ. Нито една жена над двайсет години не би облякла толкова къса пола.

— Не мисля, че...

— Знам, знам, не е политически коректно да говоря така — засмя се той. — Но освен ако това тук не е шиле или овен, който се прави на агне, със сигурност можем да твърдим, че трупът е на момиче или млада жена, която е била пребита жестоко и погребана в задния двор на Монк. Нали знаеш поговорката, ако прилича на риба и мирише на риба...

Държанието му ме дразнеше, но в крайна сметка Уейнрайт само изразяваше гласно онova, което си мислех и аз.

— Възможно е — признах аз.

— Чудесен отговор! И аз бих казал, че е възможно, но да не избързваме. Сега остава само да отговорим на въпроса коя от злощастните възлюбени на Монк е тя. Дали е някоя от сестрите Бенет, или Тина Уилямс?

— Вероятно ще може да се установи по дрехите.

— Така е, но това е повече по твоята специалност, отколкото по моята. Предполагам, че вече имаш някакви догадки? — засмя се отново той. — Не се притеснявай, не даваш показания пред съда. Направи ми това удоволствие.

Трудно можех да му откажа.

— На този етап наистина всичко е само догадки, но...

— Продължавай.

— Ами и двете сестри Бенет са били доста високи.

Знаех това от бързата справка, която направих, след като Симс ми се обади по телефона. Зоуи и Линдзи бяха високи и слаби, имаха фигури на модели.

— Което и да е това момиче, то е доста по-ниско — продължих аз. — При тази свита поза е трудно да се определи точната височина, но дължината на бедрената кост може да ни даде доста добра представа. Така че момичето не може да е по-високо от 158–160 сантиметра.

Дори след като се почисти от меките тъкани, което в нашия случай още не беше факт, дължината на бедрената кост е само приблизителен белег, по който може да се определи височината на човека. Аз обаче вече имах поглед за тези неща и въпреки че трупът бе в свито положение и изцапан с кал, можех с голяма доза сигурност да твърдя, че не е достатъчно висок, за да бъде на някоя от близнаките Бенет.

Уейнрайт се намръщи и впери поглед в горната част на крака.

— По дяволите! Трябваше сам да го забележа...

— Това е само предположение. А както и ти отбеляза по-рано, това е повече по моята специалност, отколкото по твоята.

Той ме погледна, веселието беше изчезнало от погледа му. След това присви очи и гръмко са разсмя.

— Точно така, напълно си прав. Бях забравил, че Тина Уилямс е по-ниска от останалите две момичета. Което означава, че най-вероятно това е тя.

При тези думи той плесна с ръце и продължи:

— Както и да е, давай да караме подред. Първо тряба да я изровим.

Той взе лопатката в ръце и отново се залови за работа. Имах странното усещане, че аз бях започнал разговора, в който изказах толкова много предположения.

След това не говорихме много, но работата напредваше бързо. Прекъснахме само когато пристигна един криминалист и започна да пресява торфената почва, извадена от гроба. Не откри нищо друго, освен още няколко кости от заек.

Когато най-после подготвихме тялото за изваждане, навън се бе спуснал пълен мрак. Мръсният труп лежеше на дъното на калната яма и представляваше покъртителна гледка. Симс се бе върнал заедно с патолога, доктор Пири.

Пири имаше доста странен вид. Беше не по-висок от метър и петдесет и снежнобелият му гащеризон изглеждаше прекалено голям за дребната му фигура. Лицето, което ме погледна изпод качулката, имаше изключително фина, почти детска костна структура, но кожата му бе набръчкана, а погледът зад златните рамки на очилата бе на възрастен и мъдър човек.

— Добър вечер, господа. Напредвате ли с работата? — попита той с тънък, язвителен глас, приближавайки се към гроба.

Край Уейнрайт патологът изглеждаше още по-дребен, като кученце чихуахуа, застанало до доберман. Но едва ли някой би се усъмнил в самочувствието и професионализма, които той изльчваше.

Уейнрайт се дръпна назад, за да му направи място. Стори ми се, че го направи с огромно нежелание.

— Почти свършихме. Точно щях да отстъпя място на криминалистите за финалните приготовления.

— Добре — сви устни патологът и клекна до плиткия гроб. — О, да, много хубаво...

Не бях сигурен дали говори за начина на изкопаване на трупа или за самите останки. Патолозите имат славата на странни хора и очевидно Пири не бе изключение.

— Жертвата е жена, вероятно около двайсетгодишна, ако се съди по дрехите ѝ.

Уейнрайт се дръпна встрани от гроба и свали маската от лицето си, после присви доволно устни.

— Доктор Хънтър смята, че може да е травестит, но според мен тази идея не заслужава внимание.

Погледнах го удивено. Симс изсумтя пренебрежително.

— Точно така.

— Сами можете да видите нанесените травми — продължи Уейнрайт съвсем делово. — Вероятно са били причинени от удар с тъп предмет или от невероятно силен човек.

— Не е ли малко рано за такива заключения? — попита Пири, все още клекнал до гроба.

— Да, разбира се. Това ще се изясни по време на аутопсията — побърза да се поправи Уейнрайт. — Що се отнася до това, колко дълго е престоял трупът в земята, ако трябва да отговоря веднага, бих казал не повече от една година.

— Сигурен ли си? — попита остро Симс.

Уейнрайт разтвори ръце.

— На този етап това е само предположение, но имайки предвид състоянието на торфа и степента на разложение, съм почти сигурен.

Вперих поглед в него, докато Симс кимаше със задоволство.

— Напълно съвпада с времето, когато Монк е убил жертвите си.

— Бих казал, че можем да бъдем почти напълно сигурни в това. И тук ще си позволя да направя още едно предположение и да кажа, че това момиче най-вероятно е Тина Уилямс. Бедрената кост е прекалено къса, за да е на някоя от сестрите Бенет, които са били високи момичета. А ако не ме лъже паметта, Тина е била висока 168–170 см, нали така? Значи всичко съвпада. А нанесените травми определено сочат към Монк, като знаем какво причини той на Анджела Картьър.

Карсън. Анджела Карсън, не Картьър, помислих си аз, но бях прекалено ядосан, за да го кажа на глас.

Пири вдигна поглед, докато стоеше все така клекнал до гроба.

— Това надали е достатъчно, за да я идентифицираме.

Уейнрайт пренебрежително сви рамене.

— Това предположение се основава на професионалния ми опит. Смяtam, че поне си заслужава в началото да изключите възможността трупът да е на една от сестрите Бенет. Ще е добре да го идентифицираме колкото е възможно по-скоро...

Той вдигна вежди и се обърна съм Симс. Полицаят изглеждаше доста въодушевен и се плесна с ръка по бедрото.

— Съгласен съм. Доктор Пери, след колко време ще можете да потвърдите, че трупът е на Тина Уилямс?

— Зависи в какво състояние са останките, а това ще се разбере, след като ги почистим — отвърна дребният патолог и вдигна поглед към мен. — Ще свършим по-бързо, ако работим заедно с доктор Хънтър. Освен това скелетните травми са повече по неговата специалност.

Говореше странно напевно, така че всички изречения звучаха като въпроси. Едва успях да кимна, все още бях поразен от постъпката на Уейнрайт.

— Направете всичко необходимо. — Симс сякаш не го слушаше вече. — Колкото по-рано съобщим чий труп сме открили, толкова по-добре. И ако Монк е погребал една от жертвите си тук, то с чиста съвест можем да предположим, че и останалите не са далече. Благодаря ти, Ленард, чудесно свършена работа. Предай специални поздрави на Джийн. Ако сте свободни този уикенд, защо не дойдете в неделя на обяд?

— С удоволствие — прие поканата Уейнрайт.

В този момент Симс като че ли се сети за мен.

— Имате ли да добавите още нещо, доктор Хънтър?

Вперих поглед в Уейнрайт. На лицето му грееше любопитна усмивка, но в погледа му се четеше хищническо задоволство. *Добре, щом така искаш.*

— Не — отвърнах аз.

— Тогава ще ви оставя — заяви Симс. — Утре започваме рано сутринта.

3

Все още бях бесен, когато по-късно същата вечер пристигнах в мотела, където ми бяха запазили стая. Беше на няколко мили от Черната скала, в едно село, наречено Олдуич, за което ми казаха, че се намира на по-малко от двайсет минути път с кола. Или преценката е била твърде оптимистична, или бях объркал пътя, защото минаха повече от четиридесет и пет минути, преди да съзра в далечината проблясващите светлинки.

Време беше. Денят беше дълъг, а шофирането из тресавището в пълния мрак не беше любимото ми занимание. Споменът за това, как Уейнрайт ме използва, все още ме изгаряше. Трябваше да бъда повнимателен, като знаех какво се говори за него. Когато паркирах пред мотела, ситният дъждец продължаваше да се сипе върху стъклото на колата и да прекупва светлината на фаровете ми. Забелязах една олющена табела, на която едва се четеше надписът „При Лакомника“.

Отвън странноприемницата не изглеждаше особено добре, боята ѝ беше изпопадала, а покритият със слама покрив бе провиснал. Първото ми впечатление се затвърди, когато бутнах олющената, скърцаща врата и влязох вътре. Миришеше на застояла бира, килимите по пода бяха пропити, а на стената бяха забити евтини пиринчени закачалки. Вътре беше празно и студено, в камината не гореше огън. Както и да е, случвало ми се бе да нощувам и на по-неприятни места.

Собственикът беше мъж на около петдесет години, с кисела физиономия. Беше болезнено slab, но имаше огромно шкембе, което приличаше на топка за боулинг.

— Ако искаш да ядеш, да знаеш, че след двайсет минути спираме да сервираме — заяви той безцеремонно и плъзна ключа за стаята по изтъркания барплот.

Стаята беше точно такава, каквато очаквах: не съвсем чиста, но не и толкова мръсна, че да се оплача. Матракът изскърца, когато поставих отгоре пътната си чанта, и увисна под тежестта ѝ. Искаше ми се да взема душ, но бях гладен, а и в общата баня имаше само една ръждясала вана.

Но храната и банята можеха да почакат. Видях, че мобилният ми телефон има обхват, което си беше истински бонус. Дръпнах твърдия стол по-близо до малкия радиатор и набрах номера на домашния ни телефон.

Стараех се винаги да звъння вкъщи по едно и също време, така че да създам на Алис нещо като режим. Три дена в седмицата Кара работеше в болницата, но работното време ѝ позволяваше да прибира Алис от училище, когато аз отсъствах. Тя работеше като рентгенолог и това беше причината да водим дълги дискусии, когато забременя. Не бяхме планирали да имаме деца в следващите няколко години. Надявахме се, че дотогава ще имам достатъчно работа като консултант към полицията, която да допълни дохода ми от университета, така че Кара да може да си стои вкъщи и да се грижи за бебето.

Естествено, нещата не се случиха точно така, както ги бяхме планирали, но никой от нас не съжаляваше. Въпреки че можехме да си позволим Кара да не работи, аз не се противопоставих на решението ѝ да започне работа на половин ден, когато Алис тръгна на училище. Тя обичаше професията си, а и парите не ни бяха излишни. А и как можех да възразя, като се има предвид колко напрегната и поглъщаща беше собствената ми работа.

— Точно навреме — каза Кара, когато вдигна телефона. — Тук при мен има една млада госпожица, която се надяваше, че ще ѝ се обадиш, преди да си легне.

Аз се усмихнах, а тя даде слушалката на Алис.

— Татко, нарисувах ти картина!

— Чудесно! Още едно конче ли?

— Не, нарисувах нашата къща, само че с жълти пердeta, защото така повече ми харесва. Мама казва, че и на ней ѝ харесали...

Докато слушах дъщеря ми, която развлнувано разказваше какво е правила през деня, усетих как ядът и разочарованието започнаха да ме напускат. Накрая Кара я изпрати да си мие зъбите и взе слушалката. Чух как се намести в стола до телефона.

— Е, как мина? — попита тя.

Фактът, че Уейнрайт ме бе изиграл, вече не ми изглеждаше толкова важен.

— Ами... можеше да е и по-зле. Тери Конърс е заместник главен инспектор, така че има поне една позната физиономия.

— Тери ли? Кажи му да предаде много поздрави на Дебора от мен — гласът ѝ не прозвуча особено ентузиазирано. — Знаеш ли вече докога ще трябва да останеш там?

— Поне още няколко дни. Утре ще бъда в моргата, но ще започне издирването и на останалите гробове, така че зависи как ще потръгне работата.

Поговорихме още малко, докато стана време Кара да сложи Алис в леглото. Искаше ми се и аз да съм там, за да ѝ прочета приказка. Измих се, преоблякох се и слязох долу. Съвсем бях забравил за предупреждението на собственика, че ще спрат да сервираят, а двайсетте минути бяха почти изтекли. Докато поръчвах храна, той погледна многозначително към часовника си и сви неодобрително устни.

— Още две минути и щеше да бъде късно — отсече той.

— Значи имам късмет, че дойдох навреме.

Отдалечи се с поръчката ми, все още стиснал сърдито устни. Сега в помещението имаше доста хора, повечето от тях полицаи или вероятно свързани по някакъв начин с разследването. Имаше само една свободна маса, затова си взех чашата и се настаних там. На съседната седеше млада жена, която се хранеше разсеяно, докато четеше нещо от една разтворена папка, поставена до чинията ѝ. Когато приближих масата, тя изобщо не вдигна поглед.

Собственикът дойде с приборите.

— Не можеш да седнеш тук, масата е резервирана.

— Никъде не пише, че е резервирана.

— Не е необходимо да пише — заяви той самодоволно. — Ще трябва да се преместиш.

Никак не ми се искаше да влизам в спор с него. Огледах се къде бих могъл да седна, но единственото свободно място беше на масата на младата жена.

— Имате ли нещо против...? — започнах аз, но собственикът ме изпревари и сложи шумно приборите на масата.

— Ще трябва да се сместите на една маса — заяви той и се отдалечи.

Младата жена вдигна поглед и ни изгledа учудено.

— Олицетворение на добро обслужване и очарование — усмихнах се аз неловко.

— Изчакайте да видите храната — каза тя и раздразнено затвори папката.

— Ще потърся да седна някъде другаде, ако ви създавам проблем — предложих аз.

Усетих, че за миг се поколеба, но след това махна с ръка и ми посочи стола.

— Няма нищо, аз и без това се нахраних — каза тя и остави вилицата си. — Ще вечеряте ли?

— Надявам се.

— Желая ви късмет — и тя побутна чинията си встрани.

Беше привлекателна по един особен ненатрапчив начин. Носеше стари дънки и широк пуловер, гъстата ѝ медноkestенява коса бе прихваната с обикновена лента за коса. Направи ми впечатление на човек, който не се интересува особено как изглежда, а и нямаше нужда. Кара беше същата — каквото и да облечеше, винаги изглеждаше добре.

Хвърлих поглед към папката ѝ. Макар че бе обърната на обратно, личеше, че е полицейски доклад.

— В разследването ли участвате? — попитах аз.

Тя съвсем преднамерено взе папката и я пъхна в чантата си.

— Вие журналист ли сте? — попита тя ледено.

— Аз? Господи, съвсем не! — отвърнах учудено. — Извинявайте, казвам се Дейвид Хънтър и съм съдебномедицински антрополог. От екипа на главен инспектор Симс съм.

Тя видимо се отпусна и се усмихна стеснително.

— Вие трябва да ме извините. Обхваща ме параноя, когато някой започне да ме разпитва за работата ми. Да, и аз участвам и разследването. — Подаде ръка през масата. — Казвам се Софи Кельр.

Стисна ръката ми силно, дланта ѝ беше топла и суха. Очевидно знаеше как да се държи сред полицайите, повечето от които бяха мъже.

— И с какво се занимаваш, Софи? Или отново съм прекалено любопитен?

Усмихна се. Имаше хубава усмивка.

— Аз съм СПА — специалист по поведенчески анализ.

— Разбирам.

Настъпи мълчание. Тя се засмя.

— Всичко е наред — засмя се тя — в страната сме само няколко специалисти по поведенчески анализ. А и трябва да призная, че аз пък не знам какво е съдебномедицински антрополог.

— СПА нещо като профайлър ли е? — попитах аз, надявам се, дипломатично.

Нямах особена вяра в подобни сфери.

— Да, и ние се занимаваме с психологическия аспект, но полето на нашето действие е малко по-широко. И аз анализирам характера и мотивите на престъпниците, но също така правя оценка на мястото на престъплението, изработвам стратегия за разпит на заподозрените и други подобни неща.

— Защо днес не беше при гроба?

— Не ме натискай по болното място. Обадиха ми се едва днес следобед, така че ще трябва да се задоволя със снимките. Не са идеални, но това не е основната причина да съм тук.

— Така ли?

Тя се поколеба.

— Е, предполагам, че не разкривам някаква тайна. Повикаха ме, защото, ако в този гроб е заровена една от жертвите на Монк, възможно е и другите да се погребани наблизо. Искат да чуят мнението ми къде най-вероятно се намират гробовете. Това е точно по моята специалност, да откривам скрити неща. Особено трупове.

— Как го правиш? — попитах аз заинтригуван.

През последните няколко години технологиите бяха отбелязали голям напредък в откриването на заровени трупове — от сателитни снимки до геофизика и инфрачервена термография. Но откриването на гроб все още беше в голяма степен въпрос на късмет, особено на място като Дартмур. А и въобще не бях сигурен как специалист по поведенчески науки би могъл да помогне за това.

— О, има си начини — отговори тя неопределено. — Е, вече знаеш с какво се занимават специалистите по поведенчески анализ. Сега е твой ред.

Описах ѝ най-общо в какво се състои работата ми, спрях само когато собственикът ми донесе храната. Тръшна чинията толкова силно на масата, че част от соса се разля. Поне се надянах, че е сос — кафеникавата мазна течност можеше да бъде какво ли не.

Двамата със Софи изгледахме подозрително преварените зеленчуци и сивкавото парче месо.

— Виждам, че си решил да не поръчваш пушена съомга и гъши дроб — отбеляза тя след малко.

— Изненадите правят живота интересен — заяви аз, докато се мързех да набуча на вилицата си един разпадащ се морков. — Ти откъде си? Нямаш акцента на местните.

— От Бристол съм, сега живея в Лондон. Преди идвах тук по време на ваканциите, затова познавам Дартмур доста добре. Харесват ми откритите пространства. Бих искала един ден да се преместя да живея тук, но работата... Е, знаеш как е. Може да стане някой ден, ако ми омръзне да работя като поведенчески анализатор.

— Аз имам по-друго мнение за Дартмур, но познавам Бристол донякъде. Природата там е много красива. Жена ми е от Бат.

— Така ли?

Усмихнахме се един на друг, границите вече бяха очертани. След като вече бе ясно, че съм женен, можехме да се отпуснем и да не се тревожим, че поведението ни може да бъде изтълкувано неправилно.

Разговорът със Софи беше много приятен, тя бе умна и забавна. Говореше за дома си и за плановете си, а аз ѝ разказах за Кара и Алис. Разговаряхме и за работа, макар че избягвахме да споменаваме настоящото разследване. То все още течеше и никой от нас не искаше да каже прекалено много пред човек, когато практически не познаваше.

Но когато вдигнах поглед и видях, че Тери и Роупър приближават към нас, разбрах, че всичко ще се промени. Тери доста се изненада, щом ни видя да седим на една и съща маса. Изражението на лицето му стана предпазливо.

— Не знаех, че се познавате — заяви той.

Роупър спря на крачка зад него. Тук, в затвореното помещение, миризмата на афтършайва му се усещаше още по-силно.

Софии се усмихна на Тери, но ми се стори, че в усмивката ѝ имаше известно напрежение.

— Вече се познаваме. Дейвид точно ми разказваше за работата си. Звучи много интересно.

— Така е — отвърна Тери рязко.

— Искате ли да седнете при нас? — предложих аз; чувствах се неудобно от създалата се атмосфера.

— Не, не искаме да ви прекъсваме. Дойдох само да ти съобщя новината — каза той, след което се обърна и нареди на Роупър през рамо: — Донеси бирите, Боб.

Роупър примигна, но не показа, че му е неприятно да го командават така. Той се отправи към бара, оставяйки след себе си остри миризма на афтършейв.

— Каква е новината? — попитах аз.

Тери се обърна към мен, все едно че Софи не съществуваше:

— Тази сутрин нали ти казах, че трябва да отида някъде? Бях в затвора в Дартмур, за да се видя с Джером Монк.

Това обясняваше защо се бе държал толкова потайно.

Софии подскочи още преди да успея да задам какъвто и да било въпрос.

— Отишъл си да го *разпитваши*? Защо никой не ми съобщи за това?

— Питай Симс — сряза я Тери. — И без това нищо нямаше да се промени. Искахме да го изненадаме с новината, че сме открили гроба, и да видим дали няма да ни каже кой е погребан в него, но адвокатът му не му позволи да говори. Нищо не можахме да изтръгнем от него, дори не отрече, което, ако ме питате мен, си е истинско признание.

— Сигурна съм, че съдът ще приеме на доверие мнението ти! — Софи все още беше бясна. — Не мога да повярвам, че сте го разпитвали без първо да се консултирате с мен. Защо ви трябваше специалист по поведенчески анализ, след като не го използвате? Ама че глупаво!

Постарах се да не реагирам. Очевидно тактичността не беше най-силната страна на характера ѝ. Тери сmrъщи вежди.

— Сигурен съм, че на главният инспектор много ще се зарадва, като разбере, че според теб се е държал глупаво.

— Каза, че имаш някаква новина? — намесих се аз, за да предотвратя скандала.

Тери хвърли още един яден поглед към Софи и след това се обърна към мен:

— Монк се съгласи да ни сътрудничи.

— Как ще сътрудничи?

— Ще ни покаже къде са погребани и другите момичета — кача
Тери така, сякаш и на него самия не му се вярваше.

Затворническият микробус подскачаше по тесния път. Полицейските коли и мотори го обграждаха отстрани и отзад, сините им светлини проблясваха. Процесията мина покрай затревените останки на старото водно колело, където някога са се намирали калаените мини, за които Уейнрайт ми разказа, и спря на едно голо пространство. Там бе кацнал хеликоптер, чийто двигател все още работеше. Вратите на полицейските коли се отвориха и оттам един по един се измъкнаха полицайте. Оръжията им блестяха, мокри от ситния утринен дъждец. В същия момент се отвори и предната врата на затворническия микробус. Охраната излезе от него и се отправи към задната му част. Униформените тела пречеха да се види какво точно става, но след малко вратите на микробуса се отвориха.

Оттам слезе мъж. Полицайте и охраната от затвора образуваха такъв плътен кордон около него, че го закриха. Виждаше се само голямата му обръсната глава, която приличаше на бяла футболна топка в центъра на заобиколилите го мъже. Той бе избутан набързо към чакащия хеликоптер, съпроводен от двама охранители, които го накараха да се наведе под въртящата се перка. Мъжът се покатери непохватно в кабината, сякаш не бе свикнал с подобно усилие. Докато се изтегляше нагоре, се подхълзна и се подпра на коляно. От вътрешността на хеликоптера се подадоха две ръце, които го хванаха и го задържаха. За секунда всички успяхме да го видим — отпуснато и безформено тяло в затворническо яке.

След това потъна във вътрешността на хеликоптера. Един мъж от охраната се качи след него и вратата се затвори. Моторът заработи на по-високи обороти, а другият охранител се оттегли към затворническия микробус, като притискаше шапката към главата си, за да не я отнесе въздушната струя, която огъваше тревата. След това хеликоптерът се отдели от земята, наклони се леко на една страна, изви се над тресавището и започна да се отдалечава, докато се превърна в малка черна точка на фона на сивото небе. Звукът на двигателя постепенно загълхваше.

Тери свали бинокъла.

— Е, какво ще кажеш?

Аз само свих рамене. Стоях с ръце, дълбоко в джобовете на палтото, дъхът ми се виждаше в ситния леден дъжд.

— Мина добре, само дето се подхълъзна. Откъде го намерихте?

— Двойника ли? Някакъв плещив полицай от главното управление. Отблизо изобщо не прилича на Монк, но не намерихме по-добър — каза Тери и прехапа устна. — Как ти се стори оръжието? Идеята беше моя.

— Много драматично.

Той ме изгледа продължително.

— Какво трябваше да означава това?

— Просто мисля, че сте си дали прекалено много труд, това е.

— Това е цената, която плащаме, за да имаме свободна преса. Даваме им нещо интересно, което да снимат, а ние си вършим работата, без тези копелета да ни се мотаят в краката.

Не можех да го обвиня за лошото му настроение. Макар че се предполагаше да е тайна, неизбежно бе пълзнал слухът, че Монк ще участва в издирването. Не беше невъзможно да попречиш на медиите да пристигнат на тресавището, където нищо не можеше да остане скрито, затова беше използван двойник, който да отвлече вниманието им, докато тече истинското издирване. Откриването на гроб в такова огромно пространство беше достатъчно трудна задача и без журналистите, които щяха да отъпчат всичко наоколо.

— Май нещо става — отбеляза Тери, като се взираше през бинокъла.

На около миля от нас се виждаха няколко коли и микробуси, които се движеха в посоката, в която бе отлетял хеликоптерът. Тери изсумтя със задоволство.

— Добре, че се разкараха — заяви той и погледна часовника си.

— Хайде, истинският Монк трябва да пристигне скоро.

Бяха необходими два дена, за да се уредят всички бюрократични подробности по временното пускане на Монк от затвора. По-голямата част от това време прекарах в мортата. След като тялото на младата жена бе почистено от огромното количество торф, ужасните наранявания по него се виждаха съвсем ясно. Почти нямаше част от скелета, която да не бешеувредена; на някои места само разлагашите

се сухожилия и меки тъкани придържаха костите. Такъв вид травми обикновено се дължаха на катастрофа, а не на човешко същество.

— Аутопсията не можа да определи точна причина за смъртта — обясни невъзмутимо Пири. — Има огромен брой наранявания, които може да са били фатални. Много от вътрешните органи и меките тъкани са разкъсани, подезичната кост е счупена, по много от шийните прешлени също има фрактури — всяка една може да е причинила смъртта. Същото се отнася и за нараняванията по гръденния кош, тъй като счупените ребра са пробили белия дроб и сърцето. Всъщност травмите, нанесени на тази млада дама, са толкова тежки, че шокът, в който е изпаднала, сам по себе може да я е убил.

Думите „млада дама“ прозвучаха необичайно старомодно, почти пуритански. По някаква причина възрастният патолог ми стана още по-симпатичен.

— Но...? — подканих го аз.

В отговор бях удостоен с лека усмивка.

— Както казах и вчера, скелетните травми са повече по вашата специалност, отколкото по моята, доктор Хънтър. Не изключвам да е била удушена, но ударите в областта на главата са били толкова силни, че спокойно може да са довели до счупване на подезичната кост и прешлените. Очевидно е била нападната в пристъп на ярост.

— Нанесените травми съпоставими ли са с тези на Анджела Карсън?

Едва тази сутрин бях получил копие от предварителния доклад от аутопсията и все още не го бях прочел. Монк не беше поел отговорност за последната жертва, но ужасяващите травми по нейното тяло много напомняха на тези по тялото на глухоняматата млада жена.

— За съжаление меките тъкани бяха прекалено разложени и не може да се прецени дали е имало сексуално насилие. Надявах се, че торфът ги е запазил достатъчно добре, но физическите травми и плиткият гроб не са позволили това. Жалко — подсмръкна той. — По тялото на Карсън също бяха открити множество наранявания, предимно в областта на главата, но далеч не толкова тежки като тези. Но доколкото разбирам, Монк е бил заловен от полицията на местопрестъплението и това може би обяснява защо травмите са така... изявени.

Наистина бяха такива. На фона на матовата сребриста повърхност на масата за аутопсии трудно можеше да се познае, че неизвестното момиче някога е било човешко същество. Предната част на черепа бе разбита и хлътнала навътре като изпуснато яйце, а останалата част от кожата и меките тъкани на лицето приличаха на пихтия, в която бяха размесени счупените кости от скулите и носната кухина.

— Доколкото знам, психолозите твърдят, че подобно обезобразяване е израз на чувство на вина от страна на убиеца. Така той се отървава от обвиняващия поглед на жертвата. Нали това с общоприетото обяснение?

— Нещо такова — съгласих се аз. — Но Джером Монк не ми прилича на човек, който изпитва угрizения на съвестта.

— Така е. В такъв случай той или има ужасен характер, или обезобразява жертвите си за удоволствие — каза доктор Пири и ме погледна над очилата си. — Честно казано, не знам кое от двете е по-лошо.

Нито пък аз. Дори и малка част от употребената сила щеше да причини смъртта на момичето. Което и да бе то, не бе просто пребито до смърт, а направо смазано.

Предполагах, че патологът ще ме остави да работя с помощника в моргата, но той остана и ми помогна в изключително неприятната работа по почистването на останките. Първо отстранихме меките тъкани, а след това разчленихме скелета, за да бъде накиснат в препарат. Тази част от работата ми беше наложителна, но не може да се каже, че я вършех с удоволствие. Особено когато жертвата беше младо момиче, а и аз самият имах дъщеря.

Пири обаче не прояви подобни скрупули.

— Винаги се радвам да науча нещо ново — заяви той, докато внимателно отделяше едно сухожилие от костта. — Предполагам, че в наше време хората като мен не са много.

Трябваше ми малко време, за да осъзная, че се шегува.

В крайна сметка не се оказа никак трудно да потвърдим, че тялото наистина е на Тина Уилямс. Дрехите и бижутата, открити в гроба, напълно съответстваха на онези, които привлекателното деветнайсетгодишно момиче е носело, когато за последен път е било видяно в Оукхамптън, малкото пазарско градче в северната част на

Дартмур. Освен това данните от зъболекарския ѝ картон категорично потвърдиха самоличността ѝ. Въпреки че горната и долната челюст бяха строшени, както и предните зъби, имаше достатъчно материал, за да се установи, че е тя. Нанесеният ѝ побой е бил изключително свиреп, но не и методичен. Монк или не е съзнавал, че жертвата може да бъде разпозната по зъбите, или това изобщо не го е интересувало.

Но той най-вероятно не е очаквал, че трупът изобщо ще бъде открит.

Можех да добавя съвсем малко към това, което вече беше известно. Върху тялото на Тина Уилямс са били нанесени жестоки удари с тъп предмет. Повечето от ребрата ѝ и ключицата са били счупени вследствие на бърз удар, нанесен от горе на долу. Същото се отнасяше и за костите на китките и фалангите на пръстите на двете ръце. Въпреки че по лицето имаше фрактури на Лефорт (образуват се, когато силата на удара се разпростира по опорните равнини на черепа), задната част на главата бе напълно незасегната. Това показваше, че вероятно момичето е лежало по гръб върху мека повърхност, когато ударите са били нанесени.

Тя обаче като че ли не бе направила никакъв опит да се защити. Обикновено когато жертвата вдигне ръка, за да се предпази от удара, цялата ѝ сила се поема от лакътната кост и се образува клиновидно счупване, известно като „парираща фрактура“. В този случай както по лакътните, така и по лъчевите кости на двете ръце имаше сложни фрактури, довели до раздробяването им. Това показваше два възможни сценария. Или Тина Уилямс вече е била в безсъзнание по време на побоя, или е била вързана и напълно безпомощна, докато Монк е изпочупил повечето ѝ кости.

Искрено се надявах, че беше първото.

Трудно можеше да се определи какво е причинило травмите, но май се досещах. Монк беше достатъчно силен физически, за да причини повечето счупвания с голи ръце, но по челото на Тина Уилямс ясно се забелязваше вдълбната фрактура. Беше прекалено голяма, за да е от удар с чук, а и в такъв случай ударът щеше направо да пробие черепа. Според мен е била причинена от тока на обувка или ботуш.

Момичето е било тъпкано.

Работил съм по доста случаи на жестока насилиствена смърт, но мисълта за това, което се е случило, беше направо ужасяваща. А след

малко щях да се срещна лице в лице с мъжа, който го бе извършил.

Шумът от мотора на хеликоптера почти бе загълхнал, когато двамата с Тери отидохме до групата полицейски фургони, коли и микробуси, които образуваха нещо като населено място в близост до пътя, пресичащ тресавището. Торфът попива водата като гъба и непрекъснатото движение по него го бе превърнало в истинско блато. Временно бяха поставени дъски, по които да се ходи, но през процепите се процеждаше черна лепкава кал, която ги правеше опасно хълзгави.

Предполагах, че няма да отсъствам от къщи повече от няколко дни, но неочекваното желание на затворника да ни покаже гробовете на Зоуи и Линдзи Бенет промени плановете ми. Уейнрайт щеше да отговаря за разкопаването на гробовете, но Тери ми каза, че Симс настоява да остана, за да му бъда под ръка, ако се открият още трупове.

— Притесняваш ли се? От това, че ще се срещнеш с Монк? — попита ме Кара предишната вечер.

— Разбира се, че не. — Трябва да призная, че любопитството ми надделяваше над всичко. — Не всеки ден човек има възможността да се срещне с истинско чудовище.

— Само гледай да не си прекалено близо до него.

— Мисля, че няма такава опасност. От всички нас се иска да стоим настани. Освен това аз ще се крия зад полицията.

— Надявам се. — Кара не се засмя на шегата ми. — Как е Тери?

— Предполагам, че е добре. Защо питаш?

— Снощи се обадих на Дебора. Не се бяхме чували от много дълго време, затова реших да попитам как е. Звучеше доста странно.

— В какъв смисъл „странны“?

— И аз не знам. Разсияна. Потисната. Не ѝ се говореше. Помислих си, че може би не всичко между тях двамата е наред.

Дори и да беше така, Тери не би го споделил с мен. Никога не сме били толкова близки, че да си говорим за такива неща.

— Нямах много възможност да поговоря с него. В момента той е под страхотно напрежение. Може би това е причината.

— Може би — отвърна Кара.

Каквото и да се случваше в семейството на Тери, напрежението от провежданата полицейска операция започваше да му проличава. Имаше амбициран и напрегнат вид, който говореше за липса на

достатъчно сън и прекалено много кофеин. Това надали беше особено учудващо, тъй като, доколкото разбрах, Симс бе доверил всичко на заместника си. Освен пресконференциите, на които много държеше да се явява лично. Той си бе присвоил заслугите за идентифицирането на трупа на Тина Уилямс и едва ли не всеки път, когато пуснех телевизора, виждах въсъчното му лице, изправено пред фотоапарати и микрофони. Вчера през цялото време го цитираха: „*Мъжът, отговорен за смъртта на Анджела Карсън, Тина Уилямс и Зоуи и Линдзи Бенет е заловен, но що се отнася до мен, не считам, че работата ми е приключила, докато не открия труповете на жертвите и не ги предам на семействата им.*“

Тези думи подозрително много ми напомняха на онова, което бе казал, в палатката още първия ден. Няма да се учудя, ако още тогава е изпитвал въздействието им върху нас. И докато началникът му флиртуваше с камерите и ставаше все по-известен, Тери трябваше сам да върши черната работа. И преди, докато бе работил в лондонската полиция, бе участвал в разследването на обществено значими престъпления, но те съвсем не можеха да се сравняват със сегашния случай.

Надявах се, че ще се справи.

Той отново хвърли нервен поглед към часовника си, докато се придвижвахме по тракащите дъски.

— Всичко наред ли е? — попита ми.

— Защо да не е? След малко един от най-опасните мъже в страната ще бъде докаран тук, а аз ще трябва да отговарям за него, въпреки че нямам никаква представа защо копелето най-неочекано реши да ни сътрудничи. Да, всичко е просто прекрасно.

Погледнах го. Той се намръщи и прекара ръка през лицето си.

— Извинявай. Опитвам се да прехвърля всичко наум, за да съм сигурен, че не сме пропуснали нищо в подготовката.

— Мислиш ли, че той всъщност няма намерение да ни покаже къде са гробовете?

— Само Господ знае. Щях да се чувствам много по-добре, ако... По дяволите! Скоро всичко ще стане ясно — той погледна напред и по лицето му се изписа напрежение. — О, чудесно!

Софи Келър се появи от фургона, който играеше ролята на полева кухня, носейки в ръка чаша кафе, от което се вдигаше пара.

Гащеризонът ѝ беше прекалено голям и в него приличаше на момиченце, облякло работните дрехи на татко си. Гъстата ѝ коса бе прихваната с обикновена лента, посипана с безброй сребристи капчици от ситния дъждец. С нея вървеше един приятен набит мъж на средна възраст, когото не познавах. Тя кимаше в знак на съгласие с нещо, което той казваше, но когато видя Тери, изражението ѝ стана студено.

Двамата изобщо не се опитваха да прикрият взаимната си неприязнь. Не знам дали причината за това бе нещо, случило се по време на някое предишно разследване, или между тях имаше вродена непоносимост, но двамата се държаха точно като куче и котка. Докато се приближавахме към тях, видях как лицето на Тери помръкна.

Софии не му обърна никакво внимание, но на мен ми се усмихна топло и леко постави ръка върху рамото ми.

— Здрави, Дейвид. Познаваш ли Джим Лукас?

— Джим е нашият полицейски консултант по издирванията — каза Тери, като на свой ред не ѝ обърна никакво внимание. — Опитва се да поддържа някакъв ред в целия този цирк.

Полицейският консултант стисна толкова здраво ръката ми, че за малко да я счупи. Гъстата му сива коса приличаше на тел за почистване на загорели съдове.

— Приятно ми е да се запознаем, доктор Хънтър. Готов ли сте за големия ден?

— По-късно ще стане ясно.

— Разумен отговор. И все пак не всеки ден човек като Джером Монк решава да работи на страната на добрите, нали така?

— Стига наистина да има такова намерение — обади се Софи и погледна към Тери. — Щях да знам повече, ако ми беше осигурен достъп до него.

Пак се започна, помислих си аз, като видях как Тери стисна челюсти.

— Вече го обсъдихме. Ще придружиш екипа, който ще изведе Монк, но няма да имаш директен контакт с него. Ако не си съгласна, оплачи се на Симс.

— Не ми вдига телефона.

— Чудно защо.

— Това е направо нелепо! Можех да преценя състоянието на Монк, да разбера дали намеренията му са искрени, а вместо това...

— Решението вече е взето, Монк няма да разговаря с никого. Сега най-важното е да ни покаже къде се намират гробовете.

— Искаш да кажеш, че това е най-важно за Симс!

— Това е най-важно за настоящето разследване, а последния път, когато проверих, ти все още беше част от него. Ако искаш това да се промени, само кажи.

Жилите по врата на Тери се изпънаха и двамата се изгледаха гневно. Стори ми се, че Лукас се чувстваше точно толкова неудобно, колкото и аз. Всички изпитахме облекчение, когато Роупър се приближи към нас. Детективът хвърли поглед на Тери и Софи и като че ли веднага схвани ситуацията. Следващо Тери по петите като сянка, сякаш искаше и той да бъде озарен от славата на изгряващата звезда, дошла от лондонската полиция. Искрено се надявах, че Тери умее да си пази гърба.

— Какво има? — попита го рязко Тери.

— Току-що разговарях с хората от транспорта. До десетина минути ще бъдат тук.

Гневът изчезна от лицето на Тери и той изпъна рамене.

— Чудесно.

— Чакайте малко — възпротиви се Софи. — Ами ако...

Тери обаче вече бе тръгнал да се отдалечава, дъските потракваха под стъпките му. Роупър се поколеба за миг и се усмихна на Софи така, че бледите венци над резците му се оголиха.

— Не се ядосвай, бонбонче. Много неща са му на главата.

Тя му хвърли яден поглед, но той вече бе тръгнал след Тери.

Лукас потърка носа си, явно се чувстваше доста неловко.

— Е, и аз трябва да вървя — каза той, поколеба се и погледна неуверено към Софи. — Виж, не че ми влиза в работата, но те съветвам да не настояваш толкова. Днес има да стават много неща.

— Което е още една причина да ме оставят да си свърша работата както трябва.

Стори ми се, че Лукас иска да каже още нещо, но реши да си замълчи.

— Просто внимавай. Монк е изключително опасен. Ако питаш мен, по-добре стой далече от него.

За миг ми се стори, че Софи ще се озъби и на полицейския консултант, но тя се усмихна неохотно.

— Мога да се грижа за себе си.

Лукас не каза нищо повече, обърна се към мен и кимна:

— Довиждане, доктор Хънтьр.

Изгледахме го, докато се отдалечаваше. Софи въздъхна раздразнено.

— Господи, понякога мразя работата си.

Бе дала съвсем ясно да се разбере колко ѝ е неприятно, че не участва във вземането на решенията. Това още повече усложняваше отношенията ѝ с Тери. И двамата имаха съмнения относно истинските мотиви на Монк, но лошите им взаимоотношения превръщаха дори допирните им точки в истинско минно поле.

— Не го мислиш наистина — опитах се да я успокоя аз.

— Не бъди толкова сигурен. Не мога да разбера как така изведнъж Монк прояви такова желание да ни помогне! Само не ми казвай, че е проява на гузна съвест.

— Може би възнамерява да обжалва пред съда и смята, че това ще му помогне да получи по-малка присъда.

— Има да излежи поне трийсет и пет години, затова не мисля, че си прави толкова далечни планове.

— Значи, според теб се надява да избяга? — попитах аз.

Не бих се осмелил да го спомена пред Тери, особено като се има предвид напрежението, под което се намираше, да не се случи именно това. Най-рискованата част от прехвърлянето на един затворник е самото пътуване и всички много добре съзнаваха на какво е способен Джером Монк. Въпреки това не знам как разчиташе да избяга, заобиколен от охрана, само на няколко минути от хеликоптера, дори да предприемеше някакъв отчаян опит.

Софии пъхна ръце в джобовете си и се намръщи, обзета от безсилие.

— Не виждам как би могъл да го направи, но щях да се чувствам много по-добре, ако първо ни беше подсказал къде са гробовете. Но не! Той настоява да дойде тук и да ни ги покаже! А Симс му позволява! Толкова е заслепен от възможността да открие останките на сестрите Бенет и да го съобщи на целия свят, че оставя Монк да

диктува условията. Целият план е изключително глупав! Но никой не ме чува какво говоря!

Да, ти определено не си мълча, помислих си аз, но бях достатъчно благоразумен да не го кажа на глас.

— Дори ако останалите гробове са тук наблизо, доста трудно ще ги открием без Монк. Не че искам да защитавам Симс, но какъв друг избор има той?

София отчаяно вдигна поглед нагоре.

— Да направи това, за което му говоря от два дни! Вече съм набелязала на картата най-вероятните места, където може да се намират гробовете, но без повече информация, работя съвсем на сляпо. Ако Монк ни даде поне идея къде са гробовете на сестрите Бенет, дори само да ни посочи някакъв отличителен белег на местността, бих могла да ги открия и сама!

Погледнах към бруления от вятъра пейзаж: виждаше се само суха папрат, пирен и скали. И така в продължение на мили. Не отговорих нищо, но сигурно съм изглеждал доста скептично настроен. По бузите ми избиха две яркочервени петна.

— И ти не вярваш, че мога да го направя.

По дяволите!

— Не, просто... Мястото е много обширно.

— Чувал ли си някога за метода на Уинтроп?

Не бях, но тя така и не ми даде възможността да отговоря.

— Този метод е разработен от американската армия през 70-те години, с цел да се откриват скрити складове за оръжие. Всеки, който иска да скрие нещо или да зарови труп, неволно следва контурите на земната повърхност или използва ориентири като дърво или особена скала. Методът на Уинтроп е начин да се разчете пейзажа и да се открие най-вероятното място, където би могло да е скрито нещо.

— И действа ли? — попитах аз, без да се замисля.

— Колкото и да е странно, действа — отвърна тя язвително. — Разбира се, методът не е безгрешен, но помага при ситуации като тази. Не ме интересува колко добре Монк познава тресавището — изминал е цяла година от убийството на сестрите Бенет. Гробовете вече са покрити с растителност, а и той най-вероятно ги е погребал през нощта. Не виждам как би могъл да си спомни точно къде се намират, дори и да иска. Поне не без известна помощ.

По правило обичам точните науки, а не такива, които са на границата с гадателството, но трябва да призная, че аргументите ѝ бяха доста убедителни. Поне теорията ѝ беше научна. И двамата замълчахме, когато видяхме в далечината конвоя от превозни средства, които идваха към нас.

Монк пристигаше.

5

След драматичното пристигане на двойника пристигането на истинския убиец беше почти разочароващо. Нямаше светковици на фотоапарати, нито кортеж от мотоциклисти, нито хеликоптер. Дойде един микробус без всякакви обозначения, придружен от две полицейски коли. Сякаш настъпи някакво затаиране, когато те се отправиха към мястото, където ги очакваха Тери, Роупър и група цивилни полицаи. До тях стоеше и един водач на куче, който едва удържаше на къса каишка немската овчарка. Микробусът и останалите коли спряха доста далече от другите превозни средства. Изгасиха моторите и в настъпилата тишина звукът от отварянето на вратите отекна във влажния въздух. За разлика от полицайите, придружаващи двойника на Монк, нито един от тези не беше въоръжен, тъй като не съществуваше реална опасност затворникът да избяга. Но всички те бяха високи, едри мъже, които веднага поставиха ръце върху палките, закачени на коланите им, и заобиколиха задната врата на микробуса.

— Колко мелодраматично — изкоментира Софи.

Не отвърнах нищо. В задната част на микробуса се забеляза някакво движение. На светлината се появи нещо светло и кръгло, което се оказа плешивата глава на затворника. Приведена фигура изпълни отвора на вратата и скочи направо на земята, без да използва стъпалото. След това се изправи и тогава за първи път видях Джером Монк.

Въпреки че се намирах на около двайсет метра от него, не можех да събркам огромната му тромава фигура. Ръцете му бяха стегнати в белезници пред него и с изненада видях, че краката му са вързани с верига. Това като че ли изобщо не го беспокоеше, приведените рамене изглеждаха достатъчно силни, за да скъсат веригата на белезниците без особено усилие. Горната част на тялото му беше огромна и въпреки това главата му изглеждаше несъразмерно голяма.

— Отвратително животно, нали?

Бях толкова погълнат от ставащото, че не забелязах кога Уейнрайт се е приближил към нас. Съдебномедицинският археолог бе

облечен в доста износен, но скъп екип, около врата си бе преметнал ярък шал. Не направи никакво усилие да снижи гласа си и думите му прозвучаха съвсем ясно в настъпилата тишина. Сега вече я втасахме, помислих си аз, като видях как Монк извърна огромната си глава към нас.

Снимките, които бях виждал, не даваха достатъчно добра представа за това, как изглежда. Вдълбнатината на челото му изглеждаше много по-ужасна, като че ли някой го бе ударил с чук и той по чудо бе оцелял. По лицето му се виждаха следи от множество наранявания, а жълтеникавата коричка върху една от бузите му показваше, че някои от тях са съвсем скорошни. Устните му бяха извити в постоянна полуусмивка, която сякаш показваше, че той много добре съзнава отвращението, което предизвиква в останалите, но не му пуга.

Но най-ужасяващо от всичко бяха очите му. Черни и вторачени, те приличаха на безизразните очи на кукла. Потреперих, когато погледът му се спря върху мен, но не бях удостоен с продължително внимание. Безжизненият поглед се отмести към Софи, задържа се за миг, после се насочи към Уейнрайт.

— Какво си ме зяпнал?

Акцентът беше местен, но гласът му силно ме изненада — дрезгав и неочеквано мек. Уейнрайт трябваше да си замълчи, но той не беше свикнал да му говорят по този начин, още повече в присъствието на толкова много хора. Той изсумтя презиртелно.

— Господи, това нещо можело да говори!

Веригата на Монк издрънча, когато той тромаво направи крачка напред, мократа трева прошумоля в краката му. Повече не успя да пристъпи, защото двама от пазачите го сграбчиха за ръцете. Бяха едри мъже, но до затворника приличаха на джуджета. Видях как мускулите им се изпънаха от усилието да го задържат.

— Хайде, Джером, дръж се прилично — каза единият от тях, повъзрастният, с посивяла коса и набраздено лице.

Убиецът продължи да гледа втренчено Уейнрайт, докато закопчаните му с белезници ръце се полюшваха пред него.

Раменете и горната част на ръцете му бяха огромни, като че ли в якето му бяха пъхнати топки за боулинг. Черните му очи продължаваха да наблюдават Уейнрайт, без да премигват.

— Как ти е името?

Отначало Тери изглеждаше малко стреснат от конфронтацията, но сега пристъпи напред.

— Не е твоя работа как се назва.

— Няма проблем. Щом иска да знае с кого си има работа, с най-голямо удоволствие ще му съобщя.

Уейнрайт се изправи в целия си ръст и впери поглед в затворника — приличаше на застаряващ огромен док, изправен срещу ротвайлер.

— Аз съм професор Ленард Уейнрайт. Отговарям за изкопаването на труповете на младите жени, които си убил. Искрено те съветвам, ако имаш малко разум в главата, да ни сътрудничиш.

— Господи! — прошепна до мен Софи.

Монк сви устни.

— Професор — каза той подигравателно, сякаш за първи път чуваше думата.

Без всякакво предупреждение погледът му се премести върху мен.

— Кой е този?

Изглежда, Тери не знаеше какво да направи, затова са обадих:

— Аз съм Дейвид Хънтър.

— Хънтър^[1] — повтори Монк. — Трябва да се потрудиш, за да си заслужиш името.

— И ти твоето^[2] — отговорих аз, без да се замисля.

Черните очи се впиха в мен, после се чу слаб хъхреш звук и разбрах, че Монк се смееше.

— Я, какъв си умник.

Едва тогава се обърна и впери поглед в Софи. Останах с впечатлението, че през цялото време вниманието му е било насочено към нея, но Тери не му даде възможност да я попита коя е.

— Хайде, вече се запозна с всички — каза той и направи знак на охраната да го отведе. — Да не губим повече време.

— Чу ли какво ти се назва, смехурко.

Другият пазач от затвора, едър набит мъж с брада, се опита да дръпне Монк встрани. Със същия успех можеше да пробва да помръдне статуя. Затворникът изви глава и сведе безумния си поглед към него.

— Не смей да ме дърпаши, ей!

Атмосферата и без това беше напрегната, но в този момент направо прехвърчаха искри. Виждах как гръденят кош на Монк се надига и той диша все по-ускорено. В ъгъла на устата му се появи слюнка. Полицейското куче го следеше внимателно, готово да му се нахвърли всеки момент. Точно тогава един висок мъж, облечен в кафяво палто, си проби път сред полицайите.

— Аз съм Клайд Добс — представи се той — и съм адвокат на господин Монк. Клиентът ми доброволно се съгласи да сътрудничи при издирването, затова смяtam, че не е необходимо да се нахвърляте върху него.

Гласът му беше тънък и носов и звучеше едновременно отегчено и ласкателно. Не го бях забелязал до този момент. Изглеждаше петдесет и няколко годишен и тънката му сивкава коса беше заметната на една страна върху плешивото му розово теме. Куфарчето за документи, което носеше, изглеждаше направо нелепо насред тази обстановка.

— Никой не се нахвърля върху него — сряза го Тери и хвърли многозначителен поглед към пазача с брадата.

Той с нежелание пусна ръката на Монк.

— Благодаря — каза адвокатът. — Моля, продължете.

Видях как Тери стисна зъби и мускулите му се напрегнаха.

— Доведете го тук — кимна той на охраната.

— Майната ти! — изкрештя Монк и рязко извърна глава.

Пазачите се опитаха да го удържат. Погледът му беше налудничав, черните му очи приличаха на стъкло. Стоях като вцепенен, не можех да повярвам, че всичко се обърка толкова бързо. Очаквах Тери да направи нещо, да вземе нещата в свои ръце, но той стоеше като замръзнал. Стори ми се, че това продължи безкрайно дълго, напрежението ставаше все по-голямо и очаквах всеки момент да се случи нещо ужасно.

Изведнъж Софи излезе напред.

— Здравей, аз съм Софи Келър — каза тя непринудено. — Тук съм, за да ти помогна да откриеш гробовете.

От страна на Монк не последва никакъв отговор, после черните му очи се отместиха от Тери към нея. Те примигнаха, а устата му се раздвижи, сякаш успя да си спомни как да се изговарят думите.

— Нямам нужда от помощ.

— Чудесно, тогава на всички ще ни бъде по-лесно. Във всеки случай аз ще съм на разположение. Става ли? — попита Софи с усмивка, която не беше нито нервна, нито предизвикателна, а обикновена, нормална.

— И вероятно ще е по-добре да ти махнат веригите от краката — продължи тя. — Няма да стигнеш много далече с тях.

Все още усмихвайки се, тя се обрна към Тери, сякаш коментарът ѝ бе насочен към него. Забелязах, че останалите полицаи се спогледаха. Лицето на Тери почervеня, но той кимна на пазачите.

— Освободете краката му, но оставете белезниците.

Каза го рязко и безцеремонно, но всички присъстващи бяха усетили, че за малко щеше да изпусне ситуацията от контрол. Роупър нервно наблюдаваше Тери, който се опитваше да си възвърне авторитета. Останалите полицаи си размениха многозначителни погледи. Не се знаеше какво можеше да стане, ако Софи не се беше намесила. Тя не само бе премахнала напрежението, но бе успяла да установи някаква връзка с Монк.

След избухването си, сега затворникът изглеждаше унил и потиснат. Докато го отвеждаха надолу по пътя, огромната му глава се изви и той впери поглед в Софи.

— Изглежда, госпожица Келър си намери нов домашен любимец — обади се Уейнрайт, когато последвахме полицайите.

Дъхът ни се виждаше в студената сутрин.

— Добре се справи.

Не само Тери се посрани пред всички, помислих си аз.

— Така ли мислиш? — попита Уейнрайт, докато гледаше недружен любно останалите пред нас. — Да се надяваме, че онова нещо няма да я ухапе.

Тресавището сякаш правеше всичко по силите си, за да ни затрудни. Почти едновременно температурата падна и дъждът отново заваля. Той превиваше стъблата на тревата и пирена, лееше се монотонно като из ведро и смразяваше както телата, така и духа ни.

Джером Монк, изглежда, не забелязваше нищо. Стоеше прав до празния гроб на Тина Уилямс, дъждът се стичаше по голото му теме и падаше върху лицето му, чийто черти биха направили чест на всяко чудовище от водоливник на средновековна катедрала. Явно изобщо не го беше грижа, че вали.

Което не можеше да се каже за нас, останалите.

— Това е безнадеждна работа! — каза рязко Уейнрайт и избърса водата от лицето си.

Археологът беше облякъл дебел предпазен гащеризон, който го правеше още по-огромен. Навлечен върху дрехите му и изцапан с черна кал, той изглеждаше точно толкаво опънат, колкото нервите на професора.

За първи път изпитах съчувствие към него. Моят гащеризон жулеши китките и врата ми и ме караше да се потя, въпреки студеното време. Водата се стичаше на сребърни капки от върха на качулката ми и от време на време усещах как под дрехите ми се промъкваше студена струйка. Полицейската лента все още ограждаше района, но палатката беше махната и празният гроб се пълнеше с кална вода. Откакто бях тук за последен път, лошото време и многото хора, които бяха отъпкали почвата, я бяха превърнали в опасно заблатено място. Полицайта започнаха да ругаят, докато се придвижвахме през това блато, а в един момент Уейнрайт се подхълъзна и за малко да падне.

— Няма нищо, добре съм — сопна се той, когато протегнах ръка, за да го хвана.

Дори Монк трудно пазеше равновесие, защото ръцете му бяха закопчани с белезници.

Освен адвоката всички останали цивилни лица — Уейнрайт, Софи и аз — стояхме малко встрани от групата, която заобикаляше затворника, за да покажем, че зачитаме инструкциите да не се доближаваме до него. Към нас се присъединиха куче, специално обучено да открива трупове, и водачът му. Кучето можеше да подуши и най-слабата миризма на газовете, които се отделяха от трупа при разлагането, но първо трябваше да открием гроба. А Монк изглежда никак не бързаше да направи това.

Обграден от пазачите, той стоеше загледан в плитката яма, където бе лежала Тина Уилямс. Устните му бяха извити в обичайната насмешлива усмивка, като че ли се смееше на нещо, което само той разбираще. Осьзнах, че това беше нормалното изражение на устата му, и то нямаше никаква връзка с мислите, които минаваха зад приличните на копчета очи — така, както усмивката на акулата не изразява нищо.

— Това навява ли ти някакви спомени, а, Монк? — попита го Тери.

Отговор не последва. Съдейки по поведението на Монк, човек би казал, че той е издялан от същия гранит като този на Черната скала.

Пазачът с брадата го подбутна.

— Чуваш ли какво те питат, смехурко?

— Дръж си шибаните ръце далече от мен — изръмжа Монк, без да извърне поглед.

Адвокатът въздъхна многозначително и пазачът се отдръпна.

— Сигурен съм, че не трябва отново да ви напомням, че клиентът ми присъства тук доброволно. Ако бъде подложен, на каквото и да е насилие, веднага ще прекратим издирването.

— Никой не го подлага на насилие.

Тери бе привел рамене, но не за да се пази от дъжд, а от напрежението, което се изльчваше от него като статично електричество.

— Вашият „клиент“ сам поиска да дойде тук, затова имам право да попитам за причината.

Тънката косица на Добс се вееше на вятъра и той приличаше на разярено пиленце. Кой знае защо адвокатът носеше куфарче за документи, което изглеждаше не на място до гumenите му ботуши и дъждобрана. Попитах се дали в него има нещо важно или го носи просто по навик.

— В условията, при които е пуснат клиентът ми, изрично се посочва, че той е тук, за да помогне за откриването на гробовете на Зоуи и Линдзи Бенет и нищо повече. Ако искате да му зададете някакви други въпроси, ще трябва да бъде върнат обратно в затвора, където ще можете да проведете официален разпит при подходящи условия.

— И какво, трябва да приемем, че това тук няма нищо общо с него?

Адвокатът свали мокрите си от дъждъ очила и ги избрса с носната си кърпа.

— Можете да приемете каквото пожелаете, инспекторе. Както вече обясних, фактът, че той се съгласи да сътрудничи, съвсем не предполага, че знае нещо за...

— Добре, разбрах — Тери не се опита да прикрие отвращението си. — Времето ти изтича, Монк. Край на разходката. Сега ни кажи къде са другите гробове или те връщаме обратно в килията.

Монк отклони поглед от ямата и се загледа в далечината. Белезниците издрънчаха, когато вдигна ръце и потърка челото си.

— Ето там.

Всички насочиха поглед към мястото — беше встрани от пътя и пътеката. Тук-там се виждаха няколко скални образования и храсталаци, които приличаха на острови сред еднообразното море от трева и пирен.

— Къде по-точно? — попита Тери.

— Казах ти. Ей там.

— Значи гробовете не са до мястото, където си заровил Тина Уилямс?

— Никога не съм казвал, че са.

— Тогава защо, по дяволите, ни доведе тук?

По погледа на черните очи на Монк беше невъзможно да се разбере какво мисли.

— Исках да го видя.

Тери отново стисна зъби. Никога не го бях виждал толкова напрегнат, но сега не можеше да си позволи да си изпусне нервите. Искаше ми се Лукас да е тук. Присъствието на по-възрастния мъж действаше успокоително, а и беше съвсем ясно, че Тери не може да се справи. Но в момента полицейският консултант докладваше на Симс, а следващият по старшинство беше Роупър, който не проявяваше никакво желание да се намеси. Детективът се задоволяваше с това да стои на заден план и да наблюдава внимателно, без да изпуска нито една подробност.

— Колко далече са гробовете? — попита Тери, като от тона му беше съвсем ясно, че едва се сдържа да не избухне. — На петдесет метра? На сто? На половин миля?

— Ще знам, когато стигна там.

— Спомняш ли си някакви особености, по които да се ориентираш? — намеси се неочеквано Софи.

По лицето на Тери се изписа раздразнение, но не я прекъсна.

— Например някоя голяма скала — продължи тя, — храсталак или нещо подобно?

Монк впери поглед в нея.

— Нищо не помня — отвърна Монк с вперен в нея поглед.

Уейнрайт изсумтя презрително.

— Човек надали би забравил подобно нещо.

Плътният глас на археолога отекна във влажния въздух. Монк извърна глава към него.

— Какво си спомняш, Джером? Може би, ако се опиташи да... — започна Софи.

— Хайде, да приключваме вече — прекъсна я бързо Тери. — Просто ни покажи къде са гробовете — подканни го Тери.

Софии беше направо бясна, но хората се раздвижиха и огромната фигура на Монк беше заобиколена от множество мъже в униформи.

— Това е нелепо — измърмори недоволно Уейнрайт, когато тръгнахме бавно след тях, а ботушите ни жвакаха в блатистата почва.

— Според мен това същество няма никакво намерение да ни покаже каквото и да било. Просто ни прави на глупаци.

— Може би ще е по-добре, ако престанеш да се заяждаш с него — обади се Софи, все още ядосана.

— Не можеш да си позволиш да покажеш слабост пред такова създание. Трябва ясно да му покажеш кой командва.

— Така ли? — престорено наивно попита Софи. — Я, да се разберем. Ти не ме учи как да си върша работата, а аз няма да те уча как да копаеш дупки.

Археологът я изгледа гневно.

— Непременно ще предам думите ти на главен инспектор Симс — заяви той и забърза пред нас.

— Простак — измърмори Софи под носа си, но все пак достатъчно високо, за да може Уейнрайт да я чуе.

След това се обърна към мен:

— Какво?

— Нищо не съм казал.

— Не се и налага — усмихна се тя кисело.

Свих рамене.

— Ако искаш да се изпокараш с целия екип, твоя работа.

— Извинявай, чувствам се толкова разочарована. Какъв смисъл има да съм тук, щом никой не ме оставя да си свърша работата? А що се отнася до Тери Конърс... — тя въздъхна и поклати глава. — Мисля, че не подхождат правилно. Не трябва да позволяваме на Монк да ни води за носа, а да го притиснем да ни даде някаква информация къде

се намират гробовете. Как ще успее да ги намери, ако не си спомня никакви ориентири?

— Значи, според теб лъже?

— Трудно е да се каже. В един момент изглежда много несигурен, в следващия като че ли знае какво прави. Сега уж знае къде отива, но това е ужасно далече от пътя и никой не би могъл да пренесе труп чак дотам. — Тя се намръщи и впери поглед в Монк, чиято глава се виждаше сред тъмните униформи пред пас. — Ще се поразходя наоколо. Ще ви настигна след малко.

Тя тръгна по пътеката, която водеше към Черната скала. Напълно споделях съмненията ѝ, но нищо не можех да направя. Колкото понавътре навлизахме в тресавището, толкова по-трудно ставаше придвижването. Подгизналият от дъжда торф залепваше по ботушите ни, а пиренът и дългата блестища трева се оплитаха около краката ни. Монк се придвижваше още по-трудно дори и от нас, с което развенча мита, че в тресавището се чувства като у дома си. На няколко пъти се препъна, след което се озъби на пазачите, които се опитаха да го задържат на крака.

Забелязах, че Роупър бе изостанал и сега говореше по радиостанцията си. Говореше тихо, но когато се приближих, вятърът довя до мен някои откъслечни думи:

— ... не е уверен, сър... да... да... Разбира се, ще ви държа в течение.

Когато ме видя, че приближавам, приключи с разговора. Обръщението „сър“ не обещаваше нищо добро и не беше нужно да си гений, за да се досетиш, че докладва на Симс. Попитах се дали Тери знае за това.

— Харесва ли ви разходката, доктор Хънтър? — усмихна се детективът, като се присъедини към мен. — Май ще се превърне в маратон, а?

Имаше нещо в този човек, което ме дразнеше. Нямаше никаква вина, че зъбите му бяха като на плъх, но се усмихваше прекалено често и прекалено ласкателно, а това не ми вдъхваше никакво доверие.

— Чистият въздух ми се отразява добре.

Той поклати глава и се засмя като че ли бях казал кой знае каква шега.

— На мен чистият въздух ми идва малко в повече, но няма какво да се прави. А какво мислите за Монк? Бива си го, нали? Физиономията му е като излязла от рисунка на Пикасо.

И ти самият не си шедьовър.

— Откъде са раните по лицето му? Да не е участвал в сбиване?

— Не точно — усмивката на Роупър стана още по-ширака, но хитрите му очи останаха вперени в гърба на Монк. — Снощи побеснял и се спречкал с друг затворник, затова е трябвало да го „възпрат“. За малко да отменим всичко. Явно това е представата му за забавление — избухва, след като загасят лампите. Затова пазачите го наричат „смехурко“. Изглежда на него му е смешно, въпреки че на другите не им е до смях. О-па, какво става там?

Пред нас беше настъпила някаква суматоха. Водачът държеше за кашката немската овчарка, която се дърпаше и лаеше по посока на групата около Монк. В началото не можах да видя какво става, но след това двама от полицайите около Монк се дръпнаха встрани.

Монк беше паднал на земята, лежеше в калната трева и се опитваше да се изправи. Полицайите и пазачите се въртяха около него и не знаеха какво да предприемат, дали да го изправят на крака или да го оставят.

— ... разкарайте се от тук! — ругаеше той, докато тромаво се опитваше да се изправи, но вързаните ръце му пречеха.

В това време адвокатът му нападна Тери:

— ... пострада, вие ще носите цялата отговорност! Това е абсолютно недопустимо!

— Изобщо не е пострадал — отвърна мрачно Тери, но някак отбранително.

— Надявам се да е така, защото в противен случай вие ще отговаряте. Няма абсолютно никаква причина клиентът ми да бъде с белезници, докато сме тук! Няма риск да избяга, а да се движи така по този терен е направо опасно.

— Няма да му свалим белезниците.

— Тогава ни върнете обратно в микробуса, защото няма какво повече да правим тук.

— О, за бога!

— Няма да позволя клиентът ми да пострада поради полицейски произвол! Или му свалете белезниците, или няма да сътрудничи в

издирването!

Монк все още лежеше на земята, вперил яден поглед в заобикалящите го. От устата му излизаше пара.

— Искаш ли да пробваш да ходиш вързан така? — заяви той и вдигна окованите си в белезници ръце.

Тери направи крачка към него и за миг реших, че ще го ритне в лицето. Спра, но цялото му тяло излъчваше напрежение.

— Да се обадя ли на главния инспектор? — попита Роупър.

Ако не го бях чул преди това да докладва на Симс, щях да помисля, че се опитва да помогне. Предложението му накара Тери да вземе решение.

— Не — сви устни той и кимна на един от полицайте. — Свали му белезниците.

Полицаят пристъпи напред и изпълни заповедта. Докато се изправяше на крака, изражението на Монк изобщо не се промени. Дрехите му бяха подгизнали и изцапани с кал. Той раздвижи китките си и разтвори огромните си като менгеме ръце.

— Сега доволен ли си? — обърна се Тери към Добс.

Не изчака да получи отговор и се приближи към Монк. Бяха почти еднакви на ръст, но въпреки това затворникът изглеждаше два пъти по-едър от Тери.

— Искаш ли да ме зарадваш? Пробвай нещо. Моля те.

Монк не отговори. Устните му все още бяха изкривени в полуусмивка, но черните му очи бяха абсолютно безжизнени.

— Не мисля, че... — започна Добс.

— Мълкни — прекъсна го Тери, без да откъсва поглед от Монк.

— Колко още има?

Затворникът извърна глава и се загледа в тресавището, но точно в този момент някъде далеч се чу вик.

— Насам! Елате насам!

Всички се обърнаха. Софи беше застанала на едно малко възвишение и размахваше ръце над главата си. Дори през мъглата и ситния дъжд се виждаше колко е развълнувана.

— Открих нещо!

[1] От английски език означава ловец. — Б.пр. ↑

[2] От английски език означава монах. — Б.пр. ↑

6

Заровеният труп винаги оставя следи. В началото той измества пръстта, с която е запълнен гробът, и така на повърхността се появява видима могила. Но с напредването на процесите на разлагане, при които мускулите и меките тъкани се сливат с пръстта, насипът започва да хълтва. Най-накрая, когато от тялото са останали само костите, в земята се образува вдълбнатина.

Растителността също може да ни подскаже някои много важни неща. На растенията, които са били засегнати при копаенето, им трябва време, за да се възстановят дори когато внимателно са върнати на мястото им. След като мине около месец и трупът започне да се разлага, хранителните вещества, които се отделят, карат растенията върху гроба да се развиват по-добре в сравнение с тези наоколо. Различията са едва забележими и много често подвеждащи, но могат да са от полза, стига да знаеш точно какво търсиш.

Софи беше застанала до една невисока могила в центъра на дълбока падина, на около петдесет метра встрани от пътеката. Насипът беше покрит с блатиста трева, чиито жилави стъбла се огъваха от вятъра. Отидох там заедно с Уейнрайт и Тери, а Роупър и полицайите останаха при Монк. За да стигнем до могилата, трябваше да заобиколим един храсталак и непроходимо заблатено място. Софи не направи опит да ни пресрещне, а стоеше нетърпеливо до могилата, сякаш се страхуваше, че ако и обърне гръб, ще изчезне.

— Мисля, че това може да е гроб — каза задъхано тя, докато ние се спускахме, хълзгайки се, към дъното на падината.

Софи беше права, това наистина можеше да е гроб. А можеше и да не е. Могилата беше дълга около метър и половина и широка шейсет сантиметра, в най-високата си част достигаше около четирийсет и пет. Ако се намираше на сред равно поле или парк, тогава наистина можеше да се окаже много важна.

Но тук бяхме след тресавище, чийто терен е покрит с неравномерно разположени падини и хълмчета. А и тревата, покриваща могилата, не бе по-различна от останалата.

— Не ми прилича много на гроб — заяви Тери и се обърна към Уейнрайт. — Ти какво мислиш?

Археологът сви устни и я огледа внимателно. Това беше по неговата специалност, не по моята. Нито пък по тази на Софи всъщност. Той подритна пренебрежително могилата от тук от там.

— Мисля, че ако вземем да скачаме от вълнение всеки път, когато видим хълмче, издирването ще продължи ужасно дълго време.

Софии се изчерви.

— Аз не скачам от вълнение. Не съм идиотка. Знам какво да търся.

— Наистина — отвърна многозначително Уейнрайт.

Още не бе й простила за пререканието им по-рано.

— Ще си позволя да изразя противоположното мнение. Но пък аз имам само никакви си трийсет години опит като археолог.

Тери се обърна и понечи да си тръгне.

— Не можем да си губим времето с това.

— Не, почакай — извика Софи. — Виж, може да не съм археолог...

— Тук поне сме на едно мнение — прекъсна я Уейнрайт.

— ... но поне ме изслушайте. Дайте ми само две минути, може ли?

Тери скръсти ръце, изражението на лицето му не издаваше нищо.

— Две минути.

Софии пое дълбоко въздух, преди да се впусне в обяснение.

— Няма никаква логика гробовете да са там, където ни води Монк. Гробът на Тина Уилямс е точно там, където предполагах...

— Лесно е да се каже, след като вече знаем къде е — изсумтя Уейнрайт.

Тя не му обърна никакво внимание и насочи вниманието си изцяло към Тери.

— Гробът не е далече от пътеката, което означава, че до него може да се стигне лесно. Освен това следва контурите на местността и всеки, който се отклони от пътеката, ще се озове на това място. Има логика гробът да е точно там.

— И какво от това?

— Монк отказва да ни каже къде точно са останалите гробове. Кара ни да навлезем навътре в тресавището, което означава, че е

трябвало да пренесе на ръце труповете на такова голямо разстояние, и то в *тъмното*. Няма значение колко силен е физически. За какво му е било да го прави? Освен това казва, че не си спомня никакви ориентири, които биха му подсказали къде ги е погребал.

— Накъде биеш? — намръщи се Тери.

— Очаквах да си спомни поне някаква дребна подробност. Когато хората крият нещо, те използват различни особености, по които да се ориентират, независимо дали го правят съзнателно или не. Но Монк се движки на посоки. Или е забравил къде се намират гробовете, или нарочно ни води в неправилната посока.

— Или пък ти грешиш — обади се Уейнрайт.

След това се обърна към Тери с надменна усмивка:

— Запознат съм с метода на Уинтроп, за който говори госпожица Келър. Аз самият съм го ползвал в някои случаи, но той разчита предимно на здравия разум. И според мен доста го надценяват.

— Значи не си го използвал правилно — не му остана длъжна Софи. — Върнах се обратно на пътеката, за да намеря най-вероятните места, където някой, който носи труп, би го оставил. Някъде, докъдето би могъл да се придвижи лесно, където не е нито стръмно, нито мочурливо. Преди няколко дни намерих няколко такива места, но днес отидох малко по-далече.

Тя посочи към пътеката на стотина метра от мястото, където се бяхме отклонили от нея, за да отидем до гроба на Тина Уилямс.

— Там има една точка, от която тресавището плавно се спуска надолу. Някой, който носи тежък труп, би навлязъл в тресавището именно оттам. По-лесно е да се заобиколи откъм ниската страна, отколкото откъм високата. Ако тръгнеш оттам, се озоваваш в едно дере, което те извежда точно тук. И в тази скрита падина най-случайно се оказва, че има могила с размерите на гроб.

Тя скръсти предизвикателно ръце на гърдите си — нека Тери откриеше слабо място в аргументите ѝ. Мускулите на лицето му се изпънаха и той извърна отново очи към могилата.

— Това са пълни глупости — избухна Уейнрайт, без повече да се старае да скрие враждебността си. — Нямаш никакво научно доказателство, просто вярваш в това, което ти се иска.

— Напротив, това е въпрос на здрав разум, както ти самият каза преди малко — възрази Софи. — По-добре да се довериш на здравия

разум, отколкото да се инатиш.

Уейнрайт се канеше да ѝ отвърне, но аз го изпреварих.

— Няма смисъл да стоим тук и да спорим. Да доведем кучето и да го пуснем да провери. Ако то открие нещо, ще разкопаем могилата; ако не, значи сме загубили само няколко минути.

Софии се усмихна, а изражението на Уейнрайт стана още по-кисело. Не можах да се сдържа да не забия ножа още по-надълбоко.

— Освен ако не си абсолютно сигурен, че тук няма нищо — заявих аз, като се опитвах да не се наслаждавам на неудобното положение, в което го поставих. — Не знам, ти си експертът тук.

— Може би няма да е лошо да се уверим... — отстъпи той с такъв тон, сякаш идеята беше негова.

Тери впери поглед в могилата, след това въздъхна и се изкачи на ръба на падината.

— Елате насам! — извика той на Роупър и останалите, а след това се обърна към Софи — Искам да поговоря с теб.

Двамата отидоха встрани, така че да не можем да чуем разговора им. Не знам какво си говореха, но явно спореха оживено. В това време Уейнрайт се разхождаше около могилата и подбутваше пръстта с крак.

— Определено е по-рохка — измърмори той.

На кръста му имаше дебел кожен колан като тези, които носят строителите, за да закачат инструментите си за тях. Той извади оттам една метална тръба и започна да я разгъва. Беше лека сонда, заострена в единия край, която можеше да се разгъне до един метър.

— Какво правиш? — попитах аз.

Той се намръщи съсредоточено, докато разгъваше късите дръжки, така че сондата заприлича на тънка дръжка на лопата.

— Ще сондирам, разбира се.

Там, където е било копано, пръстта обикновено е по-рохка от останалата и много често е белег за наличието на гроб. Но не това имах предвид аз.

— Ако тук е погребан труп, може да гоувредиш.

— Така или иначе заради кучето трябва да направим дупки, през които да излиза въздухът.

Това беше вярно. Въпреки че обучените кучета могат да надушат миризмата на метър дълбочина под земята, през дупките беше по-

лесно да усетят газовете, отделящи се при разлагането. Но това можеше да се постигне и по други, не толкова драстични начини.

— Според мен не трябва...

— Благодаря ви, доктор Хънтър, но ако ми потрябва съвет, ще го поискам.

Уейнрайт хвани сондата за късите дръжки и с все сила я заби в могилата. Знаех, че няма да ме послуша, затова стиснах зъби, докато го наблюдавах как вади сондата и отново я забива в пръстта. Сондирането е основна техника в археологията, но тя има своите недостатъци, когато се предполага, че на мястото е погребан труп. Вярно, че по-късно можеше да се прецени кое нараняване е отпреди настъпването на смъртта и кое е предизвикано от острата метална сонда, и все пак така Уейнрайт усложняваше нещата. И той го знаеше не по-зле от мен. Но пък проблемът щеше да е мой, а не негов.

Роупър и оставалите пристигнаха при нас и Софи и Тери прекратиха разговора си. Нито един от двамата не изглеждаше доволен. Тери веднага отида при Монк и адвоката му, които стояха на ръба на падината, откъдето се виждаше могилата.

— Спомняш ли си това място?

Монк се загледа надолу, ръцете му се поклащаха от двете му страни. Устните бяха все така изкривени в подигравателна усмивка, но ми се стори, че сега в погледа му се четеше предпазливост.

— Не.

— Значи това не е един от гробовете?

— Казах ти, че са ей там.

— Изведнъж стана много сигурен. Преди малко твърдеше, че не можеш да си спомниш.

— Казах ти, че са ей там!

Пазачът с брадата сложи ръка върху рамото на Монк.

— Не надигай глас, смехурко, чуваме те.

— Майната ти, Монахан!

— Искаш ли пак да ти сложа белезниците?

Монк изглежда се ядоса, но Софи го заговори, преди той да успее да направи каквото и да било.

— Извинявай, Джером.

Голямата му глава се извърна към нея, а тя му се усмихна. Този път Тери не я прекъсна и аз предположих, че едно от нещата, които

двамата бяха обсъждали, беше ролята й в днешното издирване.

— Никой не се съмнява в думите ти, но те моля да помислиш върху нещо. Сигурно си изкопал гробовете през нощта, нали така?

Това беше близко до ума — малко убийци биха рискували да погребат жертвите си посред бял ден. Но адвокатът на Монк не бе съгласен с този разпит.

— Не си длъжен да отговаряш, ако не искаш. Вече ясно казах, че...

— Млъкни.

Монк дори не го погледна. Когато спря поглед върху Софи, черните му като копчета очи изглеждаха замъглени.

— Винаги е нощ — кимна след няколко секунди той.

Не разбрах какво искаше да каже. Ако се съди по краткото мълчание на Софи, тя също не бе разбрала, но го прикри добре.

— Човек лесно може да се обърка в тъмното. Не е трудно да допуснеш грешка, когато по-късно се опитваш да си спомниш. Възможно ли е да си изкопал поне единия от гробовете тук? Или дори и двата?

Монк отмести поглед от Софи към могилата, после потърка с ръка плещивото си теме.

— Възможно е...

За момент изглеждаше напълно объркан. След това Тери заговори и онова, което ми се стори, че видях, изчезна.

— Нямам време за това. Какъв е отговорът ти — да или не?

Неочаквано гневът и лудостта отново нахлуха в погледа на Монк. Кривата маниакална усмивка се върна на лицето му и той се обърна към Тери:

— Не.

— Чакай, Джером, ти... — започна Софи, но вече бе пропусната възможността.

— Е, това е. Да се връщаме — каза Тери и се заизкачва по ръба на падината.

— Но кучето вече е тук! — възрази тя. — Нека поне да опита!

Тери спря, явно не можеше да реши какво да направи. Останах с впечатлението, че няма да се съгласи, ако археологът не се беше намесил в този момент. Докато се разиграваше тази сцена, Уейнрайт продължаваше да сондира.

— Почти привърших — каза той и още веднъж заби сондата в земята. — Почвата тук не е толкова твърда, но понеже е торф, се съмнявам да...

Чу се звук от счупване, когато сондата удари в нещо. Уейнрайт замръзна на място. По лицето му се изписа замислено изражение и той упорито избягващо погледа ми.

— Е, тук май има нещо.

Тери се приближи до него.

— Камък ли е?

— Не, мисля, че не е... — Уейнрайт бързо взе нещата в свои ръце и направи знак на водача на кучето. — Започни от дупката, която току-що направих.

Водачът, млада полицайка с червена коса и изпърхнала от вятъра светла кожа, поведе кучето към могилата.

— Не! Това не е мястото! — извика Монк и сви юмруци.

— Кажи на клиента си, че ако се обади още веднъж, ще наредя отново да му сложат белезниците — озъби се Тери на Добс.

Адвокатът не беше доволен, но заплахата свърши работа. Монк изкриви устни, хвърли поглед зад себе си към откритото тресавище и отпусна ръце.

— Не ща белезници.

Кучето се спусна към могилата и започна да я души. В страната имаше само няколко такива кучета, обучени да откриват трупове. Бях слушал много за техните способности, но въпреки това имах съмнения. Торфът забавя разлагането, понякога дори го спира. Няма значение колко чувствително е обонянието на кучето, то не може да подуши нещо, което липсва.

То обаче почти мигновено наостри уши, започна да вие от възбуда и да драчи около последната дупка, която Уейнрайт беше направил със сондата. Полицайката веднага го дръпна настрани.

— Браво, добро момиче! — похвали тя кучето и вдигна поглед към Тери. — Няма никакво съмнение, тук има нещо.

Всички потръпнахме в очакване. Тери изглеждаше много нервен, но в това нямаше нищо чудно, като се има предвид под какво напрежение се намираше в момента. Кариерата му зависеше от това, което щяхме да открием тук.

— Какво да правим, шефе? — попита Роупър.

Съзnavайки значимостта на момента, той бе престанал да се усмихва нервно.

Тери сякаш се овладя.

— Хайде да проверим.

Уейнрайт плесна доволно с ръце, съвсем забравил за скептицизма си по-рано. Един от криминалистите донесе торба с кирки, лопати и други инструменти, хвърли я на земята и тя издрънча. Уейнрайт я отвори и извади една лопата.

— Да ти помогна — предложих аз, но очевидно си губех времето.

— Не, благодаря, няма нужда. Ако имам нужда от помощ, ще ти кажа.

Изрече думата *помощ* с презрение. Изведнъж, след като стана ясно, че може би ще открием нещо, бе започнал да се държи много авторитарно. Не беше трудно да се досетя кой ще обере лаврите, ако това наистина се окажеше гроб. Казах си, че това няма никакво значение, но въпреки това ми беше гадно.

Нямаше какво друго да правим, освен да наблюдаваме как Уейнрайт очертава с лопатата тесен правоъгълник в средата на могилата. Правенето на такъв разрез беше много по-ефективно от разкопаването на целия предполагаем гроб наведнъж. Така имахме възможност да получим по-ясна картина как е разположено тялото и колко дълбоко е погребано, преди да започнем цялостното разкопаване.

Уейнрайт работеше с лекота, но от опит знаех, че това съвсем не е лесна задача. Той забиваше остирието на лопатата в пръстта с бързи, равномерни движения и изхвърляше едри парчета торф.

— Личи си, че торфът е бил разкопан — измърмори той. — Тук има нещо.

Хвърлих поглед към Монк. Огромният затворник наблюдаваше сцената безизразно, в черните му кукленски очи не се четеше нищо. В тишината се чуваше само звукът от лопатата и разкъсването на корените, когато последното парче торф беше извадено. След като отстрани тревата, Уейнрайт започна да копае по-надълбоко. Торфът беше мокър и влакnest. Археологът изкопа около тридесет сантиметра и изведнъж спря.

— Подайте ми една лопатка.

Заповедта не беше насочена към никого конкретно, но аз бях най-близо до него. *И без това не вършиш нищо друго.* Занесох лопатката на Уейнрайт и застанах от другата страна на изкопа, а той клекна, за да отстрани торфа.

— Какво откри? — попита Тери.

Археологът се намръщи и се наведе, за да огледа по- внимателно.

— Не съм сигурен... Може да е...

— Това е кост — намесих се аз.

В тъмната пръст се виждаше нещо гладко и светло. Подаваше се съвсем малка част, но благодарение на опита си можех да различа гладката костна структура от камък или корен на дърво.

— Човешка ли е? — попита Софи.

— Не мога да преценя, все още не се вижда достатъчно.

— Във всеки случай е кост — обади се Уейнрайт, а по гласа му личеше колко се дразни от намесата ми.

Той започна да отмахва торфа от костта. Вниманието на всички беше приковано в археолога. Тери беше привел рамене, пъхнал ръце дълбоко в джобовете си, сякаш се подготвяше за атака. Зад него стоеше Роупър и хапеше устни. Само Монк като че ли не се интересуваше от нищо. Дори не си правеше труда да наблюдава какво става, беше извърнал глава и гледаше към тресавището зад гърба си.

В този момент Уейнрайт проговори отново:

— Има някаква тъкан. Може би е дреха. Не, чакайте малко, мисля, че...

Той се наведе още повече и скри това, което беше открил. Изведнъж напрежението го напусна.

— Козина е.

— Козина? — Тери се спусна, за да се увери сам.

Уейнрайт копаеше торфа с резки движения.

— Да, козина! Това е труп на животно.

Костта, която беше открил, се оказа част от счупен таз, който се подаваше през острата, покрита с торф козина.

— Какво е, лисица ли?

— Язовец — каза Уейнрайт и издърпа от калта една лапа с мръсни, извити нокти, след това я пусна обратно. — Поздравления, госпожице Келър. С помощта на метода на Уинтроп вие току-що открихте леговището на един язовец.

За първи път Софи не знаеше какво да отговори. Докато всички се приближаваха, за да погледнат по-добре, на нея като че ли ѝ се искаше самата тя да се скрие в дупката на язовеца.

Отидох да огледам тялото на животното. Беше доста пострадало, през твърдата козина се подаваха счупени кости.

— Трябваше да се уверим — казах аз, изпълнен с раздразнение.
— Спокойно можеше да е гроб.

Уейнрайт ми се усмихна ледено.

— Нито вие, доктор Хънтьр, нито госпожица Келър сте съдебномедицински археолози. Може би в бъдеще ще...

Не видях какво се случи в този момент, само долових внезапно настъпилата суматоха. Някой извика зад гърбовете ни и когато се обърнах, видях двамата затворнически пазачи на земята; единият бе паднал върху един от полицайите.

Зад тях видях Монк, който бягаше, яките му крака го отгласквала като бутала.

Беше изчакал да дойде подходящият момент, когато вниманието на всички беше съсредоточено другаде.

Един полицай се хвърли върху него, но това само го забави. Той бълсна полицая, който се претърколи, сякаш го беше ударил бик.

Пред него вече нямаше нищо друго, освен огромното открито пространство на тресавището.

— Хванете го! — изкрещя Тери и се спусна след беглеца.

Огромната сила и изненадата бяха осигурили на Монк няколко метра преднина, но тя надали щеше да му е достатъчна.

Наоколо се разнесоха псувни и тропот на тежки ботуши. Няколко полицаи вече го настигаха и дори Монк не можеше да се справи с толкова души едновременно.

В този момент той рязко смени посоката и изведнъж полицайите, които още малко и щяха да го хванат, се оказаха в едно затревено блато. Краката им затънаха в меката кал и след няколко секунди те спряха.

Монк не намали темпото. Нямаше и следа от несъръчните му движения, заради които му бяха свалили белезниците. Изглежда знаеше точно къде да стъпи, успяваше да открие твърдата почва, която иначе по нищо не се различаваше от блатото, което я заобикаляше.

Едва сега разбрах защо беше гледал към тресавището, вместо дупката, която копаеше Уейнрайт.

Беше планирал точно откъде да мине.

— *Пуснете кучето! Пуснете кучето!* — крещеше Тери, докато се опитваше да заобиколи заблатеното място.

Водачът не се нуждаеше от повече заповеди. Пусна немската овчарка и тя веднага се понесе през тресавището към Монк. Тя или имаше късмет, или по-малкото й тегло й позволяваше да си проправи път през калта и след малко бе скъсила значително разстоянието до Монк. Видях как той извърна лице към нея и несръчно смъкна палтото си, заради което загуби още преднина. *Какво, за бога, прави той?*

След миг разбрах. Когато кучето го настигна, той се извърна и протегна ръката си, увита в палтото. Направи крачка назад, за да поеме тежестта на кучето, което се хвърли и захапа дебелото палто. След това с другата си ръка го хvana отзад зад врага и го изви. Чу се пронизително скимтене, което веднага замълкна. Почти без да спира, Монк се извърна и хвърли настрана безжизненото тяло на кучето, след което отново се затича.

Настъпилата тишина бе нарушена от вика на водача на немската овчарка, който се втурна към неподвижното животно.

— Боже, господи! — въздъхна дълбоко Роупър и затърси радиостанцията си. — Пратете хеликоптера тук! Не ми задавай въпроси, *просто го прати!*

Монк тичаше с пълна скорост, носеше се през неравния терен на тресавището, сякаш бе излязъл да побяга в парка. Повечето полицаи все още не можеха да се измъкнат от блатото, но Тери бе успял да заобиколи най-опасната му част. Освен това борбата с кучето бе забавила Монк. От ръба на падината, където бях отишъл, за да помогна на пострадалите, видях как Тери го настига и пулсът ми се ускори.

Софи бе вдигнала ръка пред устата си.

— Господи, ще го убие!

Имаше право. Тери беше достатъчно силен, за да се справи с повечето мъже, но току-що бяхме видели как Монк прекърши врата на полицейското куче.

Но Тери също го бе видял. Той се хвърли в краката на затворника и го удари точно под коленете — хватка, която често се използва в ръгбито. Беглецът се стовари на земята като посечен, а Тери остана

вкопчен в краката му. Изглежда, дори не изкара дъха на Монк, който се извърна и започна бясно да сипе удари, като се опитваше да го достигне. Тери бе стиснал здраво краката на затворника, сви глава между раменете си и не отслаби хватката. Един от ударите обаче попадна в лицето му и Тери го пусна. Монк се измъкна и се изправи на крака, но не можа да направи нищо повече, защото опръсканите с кал полицаи се хвърлиха върху него и го избутаха встриани от мястото, където Тери лежеше проснат на земята. Монк се опита да се измъкне още веднъж, но униформените мъже го повалиха на земята и се струпаха върху него като мравки върху оса.

— Хайде да видя, копелета!

Монк се съпротивляваше и се опитваше да отблъсне нападателите си, които взеха да го налагат с палки. Полицайтите обаче бяха много на брой и накрая го притиснаха до земята. За момент той успя да се надигне и се опита да се изправи, но една палка го удари през краката. Той падна с лице в калта, отново направи опит да се съпротивлява, но полицайтите му извиха ръцете на гърба, закопчаха го с белезници и с това всичко приключи.

— НЕ! Не! Не! Не!

Монк виеше като ранено животно, когато полицайтите го притиснаха до земята и му завързаха краката. След това се отдръпнаха назад, а той продължаваше безпомощно да се мята в яда си. Няколко души отидоха да помогнат на Тери. Той се бе подпрял на колене, все още силно замаян. Отхвърли помощта на подчинените си и сам се изправи на крака. Бяхме твърде далече и не чухме какво каза, но сигурно бе някаква шега, защото мъжете около него избухнаха в бурен, леко истеричен смях.

Усетих как Софи се отпусна.

— О, боже!

Без да се замисля, обвих раменете ѝ с ръка. Пазачите от затвора, както и полицаят, когото Монк бе ударил, вече бяха на крака. По лицето на по-възрастния пазач имаше кръв, защото носът му беше счупен. Беше блед и трепереше, но можеше да се движи сам. Наклони глава назад и се опита да спре кръвта със салфетката, която му дадох. От двамата пазачи той беше този, който се бе държал по-добре с Монк, но това не му бе донесло никаква полза.

Отправихме се към мястото, където Тери и останалите полицаи бяха оградили Монк. Адвокатът му, който досега бе запазил пълно мълчание, явно реши, че трябва да каже нещо.

— Вероятно съзнавате, че това е провал от страна на полицията да се погрижи за клиента ми — каза той задъхано на Роупър, като се стремеше да не изостава, пъхнал куфарчето си под мишница. — Не трябваше да му давате възможност да избяга. Ще подам официално оплакване относно провеждането на цялата операция.

— Правете каквото искате — отвърна му Роупър.

Добс прие думите му като насърчение.

— Що се отнася до неправомерната употреба на сила...! Начинът, по който бе повален на земята, е учебникарски пример за полицейско насилие!

Роупър се обръна към него и се захили, като оголи зъбите си, с което много заприлича на плъх.

— Ако не мълкнеш, ще ти завра куфарчето отзад.

След тези думи адвокатът мълкна.

Срещата с Монк беше оставила следи по всички полицаи, които се намираха около него. Бяха покрити с кал от блатото и нямаше нито един от тях, който да не кървеше или да не беше наранен. На челото на Тери имаше цицина с големината на яйце, но иначе не беше сериозно пострадал. Беше превъзбуден от случилото се, поради прилива на адреналин изглеждаше не на себе си.

— Добре се справи, шефе — поздрави го Роупър и го плесна по гърба. — Как е главата?

Тери внимателно докосна цицината.

— Ще оцеля — заяви той и се ухили към Софи. — Не ме загрозява, нали?

— Всичко е по-добро от оригинала — отвърна хладно Софи.

Уейнрайт се приближи към мястото, където завързаният Монк лежеше в тревата и пирена. Затворникът дишаше тежко, по лицето и устата му имаше кръв. Беше спрял да се съпротивлява, само от време на време размърдваше ръце и крака, сякаш пробваше колко здрава е веригата. Белезниците бяха от закалена стомана, а найлоновият ремък, с който бяха завързани краката му, не даваше признания, че може да се скъса скоро. Въпреки това не завиждах на тези, които трябваше да го откарат обратно в затвора.

Уейнрайт сложи ръце на кръста и впери яден поглед в него.

— Животни като това трябва да бъдат държани в клетка. Господи, като си помисля само, че обществото харчи пари, за да държи такива като него живи!

Монк замръзна на място, после изви глава и впери очи в археолога. В погледа му нямаше нито страх, нито яд, опитваше се само хладно да прецени мъжа, който стоеше пред него. По зъбите му имаше кръв.

— За бога, остави го на мира! — намеси се Софи. — Никого не впечатляваш с това поведение!

— Нито пък ти! — не ѝ остана длъжен Уейнрайт. — И след изпълнението, което направи преди малко, трябва да си ужасно щастлива, ако полицията пожелае отново да работи с теб!

— Достатъчно — прекъсна ги Тери, като се приближи към тях.

Адреналинът, който до преди малко го държеше в еуфория, вече го нямаше и той бе започнал да осъзнава ужасната действителност около себе си.

— Свършихме си работата тук. Ние ще изчакаме хеликоптера да дойде, а вие можете да си тръгвате.

— Ами гробовете? — попита Софи.

Изглеждаше потисната, думите на Уейнрайт я бяха засегнали.

Тери наблюдаваше водача на кучето, който приближаваше към нас с трупа на животното в ръце.

— А ти как мислиш? — попита той и се отдалечи.

Двамата със Софи тръгнахме към пътеката — така по-лесно щяхме да стигнем до пътя, където бяхме паркирали колите си, отколкото ако тръгнеме да джапаме направо през тресавището. Тя мълчеше, а и аз не казах нищо, докато не я видях сърдито да бърше сълзите, които се стичаха от очите ѝ.

— Не обръщай внимание на Уейнрайт. Вината не беше твоя.

— Да бе.

— Спокойно можеше да е гроб. Бяхме длъжни да проверим.

Докато говорех, някаква мисъл проблесна за миг в съзнанието ми, но не успях да свържа нещата. Реших, че не е важно, и насочих вниманието си към Софи.

Тя се усмихна мрачно.

— Сигурна съм, че и Симс ще види така нещата. Господи, само как се изложих! Предложих на Монк да му помогна да си спомни — толкова бях сигурна във възможностите си! А той през цялото време ни е правил на глупаци. Каза, че ще ни покаже къде са гробовете, а просто е търсил начин да избяга.

— Нямаше как да знаем това.

Но тя не ме слушаше.

— Нищо не разбирам! Докъде си е представял, че може да стигне? Къде си е въобразявал, че ще се скрие?

— Не знам — чувствах се прекалено потиснат, за да правя аутопсия на това объркано положение. — Най-вероятно въобще не е мислил. Вземал е решения на място.

— Не ми се вярва — отвърна разтревожено Софи и отметна кичур коса от лицето си. — Никой не прави нищо без причина.

Пролетта дойде и отмина. Есента измести лятото, после настъпи зимата. Наблизаваше Коледа. Отмина още един рожден ден на Алис, тя започна да ходи на уроци по балет и се разболя от дребна шарка. Повишиха Кара и увеличиха леко заплатата ѝ. За да отпразнуваме повода, похарчихме парите предварително, като купихме едно волово комби — хубава и сигурна кола за Кара и Алис. Заминах за Босна и Херцеговина да работя по разкриването на масов гроб, където в студа хванах ужасен грип. Жivotът продължаваше.

Неуспешният опит да открием гробовете на жертвите на Джером Монк оставаше все по-далеч в миналото.

Очаквах да се вдигне повече шум около неуспешния опит на затворника да избяга, но Симс бе успял да потули историята, така че да не стигне до пресата. Операцията продължи, но вече без особен ентузиазъм. Симс закара на мястото екип с геофизическа апаратура, като се надяваше, че електрическото съпротивление на почвата и магнитното поле може да покажат къде има заровен труп. Но това бяха отчаяни мерки, от които нямаше полза на неравния терен на тресавището, и ние всички го знаехме. След няколко дни издирването тихомълком беше прекратено.

Където и да бяха погребани Линдзи и Зоуи Бенет, щяха да си останат там.

Моето участие приключи още преди края на операцията. Присъствието ми там беше необходимо само в случай че открият и други трупове, но това ставаше все по-малко вероятно. Прекарах още един ден в мorgата, с доктор Пири привършихме огледа на останките на Тина Уилямс, а след това вече нямах причина да остана там.

Въобще не съжалявах, че си тръгвам. Цялото преживяване не бе никак приятно, а и семейството много ми липсваше.

Съжалявах единствено, че нямах възможност да се сбогувам със Софи. Тя си тръгна преди мен, като продължаваше да се упреква за случилото се. Надявах се скоро да го преодолее. Случваха се такива

неща, особено когато главният инспектор търсеше върху кого да стовари цялата вина.

Но Симс си бе нарочил друга изкупителна жертва.

Разговарях с Тери само веднъж, преди да си тръгна. Това стана в последната сутрин, точно когато качвах куфарите си и колата си пред странноприемницата „При Лакомника“. Тъкмо затварях багажника, когато яркожълтото му мицубиши спря до мен.

— Тръгваш ли си? — попита той, като слизаше от колата.

— Чака ме дълъг път. Не изглеждаш добре. Всичко наред ли е?

Тери изглеждаше недоспал. Цицината, която Монк бе оставил върху челото му, бе образувала коричка и изглеждаше още по-ужасно. Той потърка с ръце зачервените си очи.

— Наред е.

— Как реагира Симс?

— Симс ли? — за миг ме погледна изненадано, сякаш не разбираше за какво говоря. — Със сигурност няма да ме предложи за повишение.

— Да не би да те обвинява за случилото се?

— Разбира се, че ме обвинява. Нали не си въобразяваш, че той ще понесе никаква отговорност?

— Но той е главният инспектор, той трябваше да...

— Симс е готов веднага да ме хвърли на вълците, ако почувства, че е заплашен по никакъв начин. Много хора тук биха се зарадвали да видят новото момче от лондонската полиция стъпкано в калта.

Прав беше. Поколебах се дали да му кажа, че бях чул Роупър да докладва всичко на Симс, но това беше само подозрение, а Тери и без това си имаше много грижи.

— Мога ли да ти помогна с нещо?

Тери се засмя мрачно.

— Ако можеш, върни времето назад.

Никога не го бях виждал толкова потиснат.

— Толкова зле ли са нещата?

Той направи неубедителен опит да омаловажи проблеми.

— Не са. Нямах време да се наспя, това е всичко. Софи тук ли е?

— Снощи си тръгна.

— Снощи? Защо, по дяволите, никой не ми е казал?

— И аз не я видях да си тръгва. Никак не ѝ се оставаше повече.
Чувстваше се доста зле след случилото се.

— Не само тя се чувства така.

— Тя няма вина. Ако бях на нейно място, сигурно щях да постъпя по същия начин.

Тери вдигна очи към мен — в погледа му нямаше нищо дружелюбно. В този миг ми се стори, че изобщо не го познавам.

— Как така изведнъж застана на нейна страна?

— Исках само да кажа, че...

— Знам какво искаше да кажеш. Цялата операция се прецака, кариерата ми е заложена на карта, а ти изведнъж се разтревожи за проклетата госпожица Келър. Отдавна забелязах, че двамата станахте доста гъсти.

— Какво искаш да кажеш?

— Искам да кажа... — започна той, после млъкна. — Няма значение. Виж, трябва да тръгвам. Поздрави Кара.

Върна се при колата си, затръшна вратата и подкара толкова бързо, че по краката ми се посипаха камъчета от пътя. Останах известно време на мястото си, едновременно ядосан и озадачен.

Но тези мисли не ме тревожеха дълго време. Тери можеше да се грижи за себе си. Бях му благодарен, че ме препоръча на Симс, но го познавах твърде добре и бях наясно, че се е надявал евентуалният ми успех да рефлектира и върху него. Но това не му даваше право да си изкарва яда върху мен.

Пък и в живота ми се случваха много други неща, за да разсъждавам дълго върху поведението му. Всеки път, когато се прибирах вкъщи, Алис ми се струваше все по-пораснала и двамата с Кара мислехме, че е време да има братче или сестриче. В професионално отношение бях по-зает от когато и да било. Операцията в Дартмур не завърши успешно, но това не накърни професионалната ми репутация. Участвах в още много полицейски разследвания и понякога, когато телефонът ми звъннеше, се изненадвах на нетърпението си да чая, че са открили осакатен или разложен труп... Е, казвах си, че това е съвсем разбираемо. С това си изкарвах прехраната, затова не трябваше да се влияя емоционално. А и кой не е доволен, когато кариерата му върви добре?

След това дойде масовият гроб в Босна и Херцеговина. Бях част от международен екип, който трябваше да ексхумира и евентуално да идентифицира телата. Работата беше тежка и продължи повече от месец, три дни от който прекарах на легло с температура и кашлица. Прибрах се вкъщи отслабнал с три килограма, смирен от мисълта за мащабните зверства, на които бяха способни хората. Никога не се бях чувствал толкова щастлив от факта, че се прибирам вкъщи. Отначало приех мълчаливостта на Кара като тактичност от нейна страна, която ми даваше възможност да се върна към обичайния си начин на живот. Но още първата вечер след прибирането ми, след като прочетох на Алис приказка за лека нощ и двамата с Кара седнахме да вечеряме и да изпием по чаша вино, осъзнах, че нещо не е наред.

— Ще ми кажеш ли какво е станало? — попита аз.

От няколко минути тя седеше, вперила поглед в празното пространство. Обикновено тя не бе така затворена в себе си, особено като се има предвид, че не се бяхме виждали от няколко седмици.

— Какво? О, извинявай, бях се отнесла.

— Разбрах. Какво има?

— Нищо. Наистина, просто се бях замислила — усмихна се тя и се опита да отмине въпроса ми. — Хайде, ела да разчистим масата.

— Кара?

Тя остави чиниите и въздъхна.

— Обещай ми, че няма да направиш нищо.

— Защо? Какво се е случило?

— Тери Конърс се отби преди няколко дни.

Нито го бях чувал, нито виждал след събитията в Дартмур.

— Тери ли? Какво искаше?

— Каза, че бил в Лондон и се отбил да те види, но... Останах с впечатлението, че много добре знаеше, че не си тук.

Усетих как по тялото ми се разнесе хлад.

— Продължавай.

— Беше някак... *странно*, че се появи така неочеквано. По дъха му се усещаше, че е пил, а и защо не се обади първо, за да провери дали си си вкъщи? Направих му кафе, но останахме в кухнята. Не исках да го каня в хола. Караже ме да се чувствам... неудобно.

— В какъв смисъл „неудобно“?

Кара се изчерви.

— Трябва ли да ти обяснявам?

Осъзнах, че съм стиснал ръба на масата. Пуснах го.

— Какво стана?

— Казах му, че трябва да си тръгва, но... Попита ме дали съм сигурна, че точно това искам. Каза... каза, че нямам представа какви ги вършиш, когато не си вкъщи. — Тя взе чашата вино и я остави обратно на масата, без да отпие от нея. — Тогава Алис се събуди и извика, питаше дали си се приbral. Изпитах такова облекчение. Той явно се опомни и си тръгна.

Пред очите ми се появиха звезди, сякаш се бях изправил прекалено бързо, макар че изобщо не бях мърдал от мястото си.

— Защо не ми каза по-рано?

— Беше затънал в работа с онзи гроб в Източна Европа. Каква щеше да е ползата? Пък и без това нищо не се случи.

— Господи! Значи той просто дойде тук и... и...

— Дейвид, моля те, успокой се.

— Да се успокоя ли? — станах от стола, повече не можех да стоя на едно място. — Това, което ти е казал за мен... не е вярно.

Кара също се изправи, дойде при мен и докосна лицето ми.

— Знам. Тери си мисли, че всички са като него.

— Какво имаш предвид?

— Нали знаеш какъв е? Чувал ли си за любовните му афери?

— Любовни афери? — повторих аз глупаво.

Тя ми се усмихна озадачено.

— Наистина ли не си се досетил? Не знам защо Дебора остана с него толкова дълго. Каза ми, че от години вече не се надява той да спре да ѝ изневерява, и сега иска само той да го прави дискретно. Останах с впечатлението, че това е причината Тери да напусне Лондон. Имел е връзка с колежка и нещата са се объркали.

За първи път чух това, но то обясняваше напрежението последния път, когато четиримата излязохме заедно. Дори и аз го бях усетил.

— Защо не си ми казала? — попитах аз и обвих раменете й с ръка.

— Защото не е наша работа и не исках да усложнявам нещата. Нали се налага да работите заедно.

— Вече не.

Кара се отдръпна назад и ме погледна право в очите.

— Обещай ми, че няма да направиш някоя глупост.

— Каква глупост?

— Просто глупост. Моля те, не му обръщай внимание. Не заслужава да си губим времето с него — тя обви ръце около кръста ми.

— И не искам да прекараме първата си вечер заедно в приказки за Тери Конърс.

Нито пък аз. Затова и не го направихме.

Но не можах напълно да забравя случилото се. Тери беше дошъл в дома ми с намерението да съблазни жена ми. И като че ли това не беше достатъчно, ами се беше опитал да я убеди, че й изневерявам. Само като се сетех за това, побеснявах от яд, по си казвах да не предприемам нищо няколко дни, да си дам време да се успокоя.

И така до следващия следобед.

Постепенно се връщах в руслото на обичайната си работа след пътуването до Балканите и се бях погрижил този ден да приключва работата по-рано. Имахме уговорка аз да взема Алис от училище, но гневът ми към Тери не ми давеше покой. В продължение на няколко часа се опитвах да го превъзмогна и накрая се обадих на Кара в болницата.

— Извинявай, но можеш ли ти да вземеш Алис днес? — попитах аз.

— Мисля, че да. Защо, нещо случило ли се е?

Вече съжалявах, че ѝ позвъних. Кара работеше на половин ден и лесно можеше да променя работното си време; правеше го доста често, за да помага на колегите си. Но сега ставаше въпрос за дъщеря ни, а аз току-що се бях върнал от командировка. Трябваше да се съсредоточа върху истински важните неща, а не да се хвърлям в разправии с такива като Тери Конърс.

— Не, няма значение. Забрави.

— Защо, всичко е наред. Трябваше да остана за едно събрание, но се радвам, че имам извинение да отсъствам. — Защо, какво се е случило — попита тя предпазливо.

— Нищо. Да направим...

Точно щях да кажа *както се бяхме разбрали*, когато от другата страна на линията се чу оживление: високи гласове, шумно затваряне на врата.

— Извинявай, търсят ме — каза тя припряно. — Аз ще взема Алис, по-късно ще ми обясниш всичко. Чao!

Затвори, преди да успея да ѝ кажа довиждане. Оставил телефона, чувствах се празен. Реших да ѝ се обадя по-късно и да ѝ кажа, че съм размислил и ще отида да взема Алис. Тръгнах си след половин час и когато ѝ позвъних, телефонът ѝ даваше заето. Отново се замислих за постъпката на Тери и усетих как гневът ми към него нараства. Нямаше смисъл пак да беспокоя Кара на работа, а и тя сигурно вече бе говорила с колегите си. Вместо това позвъних на Тери.

Дори не бях сигурен, че ще вдигне телефона, като види, че съм аз. Но той се обади.

— Здравей, Дейвид, какво правиш? — попита той безгрижно и самоуверено.

— Искам да се видим.

Поколеба се само за миг.

— Виж, и аз ще се радвам да се видим, но в момента съм доста зает. Ще ти се обадя, когато...

— Искаш ли да те изчакам у вас?

Нямах намерение да намесвам семейството му във всичко това, но нямаше да го оставя да се измъкне. Този път мълчанието му продължи малко по-дълго.

— Имаш нещо да ми казваш ли?

Наистина имах какво да му кажа, но предпочитах да го направя лично.

— Ще бъда в Екситър след около четири часа. Къде да те чакам?

— Можеш да си спестиш пътуването, все още съм в Лондон. Дори ще те черпя една бира каза ми снизходително. — Ще бъде като в доброто старо време.

Докато отивах към мястото на срещата, се опитвах да си наложа да сдържам нерви те си. Беше предложил да се видим в една кръчма в Сохо и когато наблизих, разбрах защо бе избрал това място. Вътре вече имаше коледна украса, избелелите гирлянди и играчки очевидно бяха използвани в продължение на много години. Веднага ми стана ясно, че клиентелата тук се състои предимно от полицаи, които в момента не са на работа. Тери беше застанал до бара заедно с група мъже и се смееше гръмко. Когато влязох, той се извини и дойде при

мен. На лицето му бе изписана обичайната усмивка, но очите му ме наблюдаваха внимателно.

— Ще пиеш ли нещо?

— Не, благодаря.

— Както искаш. — Облегна се удобно на една маса, с чаша в едната ръка. — Казвай какво толкова спешно има.

— Стой далече от Кара.

— За какво говориш?

— Много добре знаеш за какво говоря. Да не си стъпил повече в дома ми.

Все още се усмихваше, но по врата му се разля червенина.

— Чакай малко, не знам какво ти е наговорила, но аз нямах представа, че не си си вкъщи...

— Напротив, много добре си знаел. Всички вестници писаха за масовия гроб и не е нужно да си гений, за да се досетиш, че и аз ще бъда там. Затова не си се обадил предварително, иначе нямаше да имаш извинение да отидеш там.

— Виж какво...

— Дори си се опитал да я убедиш, че й изневерявам! Защо, по дяволите, го направи?

Стори ми се, че в погледа му се появи нещо като вина или съжаление, но то изчезна толкова бързо, че може би си бях въобразил.

— И защо не? — сви невъзмутимо рамене Тери.

— Само това ли ще кажеш?

— Какво очакваш да кажа? Кара е страхотна мацка, трябва да се чувствуващ поласкан — захили се той срещу мен.

Спокойно. Не се поддавай на провокацията. Тук той беше на своя територия. Ако загубех контрол, щеше да ме смели от бой и въпреки това всичките му приятели в кръчмата щяха да се закълнат, че аз съм започнал пръв. Не знам какво му бях причинил, а и вече не ме интересуваше. В момента, в който осъзнах това, през ума ми мина нещо друго.

— Нещата не върват добре, а, Тери?

Той присви очи.

— Какво имаш предвид?

— Затова си тук, нали? — попитах аз и обгърнах с поглед кръчмата. — Спомняш си доброто старо време. Сигурно репутацията

ти доста е пострадала след онова, което се случи с Монк.

Усмивката изчезна и по лицето му се изписа злоба.

— Всичко е наред. Просто си почивам няколко дни.

Но погледът му го издаде, че лъже. В Тери винаги имаше нещо безразсъдно, то беше част от чара му. Сега забелязах, че в него се крие и нещо самоунищожително. Той разчиташе на късмета и импулса да го извадят от всяка трудна ситуация, но сега и двете го бяха изоставили и той се мяташе в отчаяние.

Просто аз се бях окказал удобна мишена.

Нямаше смисъл да оставам повече. Кара беше права, конфликтът с него нямаше да доведе до нищо. Докато излизах от кръчмата, го чух да казва нещо на мъжете на бара. Шумният им смях ме последва до вратата, след това тя се затвори зад гърба ми и аз се озовах на улицата.

Прибрах се направо вкъщи. Беше прекалено късно да взема Алис и дори очаквах, че може да са се прибрали преди мен. Нямаше ги, затова започнах да пригответя вечерята. Вече съжалявах, че отидох да говоря с Тери, упреквах се, че накарах Кара да ходи до училището. Щях да се реванширам и на двете. Този уикенд щях да ги заведа някъде. Можехме първо да отидем с Алис в зоологическата градина, а след това да извикаме детегледачка и двамата с Кара да излезем вечерта.

Толкова бях зает с тези планове, че мина известно време, преди да забележа, че много закъсняват. Позвъних на мобилния телефон на Кара, но тя не вдигна. Не се включи и гласовата ѝ поща, което беше необичайно. Нямах време обаче да се тревожа, защото в този момент на вратата се позвъни.

— Ако ще ми предлагат някаква стока... — измърморих аз, докато си бършех ръцете.

Но никой не ми предлагаше нищо. На вратата стояха един полицай и някаква жена. Бяха дошли да ми съобщят, че един бизнесмен, пиян след служебен обяд, беше загубил контрол над беемвето си и бе ударил колата на Кара и Алис. Тя се бе оказала на пътя на един тир, който я бе премазал като кибритена кутия. Жена ми и дъщеря ми бяха починали на място.

И така набързо приключи предишният ми живот.

НАСТОЯЩЕТО

Точно излизах от душа, когато чух, че на вратата се звъни. Изругах и се протегнах за хавлията. Докато си бършех косата, хвърлих поглед към часовника в кухнята и бързо отидох в хола, като се чудех кой може да ме търси в неделя в девет часа сутринта.

Спрях и погледнах през шпионката, която бях поискал да ми сложат на входната врата. Очаквах да видя двама любезни млади мъже с ангелски лица и зле скроени костюми, които да се опитат да ми продадат мечтата за вечен живот. Но през разкривеното изпъкнало стъкло различих само фигурата на един мъж. Беше се извърнал към улицата, така че видях единствено, че има широки рамене и къса тъмна коса. На върха на темето му косата оредяваше и там имаше голо петно с големината на длан, което той неуспешно се беше опитал да прикрие, прехвърляйки кичур коса върху него.

Отключих вратата. След нападението миналата година полицайт ме бяха посъветвали да сложа верига на вратата, но аз така и не го направих. Въпреки че жената, която ме нападна, все още не беше золовена, монтирането на шпионката само по себе си ми се струваше достатъчно параноично. Бях готов да поема известен риск.

Отворих вратата, оловносивото небе изльчваше студена светлина. Клоните на липите на улицата, където живеех, бяха почти голи, а земята под тях бе покрита с килим от жълти листа, които леко шумоляха. Въпреки че октомврийската сутрин беше студена и влажна, моят посетител бе само по сако. Той се обърна и леко се усмихна, спря очи върху хавлията ми.

— Здрави, Дейвид. Надявам се, че не те беспокоя.

Когато по-късно се замислих, останах изненадан колко нормална ми се стори срещата ни. Като че ли не се бяхме виждали само от няколко седмици, а не от девет, не, цели десет години.

Тери Конърс не се беше променил. Вярно, поостарял беше, косата му се бе отдръпнала назад и кожата на лицето му имаше блед и уморен вид, сякаш прекарваше часове наред в задушни, опушени офиси. Около очите му забелязах бръчки, каквито по-рано нямаше.

Въпреки че беше поостарял и контурът на квадратната му челюст се бе поотпуснал, все още изглеждаше много добре. Изглеждаше си и все така арогантен и ме гледаше отвисоко и в буквалния, и в преносния смисъл — макар да бе застанал на долното стъпало, замъглените му очи бяха на едно ниво с моите. Видях как погледът му пробягна по мен; той също ме преценяваше. Зачудих се дали аз самият се бях променил много.

Едва след това усетих шока от неочекваната среща.

Нямах представа какво да му кажа. Той отново погледна надолу по улицата, като че ли тя водеше към миналото, останало зад нас. Забелязах, че меката част на лявото му ухо липсва, като че ли бе отрязана с ножица. Но откакто се видяхме последния път, и по моето тяло се бяха появили белези.

— Извинявай, че се появявам така неочеквано, но не исках да го научиш от новините — каза той и се извърна към мен, а в невъзмутимия му поглед на полицай не се четеше никакво извинение.
— Джером Монк е избягал от затвора.

Не бях чувал това име от години. Не казах нищо, трябваше ми малко време да асимилирам новината. В съзнанието ми изплуваха мрачният пейзаж на Дартмур и миризът на торфа. След това отстъпих назад и отворих широко вратата.

— Защо не влезеш?

Отидох да се облека, докато Тери чакаше в хола. Не бързах. Стоях в спалнята, дишането ми беше учестено, бях стиснал ръце в юмруци. Успокой се. Чуй какво има да ти каже. Обличах се машинално, трудно закопчавах копчетата. Когато осъзнах, че нарочно отлагам мига, в който трябва да се изправя срещу него, побързах да се върна в хола.

Той стоеше до библиотеката с гръб към мен, беше наклонил глава встрани и четеше заглавията на книгите.

— Чудесно местенце — каза той, без да се обръща. — Сам ли живееш?

— Да.

Извади една книга от полицата и прочете заглавието й.

— „Селенията на смъртта“. Не си падаш по леките четива, а?

— Нямам много време за четене.

Потиснах раздразнението си. Дори когато бяхме приятели, Тери винаги намираше начин да ми лази по нервите. Именно тази черта на характера му го правеше добър полицай.

— Искаш ли чай или кафе?

— Кафе, стига да не е безкофеиново. Без мляко, с две лъжички захар.

Върна книгата на мястото ѝ, последва ме в кухнята и застана до вратата, докато аз зареждах машината.

— Не изглеждаш много разтревожен от новината за Монк — отбеляза той.

— Трябва ли да съм разтревожен?

— Искаш ли да разбереш какво точно се е случило?

— Ще ми кажеш, след като направя кафето. — Усещах погледа му върху себе си, докато включвах кафемашината. — Как е Дебора?

— Отлично след развода.

— Съжалявам.

— Няма за какво да съжаляваш. Тя самата изобщо не съжалява. Поне децата бяха достатъчно големи, за да решат при кого искат да живеят. — Той присви очи и се усмихна, но в усмивката му нямаше топлота. — Виждам ги два пъти в месеца.

Не знаех какво да кажа.

— Все още ли си в Екситър?

— Да, в Главното полицейско управление.

— Повишиха ли те?

— Не, още съм инспектор.

Каза го така, сякаш ме предизвикваше да направя някакъв коментар.

— Кафето ще е готово след минута — казах аз. — Да седнем.

Кухнята беше достатъчно голяма, за да играе ролята и на трапезария. Щяхме да се чувстваме по-удобно в хола, но не исках да каня Тери там. И без това се чувствах неловко в неговото присъствие.

Той се настани срещу мен. Бях забравил колко едър беше. Явно се поддържаше в добра физическа форма, но вече се забелязваха признания на наближаващата средна възраст. Сигурно оплешивяването много го тревожеше.

Настигни продължително мълчание. Досещах се какво ще последва.

— Много вода изтече оттогава — каза той с неразгадаемо изражение. — Все си мислех да ти се обадя, особено след онова, което се случи с Кара и Алис.

Не казах нищо, само кимнах. Чаках да поднесе неизбежните съболезнования така, както човек се подготвя да му нанесат удар. Дори след толкова години думите ми звучаха не наред, сякаш смъртта на жена ми и дъщеря ми нарушаваха някакъв фундаментален закон на Вселената.

Надявах се, че ще замълчи, след като бе казал каквото се очакваше да каже в подобни случаи. Но той не беше свършил.

— Мислех да ти пиша, но нали знаеш как става. След това чух, че си се преместил, престанал си да се занимаваш със съдебна медицина и си отишъл в някакво затънтело място в Норфолк. Така че нямаше много смисъл да ти пиша.

Наистина нямаше. По онова време не исках да чувам за никой, свързан с предишния ми живот. Особено Тери.

— Радвам се, че си се върнал към предишното си занимание — продължи той, след като видя, че няма да му отговоря. — Едно пиленце ми каза, че работата ти много вървяла. Върнал си се в катедрата по съдебна медицина в Университета, нали?

— Засега.

Не исках да говоря за това, не и с него, затова смених темата.

— Кога е избягал Монк?

— Миналата нощ. Ще го съобщят в новините по обяд. Днес ще е добър ден за проклетите журналисти.

Раздразнението личеше не само в гласа, но и по изражението му. Тери никога не бе обичал медиите, поне това не се беше променило.

— Какво стана?

— Получил е сърдечен пристъп — каза той и се усмихна мрачно.

— Човек би си казал, че изчадие като него няма сърце. Но някак е успял да убеди лекарите в Белмарш да го преместят от затворническата в друга болница. По пътя успял да се освободи от белезниците, пребил пазачите и шофьора на линейката и изчезнал.

— Значи се е преструвал на болен?

Тери сви рамене.

— Все още никой не знае. Налице са били всички симптоми. Кръвното му е било ужасно високо, пулсът — неравномерен, изобщо

всички признания на инфаркт. Така че или е заблудил лекарите, или наистина е бил болен и въпреки това е избягал.

В началото бях готов да кажа, че и двете хипотези са невъзможни. В строго охранявания затвор в Белмарш имаше добре оборудвана затворническа болница с апаратура, която да следи кръвното налягане и сърдечната дейност. Затворник със симптоми на инфаркт, който се нуждае от спешна помощ, не би бил в състояние да избяга. Дори опитът да направи това би го убил. Но тук не ставаше въпрос за обикновен човек. Ставаше въпрос за Джером Монк.

Кафемашината беше започнала да бълбука. Това беше добър повод да стана от масата и да налея две чаши горещо кафе.

— Мислех, че Монк е в Дартмур, а не в Белмарш.

— Беше, докато няколко прекалено състрадателни души не решиха, че затворът в Дартмур е прекалено „нехуманен“. Затова започнаха да местят Монк от един строго охраняван затвор в друг, докато накрая Белмарш извади късмета. Но той в никакъв случай не е омекнал. Преди няколко месеца пребил друг затворник до смърт, а пазачите, които са се опитали да го спрат, трябвало да бъдат закарани в болница. — Той вдигна вежди и ме изгледа изпитателно. — Учуден съм, че не си чул за това.

Съмнявам се, че коментарът му беше толкова невинен, колкото изглеждаше. Бях прекарал известно време в САЩ, а преди това се възстановях от нападение с нож и не обръщах особено внимание на новините. Не можех да преценя дали Тери знае всичко това, но нещо ми подсказваше, че беше добре запознат със случилото.

Беше съвсем в негов стил да се държи така само за да види каква ще е реакцията ми.

Опитвах се да не давам израз на чувствата си, разбърках захарта и му подадох чашата кафе.

— Защо ми разказваш всичко това?

Тери взе чашата, без да ми благодари.

— Просто предпазна мярка. Предупреждаваме всички, на които Монк може да има зъб.

— И според теб аз попадам в тази категория? Много се съмнявам, че въобще си спомня кой съм.

— Да се надяваме, че си прав. Все пак никой не знае какво възнамерява да направи Монк, след като е на свобода. Наясно си на

какво е способен.

За това спор нямаше. Аз самият бях огледал останките на една от жертвите, бях видял с очите си ужасните поражения, които Монк беше нанесъл на младото момиче. Въпреки това не ми се вярваше да съм в опасност.

— Говорим за нещо, което се е случило преди десет години — възразих аз. — Освен това нямам нищо общо с вкарането на Монк в затвора, участвах само в издирването на гробовете след това. Нали не вярваш наистина, че той ще си спомни за мен?

— Въпреки всичко ти беше част от полицейския екип, а мисля, че за Монк това е важното. Според мен нито е забравил, нито е простил на някого. А и ти присъстваше накрая, когато всичко се обърка. Не може да не си спомняш това.

Нищо не бях забравил. Но отдавна не се бях сещал за инцидента.

— Благодаря за предупреждението. Ще го имам предвид.

— Не го забравяй — той внимателно отпи от горещото кафе и остави чашата на масата. — Поддържаш ли връзка с някого от останалите?

Въпросът изглеждаше съвсем безобиден, но добре познавах Тери и знаех, че това не е така.

— Не.

— Така ли? Предположих, че с Уейнрайт сте работили заедно и по други случаи.

— Не, след случая с Монк не сме се виждали.

— Той се пенсионира преди време — Тери започна да духа кафето си, за да го охлади. — Ами Софи Келър? С нея виждали ли сте се?

— Не. Защо да се виждаме?

— Просто така.

Всичко това започна да ми омръзва.

— Защо не ми кажеш каква е истинската причина да дойдеш тук?

Лицето му стана алено, старата ни вражда отново се разгаряше и усетих, че и аз започвам да се зачервявам. *Не ни трябваше много време, за да стигнем дотук.*

— Казах ти, това са просто предпазни мерки. Предупреждаваме всички...

— Не съм глупак, Тери. Можеше да се обадиш по телефона или да накараш някой друг да се обади. Защо ще биеш целия този път до Лондон, за да ми го кажеш лично?

Тери престана да се прави на дружелюбен и ме загледа втренчено и студено като истински полицай.

— Имах малко работа в града. Реших да се отбия и сам да ти съобщя новината. Заради доброто старо време. Явно е било грешка от моя страна.

Нямаше да го оставя да се измъкне толкова лесно.

— Ако Монк тръгне да преследва някои от хората, които участвахме в разследването, мишната няма да бъда аз, нали така?

Тери се намръщи още повече.

— Дойдох тук, за да те предупредя. Смятай, че вече си предупреден. — Столът изскърца, когато той се надигна от него. — Благодаря за кафето. Не ме изпращай.

Отиде в хола, но след това като че ли промени решението си, спря и се обърна към мен. Впери яден поглед в мен и сви устни.

— Мислех си, че може би си се променил. Трябваше да се досетя, че това е невъзможно.

Излезе, без да ме погледне повече. Докато стоях изправен до масата, чувствах миналото толкова близо до себе си, сякаш можех да се върна в него. *Може ли ти да вземеш Алис от училище днес?*

Изведнъж апартаментът ми се стори съвсем различен, като че ли не беше собственото ми жилище. Но ръцете ми не трепереха, когато прибрах чашите от кафето. Моето беше недокоснато, но вече не ми се пиеше. Излях го в мивката и гледах как черната вода изчезва в канала. Не знам каква беше истинската причина за посещението на Тери, но едно нещо не се беше променило с годините.

Беше си същият лъжец.

Бягството на Монк заемаше централно място в обедните новини. Всяко дръзко бягство на жесток убиец би представлявало интерес за медиите, без значение кой е затворникът.

Но ако това беше Джером Монк, тяхното внимание беше гарантирано.

Слушах за бягството по радиото, докато отивах с колата към лабораторията. След като изслушах водещите новини, изключих радиото. Каквото и да кажеха, вече го знаех, а и въпреки предупреждението на Тери бягството на Монк не ме засягаше. Съжалявах, че беше на свобода, защото сигурно щеше да нареди още хора, но Джером Монк не беше мой проблем. Десет години бяха достатъчно дълъг период и той надали изобщо се интересуваше от мен. Нито пък аз от него.

Този път щях да играя пас.

Въпреки това, колкото и да се преструвах, че не ме интересува, не можех просто да забравя посещението на Тери. Отдавна вече не обвинявах никого за случилото се, но срещата ми с него предизвика болезнени спомени, изкара на повърхността емоции, които мислех, че са се уталожили. Очаквах да прекарам неделата спокойно, това беше един от малкото дни, в които нямаше да работя. Бях се уговорил с двама колеги и съпругите им да обядваме в градчето Хенли на Темза, бяхме го планирали преди седмици. Но появата на Тери промени всичко. Знаех, че няма да съм добра компания, затова се обадих на колегите си и се извиних, че не мога да отида. Трябваше да остана сам, за да премисля случилото се, да успея отново да изтласкам спомените си. Трябваше да работя.

Миналото профуча покрай мен като лден вятър, докато паркирах колата си пред катедрата по съдебна медицина. Когато се върнах от Норфолк в Лондон, отначало ми беше неловко да започна отново работа в катедрата. Страхувах се, че старите спомени ще ме погълнат. Но се оказа, че страховете ми са били напразни. Работех тук вече три години бях тук, бях член на катедрата, но имах възможност да

се занимавам и с консултантска дейност към полицията. От университета ми предлагаха постоянно място, но засега не ми се искаше да се обвързвам. Настоящото положение ме устройваше. Донякъде го възприемах като временно, но това не ме тревожеше толкова. Житейският ми опит ме бе научил да внимавам да не пускам дълбоки корени.

Катедрата по съдебна медицина беше затворена в неделя, но въпреки това аз често идвах да работя и в почивния ден. Имах ключове, пък и бях свикнал да бъда тук сам. Въпреки това огледах внимателно празния паркинг, докато отивах към входа. Винаги беше странно да се озовеш сам на място, което обикновено е пълно с хора. И макар да не се боях, че Монк ще ме нападне, имаше и други хора, чиято омраза можеше да бъде много по-опасна.

На корема си имах огромен белег, който ме предупреждаваше да не бъда прекалено самонадеян.

Катедрата по съдебна медицина се намираше в мазето на една викторианска тухлена сграда, която навремето е била болница. До него можеше да се стигне или с един раздрънкан стар асансьор, който вечно миришеше на дезинфектант, или като се слезеше два етажа по стълбите. Аз предпочитах стълбите. Сградата беше архитектурен паметник и стълбището все още беше облицовано с оригиналните викториански плочки, а стъпалата бяха каменни. Стъпките ми отекваха, докато слизах надолу, ехото само подсилваше чувството за самота.

Но след като прекрачих вратата на катедрата, отново се върнах в XXI век. Имаше няколко съвременни лаборатории, всички много добре оборудвани. Кабинетът ми се намираше до една от тях, в далечния край на коридора. Не беше голям, но достатъчен, за да ми върши работа. Отключих вратата и светнах лампите. Помещението нямаше прозорци и аз спрях и замижах, когато неоновите лампи светнаха.

Вътре беше хладно, парното не работеше през почивните дни. Вече бях свикнал с това. Кабинетът ми беше прагматично обзаведен, по-голямата част бе заета от бюрото и един стар метален шкаф, който служеше за картотека. Включих компютъра и докато той зареждаше, облякох бялата си престилка, която висеше зад вратата. След това отидох в лабораторията.

Най-неприятната част от работата обикновено вършех в моргата: внимателно отстраняване на меките тъкани от скелета и накисването му в дeterгент. Повечето от останките тук или вече бяха обработени, или човекът беше починал толкова отдавна, че вследствие на естествените процеси на разлагане бяха останали само костите.

За останките, по които работех в момента, важеше първото. На алюминиевата маса пред мен внимателно бяха подредени част от костите на мъж около трийсет години — поне на толкова предполагах, че е. Определянето на пола беше сравнително лесна работа заради формата на тази и големината на костите. Преценката ми за възрастта се основаваше на състоянието на прешлените и износването на лонното съчленение — онази част на тазовия пояс, където се срещат двете кости на таза.

Обикновено по скелета има достатъчно белези, по които може да се определят възрастта и полът, както и самоличността на човека, но в този случай не беше така. Напредналият стадий на разложение показваше, че който и да беше това, е починал най-малко преди две години — но не можех да кажа нищо по-точно. Засега не можех да предположа каква е причината за смъртта. Със сигурност можех да твърдя само едно нещо — че е бил убит. Все още не бях попадал на случаи на самоубийство или смърт вследствие на злополука, при които ръцете, краката и главата да са отсечени от торса...

Тялото на мъжа било открито от един строител, захвърлено в кладенеца на изоставена ферма в Съри. Останалите части от трупа не бяха открити наоколо и тъй като нямаше зъби, които да бъдат сравнени с данните в стоматологичните картони, нито особености по останалите кости, идентифицирането на трупа щеше да се окаже трудна задача.

Въпреки това аз се надявах поне да успея да разбера как е станало разчленяването. Травмите изключваха използването на брадва или сатър, което означаваше, че оръжието е било нож или трион. Всяко острие остава ясно забележими следи върху костта, а гладкият разрез ме навеждаше на мисълта, че е бил използван електрически уред. Най-вероятно ставаше въпрос за електрически трион, но за да бъда сигурен, трябваше да огледам внимателно всяка повърхност под микроскоп. Това беше досадна, рутинна работа, но определянето на инструмента можеше да се окаже първата стъпка по дългия път към залавянето на убиеца.

И по-страни неща се бяха случвали.

Поставих първото изображение под микроскопа и се опитах да се съсредоточа върху работата. Въпреки това стоях, вперил поглед в увеличения разрез на костта, без да осъзнавам какво виждам. Чист разрез, няма разтрошаване... Нещо в подсъзнанието ми започна да ме гложди, като че ли се опитваше да установи някаква връзка, която ми се губеше. Изправих се, имах чувството, че още малко и ще изплува на повърхността, но точно тогава от кабинета чух сигнала на компютъра, че се е заредил.

Споменът, който се опитваше да изплува, изчезна. Въздъхнах и се примирих с неизбежното. *Хайде, по-добре да ти се махне от главата. След това можеш да забравиш за него и да се съсредоточиш върху работата си.* Върнах се в кабинета си и влязох в един новинарски сайт. Очаквах бягството на Монк да бъде водещата новина. Така и беше.

Не предполагах обаче, че ще изпитам такъв шок, когато отново видя лицето му.

Физиономията на Джером Монк ме гледаше от екрана като кадър от филм на ужасите. На човек можеше да му се догади само при вида на отвратителната вдълбнатина на челото му, а очите му...

Очите му бяха като мъртви.

Слязох малко по-надолу и видях снимките на четирите му жертви. Образите им изглеждаха остарели, като застинали във времето. Сега сестрите Бенет щяха да са на... колко? На двайсет и осем, а Тина Уилямс — на двайсет и девет. Най-възрастната, Анджела Карсън, щеше да е навършила трийсет и шест. Можеха да са омъжени и да имат деца. Вместо това животът им беше жестоко отнет.

А днес убиецът им бе отново на свобода.

Разтърках очи, чувството за провал ми горчеше така, както и преди десет години. Отново ми се стори, че има нещо, което трябва да си спомня. Усещането не беше така настойчиво, както преди малко, но нещо като че ли се надигаше в подсъзнанието ми. Започнах да препрочитам историята и подскочих, когато телефонът на бюрото ми иззвънна.

Изведнъж снимката на екрана удвои размера си, защото без да искам бях натиснал копчето за увеличение. Изругах тихо и грабнах слушалката.

— Ало?

За момент от другия край на линията не се чу нищо.

— Дейвид ли е? Дейвид Хънтьр?

Беше женски глас, силен, но леко дрезгави като че ли леко несигурен. Стори ми се познат.

— Да. Кой се обажда?

— Софи Келър — отговори тя и още една частица от миналото изплува пред мен. — Работихме заедно преди няколко години. По случая на Джером Монк.

Изреченията ѝ звучаха като въпроси, все едно не беше сигурна, че ще си спомня коя е. Нямаше защо да се притеснява, само преди няколко часа Тери Конърс ме беше попитал дали съм се чувал с нея.

— Разбира се, че си спомням — отвърнах аз, опитвайки се да се съсредоточа. — Извинявай, просто ме хващаш в неподходящ момент, точно четях за Монк.

— Значи си разбрали, че е избягал.

— Да, разбрах.

Не бях сигурен дали трябваше да спомена за Тери, затова премълчах. Двамата никога не се бяха разбирали. Настъпи неудобно мълчание.

— Взех телефона ти от сайта на университета, но се обадих само за да оставя съобщение. Не очаквах да те намеря на работа в неделя. Надявам се, че нямаш нищо против.

— Не, просто съм малко изненадан, това е всичко.

— Знам, съжалявам, всичко това е съвсем неочеквано, но... — тя спря и си пое дълбоко въздух. — Може ли да се срещнем по някое време?

Днес изненадите следваха една след друга.

— Свързано ли е с Монк?

— Предпочитам да ти кажа, когато се видим. Обещавам, че няма да ти отнема много време.

В гласа ѝ се долавяше напрежение, въпреки че се опитваше да го прикрие.

— Да, разбира се, няма проблем. Все още ли си в Лондон? — попитах аз.

Отново настъпи кратко мълчание.

— Не, сега живея в Дартмур. В едно малко селце на име Падбъри.

Изненадах се. Софи не ми приличаше на човек, който би живял в провинцията, макар да бе споменала, че много харесва тази част на Англия.

— Значи все пак си се установила там.

— Какво? О, да, така е — звучеше доста разсеяно. — Виж, знам, че те притеснявам, но ще ти бъда много благодарна, ако ми отделиш няколко часа. Моля те.

В гласа й се долавяше настойчивост, както и тревога — съвсем нетипично за самоуверената млада жена, която си спомнях.

— Да не би да имаш някакви неприятности?

— Не, просто... Ще ти разкажа всичко, като се видим.

Казах си, че не трябва да се забърквам в този стар случай, че ровенето в миналото ще бъде болезнено и безполезно. Но в същото време случаят отново излизаше на дневен ред. Сега, когато Монк беше на свобода, всичко около него отново беше актуално.

Освен това подсъзнанието ми се опитваше да ми подскаже нещо. До този момент всичко, свързано с разследването, беше потънало в миналото. Защо изведнъж имах чувството, че съм оставил нещо недовършено?

— Какво ще кажеш да се видим утре? — казах аз, изненадващо за мен самия.

Беше късно да се видим днес, щях да пристигна там чак вечерта. Дори по телефона усетих облекчението й.

— Чудесно! Сигурен ли си, че...?

— Радвам се, че имам извинение да се махна от Лондон.

Сигурен ли си, че това е единствената причина? Опитах се да не обръщам внимание на подигравателния глас вътре в мен.

— Спомняш ли си странноприемницата „При Лакомника“ в Олдуич?

При споменаването на това име ме връхлятяха нови спомени, далеч не всичките приятни.

— Спомням си я. Храната по-добра ли е, отколкото преди?

Тя се засмя. Бях забравил колко хубаво звучеше смехът й, пътен и открит. Но той не продължи дълго.

— Малко по-добра. Но е по-лесно да се срещнем там, отколкото да се опитвам да ти обясня как да стигнеш до селото, където живея. Ще успееш ли да дойдеш за обяд?

Отвърнах ѝ, че ще успея. Уговорихме се за часа и си разменихме номерата на мобилните телефони.

— Благодаря още веднъж, Дейвид. Наистина оценявам това, което правиш — каза тя и затвори.

Въпреки това в гласа ѝ нямаше благодарност. Имаше отчаяние.

Затворих внимателно телефона. *Доста неочеквани срещи с хора от миналото за един ден.* Първо Тери Конърс, сега Софи Келър. Не знам за какво искаше да говори с мен, но не ми се вярваше обаждането ѝ в деня на бягството на Джером Монк да е чисто съвпадение. Освен това сигурно ставаше въпрос за нещо сериозно, щом бе решила да се свърже с мен след толкова много време. Онази Софи, която познавах, не се поддаваше лесно на паника.

Въпреки това десет години са доста дълго време. Хората се променят. Дадох си сметка, че се чудя дали се е променила, или все още изглежда по същия начин.

Дали се е омъжила.

Престани, казах си аз, но въпреки това се усмихнах. Изведнъж, съвсем неочеквано, ме побиха тръпки. *Някой се разхожда върху гроба ти.* Погледнах към монитора и видях уродливото лице на Монк, изпълнило екрана. Черните, подобни на копчета очи бяха вперени в мен, а по устните му играеше онази негова подигравателна полуусмивка. Изключих компютъра и снимката изчезна.

Но дори и след това продължавах да усещам погледа му върху себе си.

Тук-там все още се забелязваше лилавият цвят на пирена, но есента до голяма степен вече го бе заличила от пейзажа и бе покрила тресавището с мъртвото зелено и кафяво на зимата. Тресавището се простираше докъдето ми стигаше погледът, мрачно и брулено от вятъра. Орловата папрат, образувала големи острови, също бе започнала да умира и монотонността на пейзажа се нарушаваше само от огромните скали и непроходимите храсталаци.

Предишната година се бях озовал на отдалечен остров в Шотландия, който бе по-изолиран дори и от това самотно място, но природата там беше величествена и впечатляваща. Тази част на Дартмур беше мрачна и потискаща, макар че, да си призная, не бях обективен. Нямах хубави спомени от това място.

Небето обещаваше дъжд, но все още не беше заваляло. Слънцето пробиваше от време на време ниските облаци, осветяваше ярко пирена и храсталациите и след това отново изчезваше. Успях да пристигна от Лондон навреме, попаднах в задръстване само веднъж, когато влизах в магистрала номер пет. От много години не бях пътувал в този край, но си спомнях част от пътя, разпознавах селата, които бях забравил. След това стигнах до тресавището и като че ли се върнах обратно във времето.

Минах покрай пътни табели, на които бяха изписани имената на полузабравени селища, които извикваха в съзнанието ми стари, откъслечни спомени. Видях обраслите с трева останки на водното колело на старата калаена мина, където двойникът на Монк бе отвлякъл вниманието на медиите. Беше по-обрасло с растителност и по-малко, отколкото си го спомнях. Усетих как миналото ме обгръщаше, после пътят зави и в далечината се показа Черната скала.

Намалих скоростта и се загледах в нея. Въпреки че очаквах да я видя, тази гледка ме накара да си спомня за студените мъгли и полицейската лента, която плющеше на вятъра. След като отминах раз克лона, се отърсих от спомените си и продължих към мястото на срещата със Софи.

Олдуич се намира в края на тренировъчния полигон на Министерството на от branата, който заема значителна част от националния парк. Воените използват мястото да се упражняват в стрелба и бойни действия. По-голямата част от него все още е достъпна за обществеността, освен в дните, когато се провеждат учения.

Днес не беше такъв ден. Минах покрай един предупредителен знак, но на него нямаше закачен червен флаг, който да сигнализира, че преминаването е забранено. Олдуич беше странно място, нещо средно между град и село. Не се беше променило много, в покрайнините му се забелязваха някои нови къщи, но центърът бе все така сив и непривлекателен. Покритите с дребни камъчета къщи създаваха у мен усещането, че се намирам в някой крайморски град, който гледаше към празното пространство на тресавището, напомнящо на неподвижно, зелено море.

Край мен бавно премина влак с два вагона, който се влачеше през тресавището, все едно бе останал без сили. Странноприемницата „При Лакомника“ се намираше недалеч от малката гара. Последния път, когато бях тук, кръчмата изглеждаше запусната и потискаща, но сега сламеният покрив беше сменен, а стените — прясно варосани. Поне някои неща се бяха променили към по-добро.

В задната част на странноприемницата имаше малък паркинг. Странно защо, но когато спрях и загасих мотора, се почувствах доста нервен. Казах си, че няма причина, и се отправих към входа. Вратата на кръчмата беше ниска, трябваше да се наведа, за да не си ударя главата. Вътре беше тъмно, но когато очите ми привикнаха с мрака, видях, че не само покривът е подновен. Голите каменни плохи стояха много по-добре от лепкавия килим, който си спомнях, а стените на стаите, които някога бяха покрити с грапави тапети, бяха наскоро боядисани.

Някои от масите бяха заети от туристи, които привършваха късния си обяд, но повечето бяха свободни. Един поглед ми беше достатъчен, за да се убедя, че Софи не е тук, но пък аз бях подранил. *Спокойно, сигурно вече е на път.*

Зад бара стоеше усмихната леко пълна жена. Предположих, че предишният сърдит собственик си беше отишъл заедно с грапавите тапети и изцапания от бира килим. Поръчах си кафе и седнах на една

от голите чамови маси до камината. Тя не беше запалена, но в нея имаше подредени цепеници, а пепелта на дъното ѝ показваше, че не се използва само за украса.

Отпих от кафето и отново се зачудих защо Софи ме бе повикала. Вероятно имаше връзка с бягството на Джером Монк от затвора, но нямах ни най-малка представа каква може да е тя. Нито пък защо Софи се бе обадила на мен. В миналото се разбирахме добре, но не бих казал, че бяхме приятели, нито пък бяхме направили опит да поддържаме връзка.

Защо ѝ трябваше да ми се обажда след толкова време?

Кафето ми беше изстинало. Погледнах часовника си и видях, че бе почти един и половина. Намръзих се — след тревогата в гласа ѝ вчера последното, което очаквах, бе да закъсне. Не бях сигурен от колко далече идваше, може би бе попаднала в задръстване. Взех менюто и започнах разсеяно да го разгръщам, като от време на време хвърлях поглед към входа.

Изчаках още петнайсет минути и след това набрах номера на мобилния ѝ телефон. Поне даваше сигнал, което тук, в близост до тресавището, не беше гарантирано. Включи се гласовата ѝ поща и чух гласа ѝ: „*Здравейте, аз съм Софи. Моля, оставете съобщение.*“

Помолих я да ми се обади и затворих. Казах си, че може би съм объркал часа на срещата или тя е решила, че уговорката ни е за след час.

Но после мина два часът, а от нея нямаше и следа. Отново погледнах часовника си с тревога. Дори и нещо да я беше задържало, трябваше да ми се обади и да ме предупреди. Освен ако не беше решила да дойде с влака. Предположих, че ще пристигне с кола, но не я бях попитал. Бутнах настрами чашата с изстиналото кафе и отидох до бара.

— Можете ли да ми кажете кога пристига следващият влак?

Барманката погледна часовника, който висеше на стената зад гърба ѝ.

— Следващият е чак след два часа — каза тя и ме се усмихна. — Дамата май закъснява.

Усмихнах ѝ се любезно и отново се върнах на масата. Беше безсмислено да стоя тук и да чакам повече. Грабнах палтото си и излязох.

Докато вървях към гарата, която бе на стотина метра, слънцето се скри зад дебела пелена облаци, която излъчваща млечнобяла, разсеяна светлина. Гарата беше толкова малка, че нямаше дори каса, само два открити перона, свързани с мостче. Наоколо не се виждаше никого, но на една табела беше закачено разписание. Барманката беше права — в следващите два часа оттук нямаше да мине нито един влак. Явно единственият беше този, който бях забелязал, когато пристигнах. Очевидно Софи не бе дошла с него.

Но къде беше?

Наоколо беше съвсем тихо, само една гарга изграчи и се изви над главата ми. Стоях на края на перона, загледан в релсите. Бяха покрити с ръжда, само най-горните им части блестяха — доказателство за това, колко малко влакове минават оттук. Релсите бяха съвсем прави, извиваха се чак на хоризонта малко преди да изчезнат от погледа ми.

Ами сега?

Нямах представа какво да правя. Дори не знаех със сигурност защо съм тук. Пропътувах повече от триста километра, за да се срещна с жена, която не бях виждал от десет години, и ето че тя ми върза тенекия. Опитвах се да си внуша, че има някакво съвсем просто обяснение на случилото се, но не се получаваше. Когато ми се обади, Софи беше отчаяна. Ако знаеше, че ще закъсне, със сигурност щеше да ме предупреди.

Нешо не беше наред.

Върнах се обратно в колата и извадих от жабката атласа с пътните карти. Имах джипиес, но картата щеше да ми даде по-добра представа за географията на това място. Софи ми беше казала, че живее в селце на име Падбъри, което трябваше да се намира на няколко километра оттук. Нямах адреса ѝ, но селцето не беше голямо. Трябваше просто да поразпитам местните хора, докато открия някой, който я познава. По-добре, отколкото да стоя тук и да не правя нищо.

Имаше достатъчно табели, които сочеха пътя към Падбъри, но всяка една от тях като че ли ме отвеждаше все по-далече от цивилизацията. Пътят ставаше все по-тесен, докато накрая карах по еднолентово шосе, обградено от двете страни с къпинаци. Храстите бяха голи, само тук-там се забелязваше по някое листо, и се извисяваха над колата, така че имах чувството, че се движва в лабиринт. Сигурно през зимата мястото беше напълно откъснато. Докато за пореден път

превключвах на по-ниска предавка, за да взема един остьр завой, се попитах какво ли бе накарало Софи да се премести тук. Но пък аз точно не бях в позиция да задавам подобен въпрос, тъй като преди време и аз бях предприел такова нещо.

Изминах още една-две мили и на мястото на къбините се появиха изсъхнали дъбови горички. Те като че ли поглъщаха остатъка от дневната светлина и въпреки че все още беше рано следобед, трябваше да запаля фаровете. Тъкмо започнах да се питам дали все пак не бях пропуснал Падбъри, когато завих и се озовах в него.

А в следващия момент го подминах. Приличаше по-скоро на махала, отколкото на село, и излязох от него преди още да разбера, че съм пристигнал. Трябваше да измина още около половин миля, за да намеря достатъчно широко място, където да обърна.

Върнах се обратно, обхванат от някакво лошо предчувствие. Надявах се, че ще намеря поне кръчма или поща, за да попитам къде живее Софи, но наоколо имаше само няколко каменни къщи и една черква встрани от пътя. Спрях пред нея, но не излязох от колата. Сега, след като вече бях тук, цялата ситуация ми се стори ужасно глупава. Дори и да успеех да намеря къщата, неочекваната ми појава на вратата на Софи щеше да изглежда съвсем неуместна.

Но така или иначе вече бях пристигнал. Въздъхнах, излязох от колата и тръгнах по пътеката към църквата. От двете ѝ страни имаше стари надгробни паметници, много от които бяха разположени върху затревения торф. Надписите по тях бяха станали почти нечетливи. Вратата на църквата беше от дърво, почерняло от времето и твърдо като стомана. Освен това беше заключена.

— Мога ли да ви помогна?

Гласът, който зададе този въпрос, имаше чист девънски акцент и сякаш идваше от една отминална, по-спокойна епоха. Обърнах се и видях възрастна жена, застанала до портата на черковния двор. Беше облечена е яке и вълнена пола, а изражението на лицето ѝ беше едновременно любезно и бдително.

— Търся Софи Келър. Мисля, че живее в това село.

Тя се замисли и бавно поклати глава.

— Не, няма такъв човек.

— Това е Падбъри, нали така? — попитах аз, помислих си, че може да съм събркал селото.

— Да, но тук не живее никаква Софи Келър. — Изведнъж лицето ѝ просветна. — Но има една Софи Траск. Да не би да сте събркали името?

Възможно беше Софи да си е сменила името или да се е омъжила, но по телефона тя не спомена подобно нещо. Нямаше да е лошо да проверя. Казах на жената, че може би съм се объркал, и попитах как да стигна до къщата.

— Няма как да я пропуснете — извика жената подире ми, докато се качвах в колата. — Търсете пещта.

Пещ? Това въобще не ми напомняше за онази Софи, която познавах, но скоро разбрах какво е имала предвид жената. Излязох от селото, отминах мястото, където преди малко бях обърнал, и на около четвърт километър пред мен, през клоните на голите дървета, видях извитата форма на пещта. Тя представляваше нисък, обърнат конус и бе построена от същите ръждиви на цват тухли, от които беше изградена и къщата до нея. Изглеждаше така, като че ли всеки момент щеше да рухне. От едната ѝ страна имаше паянтово скеле, което или е било използвано при ремонта ѝ, или имаше за цел да я подпира.

Спрях пред обраслата с растителност ограда. Наоколо вече се здрачаваше, но прозорците на къщата не светеха. Който и да живееше тук, явно не си беше вкъщи. На един от дървените стълбове на вратата беше закачена съвременна табела с надпис *Керамика „Траск“*.

Когато я видях, бях готов веднага да си тръгна. Очевидно тук живееше някой друг. Но Софи ми бе казала, че живее в Падбъри, а според картата, в Дартмур имаше само едно село с това име. *Тъй и тъй дойде чак до тук...*

През обрасналата с растителност градина минаваше застлана с каменни плохи пътека, която водеше към къщата. От едната страна имаше овошки; клоните на ниските ябълкови дървета бяха съвсем голи. От другата се издигаше пещта, висока и някак зловеща. Бутнах портата и влязох в градината. Във въздуха се носеше мириз на есен и дим. Чувствах се като натрапник, беше ми неудобно, че съм дошъл. Още веднъж си казах, че цялата ситуация е изключително нелепа, но имах някакво мрачно усещане за дежа вю. И преди бях изпадал в подобно положение, когато отидох при един приятел, за да се убедя, че няма за какво да се притеснявам.

Надявах се, че историята няма да се повтори.

Сухите листа шумоляха под краката ми, докато вървях по пътеката. В къщата все така не се забелязваха никакви признания на живот, прозорците бяха съвсем тъмни. Ако вътре имаше някой, просто щях да се извиня. Ако ли не... Добре, да караме поред. Протегнах ръка, за да почукам на вратата.

И тогава видях прясно откъртеното дърво там, където е била разбита ключалката.

Цялото ми колебание изчезна за миг. Вратата бе леко открайната, но аз не я отворих. Мина ми през ума, че все пак е къщата може да е на някой непознат и вратата да е разбита по съвсем невинна причина, но отхвърлих тази мисъл. Озърнах се, очаквайки едва ли не да видя някого зад гърба ми, но около мен нямаше друго присъствие, освен това на тъмната пътека и шумолящите клони на дърветата.

Бутнах вратата с върха на пръстите си. Тя изскърца, отвори се и се показа тъмно преддверие.

— Има ли някой тук?

Тишината беше оглушителна. Ако влезех вътре, можех да се забъркам в какви ли не неприятности, но вече нямах избор. Какво щях да кажа на полицията, ако им се обадех? Че има следи от влизане с взлом в къща, която може да е на мой познат, а може и да не е?

Ще изглеждаш ужасно глупаво, ако някой просто си е загубил ключа, помислих си аз и влязох във вестибюла. В първия момент всичко ми се стори нормално, но след това забелязах при стълбите стар чамов шкаф, чиито чекмеджета бяха отворени, а съдържанието им изпразнено. До него на пода лежеше счупена ваза, чиито разпилени парчета ми заприличаха на кости.

— Софи!

Влязох бързо вътре и запалих лампите. Никой не ми отговори. Знаех, че трябва да се обадя на полицията, но ако го направех, щяха да ми кажат да изчакам навън, докато пристигне полицейската кола.

Тогава можеше да бъде прекалено късно.

Погледнах набързо в стаите нания етаж. Били са претърсени, чекмеджетата на шкафовете бяха извадени и обърнати, възглавниците бяха свалени от диваните и столовете. Тук нямаше следа от човешко присъствие, затова изтичах на горния стаж. Забелязах, че по килима има мокри петна, но установих, че това е вода, и не им обърнах повече

внимание. Всички врати горе бяха затворени, освен тази на банята. Тя беше леко открехната.

През процепа, на пода се виждаха голи крака.

Спуснах се напред. Зад вратата лежеше женско тяло, което я блокираше така, че едва успях да се провра. Жената лежеше по гръб, хавлията й бе разтворена. Едната ѝ ръка бе прехвърлена през лицето, закрито от кичури мокра коса.

Няма кръв. Това беше първата ми мисъл, но когато коленичих до нея, видях, че едната страна на лицето ѝ е подута и синьо-морава на цвят.

Но въпреки това и въпреки че не я бях виждал цели десет години, нямаше никакво съмнение, че това е Софи.

Отмахнах кичурите коса и сложих пръсти на гърлото ѝ. Кожата ѝ бе студена, но пулсът ѝ бе равномерен. Слава богу! Наместих я да легне настрани и внимателно я завих с хавлията. Мобилният ми телефон нямаше обхват, затова изтичах долу при домашния, който бях забелязал в кухнята. Гласът ми трепереше, когато позвъних на полицията.

Качих се бързо горе и взех едно одеяло от спалнята. Завих Софи, след това седнах до нея на твърдия под, взех ръката ѝ в своята и зачаках да пристигне линейката.

Линейката откара Софи в болницата, а аз трябаше да остана и да дам показания. Стоях на пътеката точно до входната врата и гледах как се отдалечава. Сирената все още не беше включена, но синята светлина ярко просветваше през голите клони, докато не изчезна надолу по шосето.

Минаха почти четирийсет минути, преди да пристигне „Бърза помощ“. През това време не мръднах, седях до Софи, свит на пода на банята, като непрекъснато ѝ говорех, за да ѝ вдъхна кураж, че помощ идва и всичко ще се оправи. Нямах представа дали ме чува. Има различни степени на безсъзнание; ако Софи усещаше какво се случва около нея, може би ме чуваше.

Не че имаше какво друго да правя.

От „Бърза помощ“ не можаха да ми кажат много. Жизнените ѝ показатели бяха стабилни, което все пак беше нещо, но засега не можеше да се прецени колко сериозна е травмата на главата, нито дали имаше вътрешни наранявания. Полицията пристигна точно когато я сваляха надолу по стълбите. Тъмнината на нощта в тази провинциална местност бе нарушена от проблясващите светлини, които придаваха призрачен и тайнствен вид на голите дървета в градината. Стоях безпомощно и гледах как качват Софи в линейката, като в същото време отговарях на въпросите на полицайката, които тя задаваше с монотонен глас. Когато ме попита каква е връзката ми със Софи, за миг се поколебах.

— Неин стар приятел съм — отвърнах, без да съм сигурен, че това е точно така.

Докато чаках помощ, прехвърлях на ум какво трябва да кажа. Нямах никаква представа дали случилото се има някаква връзка с Джером Монк. Обърнатата наопаки къща говореше за опит за грабеж, но избраният момент подсказваше друго. Софи ми се беше обадила и помолила за помощ съвсем скоро след като Тери Конърс се появи да ме предупреди за бягството на Монк.

А нападението бе станало, преди тя да успее да се срещне с мен и да ми обясни какво се случва.

В крайна сметка казах на полицията всичко и оставил те да преценят как да действат. Униформената полицайка прояви по-голям интерес, когато споменах името на Монк, и въпросите ѝ се завъртяха около него. Накрая се отчаях да повтарям „Не знам“ и направих неизбежното:

— Трябва да се обадите на детектив Тери Конърс — казах ѝ аз.

Никак не ми се искаше да го намесвам, но нямах избор. Седях на задната седалка на полицейската кола до другия полицай и се чувствах като престъпник, докато тя говореше по телефона. Най-после дойде при нас.

— Добре, можете да си тръгвате.

Това беше последното, което очаквах.

— Той не иска ли да разговаря с мен?

— Имаме показанията ви. Ще се свържем с вас — каза тя и ми се усмихна дружелюбно. — Надявам се приятелката ви да се оправи.

И аз така се надявах.

Линейката откара Софи в болницата в Екситър. Докато аз самият пътувах нататък, се опитвах да не мисля за това, че преди десет години се движех по същото това шосе на път към мортата. Болницата беше донякъде модернизирана, но не чак толкова, че да не мога да я позная. На регистратурата в спешното отделение седеше една много пълна жена с добре оформлен сив бретон. Казах ѝ името на Софи, а тя се намръщи и впери поглед в монитора на компютъра.

— Тази вечер не сме приемали пациентка с такова име — каза тя.

— Сигурен ли сте, че не сте събркали болницата?

Канех се да споря с нея, когато осъзнах грешката си.

— Извинявайте. Моля, проверете за Софи Траск.

Тя ме изгledа странно и започна да чука по клавиатурата.

— Преди час е била приета в интензивното отделение.

Въпреки че очаквах подобен отговор, думите *интензивно отделение* ми прозвучаха доста зловещо.

— Бихте ли ми казали какво е състоянието ѝ?

— Член ли сте на семейството?

— Не, просто приятел.

— Нямам право да давам такава информация, освен ако не сте роднина или партньор на пациентката.

Въздъхнах, опитвах се да не избухна.

— Искам само да разбера дали е добре.

— Съжалявам. Може би, ако позвъните утре сутринта по телефона...

Разочарован и ядосан, излязох навън и тръгнах към колата си. Болницата зад мен приличаше на тъмен правоъгълник, ярките й прозорци светеха измамно весело в мрака. *А сега какво?* Щеше ми се самият аз да позвъня на Тери, но нямах номера на мобилния му телефон, а много се съмнявах, че ще го намеря зад бюрото по това време вечерта.

Нямаше никакъв смисъл да оставам тук. Не си бях взел нищо, защото не възнамерявах да преспивам, а ако станеше нещо, от къщи щях да го науча също толкова бързо, колкото и оттук. И въпреки това, когато запалих мотора и оставил болницата зад гърба си, имах усещането, че бягам. Спрях на първата бензиностанция и си купих сандвич и напитка с кофеин. Сандвичът беше безкусен, а напитката — лепкава и прекалено сладка, но не бях ял и пил нищо от закуска, а ме чакаше дълъг път до Лондон.

Докато шофирах, в главата ми се въртяха събитията от изминалния ден. Отидох да видя Софи с надеждата, че ще получава отговори на някои от въпросите си. А сега те бяха станали повече отпреди.

Пътищата не бяха натоварени и в началото се движех добре, но после дъждът се усили и се превърна в истински потоп, който ми пречеше да виждам въпреки упоритите усилия на чистачките. Намалих скоростта, взирах се в пътя пред мен, светлините на колите отпред приличаха на размазани оранжеви петна. Когато стигнах до покрайнините на Лондон, дъждът намаля, но главоболието вече трайно се бе настанило във врата и слепоочията ми. Присвивах очи, заслепен от уличните лампи и ярко осветените витрини, чийто блъсък беше по-силен, защото се отразяваше в мокрите тротоари като в огледало.

Изпитах облекчение, когато най-после завих по моята улица и паркирах пред апартамента си. Усетих, че съм затаил дъх в очакване да се случи нещо, което да наруши тишината, затова със силата на волята си наложих да се отпусна.

Уморен си и ти се привиждат разни неща. Няма нищо обезпокоително.

Въпреки това, когато затворих вратата, се притесних от собствената си реакция. Беше минало повече от година откакто за малко не ме убиха на прага на собствения ми апартамент. Мислих, че вече съм преодолял етапа, когато подскачах при всяка мярнала се сянка. Очевидно не бях.

Влязох в апартамента и запалих лампите. Както обикновено, и сега вътре ми се стори прекалено тихо. Пуснах телевизора и машинално превлючих на новинарския канал. Намалих звука, така че проблясващите образи и тихият говор ми бяха само като фон.

Вече не се чувствах изморен. Адреналинът бе прогонил умората и знаех, че ако сега си легна, няма да мога да заспя. Отидох до шкафа в хола и извадих бутилката бърбън, чиято капачка представляваше кон с жокей върху него. Беше почти празна. Бях си я донесъл от Тенеси тази годината и отпивах по малко, за да имам за по-дълго.

Но сега бях заслужил едно питие. Освен това имах нужда от него, за да мога да свърша това, което възнамерявах.

Сипах си и отпих голяма гълтка. Бърбънът беше едновременно силен и мек, усетих как затопли вътрешностите ми. Излязох от хола и отидох в другия край на коридора, където се намираше малката стая. Тя се водеше трета спалня, но размерът ѝ беше такъв, че едва ли можеше да се сложи легло в нея. Повечето хора имат килер, където складират старите си мебели и вещи, и ги зарязват, вместо да ги изхвърлят на боклука. Моят килер беше пълен с кутии.

Запалих лампата. Кутиите бяха подредени една върху друга, бяха най-различни, някои съвсем обикновени, други специални, предназначени за документи. Заемаха всички полици от пода, та чак до тавана. Всеки си има минало. Добро или лошо, то ни прави такива, каквито сме.

Това беше моето минало.

След като Алис и Кара загинаха, се опитах да избягам от стария си начин на живот. Престанах да се виждам с приятелите и колегите си, прекъснах всякакви връзки с всичко, което ми напомняше за загубата. Продадох или раздадох повечето от вещите си, но останаха някои неща, с които или не знаех какво да правя, или не исках да се разделя. Складирах ги и се опитах напълно да забравя за тях, докато не

се почувствам готов да продължа стария си живот. Сега всичко, свързано с него, се намираше в тези кутии. Снимки, дневници, спомени.

Работа.

Отпих още една гълтка и оставил чашата на една от полиците. Кутиите не бяха подредени по никаква система, но личните вещи държах безразборно нахвърлени в обикновени кутии. Все още не бях готов да ги отворя. Папките със слuchайте, по които бях работил, бяха в кутиите за документи. Те поне бяха надписани.

Потънах в прах и пот, докато открия тази, която ми трябваше. Занесох я в хола, сложих я на ниската масичка и я отворих. От нея се понесе застоялият мирис на стара хартия. Документацията беше подредена по азбучен ред, така че не ми беше трудно да открия бележките си по случая „Монк“. Имаше няколко големи картонени папки, вързани с ластик, толкова остарял от времето, че се скъса, когато го дръпнах. Самите папки бяха синьо-бели на цвят, с шарка, наподобяваща на мрамор. В съзнанието нахлуха забравени спомени — бях си ги купил на едро, за да спестя пари.

Прогоних тази мисъл, оставил папките на масата и отворих първата. Оттам се плъзнаха няколко дискети, старательно надписани, но неизползвани на съвременен компютър. Имаше една прозрачна папка, в която бяха подредени снимките от гроба в палатката. Прегледах ги набързо; изцапаните с торф останки се виждаха ясно на светлината на светковицата. При всеки образ у мен проблясваше спомен, но снимките можеха да почакат.

Насочих вниманието си към бележките по случая. Повечето бяха разпечатки, но имаше и някои страници, изписани на ръка. Почеркът без съмнение беше мой, но ми се стори някак различен. Всичко се променя с времето, включително и почеркът.

Дори не бях сигурен дали човекът, който беше писал това, все още съществуваше.

Върху един от листовете имаше тъмно петно, върху който бяха нахвърляни предварителни бележки. Тъкмо се канех да го сложа настрани, когато осъзнах какво беше.

*Кара бърше киселото мляко, с което Алис бе изцапала листа.
„Ще остане петно. Надявам се да не е нещо много важно.“*

Почувствах се така, сякаш някой ме бе ударил право в сърцето. Изведнъж ми се стори, че в стаята няма въздух. Оставил изцапания лист върху масата и излязох в коридора. Отворих входната врата и вътре нахлу хладен въздух, освежен от дъждъа. Вдишах дълбоко. Изобщо не ме интересуваше кой може да е там навън. Мокрите улици блестяха на светлината на лампите. Нощта беше свежа и смълчана като след буря. Чуваха се водата в канавките и далечният шум от колите, които се движеха по мокрите улици. Започнах да се успокоявам. Миналото, изскочило като играчка на пружина от кутия, се върна на мястото, което му бях заделил, и щеше да чака стаено. До следващия път.

Затворих входната врата и се върнах в хола. Кутията за документи и листовете стояха на масата, където ги бях оставил. Взех онзи с тъмното петно и внимателно го прибрах в папката. След това отпих голяма гълтка от бърбъна и започнах да чета.

12

Когато на следващата сутрин звънецът на входната врата иззвъня, веднага се досетих, че не ме очаква добра новина. Миналата нощ препрочитах отново и отново бележките си по случая на Монк, докато очите ми започнаха да се премрежват. Когато си легнах, вече минаваше три часа. Сигурен бях, че пропускам нещо, че между сухото съдържание на страниците се крие някаква изключително важна информация. Но не открих нищо, което вече не ми беше известно. Нараняванията по трупа на Тина Уилямс бяха ужасни, но в тях нямаше нищо необикновено. През изминалите години бях срецдал и пострашни, дори бях работил по разследването на все още неразкрит сериен убиец в Шотландия, чийто почерк подозрително приличаше на този на Монк. Почувствах се потиснат, когато осъзнах, че такива като него има много и повечето не са заловени.

В края на краищата не постигнах нищо друго, освен още посилно главоболие и усещането, че десет години са едновременно цял живот и един-единствен миг.

Първото нещо, което направих сутринта, беше да позвъня в болницата, но оттам ми казаха, че не могат да ми дадат информация. Бях много разочарован и се зачудих какво да правя, но това не продължи дълго. Каквите и да бяха отговорите, нямаше да ги открия в Лондон. Позвъних в Университета и съобщих, че ще отсъствам няколко дни. Имах неползван отпуск и Ерика, секретарката на катедрата, от няколко седмици ми напомняше, че имам нужда от почивка. Макар че надали точно това бе имала предвид.

Не знаех точно колко ще отсъствам, затова събрах доста багаж. Тъкмо затварях пътната си чанта, когато из целия апартамент се разнесе звън. Спрях, стомахът ми се сви от напрежение.

Знаех кой звънеше.

Тери изглеждаше така, все едно изобщо не беше спал — което вероятно беше самата истина, като се има предвид колко време му бе отнело пътуването дотук. Лицето му беше бледо и подпухнало, беше брадясал и дори дъвката не можеше да прикрие миризмата на алкохол.

— Май започва да ми става навик, а? — опита се да се пошегува той.

С нежелание му направих път да влезе.

— Има ли някакви новини за Софи?

— Не, няма промяна.

— Е, казвай защо си тук. Доста път си изминал от Дартмур.

— Не си въобразявай, че съм дошъл дотук само за да те видя.

Трябва да се срещна и с други хора в Лондон.

Влезе в хола, без да съм го канил. Пътната ми чанта беше на пода до холната масичка, а върху нея бяха бележките по случая „Монк“, които все още не бях приbral в багажа си. Тери се наведе и взе най-горния лист.

— Виждам, че си си приготвил домашното.

— Просто преглеждах записките. — Взех листа от ръцете му, сложих го в папката и я затворих. — И така, по какъв повод си тук?

— Този път няма ли да ми предложиш кафе?

— Излизам.

Той хвърли поглед към чантата.

— Виждам. На някое хубаво местенце ли отиваш?

— Просто ми кажи какво искаш, Тери.

— Като за начало искам да ми разкажеш какво се случи вчера.

Предната нощ бях разказал всичко на полицията безброй пъти, но знаех, че няма смисъл да споря. Разказах историята още веднъж, като се започне от обаждането на Софи и се свърши с това как я открих в безсъзнание на пода на банята. Когато свърших, Тери продължи да ме наблюдава внимателно, без да отрони нито дума. Това беше стар полицейски номер, бях го виждал много пъти и нямах никакво намерение да се хващам. Вперих поглед в него и зачаках.

— Май беше казал, че не поддържаш връзка със Софи Келър — проговори той най-сетне.

— Така е, не поддържах.

— И искаш да ти повярвам, че тя ти се е обадила ей така? След десет години?

— Точно така.

Той ме наблюдаваше невъзмутимо, мускулите на челюстта му ритмично се движеха, докато дъвчеше дъвката.

— Виж какво — казах аз с въздишка на досада, — нямам ни най-малка представа какви неприятности е имала, нито пък защо е решила да ми се обади. Иска ми се да мога да ти кажа повече, но това е всичко, което знам. Разговаря ли с хората от селото? С приятелите ѝ или с някой друг, който би могъл да знае защо са я нападнали?

— Не ме учи как се провежда разследване.

Сдържах се да не избухна.

— Не те уча, но ми се струва странно, че това се случи толкова скоро след бягството на Монк. Не казвам, че той е нахлул в къщата ѝ и я е нападнал, но трябва да има някаква връзка.

Тери спря да дъвче.

— Защо си мислиш, че не е бил той?

— Защо ще има нещо против Софи? Тя беше единственият човек, който се опита да му помогне. А откъде ще знае къде да я открие?

— Мислиш ли, че в затвора човек не може да научи такива неща? Я, порасни. А ако се чудиш за причината, Софи сигурно е била последната жена, която Монк е видял, преди да го затворят. Години наред е лежал в килията и си е представял какво би направил с нея.

Така стигнахме до въпроса, който не ми се искаше да задам, но Тери вече беше повдигнал темата.

— Изнасилена ли е?

— Не. — Тери ме гледаше студено.

Бях благодарен поне за това.

— Тогава надали е Монк, нали така? — казах аз. — А и той обикновено не оставя жертвите си живи.

— Може би някой му е попречил или го е уплашил.

— Да уплаши Монк? — Това беше толкова нелепо, че почти се разсмях. — Кой би могъл да уплаши Монк?

— Добре, щом не е бил той, тогава би ли ми обяснил още веднъж какво си правил ти самият в къщата на Софи?

— Вече ти казах.

— А, да, вярно! Жена, която не си виждал от десет години, ти се обажда по телефона и те моли за помощ и ти скачаш в колата и изминаваш триста километра само за да обядваш с нея. И когато тя не се появява, ти намираш мястото, където живее, влизаш в къщата ѝ и я намираш в безсъзнание.

— Точно това се случи!

— Нима? Хайде да си представим нещо друго. Отиваш до къщата ѝ и разбиваш вратата. Тя е само по хавлия и ти губиш контрол. След това се паникьосваш и викаш полицията, все едно току-що си я открил.

Изгледах го ужасен.

— Защо ми е да наранявам Софи? Та ние не сме се виждали от толкова години!

— Ти така твърдиш. По време на разследването двамата изглеждахте доста близки. Все се питах дали между вас няма нещо.

Усетих, че съм стиснал юмруци. Отпуснах ръце, мъчех се да сдържа гнева си, знаех, че той само чакаше да си изпусна нервите.

— Не всички са като теб, Тери.

Той се разсмя.

— Ето, започна се! Тъкмо се питах колко време ще ти трябва, преди да го кажеш.

— Ако не ми вярваш, попитай Софи. Тя ще ти каже, когато се събуди...

— Ако се събуди.

Тези думи ме стреснаха.

— Нищо не се знае при подобни травми на главата — продължи Тери. — Което те поставя в доста неудобно положение, нали?

Не можех да повярвам на ушите си. Опитвах се да разчета изражението на Тери, да разбера дали не ми залагаше капан с надеждата да захапя стръвта. Не беше така.

Той извади от портфейла си визитна картичка и я хвърли на масата.

— Обади ми се, ако се случи нещо друго. Тук е номерът на мобилния ми телефон. Не ми звъни в офиса, там няма да ме откриеш.

Отиде в коридора, спря и ме изгледа злобно.

— Не се прави, че си различен от мен, Хънтьр. Не си по-свестен от останалите.

Тресна вратата толкова силно, че стените се разклатиха. Известно време останах на мястото си, след това отидох до най-близкия стол и седнах. Бях удивен както от омразата на Тери, така и от обвинението, което ми отправи. Вярно че двамата не се харесвахме, но

възможно ли бе наистина да вярва, че съм способен на подобно нещо, да нападна Софи?

Очевидно беше.

Усетих, че отново ме обхваща гняв. Отидох да си досъбера багажа. Мрачните мисли нямаше да ми помогнат, нито самосъжалението.

Идваше ми да изхвърля визитката на Тери, но в последния момент я пъхнах в портфейла си. След това включих алармата на апартамента, метнах сака си в багажника на колата и потеглих. Ако не попаднеш в някое задръстване, щях да съм в Екситър в ранния следобед.

Щом щях да ровя в миналото, най-добре да започна от археолога.

От години не бях се сещал за Ленард Уейнрайт. С удоволствие щях да оставя нещата така, но можех поне да поговоря с него. След като Монк отново се бе появил на сцената, нямаше да е зле да намеря никаква допълнителна информация.

С наблизаването на Екситър, времето ставаше все по-лошо, а когато пристигнах, вече валеше проливен дъжд. Отседнах в един невзрачен хотел близо до болницата. Принадлежеше към една от веригите, които имаха хотели в повечето градове, с музика в асансьорите и пластмасово меню в ресторантите, предлагащи полуготова храна. Поне беше евтин и удобен, а стаята, освен изглед към паркинга предлагаше и безжичен интернет. Извадих лаптопа, поръчах си един сандвич и се залових за работа.

Да открия Уейнрайт се оказа по-трудно, отколкото очаквах. Нямах нито адреса, нито телефонния му номер, а Тери ми бе казал, че се е пенсионирал. За всеки случай позвъних в катедрата, в която беше работил в Кеймбридж. Надявах се да открия някой, който може да ми помогне. Секретарката обаче веднага ме отряза.

— Нямаме право да съобщаваме лична информация — отсече тя сприхаво.

В следващия половин час напразно рових из интернет, докато не ми хрумна да пробвам най-лесното. Преди години Уейнрайт беше споменал, че живее в Торбей. Нямаше гаранция, че все още е там, нито че името му фигурира в телефонния указател. Написах Уейнрайт, проф. Л. в онлайн указателя и веднага намерих и адреса, и телефонния му номер.

Направо съм гений, помислих си унило аз и започнах да разтривам схванатия си врат.

Телефонът звъня доста дълго, преди някой да вдигне слушалката.

— Домът на семейство Уейнрайт.

Беше женски глас, който звучеше отсечено и предвзето.

— Мога ли да говоря с Ленард Уейнрайт?

Настъпи мълчание.

— Кой го търси?

— Казвам се Дейвид Хънтър. Преди няколко години работихме заедно с професор Уейнрайт — добавих аз, защото не бях сигурен дали ще си спомни за мен.

Този път мълчанието не беше толкова дълго.

— Не съм чувала името ви. От Кеймбридж ли се познавате?

— Не, бяхме... — опитах се да намеря подходящите думи, после се отказах. — Работихме заедно по едно полицейско разследване. В момента съм наблизо и...

Не успях да довърша изречението си.

— Да, разбирам. За съжаление Ленард не може да се обади в момента, но аз съм съпругата му. Казахте, че сте наблизо, така ли?

— Да, но...

— Тогава трябва непременно да се отбиете! Сигурна съм, че Ленард много ще се зарадва да види свой стар колега.

Много се съмнявах в това.

— Може би ще е по-добре да се обадя по-късно...

— Глупости! Свободен ли сте утре по обяд? Обикновено хапваме нещо леко около един часа. Освен ако, разбира се, нямате друг ангажимент...

Покана за обяд? Това беше последното нещо, което очаквах.

— Ако сте сигурна, че няма да ви притесня...

— Разбира се, че няма да ме притесните. Чудесно! Ленард ще ви очаква с нетърпение!

Затворих телефона, слисан от неочекваната покана. Зачудих се защо Уейнрайт не може да се обади. Перспективата да обядвам с археолога и съпругата му не беше вълнуваща, а и се съмнявах, че Уейнрайт ще бъде благодарен на жена си за поканата. Тъй или иначе, вече бях приел. Оставаше да намеря с какво да запълня остатъка от

вечерта. Тъкмо се чудех какво да правя, когато телефонът ми иззвъня.
Обаждаха се от болницата.

София бе дошла в съзнание.

13

Мозъчната травма не е като счупването на ръка. Последиците от нея са трудно предвидими, но по принцип колкото по-дълго пострадалият остане в безсъзнание, толкова по-голяма е вероятността да има трайни увреждания.

София беше извадила късмет. Въпреки че от удара по главата беше получила тежко мозъчно сътресение, черепът ѝ не беше счупен и скенерът не показва усложнения като кръвоизливи или хематоми.

София се бе събудила още предищната вечер, само няколко часа след като си бях тръгнал от болницата. В началото била силно замаяна, идвала на себе си и отново изпадала в безсъзнание, но фактът, че се беше събудила, сам по себе си беше добра новина. От болницата ми се бяха обадили по нейно настояване. Сега тя седеше в леглото по халат, подпряна на няколко разхвърляни възглавници. Кестенявата ѝ коса бе прибрана с лента и нараняванията по лицето ѝ личаха съвсем ясно. Черепът ѝ не беше счупен, но пък скулата ѝ беше. Макар че отокът беше започнал да спада, синината от слепоочието до челюстта ѝ беше в най-различни странични оттенъци на дъгата.

— Благодаря ти, че дойде — каза тя, когато седнах до леглото, и разсеяно попипа пластмасовата гривна с името си. — Не съм сигурна дали да ти благодаря, или да се извиня.

— Не е необходимо да правиш нито едно от двете.

— Разбира се, че е необходимо, създадох ти толкова много неприятности, а и ако не ме беше открил...

— Но те открих. И изобщо не си ми създала неприятности.

Тя ме погледна кисело.

— Да бе, сигурно.

Усмихнах се, изпитвах огромно облекчение, че е добре, особено след посещението на Тери. Дъждът барабанеше по прозореца, който отразяваше обрънатата картина на болничната стая, ярко осветена от неоновите лампи. Леглото на София беше в ъгъла, а това до нея не бе заето, така че можехме да разговаряме без никой да ни чува.

— Как се чувствуваш? — попитах аз.

Софи се усмихна плахо.

— Освен че имам страхотен махмурлук, чувствам се точно така, както сигурно изглеждам.

Изглеждаше удивително добре, като се има предвид през какво премеждие беше преминала. Изминалите десет години почти не бяха оставили следа върху нея. Лицето ѝ бе съвсем гладко и като изключим синината, не се бе променило особено от последната ни среща. Но пък костната ѝ структура бе такава, че възрастта щеше да я пощади.

Тя сведе поглед към ръцете си.

— Ужасно ми е неудобно, а и съм объркана. Не знам кое от двете е по-лошото — фактът, че някой е нахлул в къщата ми и ми е причинил това, или фактът, че не си спомням нищо от станалото.

Краткотрайната загуба на памет е често срещано явление след нараняване по главата, но това не я правеше по-малко обезпокоителна.

— Нищо ли не можеш да си спомниш? Нямаш ли представа кой те нападна?

— Не си спомням дори самото нападение — каза Софи, докато разсеяно подръпваше пластмасовата гривна. — Чувствам се ужасно глупаво, но както казах и на полицията, тъкмо излизах от душа, когато чух шум от долнния етаж и... и това е всичко. Съдейки по спомените си, може просто да съм се подхълъзнала и да съм си ударила главата.

Това можеше да е така, ако входната врата не беше разбита. Каквото и да се бе случило, то не беше инцидент.

— Паметта ти може да се възстанови след няколко дни.

— Не съм много сигурна, че искам да си спомня. — Докато лежеше в болничния халат, изглеждаше ужасно уязвима, изобщо не приличаше на онази Софи, която си спомнях. — От полицията ми казаха, че не съм била... че не е имало сексуално посегателство. Въпреки това се чувствам ужасно, като си помисля, че някой е нахлул в къщата ми, а аз дори не си спомням.

— Имаш ли никаква представа кой може да е бил? Може би някой, който ти има зъб...

— Не, няма как. В момента нямам връзка с никого и не съм имала от... доста дълго време. Полицията смята, че най-вероятно е бил крадец, който е решил, че ме няма, и се е паникъосал, когато е разбрали, че съм в банята.

Това беше новина за мен.

— Говори ли с Тери Конърс?

При споменаването на името му Софи ме погледна изненадано.

— Не. Защо?

— Той дойде да ме види. — Поколебах се, но реших, че има право да знае. — Изглежда смята, че нападението има връзка с Джером Монк.

— С Монк ли? Това е нелепо — каза тя и се намръщи. — Има и още нещо, нали?

— Каза ми, че аз също съм заподозрян. Понеже аз те открих, а ти не си спомняш нищо...

— Ти? — тя отвори широко очи и в следващия миг отклони погледа си.

Усетих как стомахът ми се сви, питах се дали и тя би повярвала на това. Когато обаче заговори отново, гневът в гласа ѝ разсея всичките ми съмнения.

— Господи, това е съвсем в негов стил! Колко глупаво!

— Радвам се, че мислиш така. Добре ли си? — попитах аз, забелязвайки как изведнъж пребледня.

— Малко ми се вие свят... Виж, знам, че ти дължа обяснение, но може ли малко да почака? В момента никак не ми се говори за това. Аз... искам само да си отида вкъщи.

— Разбира се, не се тревожи.

— Благодаря ти — тя понечи да се усмихне, но усмивката бързо изчезна от лицето ѝ. — Мисля, че...

Посегна към ваничката с форма на бъбрек, която се намираше върху нощното шкафче до леглото ѝ. Взех я и ѝ я подадох.

— Искаш ли да извикам сестрата?

— Не, но още ми се гади. Казаха, че скоро ще ми мине. — Тя отпусна глава върху възглавниците и затвори очи. — Извинявай, ужасно ми се доспа...

Ваничката бавно се изпълзна от ръцете ѝ, думите се провличаха и загълхнаха. Изправих се, като внимавах да не изскърца по пода. Поставих ваничката обратно върху нощното шкафче, тихо отместих стола и се пригответих да си вървя.

— Дейвид...

Софии не бе помръднала, но бе отворила очи и ме гледаше.

— Ще дойдеш ли пак?

— Разбира се.

Тя кимна леко, беше доволна. Клепачите ѝ отново се затвориха и когато заговори, гласът ѝ едва се чуваше.

— Не исках да...

— Какво не искаше? — попитах аз, не бях сигурен дали бях чул правилно.

Но тя вече спеше. Известно време наблюдавах равномерното ѝ, спокойно дишане, след това тихо излязох от стаята. Докато вървях надолу по коридора, разсъждавах върху това, което ми бе казала. И това, което бе премълчала.

Питах се какво ли крие.

На следващата сутрин нямаше и следа от дъжд и облаците, небето беше синьо, а слънцето светеше ярко. Предишината вечер прехвърлих отново всичко през ума си, докато вечерях сам в един полупразен италиански ресторант. Чувствах огромно облекчение, че Софи е добре, но въпреки това, когато си легнах, изпитвах някакво смътно беспокойство, бях убеден, че нещо ми убягва.

На сутринта сънят беше оправил настроението ми, слънцето грееше ярко и когато се отправих към къщата на Уейнрайт, бях почти оптимистично настроен. Сега, след като Софи бе в съзнание, не беше необходимо да се срещам с него, но вече бях приел поканата на жена му и не ми беше удобно да откажа само няколко часа преди уговорената ни среща. Независимо колко много ми се искаше да го направя.

Археологът живееше близо до Шаркъм поинт, нос в най-южния край на Торбей. Дотам се стигаше за не повече от час, затова избрах по-дългия път, който се виеше покрай брега. Скалите бяха високи, а зад тях слънцето се отразяваше в развълнуваното море. Бях отворил прозореца на колата въпреки хладното време, свежият бриз ми действаше добре. Не познавах добре тази част на страната, но тук ми харесваше. Намирах се само на двайсет мили от Дартмур, а като че ли бях попаднал в друг свят, по-цветен и не така потискащ. Не можех да виня Уейнрайт, че е изbral да живее тук.

Открих мястото съвсем лесно, наоколо нямаше много къщи. Беше встриани от пътя, зад редица високи, голи липи, покрита с малки камъчета вила от 20-те години с черни, кръстосани греди. От едната

страна на дългата асфалтова алея имаше липови дървета, а от другата се простираше голяма поляна.

Пред двойния гараж беше паркирана яркосиня тойота. Оставил колата си до нея и се изкачих по стълбите към входната врата. На стената имаше стар пиринчен звънец. Натиснах го и мелодията му се понесе някъде от вътрешността на къщата. *Приготви се*, казах си аз и изпънах рамене като дочух бързите стъпки, които се доближаваха към вратата.

Жената, която отвори, напълно съответстваше на гласа по телефона, затова нямах никакво съмнение, че пред мен стои съпругата на Уейнрайт. Може би не бе така внушителна, както си я представях, бе облечена с мек пулOVER и вълнена пола, а не с елегантна жилетка и перли. Но идеално оформената сива коса и лекият грим бяха точно такива, каквито очаквах, както и стоманеният й поглед.

Беше присвила очи, а усмивката ѝ беше учудващо топла, когато ме поздрави.

— Вие трябва да сте Дейвид Хънтьр.

— Точно така.

— Аз съм Джийн Уейнрайт. Толкова се радвам, че ни открихте. Къщата е встрани от главния път, но ние така предпочитаме. — Тя се отдръпна, за да вляза, като все още се усмихваше. — Заповядайте, влезте.

Прекрачих прага на къщата. По стените на вестибиюла имаше дървена ламперия, а подът бе покрит с красив паркет. Върху старото махагоново бюро бе поставена голяма ваза с бели хризантеми, чийто тежък аромат се конкурираше с парфюма и ароматизираната пудра на жената. Ниските ѝ токчета отривисто потракваха по паркета, докато ме превеждаше през вестибиюла.

— Ленард е в кабинета. С нетърпение очаква да се срецне с вас.

Това бе толкова невероятно, че вече бях напълно сигурен, че има някаква грешка. Дали не бях попаднал в къщата на някой друг Ленард Уейнрайт? Както и да е, вече беше твърде късно. Жената отвори една врата в дъното на вестибиюла и ми направи знак да я последвам. Стаята бе изключително светла в сравнение с мрачното преддверие. Слънцето струеше през огромния френски прозорец, който заемаше почти цялата стена. Покрай стените бяха подредени шкафове с книги, в един ъгъл

имаше красиво, покрито с кожа бюро, върху което нямаше нищо, освен друга ваза с хризантеми.

Уханието им изпълваше стаята, но най-забележителното нещо в нея беше панорамата, която се откриваше през прозореца. Той гледаше към поляна, която свършваше със стръмна скала. Отвъд нея нямаше нищо друго, освен морето. То се простираше чак до хоризонта, така че, когато човек гледаше през прозореца, имаше чувството, че се намира на носа на кораб.

Гледката беше толкова зашеметяваща, че ми трябваше известно време да забележа каквото и да е друго. В този момент съпругата на Уейнрайт заговори отново:

— Ленард, това е Дейвид Хънтър, твой стар колега. Нали си го спомняш?

Бе застанала до високо кожено кресло с облегалки за главата от двете страни. Не бях забелязал, че в него седеше някой. Креслото бе обърнато към прозореца, но аз изчаках Уейнрайт да се изправи и да се приближи към мен. Когато не го направи, се приближих и заобиколих креслото.

Не можах да го позная.

Огромният мъж от спомените ми вече не съществуваше. Уейнрайт седеше свит в стола, вперил празен поглед през прозореца. Сякаш физически се бе смалил, пътта и мускулите му се бяха стопили. Патрицианските черти на лицето му почти се бяха загубили, бузите му бяха хълтнали, а очите — потънали в орбитите си. Косата му, която преди приличаше на лъвска грива, сега беше тънка и посивяла.

Съпругата на Уейнрайт се обърна очаквателно към мен. Ведрата усмивка на лицето ѝ стана крехка като огромния прозорец. Замръзнах на място, после се усмихнах насила и пристъпих напред.

— Здравей, Ленард.

За първи път го наричах по име, но всяко друго обръщение би прозвучало неподходящо. Не си направих труда да му подам ръка, знаех, че няма смисъл.

— Доктор Хънтър е дошъл за обяд, скъпи — каза съпругата му.
— Не е ли чудесно? Двамата ще можете да си поговорите за добрите стари времена.

Уейнрайт сякаш най-накрая усети присъствието ми, голямата му глава бавно се извърна, замъгленият му поглед се спря върху мен. Устата му се раздвижи и за момент реших, че иска да ми каже нещо, но мигът отмина и той отново вторачи поглед и морето.

— Да ви донеса ли чаша чай, доктор Хънтьр? — предложи жената. — Обядът ще е готов след двайсетина минути.

Усмивката беше застинала като маска на лицето ми.

— С удоволствие. Да ви помогна ли?

— Благодаря ви, много мило от ваша страна. Връщаме се съвсем скоро, Ленард — заяви тя и потупа съпруга си по ръката.

Не последва никаква реакция. Хвърлих още един поглед към человека в креслото и последвах жена му във вестибюла.

— Съжалявам, трябваше да ви предупредя — каза тя и затвори вратата. — Когато се обадихте, предположих, че знаете за състоянието ми.

— Нямах никаква представа — отвърнах аз. — От какво е болен? От алцхаймер ли?

— Лекарите не са съвсем сигурни. Досега не знаех, че съществуват толкова много различни форми на деменция. При Ленард се разви много бързо, но това е нещо обичайно за този вид болести. Последните две години бяха... доста трудни.

Можех много добре да си го представя.

— Съжалявам.

— Случват се такива неща — отговори тя с престорено безгрижие. — Реших, че ще се почувства по-добре, ако види познато лице. Дъщерите ни не живеят наблизо и не ни посещават много хора. Обикновено в началото на деня се чувства по-добре, затова ви поканих да дойдете на обяд. Следобед състоянието му започва да се влошава. Разбирайте какво имам предвид, нали?

Много добре разбирах. Докато работех като общопрактикуващ лекар, бях виждал доста пациенти с деменция, които с напредването на деня ставаха по-объркани и превъзбудени.

Медицината не можеше да обясни причината за това състояние.

— Не е ли жестоко — привечер е най-прекрасната част от деня — продължи жена му. — Време за коктейли и почивка.

Изведнъж се почувствах като измамник.

— Вижте, госпожо Уейнрайт...

— Моля, наричайте ме Джийн.

— Джийн — започнах аз и поех дълбоко въздух, — ние с вашия съпруг... Честно казано, не съм сигурен дали ще се зарадва да ме види.

Тя се усмихна.

— Знам, понякога Ленард е доста рязък и чепат, но съм сигурна, че ще се зарадва на компанията ви. Особено като разбере, че сте изминали толкова дълъг път.

— Искам да ви кажа, че не се обадих само от любезност. Надявах се да поговорим за разследването, по което работихме едно време.

— Тогава го направете. Убедена съм, че ще му е приятно. Понякога умът му е много бистър, особено когато става въпрос за неща от миналото. — Тя отвори вратата на кабинета, преди да успея да я спра. — А сега двамата си поговорете, а аз ще пригответ обяд.

Нямаше как да ѝ откажа. Усмихнах се едва-едва и влязох в кабинета. Вратата се затвори зад гърба ми и двамата с Уейнрайт останахме насаме. *Господи!* Промяната в него беше потресаваща, но не можех да забравя как, докато стояхме край гроба на Тина Уилямс, най-нагло си бе присвоил думите ми и представил заключенията ми като свои. Тогава реших, че реакцията му е плод на безскрупулно съперничество, но вече не бях толкова сигурен. Може би още тогава е усещал, че интелектът започва да му изневерява, и се е опитвал да го прикрие.

С нищо не показва, че забелязва присъствието ми. Седеше в креслото, вперил поглед в морето. Запитах се дали съзнава какво гледа.

И без това си тук, поне да има полза. Преместих стола, който стоеше зад бюрото, и седнах така, че да мога да го виждам. Чудех се как да започна. Смисълът на посещението ми беше изчезнал заедно с разума на Уейнрайт, но не можех просто да седя и да го гледам. Двамата не се обичахме, но това не бих пожелал никому.

— Здравей, Ленард. Аз съм Дейвид Хънтър. Работихме заедно в Дартмур.

Не последва никаква реакция, затова продължих.

— Беше по случая с Джером Монк. Главен инспектор Симс го ръководеше. Спомняш ли си?

Никаква реакция. Уейнрайт продължи да се взира в морето, тежките черти на лицето му с нищо не показаха, че ме е чул.

Въздъхнах и аз самият погледнах през прозореца. Гледката беше впечатляваща. Чайките кръжаха на фона на студеното синьо небе, подобно на точки над синьо-зелените вълни. Каквото и да се случеше, каквото и да беше времето, те винаги щяха да бъдат там. Състоянието на археолога наистина будеше състрадание, но имаше и далеч по-лоши места, където човек можеше да свърши дните си.

— Познавам те.

Погледнах изненадано. Огромната глава се бе извърнала към мен. Уейнрайт ме гледаше втренчено.

— Да, така е — съгласих се аз. — Казвам се Дейвид Хънтър. Аз съм...

— Calliph... Calli... ларви.

Гласът му бе все така дълбок, може би бе станал малко подрезгав, сякаш дълго време не е бил използван.

— Ларви — повторих аз.

— Гнилост.

Той премигваше бързо, като че ли нещо в него се бе събудило. Намръщи чело съсредоточено.

— Убито животно край пътя...

Само кимнах, нямах никаква представа какво искаше да каже. Очевидно мислите му бяха несвързани. Той впери гневен поглед в мен и удари с юмрук по облегалката на креслото.

— Не! Слушай!

Опита се тромаво да стане от стола и аз отидох бързо при него.

— Всичко е наред, Ленард, успокой се.

Докато се опитваше да се изправи, усетих, че ръцете му са тънки като пръчки, а от него се носеше мириз на кисело. Но когато стисна китката ми, имах чувството, че е в менгеме.

— Убито животно! — изсъска той и пръски от слюнката му попаднаха върху лицето ми. — Убито животно!

Вратата на кабинета рязко се отвори и жена му бързо влезе вътре.

— Хайде, стига, Ленард, не прави глупости.

— Проклета жена!

— Стига, Ленард, дръж се прилично! — Тя внимателно, но твърдо го накара да седне обратно в креслото. — Какво се случи? Да не сте му казали нещо, което да го разтревожи?

— Не, просто...

— Нещо е провокирало тази реакция. Обикновено не е така възбуден.

Тя ме погледа и започна да милва съпруга си по главата. Той беше започнал да се успокоява. Държанието ѝ все още беше любезно, но сега от нея лъхаше студенина.

— Съжалявам, доктор Хънтър, но мисля, че е най-добре да си вървите.

Поколебах се, но нищо не можех да направя. Оставил двамата в кабинета, излязох от къщата и отидох при колата. Денят бе все така сълнчев, но дори след като се отдалечих с колата от къщата, все още усещах лепкавата сладникава миризма на хризантемите.

На връщане към Екситър почти не забелязвах морския пейзаж. Бях обещал на Софи да я посетя отново в болницата и се надявах, че това ще ме разсее и ще спра да мисля за посещението си у Уейнрайт, което се оказа истинска катастрофа. Беше голям шок да видя археолога в това плачевно състояние. Изглежда ме позна и макар че нямах никакво намерение да го разстройвам, появата ми в дома му го извади от релси. Преди много години бях положил Хипократовата клетва, в която бях обещал да не причинявам вреда. Днес не успях да удържа на обещанието си.

Да намеря място за паркиране близо до болницата ми отне почти толкова време, колкото цялото пътуване от Торбей. Когато стигнах до стаята на Софи, видях, че около леглото ѝ е поставен параван. Забавих крачка, реших, че сигурно лекарят е при нея, но в следващия момент чух сърдити приглушени гласове.

— Здравейте — обадих се аз предпазливо.

Гласовете замълкнаха. След малко някой дръпна паравана.

Младата жена, която стоеше пред мен, бе един вид версия на Софи. Косата и очите ѝ имаха същия цвят, формата на лицето ѝ бе като нейната. Несъмнено между двете имаше родствена връзка, но чертите на тази жена бяха едновременно по-остри и по-заоблени от тези на Софи. В момента тя ме гледаше с предвзета досада.

— Кажете!

— Дошъл съм да видя Софи — започнах аз. — Казвам се...

— Дейвид! — извика Софи. — Всичко е наред, Мария!

Жената сви устни, но се отдръпна встрани и ми направи място да мина. Софи седеше на леглото, до нея имаше отворена кожена чанта. Беше облечена с джинси и пуловер, които ѝ стояха малко странно, макар че не можех да определя точно защо. Все още изглеждаше уморена и синината на лявата ѝ буза беше още по-ужасна. Въпреки това очевидно бе много по-добре в сравнение с последния път, когато я видях.

Усмихна ми се с облекчение.

— Благодаря, че дойде, Дейвид. Това е сестра ми Мария.

Сега, когато стояха една до друга, забелязах, че различията между тях са повече, отколкото приликите. Сестрата на Софи изглеждаше по-възрастна. На шестнайсет сигурно е била изключително красива, но този вид красота — с леко заоблени форми — се губеше с възрастта. Гените, предопределили костната структура и издължените фини крайници на Софи, очевидно не се бяха проявили при по-голямата сестра, а по лицето ѝ вече се забелязваха бръчки, които говореха за разочарование и раздразнителност. Сякаш за да компенсира това, тя беше облечена скъпо и елегантно, а добре поддържания й маникюр беше остьр като бръснач.

Зачудих се дали да ѝ подам ръка, но реших, че е по-добре да не го правя. Напрежението между двете жени беше толкова силно, че всеки, който застанеше между тях, можеше да си изпати.

— Дейвид е мой стар приятел — обясни Софи след известно неловко мълчание.

— Добре. Надявам се, че ще успее да ти вика малко разум в главата.

Софии изглеждаше смутена.

— Не говори така, Мария.

— А какво да правя? Не си достатъчно здрава, за да напуснеш болницата, да не говорим, че не можеш да живееш сама в онази къща!

Софии въздъхна дълбоко.

— Добре съм. И „онази къща“ е моят дом.

— Където някой вече нахлу и те нападна. И въпреки това искаш да се върнеш обратно там?! Просто не щеш да си признаеш, че направи грешка, като реши да живееш сама на такова отдалечно място! Обзалагам се, че дори не си си помислила как ще се прибереш, права ли съм?

— Дейвид ще ме закара — изтърси най-неочаквано Софи.

Мария се обърна към мен.

— Така ли? А ще останете ли при нея?

Успях да прикрия изненадата си. Софи ме гледаше зад гърба на сестра си, в очите ѝ се четеше мълчалива молба.

— За известно време.

— Дейвид е лекар — нагоди истината Софи. — Нали ти казах, че всичко ще е наред.

— Можеше да ми го кажеш и по-рано — въздъхна Мария и като че ли раздразнението ѝ отмина. — Виждам, че си губя времето. Надявам се, че вие ще се справите с нея по-добре от мен.

Прецених, че най-добре ще е да си замълча, затова само се усмихнах. В този момент Мария протегна ръка към мен.

— Както и да е, радвам се да се запознаем. Съжалявам, че се държа малко командаджийски. Просто се беспокоя за Софи.

— Няма нищо. По-големите сестри са за това.

Усмивката изчезна от лицето ѝ.

— Знаеш къде можеш да ме намериш, ако ти потрябвам — обърна се тя рязко към Софи.

Токчетата ѝ почукваха по коридора, докато се отдалечаваше.

Обърнах се към Софи, крайно озадачен.

— Нещо лошо ли казах?

Софии закри очите си с ръка.

— Мария е с две години по-млада от мен.

Днес всичко вървеше наопаки.

— О, боже! Трябва да ѝ се извиня.

— Не се беспокой — разсмя се Софи. — Тя винаги се държи, като че ли е по-голямата. Част от проблема е, че го прави открай време.

— А каква е другата част?

— Другата част от проблема трябва да съм аз — каза Софи и усмивката ѝ изчезна. — Според нея аз съм импулсивна и безотговорна. Което въщност трудно може да се оспори. Просто двете сме много различни. Тя има две прекрасни деца и детегледачка, обича да дава официални вечери. А аз съвсем не си падам по тези неща. Дори не харесваме едни и същи дрехи.

Софии погледна пуловера и джинсите, с които беше облечена. Сега разбрах, защо ми се бяха сторили леко странни — бяха на сестра ѝ.

— Значи искаш да те изпишат от болницата, така ли? — попитах аз.

— Лекарят иска да остана още двадесет и четири часа, но резултатите от изследванията ми са добри и не ми е зле. Малко ми се вие свят и все още не мога да си спомня какво точно се случи, но това е всичко. Искам да се прибера вкъщи.

— Претърпяла си тежка травма на главата. Още двайсет и четири часа...

— Отивам си вкъщи — заяви тя категорично. — Това е само сътресение на мозъка. Обещавам, че ще си почивам и няма да се напрягам.

Замълчах си. Не беше моя работа да споря с нея; щом сестра й и лекарите не бяха успели да я разубедят, надали аз щях.

— Извинявай, че ти се сопнах така — каза Софи с видимо неудобство. — И благодаря, че ме покри пред Мария. Не трябваше да те поставям в неловко положение, но тя искаше да отида и да остана у тях. А, повярвай ми, това въобще не е добра идея.

Представях си.

— А как ще се прибереш вкъщи?

— Ще взема влака — отвърна тя безгрижно. — Не се беспокой, казах, че ще останеш при мен само заради Мария. Не очаквам да ме закараши.

— Ще го направя с удоволствие.

— Не, в никакъв случай.

— Нямам избор — засмях се аз. — Нали обещах на кака ти.

През по-голямата част от пътуването Софи спеше. Въпреки куража, който демонстрираше, тя още не се бе оправила и очите ѝ се затвориха, преди да напуснем района на болницата. Главата ѝ се полюшваше на облегалката, но дишането ѝ беше дълбоко и равномерно, спеше. Карат внимателно, за да не я събудя. Исках да ѝ задам много въпроси, но те можеха да почакат.

Колкото и да е странно, чувствах се много спокоен, докато карах към Дартмур, с жена, която не бях виждал от десет години, и която спеше на седалката до мен. Знаех, че това състояние е временно и че скоро отново щях да се потопя в проблемите на реалния живот. Нещо очевидно тревожеше Софи, а и нападателят ѝ все още беше на свобода.

Но тези проблеми можеха да почакат. Чувствах някакво странно задоволство вътре в жужащия пашкул на колата, с равномерното дишане на Софи на съседната седалка и прелитация пейзаж край мен.

Когато спрях пред къщата ѝ, вече беше късен следобед. Загасих мотора и тя се събуди.

— Къде сме? — попита тя, като се изправи на седалката и разтърка очи.

— Вкъщи.

— Господи, не ми казвай, че съм спала през цялото време.

— Сега това е най-доброто за теб. Как се чувствуваш?

Тя се замисли за момент, после премигна, за да прогони остатъците от съня.

— По-добре.

Наистина изглеждаше по-добре. Цветът на лицето ѝ беше нормален, като изключим ужасната синина. Слязохме от колата. След бетона и асфалта на града студеният есенен въздух тук бе свеж и сладък. Слънцето беше ниско над хоризонта и дългите сенки в градината приличаха на размазани петна. Малката овощна градина, която преди ми се бе сторила толкова зловеща, изглеждаше значително по-добре на дневна светлина, макар че кривите стари дървета бяха голи и приличаха на мъртви.

Зад тях, висок почти колкото къщата, стоеше обрънатият конус на пещта. Сега се виждаше още по-ясно колко е порутена; някои от тухлите се крепяха само от ръждясалото скеле. Встрани, обрасла в трева и бурени, имаше купчина неизползвани метални подпори. Какъвто и ремонт да е бил извършван тук, очевидно е бил преустановен преди години.

— Това е моята радост и гордост — заяви Софи, докато отварях портата към градината. — Тази пещ за производство на бутилки е от времето на кралица Виктория. Днес са останали само няколко.

— Работи ли?

— Може да се каже. Ела, ще ти покажа.

— Няма нужда — възразих аз, защото не исках да се изморява.

Но тя вече бе тръгнала по пътеката към пещта.

— Цялата ми продукция е вътре. Искам да се уверя, че всичко е наред.

Дървената паянта врата изскърца, когато тя я бутна и я отвори.

— Не я ли заключваш? — попитах аз.

Тя се усмихна.

— Тук не си в града. Освен това не мисля, че би представлявала някакъв интерес за крадците. Няма голям черен пазар за ръчно изработени глинени съдове. За съжаление.

Последвах я вътре. Там бе влажно и миришеше на стара мазилка. Светлината влизаше през малките прозорци, разположени по кръглите

стени. Старата пещ се намираше в средата на постройката, огромният тухлен комин излизаше през куполообразния покрив. Той бе подпрян със скеле и на места се държеше от ръждясали подпори и дървени греди.

— Безопасно ли е тук? — попитах аз и погледнах към провисналите тухлени стени.

— Безопасно е. Беше в същото състояние, когато я купих. Тази пещ е паметник на културата, не мога да я съборя, дори и да искам. Не че бих го направила. Планът ми е да възстановя оригиналната пещ и тя да заработи отново, но първо трябва да събера достатъчно пари. А това няма да е скоро.

Встрани стоеше по-малка, съвременна електрическа пещ и едно грънчарско колело, цялото изцапано с глина. Около него имаше работен тезгях и полици, по които безразборно бяха оставени най-различни глинени съдове. Някои бяха гледжосани, други просто от изпечена глина. Въпреки че не бях познавач, ми се сториха удивителни, органичните им форми бяха едновременно артистични и функционални. Взех внимателно една голяма кана, чиято изгледа изглеждаше толкова естествена, сякаш природата я беше създала така. Усещах с ръцете си, че е добре балансирана, линиите й бяха гладки и чувствени.

— Нямах представа, че можеш да правиш такива неща — казах аз, силно впечатлен.

— О, аз имам много скрити таланти — отвърна тя и разсеяно прокара ръка по голяма топка от изсушена глина на масата, където бяха разхвърляни недовършени и счупени съдове. После се усмихна стеснително.

— Както виждаш, подредеността не е един от тях. Както и да е, надявам се, че можеш да пазиш тайна.

Остави ме да се чудя какво точно иска да каже и се приближи до една от извитите стени на пещта. Измъкна една тухла, бръкна в дупката и извади нещо от там.

— Резервният ключ — заяви тя и го вдигна, за да ми го покаже.
— Никога не знаеш кога ще ти потрябва.

До този момент не бях помислил за състоянието на къщата, но ключът ме подсети. *По дяволите!*

— Чакай, Софи.

Спуснах се след нея, но тя беше вече излязла навън и бе видяла всичко със собствените си очи. Спра на пътеката като поразена от гръм.

— О, боже!

Когато пристигнахме, входната врата бе в сянката на залязыващото слънце и щетите по нея не се виждаха, а и вниманието ни беше насочено към пещта. Сега бяхме достатъчно близо, за да видим разбитата врата, увисналата на пантите си.

Идиот! Трябваше да се сетиш!

Полицайт бяха направили вял опит да залостят вратата, но вестибиолът бе мокър от дъжда, който вятърът бе довеял вътре, а по килимите и лъснатото дюшеме се виждаха кални стъпки. Миришеше отвратително, все едно някоя лисица или друго животно се бе настанило вътре.

Софии гледаше с невярващи очи отворените шкафове и чекмеджета и разпиляното им съдържание.

— Не е толкова зле, колкото изглежда — казах аз плахо, докато се проклинах, че не съм го предвидил. Трябваше да дойда тук, вместо да си губя времето при Уейнрайт. — Мислех, че полицайт са ти казали.

Тя не отговори, по бузите й безмълвно се стичаха сълзи.

— Софи, наистина съжалявам.

— Ти нямаш никаква вина — каза тя и гневно изтри очите си. — Благодаря, че ме докара, но сега по-добре си върви.

— Позволи ми поне...

— Не! Всичко е наред. Наистина. Искам само да остана сама. Моля те.

Видях, че я държеше единствено силата на волята. Никак не ми се искаше да я оставя в това състояние, но не я познавах достатъчно добре и не знаех какво друго да направя.

— Ще ти се обадя утре. Ако се нуждаеш от нещо...

— Знам. Благодаря.

Тръгнах обратно към колата, влечейки крака през мъртвите листа, покрили пътеката. Чувствах се безпомощен. Чух как зад гърба ми вратата изскърца, когато тя се опита със сила да я затвори. Спрах до портата и подпрях ръка на обруленото от вятъра дърво. Хоризонтът вече потъмняваше, първите звезди се бяха появили на студеното

тъмносиньо небе. Очертанията на изораните ниви и горите започваха да се губят в сенките. Не се чуваше нищо, освен полюшването и скърцането на голите клони. Нито една птичка или животно не прекъсваше самотата. Беше мрачно и пусто.

Обърнах се и се отправих към къщата.

Вратата беше затворена, но не прилепваше плътно, защото пантите бяха изкривени. Бутнах я и я отворих. Софи седеше на пода във вестибюла. Беше прегърнала коленете си, привела глава и безмълвно ридаеше.

Седнах мълчаливо до нея. Тя зарови лице в гърдите ми.

— О, мили Боже, толкова ме е страх! Т-толкова ме е страх!

— Шишт, всичко е наред — опитах се да я успокоя аз.

Надявах се, че казвах истината.

Доколкото можах, поправих входната врата с инструментите, които Софи ми даде. Ключалката бе счупена, но на нейно място поставих едно древно желязно резе, което свалих от вратата на килера. Не бе никак красиво, но бе голямо и здраво и в къщата щеше да е безопасно, докато дойдеше дърводелецът, за да оправи вратата.

Поне така се надявах.

По мое настояване Софи влезе в банята, докато аз изчистя мръсотията. Нанесените щети не бяха големи: вещите ѝ бяха разхвърляни, но почти нищо не беше счупено. След като разчистих и отворих прозорците, за да излезе тежката животинска миризма, почти не си личеше какво се е случило тук.

Когато Софи слезе отново долу, навън вече се бе стъмнило. Беше свалила дрехите на сестра си и сега носеше чисти джинси и широк пуловер. Косата ѝ все още беше влажна, беше я сресала и опънала силно назад. Бузата ѝ бе все така подута, но синината вече отминаваше и сега бе добила морави и жълтеникови оттенъци.

— Направих чай. Надявам се, че нямаш нищо против — казах аз, когато тя влезе в кухнята.

— Чудесно. Много ти благодаря.

— Почистих, доколкото можах, но по-добре да провериш дали нещо липства, бижута или други ценности.

Тя кимна, но не обрна особено внимание на думите ми.

— Как е главата ти?

Софи седна до чамовата маса и небрежно подгъна крак под себе си.

— Още ме боли, но не колкото преди. Изпих едно от болкоуспокояващите, които ми дадоха в болницата.

Тя се пресегна към чайника, като избягваше да ме погледне в очите.

— Ти ли си го правила? — попитах аз.

Чайникът имаше странна форма, беше функционален, но линиите му бяха изчистени и елегантни.

— Просто експериментирах.

Настъпи тишина. Единственият звук идваше от лъжичката на Софи, която почукваше в чашата, докато тя си разбъркваше чая. И двамата наблюдавахме движението ѝ.

— С времето всичко ще мине — казах аз.

— Извинявай — каза тя и остави лъжичката. — Виж, онова, което стана по-рано... Обикновено не изпадам в такива състояния.

— Не се тревожи. Много неща ти се случиха.

— И все пак, да ревна така... Сигурно съм ти изцапала палтото.

— Ще ти изпратя сметката от химическото.

— Непременно.

— Софи, шегувам се — въздъхнах аз.

Тя се засмя притеснено.

— Каква неудобна ситуация, нали?

— Има нещо такова — съгласих се аз. — Виж, ако не искаш, не е необходимо да ми обясняваш сега каквото и да е. Става късно, а и аз трябва да си тръгвам.

— Искаш да се прибереш тази вечер? — попита тя, като ме гледаше стреснато. — Няма да ти позволя такова нещо. Имам стая за гости.

— Наистина, не...

— Ще ми направиш огромна услуга — усмихна се тя нервно. — Освен това обеща на Мария.

Колкото и да се стараеше да запази присъствие на духа, не ѝ се отдаваше. След всичко, което беше преживяла, не можех да я обвиня, че е разстроена.

— Добре, щом настояваш.

Усетих как част от напрежението я напусна.

— Гладен ли си? Хладилникът е почти празен, но ще измисля нещо.

Каквато и да бе причината за тревогите й, очевидно все още не бе готова да я сподели. Оставих я тя да избере подходящия момент да заговори за това. Освен това не бях ял нищо от закуска.

— Умирам от глад — признах аз и се усмихнах.

Въпреки протестите й успях да я накарам да седне, докато аз приготвя нещо за ядене. Твърдението, че хладилникът е почти празен, не беше преувеличено, но все пак открих яйца и сирене и направих омлет. В кухнята имаше една стара електрическа печка и докато яйцата се пържеха, препекох няколко филии от изсъхналия хляб и ги намазах обилно с масло.

— Много вкусно мирише — обади се Софи.

Въпреки това тя изяде едва няколко хапки. Докато се хранехме, напрежението между нас отново се усили, затова изпитах облекчение, когато приключихме с яденето.

— Да отидем в хола — предложи тя. — Там ще ни е по-удобно да разговаряме.

Стаята беше приятна: върху двата дивана бяха метнати меки завивки, полираното дюшеме бе покрито с килими, имаше и печка за дърва. Софи настоя сама да я запали, явно се опитаše да отложи малко разговора, затова не се възпротивих.

Когато огънят се разгоря, тя се настани на другия диван, така че двамата седяхме един срещу друг, от двете страни на ниска холна масичка. Пламъците играеха в печката и стаята се изпълни с мириза на горяща борова дървесина. Тук атмосферата беше по-уютна и непринудена, отколкото в ярко осветената кухня. До този момент двамата със Софи никога не бяхме оставали насаме и едва сега си дадох сметка колко малко знаем един за друг. Обстановката в осветената от огъня стая беше странно интимна.

— Искаш ли бренди или нещо друго? — попита тя.

Доловях мириза на шампоан от измитата ѝ коса.

— Не, благодаря.

Тя се прокашля.

— Отдавна исках да ти кажа... Чух какво се е случило със семейството ти, съжалявам.

Не казах нищо, само кимнах. Дървата в печката пращаха. Софи се усмихна нервно и сплете пръсти.

— Не знам откъде да започна.

— Защо не ми разкажеш как се озова тук? Грънчарството няма много общо с поведенческия анализ.

— Да, така е — усмихна се стеснително тя. — Предполагам, че в един момент ми писна. Виждах само тъмната страна на живота и цялата тази болка, провалите. След фиаското със случая „Монк“ напълно загубих самоувереността си, започнах да подлагам на съмнение всяко свое решение. Накрая стигнах дотам, че сутрин нямах сили да стана от леглото. Затова реших да се откажа, преди напълно да се проваля.

София огледа стаята, като че ли я виждаше за първи път.

— Тук съм от четири... не, пет години. Господи! Преди грънчарството ми беше хоби, затова, когато видях, че това място се продава, реших да опитам. Винаги съм харесвала Дартмур, освен това исках да започна на чисто, да се захвана с нещо съвсем различно. Не знам дали можеш да ме разбереш.

Можех, дори по-добре, отколкото си представяше.

— Първото нещо, което направих, бе да изгоря всичките си записи — продължи тя. — Всичко. Всеки случай, по който бях работила. Всичко отиде на кладата. Освен един случай.

— На Джером Монк — вметнах аз.

Тя кимна.

— Не знам защо не изгорих и тези записи. Може би защото дойдох да живея тук, недалеч от мястото, където се случи всичко...

Тя сплете ръце в ската си и ги стисна толкова силно, че кокалчетата ѝ побеляха. Известно време в стаята се чуваше единствено прашнето на дърветата в печката.

— Сещаш ли се понякога за това? — попитах Софи.

— Не, докато Монк не избяга.

— А аз често си мисля за всичко, което се случи. — Тя впери поглед в стиснатите си ръце. — Имахме златна възможност да намерим мястото, където са били погребани Линдзи и Зоуи Бенет, а я пропиляхме.

— Няма смисъл да претендирате, че случаят беше успех, за когото и да е от нас — казах аз с въздишка, — но понякога се случват

такива неща. Направихме каквото можахме. Никой не е виновен за станалото.

Тя бързо поклати глава, лицето ѝ помръкна.

— Трябаше да се постараем повече. Аз трябаше да се постараю повече.

— Монк си имаше план и той не включваше това, да ни покаже къде се намират гробовете. За него най-важното бе възможността да избяга.

И за малко да успее.

— Точно в това е проблемът, според мен не беше така — тя махна с ръка и не ме остави да ѝ възразя. — Да, бягството беше част от плана му. Може би най-съществената част. Но не мисля, че това бе единствената причина да се съгласи да ни помогне. Забеляза ли как реагира, когато видя гроба на Тина Уилямс? Мисля, че тогава не се преструваше. Според мен той съвсем наистина се опитваше да си спомни.

Тя ме гледаше настойчиво, сякаш се опитваше да ме накара да ѝ повярвам.

— Джером Монк познаваше тресавището по-добре от всеки от нас — казах аз, като внимателно подбирах думите си. — Месеци наред се е крил там, без да го заловят. Ако искаше, щеше да ни заведе директно при гробовете.

— Не непременно! Още тогава казах, че няма да е лесно, беше изминал една година, а и той бе заровил труповете посред нощ. Хората изтриват от съзнанието си някои неща, болезнени спомени, или съзнанието се претоварва и просто отказва.

— Това може да важи за някой нормален човек, който е превъртял и е загубил контрол, но не и за Джером Монк — възразих аз.

— Той е социопат и сериен убиец, истински хищник. Няма съвест.

— Може би има, скрита някъде вътре в него — упорстваше тя. — Нямам намерение да го защитавам, нито него, нито постъпката му. Той е непредвидим и жесток, но това не значи, че човек не може да му въздейства. Точно затова аз...

Тя мълкна и впери поглед в ръцете си. Навън се обади бухал.

— Затова ти какво? — попитах аз.

— Затова... му писах.

— Писала си на Монк?

Тя вдигна глава и ме изгледа предизвикателно.

— Да, от момента, в който дойдох да живея тук. Пиша му веднъж в годината, на датата, на която е била убита Анджела Карсън. Не знаем със сигурност кога е убил другите си жертви, затова си помислих, че... Както и да е, пиша му веднъж в годината и го убеждавам да постъпи правилно. Предлагам му да му помогна.

Гледах я като втрещен, не можех да повярвам на ушите си.

— За бога, Софи!

— Той не отговори на нито едно от писмата ми. Трябва ми само някакъв ориентир, нещо, което да ми подскаже къде се намират гробовете. Ако той се нуждае от помощ, за да си спомни, по-вероятно е да се обърне към човек, който не е свързан с полицията. Какво лошо има в това?

Господи! Потърках очи.

— Написа ли адреса си върху писмата?

— Ами...

Тя стисна здраво пръсти, след това ме погледна виновно и кимна.

— Иначе нямаше да може да ми отговори.

— Полицията знае ли за това?

— Полицията ли? Не, аз... Мислех, че няма смисъл...

— Няма смисъл? Софи, нападнали са те в деня, след като този убиец и изнасилвач избяга от затвора, и въпреки това твърдиш, че няма смисъл?

— Добре де, беше ми неудобно — ядоса се тя. — Съзnavам колко глупаво изглеждам, но аз поне се опитах да направя нещо! Всеки път, когато погледна тресавището, се сещам, че там някъде са заровени две мъртви момичета — две сестри! И никой не прави каквото и да било! Как мислиш, че се чувства семейството им? Аз поне се чувствам ужасно, като знам, че можехме да направим нещо, а не го направихме!

Гласът ѝ трепереше от вълнение. Напомних си още веднъж да не забравя, че бе преживяла много неприятности. Сигурно не ѝ беше лесно.

— Трябва да съобщиш на полицията — посъветвах я кротко. — Мога да се обадя на Тери Конърс и...

— Не!

— Нямаш избор, Софи. Много добре го знаеш.

Реших, че ще започне да спори с мен, но цялата й самоувереност беше изчезнала. Гледаше пламъците, които играеха в печката.

— Ще съобщя на полицията, но само при едно условие. Обадих ти се, защото исках да те помоля за една услуга. И все още искам.

След всичко, което се бе случило, бях забравил да я попитам защо ми се обади.

— Каква услуга?

Тя вдигна глава. Пламъците от печката играеха по лицето й, светлините и сенките бързо пробягваха по него.

— Искам да ми помогнеш да открия гробовете.

Всички къщи в квартала бяха близнаци, построени в периода след войната. Бяха с големи френски прозорци и някога са имали претенцията да принадлежат към средната класа, но сега изглеждаха занемарени и никак си уморени. Някои от тях бяха малко по-добре поддържани, имаха съвременни, спретнати зимни градини и подменена дограма, но повечето бяха с олющена мазилка, плочите в градините бяха изпочупени. Хубавите къщи бяха изключение, проява на самотен оптимизъм в квартал, който бе видял и по-добри дни.

— Завий наляво — нареди ми Софи.

Изглеждаше спокойна, но всъщност беше нервна, макар че се опитваше да го прикрие. Все още нямах представа къде отивахме, нито защо, просто шофирах, следвайки инструкциите ѝ.

— Защо е тази тайнственост? — попитах аз.

— Няма никаква тайнственост. Ще разбереш, когато пристигнем.

Не исках да споря с нея, много по-лесно беше да се съгласявам и да приемам решенията ѝ. И по-рано знаех, че е упорита, но в твърдото ѝ намерение да открие телата на Линдзи и Зоуи Бенет имаше нещо маниакално. Предната вечер се бях опитал да я убедя, че е безсмислено, че двамата няма как да постигнем каквото и да било, след като такова мащабно полицейско разследване се беше провалило. Всичките ми усилия бяха напразни.

— Можем поне да опитаме — настояваше тя.

— Дори не знам откъде да започнем, Софи. Не знаем дали Монк е заровил Зоуи и Линдзи в близост до гроба на Тина Уилямс. А даже и да е така, откриването на гробове е повече по специалността на Уейнрайт, отколкото по моята.

Бях ѝ разказал за състоянието на археолога. Не че Софи би потърсила помощта му. Тя отхвърли аргументите ми.

— Уейнрайт беше заслепен от собственото си echo. За него беше по-важно да не пострада репутацията му. Още тогава ти беше не по-малко способен от него.

— Поласкан съм от думите ти, но даже и това да е вярно, трябва да гледаш на нещата реалистично. Никой не обича провала, но тогава опитахме всичко възможно.

— Не мога да приема този резултат.

Сърчих нос.

— Софи...

— Виж, не казвам, че ще успеем да ги открием сами. Искам само да съберем достатъчно информация, за да подновят полицейското разследване. Отдели ми един ден, само за това те моля. Ако и след това мислиш, че си губим времето, можеш да се откажеш.

— Просто не виждам как...

— Един ден. Моля те.

Трябваше да ѝ откажа. Нищо не можехме да постигнем за един ден, а освен това нямаше смисъл да подхранвам надеждите ѝ. Точно щях да кажа „не“, когато на светлината на огъня видях надеждата в очите ѝ. Тя седеше, стисната ръце в юмруци, и очакваше отговора ми. *Всичко това е грешка.*

— Добре, само един ден — отвърнах аз почти без да си давам сметка.

Сега вече съжалявах. Когато на сутринта погледнах лицето си в огледалото, ми се стори, че изглеждам остарял и уморен. Спах лошо, въртях се неспокойно в тясното легло в стаята за гости и упорито се мъчех да не мисля за Софи, която спеше от другата страна на стената. Най-накрая заспах, но много скоро се събудих задъхан, убеден, че Монк е нахлуул в къщата. Но в мрака беше съвсем тихо и единственият звук, който се чуваше, беше викът на бухала вън.

Преди двамата със Софи да тръгнем на мистериозното си пътешествие, ѝ дадох визитната картичка на Тери Конърс с номера на мобилния му телефон. Беше ми обещала, че ако се съглася да ѝ помогна в търсенето на гробовете, тя ще съобщи на полицията, че е писала на Монк. Реших, че би предпочела да говори с Тери, отколкото с някой непознат. Престорих се, че трябва да взема нещо от стаята си, докато тя телефонираше. Изчаках я да приключи разговора и отново слязох долу.

— Включи се гласовата поща — каза тя и ми върна визитката. — Оставих му съобщение.

Лицето ѝ нарочно не издаваше нищо. Прибрах мълчаливо визитката в портфейла си. Може би наистина бе позвънила на Тери, но от това, което дочух, не ми се стори, че оставя съобщение.

По-скоро проведе някакъв разговор.

Трябваше да изчакаме местния дърводелец да дойде и да поправи вратата, затова успяхме да тръгнем чак в ранния следобед. От самото начало атмосферата в колата беше напрегната и с наблизаването напрежението нарастваше. Софи ми каза да завия в една задънена улица, която правеше завой на сто и осемдесет градуса.

— Спри тук.

Загасих мотора. От двете страни на улицата се издигаха залепени една до друга къщи. Погледнах я в очакване да ми каже какво следва. Тя ми се усмихна нервно.

— Прояви още малко търпение. Моля те.

И без това дойдохме дотук... Заключих колата, последвах я през металната врата и влязохме в двора на най-близката къща. През добре поддържаната морава минаваше малка пътека, оградена от цветни лехи, която водеше към къщата. Софи нервно натисна звънеца. Отвътре се понесе мелодия, имитираща камбаните на Уестминстър, и в следващия момент вратата се отвори.

Жената пред нас беше около петдесетгодишна, имаше руса коса и приятно лице, но изражението ѝ беше измъчено. Тя се усмихна, но усмивката ѝ, също като тази на Софи, беше малко пресилена.

— Здравей, Кат. Извинявай, че малко закъсняхме — поздрави Софи.

Жената неволно вдигна ръка към устата си, когато забеляза синината по лицето на Софи.

— Няма значение. Кажи какво се е случило с теб. Добре ли си?

— Да, всичко е наред, подхлъзнах се на пода в банята — отговори Софи бързо. — Кат, да ти представя доктор Дейвид Хънтър. Дейвид, това е Кат Бенет.

Като чух името ѝ, имах чувството, че някой ме заля с ледена вода. Бенет. Фамилията на Зоуи и Линдзи. Сега вече знаех с кого разговаря Софи по-рано, когато се правеше, че се обажда на Тери.

Беше ме довела тук, за да се срещна с майката на убитите момичета.

Жената се обърна към мен и се усмихна едва-едва.

— Приятно ми е да се запознаем, доктор Хънтьр.

Измърморих нещо любезно. Влязохме вътре, а Софи упорито отбягваше погледа ми. Червенината, разляла се по лицето ѝ, показваше, че знае колко съм ѝ ядосан. Не можех да повярвам, че е направила това, без да ме предупреди. Правило: *Не се срещай със семействата на жертвите. Никога.* И без това ми беше трудно да остана безпристрастен в работата си; това беше допълнителен емоционален товар. Софи отлично го знаеше и въпреки всичко ме бе довела тук.

Питах се какво ли още крие от мен.

Опитвах се да контролирам чувствата си. Влязохме във вестибиула. В къщата беше чисто като в аптека, усещаше се острия мирис на белина и ароматизатор. Върху плътния светлолилав килим личаха кръгообразни петна, останали след чистене с прахосмукачката, които приличаха на кръгове в житна нива.

Вратата издаде лек звук, когато Кат Бенет я отвори и ни покани в идеално чистия хол. Вътре имаше диван и две кресла в еднакъв цвят, нагласени с хирургическа точност едно спрямо друго. Повърхността на холната масичка бе така лъсната, че приличаше на огледало. Върху полицата на камината блестяха керамични фигурки, по които не се забелязваше и една прашишка.

Навсякъде имаше рамки със снимки на двете убити момичета.

— Заповядайте, седнете — каза майката със скована любезнотост.
— Съпругът ми е на работа, но той и без това не може да ви помогне много. Все още не може да говори за това. Желаете ли чай или кафе?

Софии все още отбягваше погледа ми.

— С удоволствие бих пила чай.

— А за вас, доктор Хънтьр?

— Благодаря, и за мен също — едва успях да се усмихна аз.

Тя бързо излезе от стаята и ни остави насаме със снимките на убитите ѝ дъщери. Те ни се усмихваха от всички части на помещението, две съвсем еднакви красиви момичета с тъмни коси. Откъснах поглед от снимките и погледнах Софи право в очите.

— Моля те, не ми се сърди — каза тя бързо. — Извинявай, че те поставил в това положение, но знам, че нямаше да дойдеш, ако ти бях казала.

— Така е. Какво, по дяволите, си мислиш, че правиш?

— Исках да ти напомня за какво всъщност става дума.

— Мислиш ли, че не знам? — Опитвах се да говоря спокойно. — Софи, това, което правим, е грешка. Изобщо не трябва да сме тук.

— Вече не можем да си тръгнем. Само половин час. Моля те.

Предпочетох да замълча, за да не кажа нещо, за което после щях да съжалявам. Кат Бенет се върна, носейки табла с най-хубавия си сервиз. Върху една чинийка внимателно бяха наредени бисквити.

— Сложете си мляко и захар — каза тя и се настани на дивана.

— Софи ми каза, че сте съдебномедицински антрополог, доктор Хънтър. Не знам какво точно означава, но оценявам това, което правите.

Това, което правя? Софи ме погледна — в очите ѝ се четеше мълчалива молба.

— Дейвид участваше в първото претърсване на тресавището преди десет години — поясни бързо тя.

— Десет години — въздъхна Кат Бенет и взе от полицата на камината една снимка, поставена в рамка. — Все още не мога да повярвам, че мина толкова време. Тази година щяха да навършат двайсет и осем. През май.

Тя ми подаде снимката. Взех я неохотно, имах чувството, че така подписвам някакво споразумение. Не беше същата снимка, която бе публикувана във вестниците и която само преди няколко дни видях в интернет, но и тази беше направена по същото време, малко преди Джером Монк да ги похити и убие в рамките на по-малко от три дни. Двете момичета си приличаха като две капки вода, бяха застанали една до друга, широко усмихнати. И все пак между тях имаше известна разлика. Едната гледаше дръзко в обектива, раменете ѝ бяха изпънати назад, а в погледа ѝ се четеше предизвикателство. Другата близничка беше по-плаха, бе свела глава и гледаше стеснително.

— Тъмнокоси са като баща си — продължи майката. — Зоуи в много отношения приличаше на Алън. Винаги е била много общителна и отворена, дори когато беше малка. Доста проблеми ни създаваше. Линдзи беше много по-кrotка. На външен вид са еднакви, но по характер бяха като огъня и водата. Ако бяха...

Не можа да продължи. Усмихна се с треперещи устни.

— Е, няма смисъл да си казвам „ако“. Виждали сте го, нали? Джером Монк.

Въпросът беше насочен към мен.

— Да.

— Иска ми се и аз да имах тази възможност. Сега съжалявам, че не присъствах на процеса. Щях да застана пред него и да го погледна в очите. Не че щеше да има някаква полза от това. А сега е на свобода.

— Ще го хванат съвсем скоро — обади се Софи.

— Надявам се да го убият. Знам, че човек трябва да умее да прощава и да продължи напред, но аз не мога. След всичко сторено този зъл човек заслужава само страдания. Имате ли деца, доктор Хънтър?

Въпросът ме свари неподготвен. Снимката натежа в ръцете ми.

— Не.

— Тогава не можете да разберете болката ми. Джером Монк уби не само дъщерите ни, той уби и бъдещето ни. Никога няма да видим Зоуи и Линдзи омъжени, никога няма да имаме внучи. Няма дори гроб, на който да оставим цветя. Родителите на Тина Уилямс имат поне тази утеша.

— Съжалявам — казах аз, макар че не знаех за какво точно се извинявах.

— Недейте. Знам, че преди десет години сторихте всичко по силите си. И съм ви много благодарна за това, което правите сега. И двамата сме ви благодарни. Альн... той не обича да се говори за случилото се. Затова помолих Софи да дойдете през деня, докато той е на работа. Нищо не може да ни върне момичетата, но за нас ще е утеша, ако поне знаем къде е гробът им.

Оставил снимката на масата, но продължих да се усещам върху себе си погледа на мъртвите момичета, които ме наблюдаваха втренчено от всички страни в тази тъжна, безукорно чиста стая.

Докато пътувахме обратно към Дартмур, в колата цареше ледено мълчание. Бях бесен на Софи, на Монк и на самия себе си. Освен гняв изпитвах и болка от раната, която Кат Бенет неволно бе отворила с думите си.

Имате ли деца? Тогава не можете да разберете болката ми.

Бяхме излезли от населеното място, когато Софи наруши мълчанието.

— Съжалявам. Признавам, че не беше добра идея — заоправдава се тя. — Свързах се с нея преди няколко месеца и... реших, че ако се

запознаеш с нея...

Нямаше да я оставя да се измъкне толкова лесно.

— Какво ако се запозная? Няма да мога да ѝ откажа ли?

— Не съм обещавала нищо от твое име, казах само, че има *вероятност* да се съгласиш да помогнеш. И тя може да е предположила, че...

— А ти какво очакваше? Дъщерите ѝ са били убити! Сигурно всеки ден се надява да чуе, че са ги открили. Жестоко е да ѝ даваш такива надежди!

— Опитвах се само да направя това, което смяtam за правилно — избухна тя. — Вече казах, че съжалявам.

Канех се да ѝ отвърна гневно, но се въздържах. Колата леко поднесе по един кален участък на пътя, тъй като влязох в завоя прекалено бързо.

— Не карай толкова бързо — обади се Софи.

Вдигнах крак от педала и намалих скоростта. Усетих как част от гнева ми ме напуска. Повече от всеки друг трябваше да внимавам да не си изпускам нервите, докато шофирям.

— Извинявай, че ти се разкрещях — казах аз.

— Аз съм виновна — Софи се загледа през прозореца и започна да масажира слепоочието си. — Прав си, не трябваше да го правя. Помислих си, че... Е, няма значение.

— Боли ли те главата?

— Не — отвърна тя и свали ръката си.

Вече наблизавахме отбивката за Падбъри.

— Карай направо — нареди ми Софи, когато дадох мигач.

— Не се ли връщаме в къщата ти?

— Още не. Първо трябва да отидем на още едно място. Не се беспокой, повече няма да те карам да се срещаш с никого — добави бързо тя.

Бях решил, че опитите на Софи да ме убеди се изчерпваха с посещението при Кат Бенет. Едва когато отминахме насипа, където някога се е намирало водното колело на старата калаена мина, разбрах къде отивахме.

Към Черната скала.

Там, където беше лежала заровена Тина Уилямс.

Завих, без да задавам повече въпроси. Имах чувството, че пътувам обратно във времето. Отминах мястото, където преди десет години ме бе спряла полицайката, и спрях в началото на коларския път, който минаваше през тресавището и стигаше до скалата. Преди десет години навсякъде тук имаше коли, фургони и минибусове. Сега тресавището беше съвсем пусто, с изключение на няколко овце, които пасяха в далечината.

Загасих мотора.

— И сега какво?

Софи плахо ми се усмихна.

— Мислех да се поразходим.

— Софи... — въздъхнах аз.

— Искам само да отидем до мястото, където беше гробът. Това е всичко. Обещавам ти, че няма да има повече изненади.

Слязох примирено от колата. Студеният вятър разроши косата ми. Въздухът беше свеж, но се долавяше неприятният серен мирис на блато. Огледах пейзажа, който бях видял за последен път преди десет години, и усетих как миналото измести настоящето. Тресавището се простираше в продължение на много мили. Сега, през зимата, бе покрито с храсталаци, пирен и суха орлова папрат. Липсваше коридорът, очертан от полицейската лента, както и синята палатка на съдебните медици в далечината. Наоколо се виждаха същите скални образувания, същите падини и възвишения, които наподобяваха море. Времето сякаш изчезна, почувствах се празен при мисълта за годините, изминали от последното ми идване тук. И за това колко много неща се бяха променили.

Софи стоеше до мен, пъхнала дълбоко ръце в джобовете си и оглеждаше внимателно тресавището. Дори и да изпитваше страх, не го показваше.

— Доста далече е. Ще можеш ли да вървиш дотам? — попитах аз.

Гневът, който изпитвах допреди малко, беше изчезнал. Може би Софи бе разчитала точно на това.

— Добре съм — отвърна тя и вдигна поглед към сивото небе. — Няма да е зле да побързаме, скоро ще мръкне.

Наистина вече бе късен следобед и скоро щеше да падне есенният здрач. Започваše да се образува лека мъгла, която се вдигаше

от земята като пара от гърба на запотен кон. Преди да заключа колата, се сетих да взема фенерчето от жабката. Трябаше да се върнем, преди да се стъмни, но вече ми се беше случвало да се загубя в тресавище посред нощ. Никак не ми се искаше да преживея отново подобно нещо.

Тръгнахме по пътеката, която водеше към Черната скала. На половината път Софи спря и се извърна към онази част на тресавището, която се намираше вляво от нас.

— Оттук започващ полицейският кордон, който ограждаше гроба.

— Откъде знаеш?

Не виждах нищо, което да отличава това място от околността.

Софии ме погледна косо и се усмихна.

— Какво, не ми ли вярваш?

— Просто не разбирам как можеш да познаеш мястото. На мен всичко ми изглежда еднакво.

Тя се наведе към мен и леко докосна рамото ми с ръка. Опитах се да се съсредоточа върху думите ѝ.

— Номерът е в това да запомниш особености от пейзажа, които не се променят. Виждаш ли онази скала на около две мили от нас? Тя трябва да е под прав ъгъл с мястото, на което стоим в момента. А ако погледнеш нататък...

Стоеше толкова близо до мен, че когато се обърна, и аз се обърнах заедно с нея.

— Има нещо като цепнатина в земята. Ако сме на правилното място, нейният край трябва да е в една линия с могилата, върху която има плоска скала. Виждаш ли?

Кимнах, но не можех да се концентрирам върху това, което казваше. Стоеше съвсем близо, почти притисната до мен. Погледите ни се срещнаха. Тя отметна кичур коса, който вятърът беше натикал в лицето ѝ, и се отдалечи.

— Както и да е... Оттук човек най-лесно би навлязъл в тресавището. Отстрани на цялото протежение на пътеката има стръмен насип, така че е най-лесно да се изкачим оттук. Отиваме ли?

— Добре.

Изпитах облекчение, когато поехме. Съсредоточи се върху това, за което си дошъл.

Тук насыпът не беше толкова стръмен, но бе доста по-обрасъл с растителност, отколкото преди десет години. Слязох внимателно и се обърнах, за да помогна на Софи. Тя се спусна бързо и се усмихна стеснително, когато протегна ръка, за да я задържа.

— Сигурна ли си, че можеш без карта да откриеш мястото на гроба? — попитах аз, докато си пробивахме път през заплетените шубраци на пирена.

— Сигурна съм — отвърна тя.

Придвижвахме се трудно. Дори когато пиренът отстъпи място на острата блатиста трева, беше почти невъзможно човек да види къде стъпва. Ботушите ми или потъваха в калта, или се хълзваха върху някой скрит камък или коренище. Софи се движеше доста по-уверено от мен, заобикаляше бодливите храсталаци и блатистите места, сякаш следваше невидима пътека. Трябваше ми известно време, за да осъзная, че причината не беше само умението й да „разчита“ пейзажа.

— Идвали си тук насърко, нали? — попитах я аз.

Тя отметна косата от очите си.

— Да, веднъж-два пъти.

— Защо?

Какво можеше да намери тук след всичкото това време...

— Не знам. Имам чувството, че това място е някак... свято. Като знам какво се е случило и че тук е бил погребан човек. Ти нямаш ли такова усещане?

Имах, и това беше нарастващо беспокойство. *Като че ли някой ме наблюдава.* Беше глупаво от моя страна, но се притеснявах, че сме съвсем сами, доста далеч от пътя. Сънцето вече залязваше, от земята се надигаше призрачна мъгла, която скриваше по-ниските места. Улових се, че поглеждам крадешком към най-близките храсталаци и скали.

— Колко още ще вървим? — попитах аз.

— Не много. Всъщност точно... — тя впери поглед право пред себе си.

В тресавището бяха изкопани множество дупки.

Бяха скрити от тревата и пирена и не си виждаха, докато не застанахме точно пред тях. Преброих поне половин дузина, всяка от които беше дълбока около петдесет сантиметра и почти двойно подълга. Бяха грубо изкопани, около тях имаше буци торф. Дупките бяха

направени съвсем произволно, не се забелязваше някакъв ред или система.

Вдигнах поглед към Софи.

— Нали не си...?

— Разбира се, че не. Последния път, когато бях тук, ги нямаше.

— Възмущението в гласа й беше съвсем искрено, не ми беше подготвила нова изненада. — Възможно ли е някое животно да ги е изкопало?

Клекнах до най-близката дупка. Беше по-малка от останалите, като че ли някой я беше оставил недовършена. Стените бяха вертикално отсечени, на дъното се гърчеше един срязан на две червей. Стори ми се, че чувам гласа на Уейнрайт: *Limbricus terrestris*. Колкото по-сложно е нещо, толкова по-големи са рисковете пред него.

— Тук е копано с лопата — казах аз и се изправих. — Къде се намираше гробът на Тина Уилямс?

— Ето там — посочи ми Софи.

Мястото, което ми посочи, не беше разкопано, беше цялото покрито с пирен и трева. Дупките бяха неравномерно разположени около него.

— Сигурна ли си?

— Напълно. Първия път, когато дойдох, носех картата, върху която бях отбелязала координатите. След това вече не ми трябваше. — Тя се приближи и застана съвсем близко до мен. — Нали не е Монк?

Не отговорих нищо. И двамата знаехме, че само един човек би направил това. Нито една от дупките не беше достатъчно голяма, за да бъде гроб. Приличаха повече на несръчни имитации на разреза, който Уейнрайт беше направил, когато открихме мъртвия язовец.

— Не разбирам защо Монк би дошъл да копае тук — каза тя, като се оглеждаше неспокойно.

— Сигурно е търсил гробовете. Нали ти твърдеше, че може би не лъже, като казва, че не си спомня къде са. Вероятно си била права.

— Нямах това предвид — каза тя със смръщено чело. — Не се учудвам, че след всичкото това време не може да ги открие, ако наистина това е целта му. Питам се защо му е да го прави?

Не си бях задал този въпрос. Случва се убийците да изравят жертвите си и да ги погребат отново, дори по няколко пъти. Но обикновено действията им са породени от паника, от параноичен

стремеж да прикрият уликите. Случаят тук не беше такъв. Монк бе признал за убийствата, а гробовете на Зоуи и Линдзи Бенет оставаха неоткрити вече десет години.

Тогава защо бе прекопал половината тресавище, за да ги търси?

Отново се загледах в червея, който се гърчеше в отчаян опит да се зарови обратно в земята. Нещо в тази гледка ме тревожеше. И след миг осъзнах какво.

Червеите не остават дълго на повърхността, дори когато са разсечени на две. Или се заравят обратно в почвата, или някоя птица ги изядда. Освен това тази дупка бе по-малка от останалите, като че ли този, който я е изкопал, е бил прекъснат или...

— Трябва да вървим — казах аз.

Софии не мръдна от мястото си. Беше вперила поглед напред в тресавището.

— Дейвид...

Проследих погледа ѝ. На около стотина метра от нас стоеше безмълвна фигура и ни наблюдаваше. Като че ли се бе появила там от нищото, наоколо нямаше храсти или скали, където би могла да се скрие. Силуетът стоеше неподвижно на фона на залязващото слънце, а около него от земята се надигаше мъгла. Огромният ръст ми беше познат и това ме хвърли в ужас.

Върху широките рамена стоеше приличаща на сфера плешива глава.

За момент като че ли всичко замръзна във времето. След това фигурата тръгна към нас. Сграбчих Софи за ръката.

— Тръгвай.

— Господи, това е той, нали? Монк е!

— Продължавай да вървиш.

Беше по-лесно да се каже, отколкото да се направи. Пиренът оплиташе краката ни като бодлива тел, а бялата мъгла се носеше над полумрачното тресавище като огромна паяжина. При други обстоятелства щях да се насладя на гледката. Сега обаче всяка наша стъпка беше рискована. Ако някой паднеше или си изкълчеше глезена...

Не мисли такива неща. Продължавах да стискам ръката на Софи, докато я водех обратно към пътеката. Колата едва се виждаше, приличаше на малко цветно петно, което се губеше в падащия мрак.

Бяхме толкова далече от нея, че ми стана зле. Изкушавах се да тръгнем напряко през тресавището, за да стигнем по-скоро до пътя, но тогава трябваше да минем през пирена и заблатените участъци. Можеше да се забавим още повече, а и в здрава беше твърде опасно.

Двамата със Софи вече бяхме останали без дъх, когато се обърнах и хвърлих поглед назад. Фигурата беше по-близо до нас и непрекъснато скъсяваше дистанцията. *Не се разсейвай. Продължавай напред.* Обърнах се и съсредоточих вниманието си върху пътеката. Нямаше смисъл да звъня по телефона за помощ. Дори и да имаше обхват, никой не можеше да пристигне достатъчно бързо. Спъвахме се в туфите блатиста трева, приличаща на тръстика, ботушите ни жвакаха във водата, която се криеше под тях.

Хвърлих още един поглед през рамо и видях, че фигурата вече не ни следваше. Вместо да се опитва да ни настигне, преди да се доберем до пътеката, човекът вървеше напряко през тресавището, в посока към пътя.

Целта му бе да стигне до колата преди нас.

Софи също го бе видяла.

— Дейвид! — задъхано изрече тя.

— Знам. Върви.

Пътеката бе съвсем близо, но дори и да стигнеме до нея, трябваше да се върнем обратно до пътя. Мъжът зад нас бе доста поблизо до него. Движеше се през тресавището със спокойна и равномерна крачка. *Господи, няма да успеем!* Когато наближихме насипа под пътеката, теренът стана още по-стръмен. Софи се движеше трудно и последните няколко метра трябваше да ѝ помогам. Успяхме да се изкачим на пътеката, като се захващахме за пирена с две ръце.

Когато стъпихме на твърда почва, дробовете ми горяха. Дръпнах Софи след себе си и двамата се запрепъвяхме напред.

— По-бързо!

— Чакай... не мога да дишам...

Лицето ѝ бе бяло като тебешир и обляно в пот. Не трябваше да се напряга толкова скоро след изписването от болницата, но в момента нямахме друг избор.

— Тичай — извиках ѝ аз.

Но тя клатеше глава и се опитваше да ме отблъсне.

— Не мога... не мога...

— Можеш — казах аз, сграбчих по-силно горната част на ръката ти и започнах почти да я влача по пътеката.

Краката ми се огъваха, когато се спуснахме към колата. Мъжът беше на не повече от трийсет-четирийсет метра от нас, встрани и малко под нас. Продължаваше да се движи тежко по неравния терен на тресавището, но и той бе намалил темпото. Кръглата глава се извърна към нас, докато ние с мъка изминахме последните няколко метра. Спря на един хвърлей място от нас. Усещах, че ни наблюдава, докато ровех за ключа в джоба си и отключвах колата. Софи се строполи на седалката, аз изтичах до шофьорската врата, като през цялото време усещах погледа на мъжа, скрит до колене в мъглата.

Беше по-бърз от нас. Защо се отказа? Нямах представа, а и не ме интересуваше. Затръшнах вратата, запалих мотора, настъпих газта и колата се понесе напред. Погледнах в огледалото за обратно виждане.

Пътят и тресавището зад нас бяха съвсем пусти.

Продължих да карам все така бързо, докато изминахме три-четири километра. Започвах да се успокоявам едва когато се убедих, че никой не ни следва. Бях останал съвсем без сили, облян в студена, лепкава пот. След малко намалих скоростта.

— В безопасност ли сме? — попита Софи.

Тя продължаваше да диша тежко. На пребледнялото ѝ лице синината изглеждаше още по-ужасна.

— Мисля, че да. Наблизо нямаше друга кола, така че няма как да ни е последвал.

Софии затвори очи.

— Повдига ми се.

Бързо отбих встриани. Софи отвори вратата и излезе още преди да съм спрял напълно. Оставил двигателят да работи и я изчаках наблизо, като оглеждах заобикалящото ни тресавище. Колкото и да се опитвах да успокоя Софи, щях да се чувствам много по-добре далеч от това място. Мракът ставаше все по-плътен, а вятърът, който шумеше в пирена, само подчертаваше самотата наоколо. Сигурно бяхме единствените живи същества тук.

Но не беше така. Докато чаках Софи, погледнах телефона си и с облекчение видях, че имам обхват. Набрах номера на Тери, като се молех да се обади. Телефонът звъня дълго и точно когато реших, че ще се включи гласовата поща, Тери отговори.

— Дано да е нещо важно — заваляше думите, като че ли беше много уморен или много пиян.

Не можех да си представя, че дори Тери ще си позволи да пие по средата на такова важно разследване.

— Намираме се при Черната скала...

— Вие? Кои сте „вие“?

— Софи Келър напусна болницата вчера и...

— Келър ли? Какво правиш там с нея?

— Какво значение има? Монк е тук, току-що го видяхме.

Тази информация изглежда привлече вниманието му.

— Продължавай.

Разказах му за станалото, като се постарах да бъда кратък, защото ме тревожеше настъпващият мрак.

— Значи всъщност не сте го видели отблизо? — попита Тери.

— Виж какво, наистина беше Монк. Трябва веднага да отидете там. Наблизо нямаше друга кола, така че не може да е отишъл далече.

Чух как Тери потърка с ръка наболата си брада.

— Добре, остави това на мен.

— Искаш ли да останем наблизо?

— Ще се справим и сами — каза той саркастично. — Ако се нуждаем от теб, знаем къде да те открием.

Подразнен, както обикновено, прибрах телефона и се приближих до Софи.

— Извинявай. Фалшива тревога — усмихна се тя едва-едва.

— Как се чувстваш?

— Малко ме боли главата. Обади ли се на полицията?

— Току-що говорих с Тери Конърс. Той ще задвижи нещата.

Тя стисна устни, когато чу името на Тери, но този път се отказа да го критикува.

— Трябва ли да чакаме тук?

— Каза, че не е необходимо.

Като се замислих, думите му леко ме озадачиха. Смятах, че ще трябва да изчакаме пристигането на полицията, и сега, след като нивото на адреналина ми спадна, почувствах нещо като разочарование. Въпреки това нямах намерение да споря. Погледнах към тресавището. Мракът падаше бързо и надигащата се мъгла скриваше малкото, което все още можеше да се види. Софи потрепери. Знаех какво си мисли в момента.

Монк все още беше някъде там.

Обгърнах раменете ѝ с ръка.

— Хайде, ще те заведа вкъщи.

Когато пристигнахме в Падбъри, мъглата бе станала съвсем гъста. Колата почти лазеше, фаровете изобщо не помагаха срещу бялата пелена, която ни бе обвила. Дори не разбрах, че сме влезли в селото, докато пред мен не се изправи силуетът на старата черква, която в мъглата приличаше на нос на кораб.

Спрях пред градината на Софи и изгасих мотора. В настъпилата тишина имах чувството, че се намираме на дъното на морето. Докато вървяхме по пътеката, се оглеждах предпазливо наоколо и напрягах слуха си. Гъстата мъгла ни обви напълно, вече не се виждаше нищо дори на две крачки от нас.

Коничната сянка на пещта се изправи от едната ни страна, надвесена над призрачните клони на дърветата в градината.

— Трябва да си сложиш лампи, които светват, като регистрират движение — казах аз.

— Не ми трябват — заяви Софи и затърси ключовете от къщата в чантата си.

Когато осъзна иронията в думите си, спря.

— В повечето случаи не ми трябват.

Входната врата изглеждаше непокътната, новата ключалка, която дърводелецът бе монтиран тази сутрин, беше здрава. Софи отключи и запали лампата. Къщата беше в същото състояние, в което я оставихме сутринта.

До този момент не бях осъзнал колко напрегнат съм бил през цялото време.

Сигурно Софи се чувстваше по същия начин, съдейки по дълбоката въздишка, която издаде, когато затвори вратата и заключи.

— Как си, държиш ли се? — попитах аз, докато тя уморено сваляше якето си.

— Била съм и по-добре — усмихна се тя неубедително. — Виж, съжалявам за това с Кат Бенет... Съжалявам, не го обмислих добре.

След случилото се в тресавището, това вече не ми изглеждаше толкова важно.

— Няма нищо, забрави го. Във всеки един случай, ти беше права. Монк не би изкопал тези дупки без причина. Там някъде трябва да има поне още един гроб. Полицията ще трябва да претърси целия район отново.

Тя ме погледна така, сякаш тази мисъл не й бе минала през ума.

— Така ли мислиш?

— Мисля, че нямат друг избор. Монк направо им показва къде да търсят. Нали това е, което искаше?

— Да, разбира се — в гласа й се долавяше съмнение. — Господи, имам нужда да пийна нещо.

Аз също, но се налагаше питието да почака.

— Мисля, че трябва да пренощуваме другаде.

Софи беше седнала на стълбите и събуваше калните си ботуши.

Спра и вдигна поглед към мен.

— Не.

— Можеш да отседнеш в хотел...

— Никъде няма да ходя.

— Веднъж вече те нападнаха тук и дори не знаем кой е бил. Ако е бил Монк...

— Ако беше Монк, щях да съм мъртва. Знаеш това не по-зле от мен. Можеш спокойно да си тръгнеш, щом искаш, но аз нямам намерение да бягам!

Погледнах я изненадан. Това пък откъде дойде?

— Съжалявам — въздъхна Софи, — не заслужаваш това. Просто... Страх ме е и съм объркана, но това е моят дом! Ако сега си тръгна, никога повече няма да се чувствам в безопасност тук. Разбиращ ли?

Разбирах и макар че не бях съгласен с нея, нямаше смисъл да споря.

— Мисля, че да.

— Благодаря ти.

Тя се приближи до мен и ме прегърна. Задържах я за момент, усетих топлината на тялото ѝ, преди да се отдръпне.

— Понякога съм ужасна, но искам да знаеш, че съм ти много благодарна за това, което правиш. И няма да ти се сърдя, ако решиш да си тръгнеш.

Даваше ми възможност, от която можех да се възползвам, ако исках. Можех спокойно да се върна в Лондон и да оставя Софи и полицията да се оправят от тук нататък.

Но нямаше да си тръгна. Корените на всичко, което ставаше в момента, бяха в миналото, в случилото се преди десет години. Бях участвал в онези събития и сега не можех просто да си тръгна.

Погледнах Софи и се усмихнах.

— Спомена нещо за питие.

Двамата готвихме заедно тази вечер. Вечеряхме агнешки котлети, които Софи извади от фризера, картофи с листа от мента и задушен грах. Менюто може да не беше особено изискано, но беше

вкусно и хранително. Софи донесе бутилка вино, която отворих, докато тя размразяваше котлетите.

— Падбъри не предлага богат избор на вина — извини се тя и наля две чаши.

— Всичко е чудесно — отвърнах ѝ аз.

Наистина беше. Алкохолът ни накара да се отпуснем и аз приех предложението на Софи да измием чинии утре сутринта. Отидохме в хола, като взехме остатъка от виното със себе си. Сложих няколко цепеници в печката и запалих огъня, като използвах подпалки и хартия от коша. *Справяш се все по-добре.*

Скоро ярките пламъци затанцуваха зад опушеното стъкло и прогониха хладината от стаята. Двамата със Софи се настанихме на дивана. Не разговаряхме, но мълчанието не ни караше да се чувстваме неудобно. Отпих от чашата и погледах крадешком към нея. Беше качила крака на дивана, главата ѝ бе отпусната назад и разкриваше елегантната извивка на врата ѝ. Беше полуздрямала. Изражението ѝ беше спокойно и отпуснато, на светлината на огъня синината почти не се забелязваше и можеше да мине за сянка. Изминалите години изобщо не ѝ се бяха отразили. Не беше красива в общоприетия смисъл на думата, но имаше изразителни черти и мъжете сигурно още се обръщаха след нея. Щеше да изглежда добре и след още десет години. А може би дори след още двайсет.

Дишаше спокойно и равномерно като в дълбок сън, като все още държеше полупразната чаша с вино. Тя се бе изхлузила от пръстите ѝ и се бе подпряла на гърдите ѝ. Никак не ми се искаше да я будя, но чашата се накланяше все повече и имаше опасност да се разлее.

— Софи... — промълвих аз.

Не отговори.

— Софи.

Тя бавно се разбуди, погледна ме сънливо, след това премигна и осъзна къде се намира.

— Извинявай — каза тя и се поизправи на дивана. — Нали не съм започнала да се лигавя в съня?

— Само малко.

Тя се усмихна и шеговито замахна с ръка, като че ли искаше да ме удари.

— Негодник.

— Защо не си легнеш?

— Ама и аз съм една домакиня — въздъхна тя, но отказа да спори.

Изправи се, в следващия миг се олюля леко и се подпра с ръка на рамото ми.

— Опа...

— Спокойно — казах аз и станах, за да я подкрепя. — Добре ли си?

— Просто съм уморена. Явно се изправих прекалено бързо.

Все още се държеше за мен. Ръцете ми бяха около кръста ѝ, бях толкова близо до нея, че усещах топлината на тялото ѝ. И двамата стояхме неподвижни. Очите на Софи бяха големи и тъмни, когато тя се облегна на мен. На устните ѝ се появи усмивка.

— Е... — започна тя, но в този момент нещо тежко се удари в стъклото на прозореца.

Двамата отскочихме един от друг. Спуснах се към плътните завеси и рязко ги дръпнах. Очаквах да видя срещу себе си ужасяващото лице на Монк, но прозорецът беше здрав и през него не се виждаше нищо, освен бялата пелена на мъглата.

— Какво беше това? — попита Софи и застана плътно до мен.

— Най-вероятно нищо.

Думите ми прозвучаха много глупаво, особено като се има предвид, че сърцето ми биеше до пръсване. *Не е възможно Монк да ни е проследил чак дотук. Или е възможно?* Всъщност изобщо не беше необходимо да ни проследява, тъй като Софи бе написала адреса си на писмата.

— Стой тук — наредих ѝ аз.

— Навън ли излизаш?

— Само ще погледна.

Алтернативата беше да се спотайвам цяла нощ вътре и да се чудя какво ли бе ударило стъклото. Ако нямаше нищо тревожно, поне щяхме да се успокоим. А ако беше Монк...

Тогава нямаше никакво значение дали ще изляза или не.

Взех тежкия ръжен, който лежеше до запалената печка, и отидох във вестибиюла. Софи донесе от кухнята фенер.

— Заключи вратата след мен — наредих ѝ аз и взех фенера.

— Дейвид, почакай...

Аз обаче отключих и излязох навън. Не се виждаше нищо друго, освен мъгла. Въздухът беше влажен, миришеше на глиnestа почва и гнили листа. Беше студено и мокро. Потреперих и съжалих, че не си бях взел палтото. Включих фенера. Мъглата поглъщаше светлината му, но бе по-добре от нищо. Отправих се към прозореца на хола, като вървях плътно до стената на къщата. Беше несериозно да разчитам на ръжена в ръката ми и съжалих, че съм го взел. *Какво ще правиш, ако навън наистина има някой? Ами ако този някой е Монк?*

Но вече беше твърде късно. Насред мъглата пред себе си видях светло петно и реших, че това е прозорецът на хола. Ускорих крачка, исках всичко да свърши колкото е възможно по-бързо.

В този момент нещо на земята пред мен се раздвижи.

Залитнах назад, бързо вдигнах ръжена и насочих фенера право пред себе си. Отново усетих някакво движение, след което сенките се откроиха от светлината.

Лъчът на фенера пред мен освети един бухал.

Свалих ръжена, чувствайки се ужасно глупаво. Птицата беше призрачно бледа, лицето й бе почти бяло. Стоеше приведена в тревата под прозореца, крилата й бяха застанали в необичайно положение встрани. Странните черни очи се взряха в мен, после бавно премигнаха, но бухалът не направи опит да избяга.

— Това е забулена сова — чух гласа на Софи зад гърба си.

Стресна ме, не бях усетил стъпките й.

— Нали ти казах да останеш вътре и да ме изчакаш.

— Не съм ти обещавала такова нещо.

Поне бе проявила повече разум от мен и си бе облякла якето. Клекна до наранената птица.

— Добре, че прозорецът не се счупи. Горката. Сигурно се е объркала в мъглата. Какво да правим с нея?

— Вероятно е само зашеметена — отвърнах аз.

Птицата гледаше право пред себе си и или беше твърдо решена да не ни обръща никакво внимание, или беше прекалено зашеметена.

— Не бива да я местим.

— Трябва да направим нещо!

— Ако я вземем в ръце и тя започне да се бори с нас, може да се нарами още повече.

Освен това независимо дали беше ранена или не, птицата беше хищник с изключително оствър клюн и нокти.

— Няма да я оставя тук — заяви Софи с тон, който вече познавах.

— Имаш ли одеяло? — въздъхнах аз.

Внимателно покрих птицата със старата хавлиена кърпа, която Софи донесе. Ставата размаха леко крила, но след това се успокои. Софи предложи да я сложим в пещта, съвсем близо до вратата, която да оставим открехната, за да може животното да отлети, когато се съвземе.

— Ами керамичните ти съдове? — попитах аз.

— Застраховани са. Пък и совите виждат в тъмното.

Докато я носех към пещта, птицата ми се стори необичайно лека. Сърцето ѝ тупкаше бързо в ръцете ми. Вътре беше влажно и спарено, миришеше на стари тухли. Стъпките ми отекваха. Оставил ставата на земята и махнах кърпата. Не бяхме запалили лампата и перата ѝ леко блестяха в тъмнината.

— Мислиш ли, че ще се оправи? — попита Софи, когато се върнахме обратно в къщата.

— Нищо повече не можем да направим за нея тази вечер. Ако на сутринта е все още там, ще извикаме ветеринар.

Заключих вратата, пуснах резето и я дръпнах, за да се уверя, че е здраво затворена.

Софии разтърка ръце и потрепери.

— Господи, замръзнах!

Стоеше съвсем близо до мен. Погледна ме. Най-естественото нещо в този момент беше да я прегърна.

— Става късно — казах аз вместо това. — Трябва да си лягаме. Качвай се горе, а аз ще пооправя тук.

Тя примигна, след това кимна.

— Добре. Лека нощ.

Изчаках да се качи горе, след това обиколих стаите и ядосано загасих лампите. Казах си, че съм постъпил правилно. Софи беше уплашена и уязвима, а ситуацията и без това беше достатъчно сложна.

Не бях сигурен дали съм ядосан заради това, което за малко да се случи, или заради това, че не допуснах да се случи.

Лежах буден в тясното легло, заслушан в тишина на къщата, и си мислех за Софи. Най-накрая заспах, но съвсем скоро бях разбуден от някакъв шум отвън — вика на някой хищник или на жертвата му. Крясъкът не се повтори, а сънят накрая ме надви.

На следващата сутрин совата я нямаше.

Събудих се рано и слязох долу в хладната и тиха къща. Софи още спеше. Направих си чай и докато навън постепенно се развиделяваше, се замислих за отминалия ден. Обикновено рано сутрин пусках радиото или влизах в интернет, за да прочета новините, но сега не исках да беспокоя Софи, а в къщата нямаше безжична връзка. Вместо това седнах на кухненската маса, отпивах от горещия чай и наблюдавах настъпването на новия ден.

Сутрешният хор от птичи песни ме подсети за совата. Сложих якето и ботушите и излязох навън. Мъглата се беше вдигнала, но въпреки това небето не бе ясно, и слабо ръмеше. Клоните на ябълковите дървета бяха покрити със скреж, а паяжините бяха посипани със сребристи мънистени капки. Прекосих мократа поляна.

Там, където совата се беше ударила в стъклото, по прозореца на хола се виждаше замазано петно. От птицата нямаше и следа, но по прашния под на пещта забелязах нежни светли пера. Може да са паднали при сблъсъка ѝ със стъклото, а можеше да има и друго, по-тъжно обяснение. Наоколо се навъртаха доста лисици. След като оставихме вратата на пещта открехната, раненият хищник може лесно да се е превърнал в плячка.

Разходих се из помещението с пещта. Скелето и подпорите изглежда бяха толкова стари, че приличаха на израстък на постройката. На някои места по стените бе положен нов хоросан, но и той беше отпреди години, може би дори десетилетия. Като цяло постройката беше оставена да се руши. Тухлата, изпод която Софи бе измъкнала резервния ключ, надали бе единствената, която се вадеше така лесно. Възстановяването на пещта, да не говорим за въвеждането ѝ в експлоатация, щеше да бъде огромно и скъпоструващо начинание. За целта Софи трябваше да продаде огромно количество глинени съдове.

Но тя определено имаше талант, дори аматьор като мен можеше да го забележи. Дизайнът на купите и вазите, подредени върху полиците, беше едновременно прост и много впечатляващ. Прокарах

ръка върху купчината втвърдена глина върху работната маса. Беше се образувала от излишни парчета, които Софи бе трупала едно върху друго и бе оставила да изсъхнат. Дори тази купчина приличаше на абстрактно произведение на изкуството. Потупах я леко с ръка и се върнах обратно в къщата.

Софии все още не беше станала, което беше добре, защото се нуждаеше от почивка. Бях гладен, поколебах се дали да не пригответя закуската, но реших да я изчакам. Все пак бях гост тук и не знаех как ще се почувства, ако започнеш да се разпореждам в кухнята ѝ.

Беше вече късно, когато чух, че е станала. Сложих чайника на котлона и когато слезе, я чакаше чаша чай.

— Добро утро — поздравих аз и ѝ подадох чашата. — Не знам какво обичаш да пиеш сутрин, чай или кафе.

Погледът ѝ беше леко замъглен, беше ѝ малко неловко. Носеше широк, раздърпан пуловер и джинси, косата ѝ бе опъната назад, все още влажна от душа.

— Благодаря за чая. Пазя си кофеина за по-късно, когато работя. Добре ли спа?

— Чудесно — изльгах аз. — Ти как си?

— Бузата все още ме боли, но иначе съм добре.

— Спомняш ли си вече нещо от онова, което се случи?

— Какво? О, не, не... нищо не помня — каза тя бързо и отиде до хладилника. — Какво стана със совата? Все още ли е там?

— Не, проверих малко по-рано. Отишла си е.

— Виждаш ли? — усмихна се тя. — Казах ти, че в пещта ще е на сигурно място.

Не споменах нищо за перата по пода, нито за вика, който бях чул смътно предишината нощ. Щом Софи искаше да вярва в добрия край, нямаше да разбивам илюзиите ѝ.

— За съжаление няма хляб за препечени филийки, но мога да направя яйца с бекон — предложи тя и отвори хладилника. — Искаш ли ги бъркани?

Казах ѝ, че звучи чудесно.

— Мисля да си тръгна преди обед — споменах аз, докато Софи чукаше яйцата в една купа.

Тя спря за момент, след това започна да ги разбива.

— Тръгваш ли си?

— Налага се. Полицията ще трябва да поднови издирването на гробовете на Зоуи и Линдзи Бенет, след като Монк е започнал да копае из тресавището.

Бях изненадан, че все още никой не се е свързал с нас. Дори и да не бяха заловили Монк, предполагах, че някой ще дойде да снеме показанията ни.

— Сигурно. Явно нищо не те задържа тук.

Стоеше с гръб към мен. Тиганът изтрака върху печката. Мълчанието продължи доста дълго и стана тягостно.

— Мога да остана още. Тоест, ако те е страх да стоиш тук сама.

— Защо да ме е страх, само защото някой ме е нападнал ли? — Тя метна парчетата бекон в тигана и горещата мазнина започна гневно да цвърти. — Вероятно ще свикна с тази мисъл. Нямам голям избор, нали?

— Най-вероятно е станало точно така, както казва полицията — нападнал те е някой случаен крадец. Паникъосал се е и затова те е ударил.

— Е, това ме кара да се чувствам много по-добре, няма що. — Тя набоде парче бекон с вилицата и го обърна така, сякаш вината беше негова. — Едно време тук бях в безопасност. Макар че съм сред пущинака, никога не съм се чувствала застрашена, както когато живеех в града. Но това си е мой проблем.

— Виж, знам как се чувствуаш...

— Не, не знаеш.

Поколебах се. Нямах намерение да навлизам в тази тема, но знаех, че ако Софи не приеме нищо, нападението ще се превърне в травма, която няма да преодолее.

— Всъщност знам. Миналата година ме наръгаха с нож.

Софии се обърна и ме изгледа.

— Сериозно?

Разказах й за събитията в Руна и как Грейс Стракън възкръсна от мъртвите и една вечер се появи у дома и ми заби нож в корема.

— И не я ли хванаха? — попита Софи с разширени очи. — Все още ли е на свобода?

— Да, крие се някъде. Според полицията скоро след това е напусната страната. Двамата с брат ѝ бяха много богати, така че

сигурно е имала достъп до банкови сметки, за които никой не е знаел. Най-вероятно вече е някъде в Южна Америка.

— Това е ужасно!

Свих рамене.

— Опитвам се да гледам на нещата откъм положителната им страна. Тя сигурно ме смята за мъртъв, затова едва ли ще се опита пак.

Веднага щом казах тези думи изпитах беспокойство, в мен заговори суеверието. *Не предизвиквай съдбата.*

Софии беше свалила тигана от печката и бе свела поглед. Очевидно нещо я тревожеше.

— Нямах представа за това. И сега те въвлякох в тази история.

— Не си ме въвлякла в нищо. Разказвам ти това, защото фактите говорят, че нападението над теб е било случайно. Този, който го е направил, не е искал да те убие, иначе... Иначе нямаше да се отървеш само със счупена скула.

— Сигурно.

Беше замислена, в очите ѝ все още имаше сянка. После изведнъж тя изчезна. Софи отново включи котлона и ми се усмихна закачливо.

— Както и да е, хайде да закусваме. А преди да си тръгнеш, ще ми покажеш белега си.

Но доброто ѝ настроение не трая дълго. Отново стана разсеяна и само побутваше храната в чинията си. Предложих да ѝ помогна да измие съдовете, но тя отказа и аз не настоях. Явно искаше да остане за известно време сама, затова отидох да взема душ и да си събера багажа.

Питах се дали тепърва си даваше сметка, че вече няма да е част от екипа по издирването. По незнайна за мен причина откриването на гробовете на Линдзи и Зоуи Бенет се бе превърнало в нейна мисия, но Софи вече не беше специалист по поведенчески анализ. Нейното участие в операцията приключваше в момента, в който отрихме дупките, изкопани от Монк до Черната скала. Оттук нататък полицията щеше да поеме разследването, а тя щеше да бъде само страничен наблюдател. Може би до този момент не беше мислила върху това.

Никога не е лесно да се откажеш от нещо.

Занесох пътната си чанта нания етаж. Влязох в кухнята, радиото беше включено. Софи стоеше до умивалника, потопила ръце във водата, неподвижна.

— Станало ли е нещо? — започнах аз.

— Шшт — и тя ми направи с ръка знак да замълча.

Едва сега обърнах внимание на това, което се говореше по радиото.

„.... полицията все още не съобщава за самоличността им, но намира за подозрителни обстоятелства около смъртта. В следващите новини...“

Лицето на Софи беше съвсем бяло.

— Чу ли?

— Само последната част.

— Станало е убийство. Не съобщават името на жертвата, но се е случило в Торбей, близо до Шаркъм поинт. Там не живееше ли...?

Кимнах. Беше ясно, че в крайна сметка няма да си тръгна.

Там живееше Уайнрайт.

Пътят от Падбъри до Шаркъм пойнт беше по-малко от час. Софи настоя да отидем и аз не се противих много, тъй като не по-малко от нея исках да науча името на жертвата. Позвъних веднага на Тери, но той не отговори. Това не ме изненада, най-вероятно вече го бяха извикали да присъства на огледа на местопрестъплението. Казах си, че всичко това може да няма нищо общо с Уейнрайт. Всеки ден стават убийства, както и съвпадения.

Но сам не си вярвах.

Когато преди два дена пътувах към Торбей, небето беше ясно и есенното слънце грееше ярко. Сега бяха надвиснали сиви облаци и пейзажът изглеждаше мрачен и безцветен. Нивите, покрай които минавахме, бяха или ожънати, със стърчащи неравни, грозни стебла, или изорани и превърнати в кални полета. Тук-там по голите дървета се забелязваха мъртви листа, които ги караха да приличат на плашила.

Двамата със Софи не говорихме много по време на пътуването. Тя бе вперила поглед през прозореца, потънала в собствените си мисли, както и аз в моите. Размърда се едва когато наблизихме брега и видяхме бурното море отвъд скалите. Знаех какво си мисли. Каквото и да се бе случило, щяхме да разберем съвсем скоро.

В този момент подминахме табелата с надпис Шаркъм пойнт. Недалеч пред нас видяхме проблясващите сини светлини.

Софии вдигна ръка към гърлото си.

— Господи, това къщата на Уейнрайт ли е?

Усетих тежест в стомаха.

— Да.

Пътят бе преграден с полицейска лента, която плющеше на вятъра. Зад нея от двете страни на портата бяха паркирани полицейските коли и каравани, както и няколко микробуса на телевизията и пресата. На алеята пред къщата имаше линейка, но липсата на сирена и сигнални светлини показваше, че вече нямаше защо да бърза.

Паркирах близо до полицейската лента.

— Какво ще правим? — попита Софи.

От обичайната ѝ самоувереност не бе останала и следа.

— Дойдохме чак дотук, няма смисъл да си тръгваме сега — казах аз и излязох от колата.

Откъм скалите край морето духаше силен вятър, който носеше лек мириз на сол и изгорели газове. Чувах звука на мотора на генератора, който се намираше някъде наблизо. Когато се приближихме до къщата, пред нас застана полицай в яркожълта светлоотразителна жилетка.

— Пътят е затворен.

— Знам. Казвам се Дейвид Хънтьр. Детектив Конърс тук ли е?

— попитах аз.

Той ни гледа, после взе радиостанцията:

— При мен има някакъв Дейвид Хънтьр, който пита за...

— Детектив Тери Конърс — уточних аз в отговор на въпросителния му поглед.

Той повтори името и зачака. Мълчанието продължи доста дълго време, след това от другата страна се чу прашене и някакъв глас.

— Съжалявам — каза той и свали радиостанцията.

Софии се намеси, преди да успея да кажа каквото и да било.

— Какво означава това — че не е тук или че не иска да се види с нас?

Полицаят я погледна ледено.

— Означава, че трябва да си тръгнете незабавно.

— Кой е бил убит? Професор Уейнрайт или съпругата му?

— Вие родници ли сте?

— Не, но...

— Тогава ще прочетете новината във вестниците. За последен път ви казвам, върнете се обратно в колата си.

— Хайде, Софи — подканах я аз и я хванах за ръката.

Достатъчно добре познавах полицията и ми беше ясно, че така доникъде няма да стигнем.

Тя издърпа ръката си и отново се обърна към полицая.

— Никъде няма да отида, докато не разбера какво се е случило!

Не знам какво щеше да последва, ако в този момент откъм къщата не беше настъпило някакво раздвижване. На алеята се появи група полицаи, водени от мъж с елегантна униформа и вирната

фуражка, които показваха, че той е началникът. Косата и мустасите му бяха посивели, но студеният поглед бе все същият, а отминалите години почти не бяха оставили следи по лицето му.

Симс хвърли бегъл поглед към нас и се отправи към черното БМВ без обозначителни знаци. Един от групата обаче впери поглед в нас: беше на средна възраст, доста пълен и оплешивящ. Едва когато забелязах изхвръкналите му зъби, познах Роупър.

Той бързо отиде при шефа си и му каза нещо. Симс спря, светлите му очи се насочиха към нас. Започва се, помислих си аз, когато той тръгна към нас, следван от Роупър като пале.

Полицаят, който ни беше спрял, застана мирно.

— Сър, аз тъкмо...

Симс не му обърна никакво внимание. Погледна за миг Софи, но, изглежда, не я разпозна и не прояви никакъв интерес към нея. След това вторачи поглед в мен. В поведението му винаги имаше известна доза арогантност, която с годините сякаш се бе засилила. По пагона му разбрах, че са го повишили. Това не ме учуди — ако имаше човек, роден да носи униформа, това беше Симс.

Роупър също изглеждаше по-добре. Някогашният смачкан костюм бе заменен с много по-качествен, а оцветените от никотина зъби бяха изкуствено избелени. Освен това беше напълнял, поне от кръста нагоре. Горната част на тялото му беше като на човек, който хапва и пийва добре, но крачолите на панталоните му, съмкнати под добре оформленото му коремче, се вееха около слабите като тръстика крака.

Никой не изглеждаше много доволен да ни види. В едната си ръка Симс държеше чифт черни кожени ръкавици, с които нетърпеливо пошлияпваше крака си.

— Доктор Хънтьр, нали така? — започна той. — Мога ли да попитам какво правите тук?

Софии ми даде възможност да отговоря.

— Какво е станало? Кой е убит?

Симс само я изгледа и се обърна към мен:

— Попитах ви какво правите тук.

— Чухме за убийството. Знам, че професор Уейнрайт живее тук.

Искахме да се уверим, че той и съпругата му са добре.

— Това по какъв начин ви засяга?

Независимо от високия му ранг в полицията поведението му започваше да ме дразни.

— Защото реших, че убийството може да е дело на Монк.

Роупър погледна смутено към Симс. Изражението на главния инспектор не се промени, но погледът му стана леден.

— Пуснете го да мине — нареди той на полицая.

Мушнах се под полицейската лента, като се мъчех да прикрия изненадата си. Софи понечи да ме последва.

— Само доктор Хънтър — заяви Симс.

Полицаят ѝ препречи пътя.

— О, я, стига! — опита се да протестира тя.

— Доктор Хънтър е консултант към полицията. — Безизразният поглед на Симс спря върху синината на лицето ѝ. — Доколкото знам, вие вече не сте.

Софии беше готова да започне да спори с него.

— Ще се видим в колата — намесих се бързо аз, знаейки, че Симс никога няма да промени решението си.

Тя ме погледна ядно, след това грабна ключовете от ръката ми и тръгна обратно.

Симс вече крачеше към къщата, идеално лъснатите му черни обувки скърцаха по покритата с чакъл алея. Роупър го следваше *по петите*. Вятърът развя оредялата му коса. Все още използваше прекалено голямо количество афтършейв, но го беше заменил с по-скъпа марка.

— Май сме се събрали всички от онова време. — Усмивката му приличаше повече на нервен тик. — Тя май не остана много доволна. Какво се е случило с лицето ѝ?

Учудих се, че ми задава този въпрос. Но от друга страна, нямах представа дали все още работи с Тери.

— Някой е нахлул в къщата ѝ и я нападнал.

— Трябва да си сложи по-здрава ключалка. Кога е станало това?

— Преди четири дни.

Усмивката изчезна от лицето му, когато направи връзката: точно преди четири дни Монк беше избягал от затвора.

— Открили ли са нападателя?

Почти бях забравил предупреждението, или по-точно заплахата на Тери, че и аз мога да се окажа заподозрян. Тази мисъл не ми

подейства никак успокояващо.

— Все още не. Тя не си спомня нищо от случилото се.

— Била ли е изнасилена?

— Не.

— Откраднато ли е нещо?

— Не.

Роупър изсумтя от изненада.

— Извадила е голям късмет, а?

Реших да сменя темата.

— Кога повишиха Симс?

— Трябва да беше преди... четири-пет години. По същото време, когато ме направиха инспектор — каза той и ме изгледа косо.

Роупър? Инспектор? Никога не бих си представя подобно нещо. Беше се закачил за Симс като вагон за локомотив и очевидно кариерата му беше потръгнала.

— Честито — поздравих го аз. — Кой отговаря за разследването тук?

— Стив Нейсмит. Много е амбициозен, повишиха го миналата година.

По тона на Роупър пролича, че не одобрява повищението. Приех това като точка в полза на Нейсмит.

— Но Симс проявява особен интерес към това разследване. Нейсмит трябва да му докладва за всичко.

Нейсмит сигурно е много щастлив от този факт. Но да не забравяме, че Симс и Уейнрайт бяха приятели. Нищо чудно, че Симс проявяваше личен интерес.

Особено ако главният заподозрян беше Монк.

— Чу ли за... — започна Роупър, но не успя да довърши.

Симс беше спрял до входната врата на къщата, където върху стъваема маса бяха поставени кутии с предпазно облекло за еднократна употреба.

— Не предполагах, че ще mi се наложи да го правя отново — заяви той и отвори един плик с предпазен гащеризон. — Нямам много време. След малко имам пресконференция.

Някои неща никога не се променят. Не знам защо Симс правеше това, но се съмнявам, че беше, за да mi угоди. Докато с мъка нахлуваше гащеризона, си казах, че сега се чувства по-неудобно в

него, отколкото преди десет години. Изведнъж разбрах защо това е така. Чертите на лицето му бяха толкова безизразни, че само дрехите му придаваха някакъв характер. Облечен в белия гащеризон, той изглеждаше абсолютно безличен.

— Трябвам ли ви за нещо, сър? — попита Роупър.

Симс едва го погледна, докато закопчаваше гащеризона и обуваше предпазните обувки.

— Засега не, но изчакай, докато приключим с доктор Хънтър.

Без да погледне дали съм готов, Симс влезе в къщата.

От елегантната, спокойна атмосфера на къщата не бе останало нищо. Облечени в бяло криминалисти събраха оборудването си, но следите от случилото се бяха навсякъде. Всяка повърхност бе покрита с прах за откриване на пръстови отпечатъци, сякаш къщата е била затворена и е събирала прахоляк с години. По пода насред пръстта от обърнатата саксия бяха разпилени парчета стъкло от счупения прозорец. Къщата все още миришеше на хризантеми, но сега се долавяше и миристи на изпражнения и засъхнала кръв, който обикновено остава след насилиствена смърт.

— Убиецът е влязъл, след като е разбил кухненската врата — обясни ми Симс и внимателно заобиколи кални отпечатъци от стъпки, които криминалистите фотографираха. — Както виждате, не е направил никакъв опит да заличи следите си. Освен това открихме следи от храчка, които ще ни дадат възможност да направим ДНК анализ.

— Храчка?

— Изглежда, убиецът се е изплюл на пода — заяви той съвсем делово.

Движеше се пред мен и ми пречеше да виждам. В един момент направи крачка встрани и видях пред себе си Ленард Уейнрайт.

Съдебномедицинският археолог изглеждаше жалък в смъртта си. Беше облечен в пижама и стар раиран халат, лежеше свит в началото на стълбите, сред парчета стъкло от витрината на бюфета. Кръвта по порезните рани, получени при счупването, беше засъхнала по него. По пода също се забелязваха черни петна, но те не бяха особено големи, така че той не бе починал от кръвозагуба. Лицето му бе полускрито от кичур сива спълстена коса, но се виждаха притворените му кървясили очи. Главата му беше неестествено извита на една страна и почти

лежеше върху рамото му. *Вратът му е счупен*, мина ми веднага през ума. Установих, че съм вперил поглед в босите крака на Уейнрайт. Бяха жълти и покрити с мазоли, глезните, които се подаваха от пижамата, бяха на стар човек, слаби и почти без косми.

Уейнрайт никак не би се зарадвал някой да го види в това състояние.

Не очаквах, че трупът все още ще е в къщата. Присъствал съм на не едно местопрестъпление, виждал съм жертви на насилиствена смърт, но това тук беше различно. Само преди четиридесет и осем часа разговарях с Уейнрайт и гледката на пода ме свари неподготвен.

Един дребен човек, облечен в огромен гащеризон, бе коленичил с термометър в ръка до трупа и разсеяно си тананикаше нещо. Веселата мелодия ми беше позната, беше нещо от Гилбърт и Съливан, но не можех да се сетя точно какво. Ръцете в бели ръкавици бяха малки като на дете и въпреки че лицето бе скрито зад маска, веднага разпознах златните очила.

— Почти приключи — заяви Пири, без да вдига поглед.

Учудих се, че го виждам тук. Мислих си, че се е пенсионирал преди много години.

— Спомняш ли си доктор Хънтър, Джордж? — попита Симс.

Патологът вдигна глава. Гъстите сиви вежди се сключиха над рамките на очилата и заприличаха на краката на огромен паяк. Погледът му бе все така буден и интелигентен.

— Всъщност, да. Радвам се да ви видя отново, доктор Хънтър. Макар че според мен в момента не се нуждаем от вашата професионална намеса.

— Доктор Хънтър не присъства тук служебно — уведоми го Симс.

— Така ли? Въпреки това няма да откажа, ако решите да mi помогнете. Спомням си, че и миналия път mi оказахте тази чест. Ще се радвам, ако мога да ви върна услугата.

— Може би някой друг път. — Оценявах професионалната му етика, но определянето на часа на смъртта не беше по моята специалност. — Мислех, че трупът вече е отнесен в мортата.

Симс невъзмутимо наблюдаваше трупа на приятеля си.

— Трябваше да изчакаме доктор Пири да приключи с друг случай. Исках с това да се заеме някой, когото познавам.

— Какво е станало със съпругата му? — позаинтересувах се аз.

Джийн Уейнрайт не се виждаше наоколо, а в новините се съобщаваше само за една жертва.

— В болница е. Надяваме се, че е само шок, но тя и преди това не беше добре.

— Значи не е била ранена?

— Не, но съпругът ѝ е бил убит пред очите ѝ. Чистачката е открила и двамата тази сутрин. Джийн е била... доста смутена. Засега не е в състояние да ни разкаже много, но се надяваме, че по-нататък ще отговори на въпросите ни.

— Значи не е казала кой го е извършил?

— Засега не.

Според мен нямаше никакво съмнение. *Първо Софи, а сега и Уейнрайт*. Може би Тери все пак щеше да се окаже прав...

— Открихте ли нещо? — обърнах се аз към Пири.

Патологът погледна термометъра, който държеше във въздуха като диригентска палка.

— Мога да ви съобщя само първите си впечатления. Според температурата и цвета на кожата може да се предположи, че смъртта е настъпила преди девет до четири найсет часа. Това означава, че е бил убит между три и пет часа тази сутрин. Както сигурно и сами виждате, вратът е счупен и това е най-вероятната причина за смъртта.

Спомних си как преди десет години Монк уби полицейското куче в тресавището. Не знаех дали е по-трудно да счупиш врата на човек или на немска овчарка.

— Само много силен човек може да направи такова нещо — отбелязах аз.

— Без съмнение. За да счупиш врата на възрастен човек, е нужна огромна сила...

— Благодаря ти, Джордж, няма да ти пречим повече — намеси се Симс. — Моля те, дръж ме в течение.

— Разбира се. — Изражението на Пири бе скрито зад маската. — Довиждане, доктор Хънтьр. Предложението ми все още е в сила, ако промените решението си.

Благодарих му. Симс вече се отдалечаваше по коридора. Веднага щом излязохме навън, той започна да съблича гащеризона си. Тъмната му униформа се появи постепенно като насекомо от какавида.

— Има ли други свидетели, освен Джийн Уейнрайт? — попитах аз и също започнах да се събличам.

— За съжаление не, но се надявам, че скоро тя ще ни разкаже всичко подробно.

— И все пак вероятно е бил Монк, нали?

Симс свали с рязък жест латексовите ръкавици и ги хвърли в голям пластмасов кош.

— Това все още не е доказано. Ще ви бъда много благодарен, ако за момента не изказвате никакви хипотези.

— Чухте какво каза Пири, убиецът е бил много силен човек. А храчката на пода най-вероятно е израз на презрение. Кой друг би могъл да бъде?

— Не знам, но засега не разполагаме с неопровержими доказателства, че Джером Монк има нещо общо с убийството — заяви Симс, като се опитваше да контролира гнева в гласа си. — Да се надяваме, че Джийн Уейнрайт скоро ще се възстанови и ще ни разкаже какво се е случило. Дотогава няма да позволя да се разпространяват каквите и да е версии. Последното нещо, което ни трябва в момента, е пресата да публикува безпочвени слухове.

— Надали са безпочвени. Факт е, че Уейнрайт оглавяваше екипа по издирването. На медиите няма да им отнеме много време, за да направят връзката.

— Надявам се, че докато това стане, Монк вече ще бъде зад решетките. Така че дотогава или докато не получим данни, доказващи противното, ще настоявам разследването на това убийство да се провежда като всяко друго.

Тогава разбрах — за човек като Симс, който много държеше на имиджа си, бягството на Монк беше достатъчно лоша новина. Последното, от което се нуждаеше в момента, бе да плъзнат слухове, че серийният убиец е тръгнал да отмъщава на хора, които Симс познава. Нито един амбициозен полциай на висок пост не би искал името му да се забърква в подобно нещо.

Мислите ми бяха насочени в тази посока, така че последвалият въпрос силно ме изненада.

— Джийн Уейнрайт ми се обади преди два дни — заяви Симс. — Каза ми, че сте идвали тук и посещението ви силно е разтревожило Ленард. Ще ми кажете ли защо сте идвали?

Трябваше да се досетя, че съпругата на Уейнрайт му е съобщила за това.

— Исках да поговоря с Уейнрайт за Монк. Не знаех, че е в такова състояние. Ако...

— Джером Монк не е ваша грижа, доктор Хънтър. Ето че сега ме поставяте в неудобното положение да ви задам въпроса къде бяхте тази сутрин между три и пет часа.

Очаквах този въпрос.

— Бях си в леглото в къщата на Софи Келър. И не, тя не може да потвърди този факт. А що се отнася до Джером Монк, след случилото се вчера той е и моя грижа, независимо дали това ви харесва или не.

— За какво говорите?

— За това, че Монк за малко не ни нападна в тресавището, за какво друго.

Симс ме гледаше сякаш бях полудял. Свалих ръкавиците от ръцете си и ги хвърлих в коша.

— Хайде, стига, не може Тери Конърс да не ви е съобщил за това.

Симс сякаш замръзна на мястото си. За емоциите му свидетелстваха единствено силно стиснатите му устни.

— Не съм разговарял с Тери Конърс от дълго време. Освен това той не участва в това разследване, нито в което и да е друго. Беше отстранен от длъжност преди няколко месеца.

Заваля точно когато тръгвах към Черната скала. Водата се лееше като из ведро върху предното стъкло на колата и чистачките едва смогваха. Пристигнахме тук по-рано, отколкото вчера със Софи, но когато наблизихме обраслите останки на мината, небето бе толкова тъмно, сякаш бе нощ.

Днес в колата до мен седеше Роупър, който мириеше силно на афтършейв и лук. И той като мен не беше много доволен от това, че пътувахме заедно, но Симс не ни остави никакъв избор. Нареди ми да поддържам връзка с Роупър, а не с Нейсмит, което показваше, че двамата с началника му не се радваха на крепка дружба. Софи все още беше при къщата на Уейнрайт и даваше показания. Поне така предполагах, нямах възможност да разговарям с нея, преди да тръгнем. Симс ми върна ключа от колата и ми заяви, че някой ще я откара въкъщи. След това няколко коли потеглиха към Дартмур.

Светлините на черното му БМВ едва се виждаха през пръските, които хвърляха пред нас гумите на колата му. Пресконференцията беше отложена, за да може Симс да отиде при Черната скала. Настоя да му разкажа всичко най-подробно, като започна от появата на Тери на вратата ми в деня, в който Монк избяга от затвора. Не скрих нищо, разказах му дори за писмата, които Софи бе писала на затворника. В този момент се чувствах като Юда, защото знаех, че тя сигурно никога няма да ми прости това предателство. Но вече нямах избор. Беше извършено убийство. Повече не можеше да има тайни.

Светлите очи на Симс проблясваха гневно, но когато му разказах за изкопаните дупки, които предишния ден бяхме открили в тресавището, и за последвалата гонитба, той направо побесня.

— Всичко това е станало преди двайсет и четири часа и аз научавам *едва сега? Мили боже!*

Не можех да го виня. Аз самият все още се опитвах да асимилирам фактите. Тери не само бе отстранен от длъжност, а вече изобщо не беше детектив. Разбрах от Симс, че предишната година е бил понижен в чин.

Какво, по дяволите, правиш, Тери? Все още държах визитната картичка, която ми беше дал. Детектив Тери Конърс. Но това обясняваше защо ми бе казал да му звъня на мобилния телефон, а не в управлението. *Не можеш да ме откриеш там*, беше заявил той. Поне това беше вярно.

Донякъде можех да разбера защо не ми е казал, че е понижен и отстранен от работа — гордостта винаги е била един от пороците му. Непростимото в случая беше, че не си бе признал, и така бе провалил възможността Монк да бъде заловен. В резултат на това Уейнрайт беше мъртъв, а убиецът все още на свобода. А за това нямаше никакво извинение.

Роупър се опита да потисне оригването си. Не много успешно.

— Извинявай — измърмори той и се ухили, оголовайки зъби.

После впери поглед в тресавището, над което се изливаше проливен дъжд.

— Господи, какъв порой! Не можа ли да избереш някой слънчев ден, за да ни доведеш тук?

— Следващия път ще се постарая повече.

— Бива си те — заяви той и се захили.

Загледа се в дъжда, който се лееше по стъклото на колата, и въздъхна:

— Този проклет Конърс. Сега вече наистина се прецака. И насъщо.

Явно му се говореше на тази тема и аз се възползвах.

— Симс ми каза, че е бил понижен.

— Заловили са тъпия пръч да подправя протокол с показания — заразказва Роупър и поклати глава с отвращение. — Дори не било нещо важно, просто объркал датите. Ако си беше признал, щяха да го плеснат през ръката и с това историята щеше да приключи. Но не, великият полицай от столицата не може да признае, че е сгрешил.

Изобщо не се опита да прикрие задоволството в гласа си.

— А защо са го отстранили от работа? — попитах аз.

Роупър започна да смуче зъбите си, сякаш се колебаеше дали да ми каже.

— Нападнал е една полицайка.

— Какво?

— Не е употребил насилие. Слава богу, не я е изнасилил или нещо подобно. Просто е бил толкова пиян, че не е приел отказа ѝ. Типично в негов стил, не може да си представи някоя жена да го отреже. Не можеше да си държи дюкяна затворен.

Осъзнах, че стискам волана с все сили. Така е, наистина не може. Но миналото бе отдавна погребано. Наложих се да отпусна ръце.

— Значи е бил пиян?

— Пиян ли? Та той не е изтрезнявал от години. Не ме разбирай погрешно, няма нищо лошо в това да пийнеш една-две бири, аз самият го правя — заяви той и потупа шкембето си. — Но някои хора носят на пиене, а други не. Конърс е от тези, които не носят. Нещата при него не вървяха още когато го понижиха, а след това вече съвсем пропадна.

Сетих се, че когато се обадих на Тери, за да му кажа за Монк, ми се стори пиян. Явно си е било точно така.

— Какво ще стане с него сега?

— Ако има късмет, просто ще го изритат от полицията, но може и да повдигнат обвинение срещу него. Намеса в полицейско разследване, затрудняване работата на полицията... — Роупър поклати глава, съжалението в гласа му беше съвсем неискрено. — Съсипа си кариерата. Вярвай ми, ако аз имах неговите възможности, никога не бих ги изпуснал.

При тези думи той ме погледна косо.

— Ти как така не си чул нищо? Мислех си, че двамата сте приятели.

— Загубихме връзка.

— На твоето място не бих я възстановил сега.

Чух го, че отново започна да смуче зъбите си. Осьзна какво прави, смути се и спря.

— Кажи ми повече за нападението над госпожица Келър.

Разказах му всичко. Роупър ме слушаше, скръстил ръце на шкембето си. Започнах да променям мнението си за този човек. Тери винаги се бе отнасял с пренебрежение към него, третираше го като палето на Симс. Роупър можеше да бъде всянакъв, но не и глупак.

— Значи според местните хора целта на нападението е била кражба? — попита той.

— Така казват.

— Може би са прави. Сама жена в този пущинак. Направо си търси белята. Казваш, че в момента се занимава с грънчарство. — Той се подсмихна и поклати глава. — Виж ти...

След това нямахме много какво да си кажем, но тъй или иначе бяхме съвсем близо до Черната скала. Когато пристигнахме, заварихме няколко коли и един микробус с полицейско куче, паркирани съвсем близо до мястото, където вчера бях оставил колата. До тях стояха униформени полицаи, вдигнали яките си, за да се предпазят от дъждъ. Никой не изглеждаше особено доволен, някои пушеха съредоточено, като дърпаха така, сякаш животът им зависеше от това.

Всички бързо хвърлиха цигарите си и ги стъпкаха, когато Симс излезе от колата, нахлузи дебело палто. Един от цивилните полицаи се приближи до него и му каза нещо.

— Това е Нейсмит, той води разследването — измърмори Роупър, докато вървяхме към тях.

Нейсмит беше около четиридесетгодишен, изпит и кокалест. Хвърли бегъл поглед към мен, но Симс не си направи труда да ни запознае. Не бях достатъчно близо, за да чуя какво казва. Нейсмит кимна рязко и се отдалечи. Атмосферата беше съвсем делова, всички бяха готови да атакуват тресавището. Кучешки лай разцепи въздуха, когато водачът изкара немската овчарка от микробуса и ѝ сложи повод.

Надявах се това куче да има по-голям късмет от предишното.

Роупър се беше отдалечил и разговаряше с група цивилни полицаи. Докато стоях сам встрани, имах чувството, че мястото ми не е тук. Дъждът се стичаше по качулката на якето ми.

— Доста време мина, доктор Хънтьр.

Обърнах се и видях до себе си едър мъж, облечен в непромокаемо светлоотразяващо яке. Загледах се в лицето в качулката и едва тогава познах Лукас, полицейския консултант по издирванията, когото бях срещнал преди десет години. И преди не беше особено слаб, но сега, след толкова години, носът и бузите му бяха червендалести като на човек, който често работи на открито или има високо кръвно налягане. Косата му, която преди това беше сива, бе преждевременно побеляла и ярко контрастираше с все още тъмните му вежди.

Ръкостискането му обаче бе все така силно, а очите му ме гледаха с онази топлота, която си спомнях от десет години.

— Не знаех, че си консултант по това разследване — казах аз, зарадван да видя познато лице.

— Господ ме наказва. Признавам, че щях да съм много пощастлив, ако не ми се налагаше отново да идвам на това забравено от бога място — каза той и погледът му обходи тресавището. — Чух за Уейнрайт, лоша работа.

Кимнах. Не знаех какво да отговоря.

— Колкото по-скоро вкараме този мръсник зад решетките, толкова по-добре. Доколкото разбрах, вчера двамата със Софи Келър сте се надбягвали с него?

Случилото се започваше да ми се струва все по-нереално.

— Май да, но не успяхме да го видим отблизо.

— Ако го беше видял отблизо, сега нямаше да си тук — каза той, остави ми няколко секунди, за да осъзнае казаното от него, след което се усмихна. — Как е Софи напоследък?

— Добре е. — Моментът не беше подходящ да навлизам в подробности.

— Чух, че е изоставила поведенческия анализ и се е захванала с грънчарство. Браво на нея! И аз се пенсионирям додатък. — Намръщи се на лошото време. — Не мога да кажа, че съжалявам. Започвам да стараявам. А и работата много се промени от времето, когато започнах. Сега има толкова бюрокрация и бумащина. Като говорим за това...

Той насочи поглед зад мен и в този момент се чу резкият глас на Симс:

— Да започваме, ако сте готов, доктор Хънтър.

Беше заменил идеално лъскавите си обувки с чифт нови гумени ботуши. Бяха високи до коленете ботуши и изглеждаха много смешни в комбинация с униформата и елегантното му палто. Не всички обаче имаха неговия късмет. Роупър погледна тъжно тънките подметки на обувките си, когато тръгнахме по калната пътека. Начело на групата беше водачът на кучето, едър мъж с бръсната глава, който постепенно отпускаше повода на немската овчарка, а тя възбудено душеше земята.

— Дъждът няма ли да попречи на кучето? — попита аз.

— Не, освен ако не завали истински порой — отвърна той, без да отделя поглед от животното. — Проблемът е по-скоро в торфа. Поема

водата като гъба и ако почвата е прекалено разкаляна, не задържа следата.

— Там, където отиваме, е доста мочурливо.

Мъжът ме изгледа така, сякаш поставях под съмнение способностите на кучето.

— Не се притеснявай. Ако има и най-малка следа, кучето ще я улови.

Водачът и немската овчарка започнаха да обхождат мястото, откъдето вчера Монк наблюдаваше как ние Софи се качваме в колата. Надявах се паметта ми да не ме е подвела. Не откриха нищо и в крайна сметка Нейсмит им извика да се връщат. Може би си въобразявах, но ми се стори, че хората около мен ме гледат хладно. Продължихме по пътеката, а аз започнах да се питам дали предния ден не бяхме реагирали неадекватно.

Mоля те, Господи, дано не губя времето на всички тези хора.

Насред дъжда Черната скала в далечината изглеждаше съвсем тъмна, огромната канара напълно оправдаваше името си. Отклонихме се от пътеката почти на същото място, където вчера със Софи бяхме слезли от нея, и поехме през тресавището. Лукас носеше компас и карта, но или чувството му за ориентация не беше толкова добро, колкото на Софи, или местността се беше заблатила още повече през нощта, защото този път придвижването ми се стори още по-трудно. Вглеждах се нетърпеливо пред себе си, търсех следи от изкопаните дупки, но тресавището изглеждаше недокоснато от човешка ръка, като огромно сиво-кафяво море, което сякаш ми се подиграваше.

И тогава, точно както и вчера, изведнъж видяхме сред пирена и тревата множество кални дупки. Обзе ме странно облекчение, вече бях започнал да си мисля, че никога няма да ги открием. Всички спряха. Настъпи пълно мълчание,чуваше се само дъждът, който падаше върху дрехите ни.

— Тук е имало ужасно големи къртици — наруши тишината един от полицайите.

Никой не се засмя. Нейсмит направи знак на водача на кучето. Немската овчарка се втурна напред и зарови нос в земята. Почти веднага тръгна по някаква следа.

— Надуши я — извика разводачът, но в този момент кучето смени посоката и започна да се движи на зигзаг между дупките. —

Край, изпусна я.

— Очевидно някой е бил тук и искам да разбера къде е отишъл — сопна се Симс.

Водачът погледна смутено Нейсмит, който кимна.

— Опитай се да откриеш следа, която води нанякъде.

Водачът и кучето започнаха да обикалят наоколо, а в това време Симс се приближи до най-близката дупка.

— Доктор Хънтьр, можете ли да кажете дали нещо е било погребано в някоя от тези дупки?

Единственото, което можех да кажа, е, че дупките са прекалено малки и в нито една от тях не би могъл да бъде погребан труп.

— Според мен не, но няма да е лошо да доведете куче, което открива трупове. Някои от тези дупки са съвсем плитки, може да има нещо заровено надълбоко.

— Мисля, че останалите гробове трябва да са някъде наблизо — намеси се Нейсмит, който бе клекнал до една от дупките. — Иначе какъв е смисълът да копае тук като куче, което търси заровен кокал.

— Миналия път огледахме наоколо и не открихме нищо — обади се Роупър. — Може да е заровил пари или нещо подобно. Изглежда повороятно, отколкото да иска да изрови трупове, които вече десет години си лежат тук необезпокоявани.

В думите му имаше резон, но Симс не му обърна внимание.

— Монк не би заровил пари. Това би означавало, че е планирал всичко предварително, а той не разсъждава по този начин. Търсил е сестрите Бенет. Къде стоеше Монк, когато за първи път го забелязахте, доктор Хънтьр?

Огледах внимателно тресавището. Сега, когато нямаше мъгла, всичко изглеждаше различно, а и нямаше подходящи ориентири, по които да определя мястото. Софи бе експерт в това отношение, не аз, но с цялата си прозорливост Симс не ѝ бе позволил да дойде с нас.

Въпреки това бях почти убеден, че знам правилното място.

— Ето там, на около стотина метра от тук.

Симс ме изгледа със съмнение изпод периферията на шапката, по която се стичаше вода, и се взря в едно с нищо незабележително място, което му посочих. Там нямаше абсолютно нищо — нито големи камъни, нито храсталаци, където едър човек като Монк би могъл да се скрие.

— Не може да се е появил ей така от нищото. Откъде дойде?

— Стоеше там, когато за първи път го забелязахме. Това е всичко, което мога да кажа.

Облеченият в ръкавица пръст на Симс барабанеше по крака му подобно на опашката на неспокойна котка.

— Доведете кучето — нареди той и тръгна.

Колкото повече напредвахме, толкова по-блестила ставаше местността. Черната лепкава кал бе покрита с мазни локви вода. На няколко пъти трябваше да заобикаляме местата, където водата беше прекалено дълбока и не можехме да я прегазим. Роупър мърмореше нещо под носа си, докато се хълзгаше на тънките си обувки. На два пъти като че ли кучето улови някаква следа, водачът отпусна повода му, но след това поклати отрицателно глава.

Наближихме мястото, където за първи път бях забелязал Монк, и тогава ми хрумна нещо. Движехме се по същия път, по който бяхме минали преди десет години. Мислехме, че затворникът ни води към другите гробове, когато Софи откри язовеца и се отклонихме встрани. Помислих си дали да не го спомена пред Симс, но той и без това беше достатъчно скептично настроен. *Не си насиливай късмета.*

Спрях и се огледах, като се опитвах да преценя колко близо се намираме.

— Е? — подкани ме Симс.

— Някъде тук беше, но ми е трудно да преценя къде точно. — Усещах погледите на всички върху мен. — Мисля, че беше ето там.

Мястото, което посочих, по нищо не се отличаваше от останалата част на тресавището. Тревата и пиренът леко се олюляваха под силния дъжд. Нищо не показваше, че тук е имало човешко присъствие.

— Казваш, че ви с проследил. В каква посока тръгна? — попита Симс.

Опитах се да визуализирам ситуацията, но това не беше никак лесно от мястото, където стоях в момента.

— В началото ни следваше, докато вървяхме към пътеката, но след това тръгна направо през тресавището, искаше да ни изпревари и да стигне пръв до колата.

Нейсмит направи знак на водача на кучето.

— Виж дали можеш да хванеш някаква следа.

Мъжът започна да развежда кучето наоколо. Действията му бяха обречени на неуспех, защото лапите на кучето затънаха дълбоко в калта. То започна да се хвърля настани и да вие, водачът го изтегли, но съвсем скоро то отново затъна.

— Прекалено мокро е — извика мъжът и изтегли кучето на по-сигурно място. — Тук е същинско блато.

— Опитай отново — нареди му Симс.

Изражението на водача ясно издаваше какво мисли за предложението. Лапите на кучето отново попаднаха в рядката кал и то започна да потъва. Още няколко пъти се наложи да го издърпва на сухо, докато накрая и двамата с животното се покриха с кал и останаха без дъх. В един момент обаче той то попадна на по-твърда почва и като че ли улови някаква следа. Наостри уши и започна да я следва, после най-неочаквано изскимтя и побягна встани.

— Това пък какво е? — попита гневно Симс, докато кучето кихаше и триеше носа си с лапа.

— Амоняк — отговори водачът, като се наведе и помириса земята.

Той потупа немската овчарка по гърба и погледна Симс укорително.

— Дъждът е отмил част от амоняка, но някой е очаквал да дойдем тук и се е подгответил. Повече нищо не можем да направим.

Стори ми се, че Симс се кани да продължи да настоява, но в този момент се намеси Нейсмит.

— Скоро ще се стъмни. Утре ще докараме повече кучета и ще организираме истинско претърсване. Тази вечер не можем да направим нищо повече.

Симс впери гневно очи в него, но Нейсмит спокойно отвърна на погледа му. Симс тупаше нетърпеливо с ръка по хълбока си, но после кимна неохотно.

— Добре. Но утре рано сутринта...

— Елате насам.

Викът дойде от мястото, където стоеше Лукас. Съветникът се бе отдалечил от нас, сега стоеше върху една ниска могила и гледаше нещо в далечния ѝ край. Симс тръгна към него, като шляпаше с гumenите си ботуши. Всички останали го последвахме.

Отвъд могилата теренът рязко се снижаваше, така че там бе похълтнал, отколкото изглеждаше на пръв поглед. Страната, която не се виждаше, беше покрита с шубраци; само на едно място като плешиво теме се показваха няколко голи камъка. Там, където бяха подпрени един до друг, се виждаше черна дупка с диаметър по-малък от метър.

— Господи, това пещера ли е? — попита Нейсмит.

Лукас внимателно проучваше картата.

— В тази част на тресавището няма пещери. Те са на юг, във варовиковата част, близо до Бъкфастли. Тук всичко е гранит — заяви той и сгъна картата. — Това е хоризонтална галерия.

— Какво? — не разбра Симс.

— Вход към старата мина. Преди сто години тук е имало много калаени мини. Повечето от тях са били доста малки. Галериите им са запълнени или запечатани, но очевидно не всички. Някои все още стоят отворени.

Сетих се за обраслото с трева водно колело и останките от мината в близост до отбивката за Черната скала, които се бяха превърнали в част от пейзажа на тресавището. Можех да мина покрай тях безброй пъти и въобще да не им обърна внимание.

Никога не се бях запитвал какво може да се крие под повърхността на тресавището.

Нейсмит се наведе над отвора.

— Изглежда дълбоко. Някой има ли фенерче?

Хората наоколо започнаха да мърморят и да се споглеждат.

— За бога, все някой трябва да се е сетил да донесе фенерче!

— Имам това — обади се един полицай и смутено му подаде фенерче с големината на химикалка.

Нейсмит го взе и поклати глава с отвращение. Насочи лъча към вътрешността на отвора и се вгледа вътре.

— Нищо не се вижда — прокънтя гласът му. — Сигурно е доста дълбоко.

— Доведете кучето — нареди Симс.

Водачът, здраво стиснал устни, дойде с немската овчарка. Козината на кучето бе покрита с кал, от изплезения му език се вдигаше пара, но то се бе възстановило от въздействието на амоняка. Подуши внимателно скалите наоколо и след това се спусна към дупката. Когато водачът дръпна повода, то задраска с лапи по земята.

— Браво, добро момче — похвали го той и вдигна поглед към Симс. — Няма никакво съмнение. Или е излязъл оттук, или е влязъл в тази дупка. А може и двете.

Докато всички осмисляхме казаното, настъпи тишина. Роупър заговори пръв:

— Сега вече знаем защо Монк искаше да ни доведе тук преди десет години. И защо е толкова трудно да го открием. — Детективът оголи изпъкналите си зъби, усмивката му приличаше повече на озъбване. — Копелето е потънало вдън земята.

20

Когато спрях пред къщата на Софи, лампите светеха. Загасих мотора на колата и останах да седя в тъмнината, наслаждавайки се на тишината и спокойствието. Докато пътувах насам, дъждът почти спря, но по пътя все още имаше локви и когато минавах през тях, колата вдигаше пръски.

Отпуснах глава на облегалката, за да се насладя на този кратък момент на спокойствие, преди да вляза отново в къщата. Нямах друг избор, трябваше да се върна обратно тук. След като чухме за убийството, тръгнахме бързо към Шаркъм Пойнт и напълно забравих за багажа си. Освен това исках да проверя как е Софи, не бях разговарял с нея от момента, в който се разделихме при къщата на Уейнрайт.

Много неща се случиха оттогава.

Докато се връщахме обратно към колите, Лукас ми разказа по-подробно за мините. Нейсмит оставил двама полицаи да пазят входа на минната галерия, в случай че Монк се появи отново, макар че това бе малко вероятно. Останки от стари мини имаше навсякъде в централната част на Дартмур. Не всички тунели бяха оцелели, а другите не бяха безопасни дори за пещерняци. Повечето входове бяха затворени с железни врати и решетки, но в тресавището все още се срещаха такива, обрасли с трева и станали почти невидими, освен ако човек не знаеше къде точно да ги търси.

А Монк очевидно знаеше много добре.

— Знаехме за съществуването на мините, но не смятахме, че е възможно да се крие в някая от тях — сподели с мен Лукас. — Монк е самотник, прекарвал е голяма част от времето си сред тресавището, но доколкото знаем, не е имал никакъв опит като пещерняк. А, повярвай ми, тези изоставени мини са много опасно място. Човек не трябва да влиза в тях, освен ако ги познава добре.

— Значи никой не е проверявал в подземните галерии?

— Съвсем бегло, колкото да ги отхвърлим като възможност. Претърсихме по-големите, след като момичетата изчезнаха, за да се

уверим, че Монк не е изхвърлил труповете им там, но не влязохме вътре. Накарахме кучетата да подушат около входовете на мините, за да разберем дали Монк е бил там. Не открихме нищо и с това всичко приключи. — Лукас изду бузи. — Ако Монк е навлязъл вътре, само Господ знае къде се намира в момента. Някои от тези мини са на повече от двеста години и съм сигурен, че далеч не всички галерии са отбелязани на картата. Монк може да влезе през един отвор и да излезе Бог знае къде.

Това прозвуча стряскащо.

— Има ли мини близо до Падбъри?

— Падбъри ли?

— Софи живее там.

— Ами да погледнем. — Лукас разгъна картата и проследи пътя с късия си дебел пръст. — Няма нищо наблизо. Най-близката е Катърс Уил, тя е на около три мили, но е запечатана.

Бях доволен и на това, макар че след убийството на Уейнрайт вече нищо не беше сигурно. Огледах от колата къщата на Софи — наоколо имаше само дървета и поля, най-близкото населено място беше на няколко километра от тук.

Чудесно е да живееш в самотна къща сред природата, стига наоколо да не се навърта някой убиец психопат.

Заключих колата, бутнах портата, която изскърца, и тръгнах по пътеката. Въздухът беше свеж след дъжда, миришеше на земя и мокра трева. Този път светлините от прозорците осветяваха всичко наоколо, само огромната пещ тъмнееше встрани. Спрях пред входната врата, поех си дълбоко въздух и почуках.

Мина известно време и тъкмо щях да почукам втори път, когато чух тракането на веригата. Вратата се открепна и в отвора се появи лицето на Софи. Тя затвори, последва нов тропот и след миг отвори отново.

Софии тръгна надолу по коридора, без да ми каже нито дума. Докато затварях и заключвах вратата, чух, че кълца зеленчуци в кухнята. *Изгледите не са никак добри.* Събух калните си ботуши, закачих якето си на закачалката и я последвах в кухнята.

Сигурен ли си? Вече не можех да бъда сигурен на какво е способен Тери. Все пак бруталният начин, по който е бил убит

Уейнрайт, дори храчката на пода говореха, че затворникът е най-вероятният извършител.

Което поставяше друг проблем. Поех дълбоко въздух.

— Смятам, че трябва да премислиш и да се преместиш някъде другаде, докато бурята отмине.

Софии упорито стисна устни.

— Вече обсъдихме този въпрос.

— Това беше преди да убият Уейнрайт.

— Не знаем със сигурност дали го е извършил Монк, а дори и да е така, защо ще иска да навреди на мен? Не съм му направила нищо лошо.

Не е и необходимо, ти си привлекателна жена. Беше специалист по поведенчески науки, не беше глупава.

— Единственото, което Уейнрайт му стори, бе да го обиди преди десет години и ето че сега е мъртъв. — Мъчех се да не губя търпение.

— Не знаем какви са мотивите на Монк. Може би Тери е прав и той ще преследва всеки, участвал в онова издирване. Но дори да не е, ти успя да привлечеш вниманието му с писмата. Не си заслужава да рискуваш.

Виждах, че все още е уплашена, но въпреки това бе вирнала предизвикателно брадичка — жест, който вече познавах.

— Взела съм решение.

— Софи...

— Същото казах и на полицията днес следобед. Мога сама да се грижа за себе си. Никой не те моли да останеш.

Господи, можеше да вбеси човек. Бях на крачка да си тръгна. Багажът ми беше събран, а и не хранех илюзии относно шансовете си да победя Монк, ако се появи. И все пак знаех, че не мога да я оставя тук сама. Не защото беше привлекателна, или защото усещах, че между нас има нещо. Не, причината да остана беше съвсем проста.

Човек трябва да може да живее с решенията, които взема.

— Никъде няма да ходя — въздъхнах аз.

Софии се усмихна уморено.

— Благодаря ти.

— Само ми обещай, че поне ще си помислиш.

— Обещавам — каза тя.

Нямах друг избор, освен да приема решението ѝ.

Вечеряхме къри със зеленчуци — събрахме всичко, което бе останало в килера и хладилника на Софи. Ако скоро не отидем на пазар, Монк нямаше да има нужда да предприема каквото и да било, просто щяхме да умрем от глад.

Вечерята мина доста вяло. През цялото време си мислех колко изолирани сме от света и въпреки перченето на Софи мисля, че и тя го съзнаваше. Последните няколко дни не й се бяха отразили добре. Твърдеше, че главоболието ѝ е вследствие на напрежение, но всъщност изглеждаше изтощена. Не се съпротивлява особено много, когато ѝ казах, че аз ще разчистя масата, и я пратих да си легне.

— Щом настояваш... сипи си нещо. В хола има бренди и уиски.

И аз бях уморен, но знаех, че ако си легна сега, само ще се въртя в леглото и ще се ослушвам всеки път, когато нещо прошумолеше в старата къща. Софи се качи горе, а аз измих и подсущих чиниите, след което отидох в хола, за да си сипя нещо за пие. Уискито беше някаква неизвестна марка, но конякът се оказа петнайсетгодишен „Арманяк“ и бутилката бе пълна почти догоре.

Сипах си една солидна доза, хвърлих още една цепеница в печката и се отпуснах на дивана. Помислих си дали на не гледам новините по телевизията, но се съмнявах, че ще науча нещо ново за разследването, а и денят бе достатъчно потискащ.

Вместо това просто стоях в тихата стая, гледах пламъците и слушах прашенето на дървата в печката. Макар Софи да не беше в стаята, присъствието ѝ се усещаше. Върху ниската маса имаше керамични съдове, нейна изработка, на пода бяха поставени няколко по-големи вази, а чамовите мебели и постелките бяха непретенциозни като нея самата. Доловях леката ѝ миризма по възглавниците. Отпивах от арманяка и се чудех на упоритостта ѝ...

Събуди ме звънът на телефона. Скочих на крака, не можех да се ориентирам къде се намирам, празната чаша падна на пода. Телефонът беше върху един бюфет. Грабнах слушалката, преди да иззвъни втори път. Погледнах часовника си — беше два и половина през нощта.

Никой не звъни по това време с добри новини.

— Ало? — Никой не отвърна. — Кой е?

Мълчание. Гледай си работата, казах си аз ядосано. Тъкмо щях да затворя, когато чух някакъв шум в слушалката. Някой дишаше тежко и гърдите му свиреха.

В този момент разбрах, че е Монк.

Усетих как космите по ръцете ми настръхват.

— Какво искаш? — успях да попитам.

Отново мълчание. Тежкото дишане все още се чуваше. След няколко секунди връзката прекъсна.

Усетих, че съм затаил дъх. Затворих телефона. В къщата цареше тишина, бях вдигнал слушалката преди Софи да се събуди. Отидох бързо в кухнята, намерих лист и молив в едно чекмедже и записах номера, от който ми бяха позвънили.

Кодът показваше, че обаждането е от местен стационарен телефон. Стоях, вперил поглед в късчето хартия. Адреналинът ми постепенно спадаше. Нямаше смисъл да се обаждам в полицията, все още не. Не разполагах с доказателства, че е бил Монк, а никой нямаше да обърне внимание на анонимно обаждане.

Но бях убеден, че е той.

Проверих дали входната врата е добре заключена, след това обиколих стаите и огледах прозорците. Бяха стари и ненадеждни. Дограмата не би удържала на нападение, но поне щях да чуя, ако някой разбиеше прозореца. Върнах се в хола, разрових жаравата в печката и добавих още дърва. Пламъците заиграха. Затворих вратичката и придърпах ръжена близо до себе си.

След това се настаних удобно и зачаках да се съмне.

21

Независимо от желанието на Симс никога не бих се обадил първо на Роупър, но нямах номера на мобилния телефон на Нейсмит, а и се съмнявах, че той прекарва много време зад бюрото си по време на разследването.

Изчаках малко по-приличен час и позвъних на Роупър. Както можеше да се очаква, включи се директно гласовата му поща. Оставил кратко съобщение, в което обясних какво се е случило и дадох номера на Софи, защото тук мобилните телефони нямаха особено добър обхват. За всеки случай пробвах да се свържа и с Нейсмит, но се наложи да оставя същото съобщение и на неговата гласова поща.

След като приключих с това, се заех да се разсъня напълно. Въпреки най-добрите ми намерения да остана буден, когато отвън зазвуча ранобудният птичи хор, заспах на дивана. Сега се чувствах ужасно изморен и вратът ми бе схванат заради неудобната поза. Оставил Софи да спи, отидох в банята, взех си един горещ душ и се почувствах малко по-добре.

Когато слязох обратно долу, я заварих в кухнята, облечена в дебел хавлиен халат.

— Добро утро. Налага се да закусваме овесени ядки. По-късно непременно трябва да отида на пазар.

— Няма лошо в овесените ядки.

Тя разтърка очи.

— Чувствам се ужасно. Предполагам, че и изглеждам така.

Според мен беше точно обратното. Въпреки разрошената от съня коса и размъкнатия халат в стойката ѝ се долавяше котешка грация. Тя ме улови, че я гледам.

— Какво има? — попита с усмивка.

Острото иззвъняване на телефона ми подейства като студен душ. *По дяволите!* Надявах се да успея да разкажа на Софи за анонимното обаждане преди Роупър или Нейсмит да се обадят.

— Сигурно е за мен — казах аз бързо, но тя вече бе вдигнала слушалката.

— Да... О! — тя направи недоволна гримаса и изговори само с устни Роупър. — Да, тук е. Един момент.

Подаде ми слушалката, като ме гледаше въпросително. Разказах на Роупър за телефонното обаждане в малките часове на нощта. Присъствието й ме караше да се чувствам неловко.

— Защо смяташ, че е бил Монк? — попита ме той.

— Преди всичко, заради факта че не каза нищо. Хората обикновено се извиняват, ако наберат грешен номер, и... — спрях и погледнах към Софи.

— И какво? — подкани ме Роупър.

По дяволите! Софи направо ме пронизваше с поглед.

— Може да си въобразявам, но останах с впечатлението, че е... изненадан. Не очакваше да чуе точно моя глас.

— И разбра всичко това само от едно мълчаливо позвъняване?

В гласа му се долавяше недоверие, но докато чаках да се съмне, имах достатъчно време да премисля всичко.

— Как можеш да си сигурен, че въобще е бил мъж? — продължи той.

— Дишането беше прекалено дълбоко, за да е на жена. Освен това гърдите му свиреха, като че ли бе силно задъхан или страда от астма.

— Значи дишаше тежко, така ли? Сигурен ли си, че не е било неприлично обаждане?

Стиснах здраво слушалката на телефона.

— Предполага се, че Монк е получил инфаркт, преди да избяга. Може да се окаже, че не се е преструвал.

Не вярвах, че ако е получил инфаркт, Монк би имал физическата сила да избяга, но все нещо е накарало лекарите в затвора да му повярват. Чух някакъв странен звук в слушалката, докато Роупър обмисляше думите ми: явно почукваше с химикалка по зъбите си.

— Въпреки всичко ще проверим номера на телефона — каза най-после той. — Виж какво, ще мина малко по-късно и ще снема показанията ти.

— Не си прави труда. — Стомахът ми се сви при мисълта за това.

Роупър се изкиска носово:

— Няма проблем, доктор Хънтър. Симс и без това иска да ви наглеждам с госпожица Келър.

Думите му можеха да се изтълкуват двояко, помислих си аз, докато затварях телефона. Софи стоеше с ръце на кръста и ме гледаше втренчено.

— Монк се е обадил миналата нощ? И ти не си ми казал?

— Беше посред нощ и не исках да те будя.

— Не ти ли мина през ума, че бих искала да знам за това?

Бях доста избухлив след неспокойната нощ.

— Няма проблем! Следващият път, когато се обади, ще му кажа да почака да те събудя!

— Много добре знаеш какво искам да кажа. Това е моята къща. Нямам нужда от покровителстване.

— Нямам намерение да... — Нямаше смисъл да споря с нея. — Виж, съжалявам, канех се да ти кажа, когато Роупър са обади. И без това само предполагам, че е бил Монк.

— Господи! — Прекара притеснено пръсти през косата си. — Възможно ли е да е бил Тери Конърс?

— Според мен не. Ако беше Тери, защо ще мълчи през цялото време?

— Нима човек може да каже защо Тери прави това или онова? — попита тя мрачно и потърка слепоочията си. След това направи опит да се усмихне.

— Тери Конърс или Джером Монк. И това ако не е страхотен избор...

— Имам още добри новини за теб. Роупър ще се отбие тук малко по-късно.

Софии изгледа втренчено, след това избухна в смях.

— Само заради тази новина заслужаваш ти да направиш закуската.

Наблизаваше обяд, когато Роупър пристигна. Бяхме в помещението с пещта, тъй като Софи бе решила, че трябва да поработи.

— Не съм правила нищо от няколко дни. До края на месеца трябва да завърша поръчката за един ресторант.

Наблюдавах я, докато движеше грънчарското колело. Беше облечена в мъжки работен гащеризон, избелял и тук-там изцапан с глина. Силните ѝ ръце умело обработваха глината, която сякаш сама, по своя воля, придобиваше най-различни форми.

— Искаш ли да опиташ? — предложи ми тя.

— Не, благодаря.

— Страхливец.

Отстрани излишната глина от ръба на чинията, върху която работеше, и залепи излишъка върху голямата глинена топка на работната маса.

— Както е това? — попитах аз.

— Това ли? — Тя се засмя смутено и заглади с палец глината, която току-що бе залепила върху топката. — Нищо, просто лош навик. В началото изхвърлях излишния материал в едно кошче, но след това ме домързя. И това тук започна да расте. Аз обаче си го харесвам. Не се опитвам да му приadam някаква специална форма. А и тя непрекъснато се променя. Освен това има терапевтична функция.

Тя удари силно топката и избърса ръце в една кърпа, закачена на скелето.

— А сега трябва да се захвана сериозно за работа.

Разбрах намека и излязох на двора. Във въздуха се носеше лека мъгла. Прекосих през мократа трева и отидох в ябълковата градина. Дърветата бяха стари и изкривени, сигурно бяха на годините на къщата. По голите клони висяха като забравени коледни играчки еднадве сбръчкани ябълки, необрани и самотни. Тревата под дърветата беше покрита със съборени от вятъра плодове, които гниеха и изпъльваха въздуха със сладкия аромат на ябълково вино.

Тишината беше нарушена от далечния звук на кола, който постепенно се усилваше, но в мъглата нищо не се виждаше. После отвъд живия плет, по алеята, се мерна нещо сиво и колата спря пред градината.

Роупър се измъкна от нея и изсумтя.

— Вече бях решил, че никога няма да стигна — мърмореше той, докато влизаше в двора. — Никак не е лесно да откриеш това затънченост място.

— Мислех, че си някъде наблизо.

Той се ухили и оголи зъби, но острият му поглед попиваше къщата и всичко около нея, без да пропуска нищо.

— „Близо“ е доста относително, доктор Хънтър. Къде е госпожица Келър? Или Траск, като се нарича напоследък?

Не обърнах внимание на присмеха в гласа му.

— При пещта.

Той огледа със съмнение старото ръждясало скеле, което стърчеше от постройката.

— Вътре безопасно ли е?

— Да, стига да не кихаш.

Отправихме се към входа, но преди да стигнем, Софи излезе навън, бършайки ръце в кърпата.

— Добър ден, госпожице Келър — поздрави Роупър и впери поглед в пещта зад гърба ѝ. — Много интересно работно място.

Тя затвори зле пасващата врата, за да не може той да вижда вътре.

— В момента съм заета. Само с Дейвид ли искате да разговаряте?

— Всъщност искам да разговарям и с двама ви — заяви Роупър и отново се ухили. — Има известно развитие на събитията.

Сега осъзнах, че причината за посещението му не е само среднощното обажддане.

— Какво се е случило?

Детективът, изглежда, се смути.

— Съпругата на Уейнрайт опиша убиеца на мъжа си. Бил е Монк.

— Никъде няма да ходя!

Софии стоеше в кухнята, скръстила ръце на гърдите си, като че ли се защитаваше. Все още беше облечена в работния гащеризон, до нея имаше три празни чаши, а водата в чайната изстиваше. Мисля, че нямаше намерение скоро да направи чай, но точно в момента това беше най-малкият ни проблем.

Изражението на Роупър беше като на човек, който е на ръба да си изпусне нервите.

— Само за няколко дни. Можете да се върнете тук веднага, щом заловим Монк.

— Предишния път ви трябваха три месеца, за да го заловите — отвърна тя зядливо. — Много се лъжете, ако си въобразявате, че ще се откажа от нормалния си начин на живот.

Роупър я изгледа така, сякаш с удоволствие би я удушил със собствените си ръце. Този път дори и аз не можех да го виня. Джийн Уейнрайт се бе възстановила от шока достатъчно, за да може да разкаже какво се е случило. Събудила се през нощта от силен шум в

къщата. Тя и съпругът ѝ спели в отделни стаи. Предположих, че никак не ѝ е било приятно да разкрие такава интимна подробност. Решила, че той е станал и е тръгнал да се разхожда, както често правят хората, страдащи от деменция. Наметнала един халат и бързо слязла в хола. Когато запалила лампата на стълбището, видяла Уейнрайт да лежи близо до първото стъпало, сред парчетата от строшената витрина на бюфета.

Над него стоял надвесен Монк.

Тя загубила съзнание и на сутринта чистачката я намерила полуадекватна. Предварителните тестове, направени от криминалистите, напълно потвърждаваха думите ѝ. Отпечатъци от пръстите на Монк имало навсякъде из къщата, а ДНК анализът на храчката на пода показал, че тя е била оставена от психопата. Фактът, че се бе изплюл, не можеше да се тълкува по друг начин, освен като израз на презрение. Монк не бе положил никакви усилия да заличи следите си.

Вече не му пукаше.

Тези събития нямаха нищо общо със Софи, но беше факт, че някой е позвънил в къщата ѝ, без да каже и дума. Обаждането е било от обществен телефон в покрайнините на Принстаун, малко градче насред тресавището. Наблизо се намираше и затворът в Дартмур, в който Монк беше излежал първите години от присъдата си. Може би беше чисто съвпадение, но имаше и друга, по-вероятна причина той да избере това място.

Близо до града се намираше една стара калаена мина.

Според доклада на екипа от пещерници, който я бе проучил, тя бе наводнена и непроходима след последните дъждове, също като онази при Черната скала. Въпреки това галерията трябваше да бъде проверена.

— Няма да се изненадам, ако онова копеле нарочно се е обадило от това място, защото така ще ни загуби времето. Веднъж вече ни изигра, като ни накара да търсим гробовете из тресавището, значи не е толкова глупав, колкото изглежда — поясни Роупър. — Няма толкова много места, където да се скрие, и сега, след като знаем какво си е научил, няма голям шанс. Въпрос на време е да го заловим. Проблемът е какви поражения може да нанесе преди това.

Именно това беше истинската причина за посещението му. След случилото се с Уейнрайт полицията бе приела сериозно опита на Монк да се свърже със Софи. Толкова сериозно, че Симс бе уредил да я преместят на защитено място. Или може би по-точната дума беше „наредил“.

От този момент нататък разговорът не тръгна никак добре.

— Не го правим за забавление — настояваше Роупър. — Правим го за ваше добро.

— Благодаря, но мога сама да преценя кое е за мое добро. Няма да отида да живея в някоя мърлява къща само защото... заради едно обаждане, за което дори не знаете със сигурност, че е от Монк. Това тук е моят дом!

— Което не попречи някой да нахлуе в него преди няколко дни и да те просне в безсъзнание, нали? — попита подигравателно Роупър.
— Предполагам, че все така не си спомняш нищо, нали?

Софии неволно вдигна ръка към синината на лицето си, след това се усети и я свали.

— Мислите ли, че нямаше да ви съобщя, ако си спомнях нещо? Както и да е, това няма нищо общо с Монк. От полицията ми казаха, че става въпрос за кражба.

— Да, само че не си спомням да си съобщила, че е откраднато нещо.

— Вкъщи имаше малко пари и няколко евтини бижута. Реших, че не си заслужава да съобщавам за тях.

Това бе новина и за мен — до този момент не бе споменала, че нещо липсва. Роупър я изгледа внимателно.

— Виж какво, захарче...

— Не съм ти „захарче“. И никъде няма да ходя! Не можете да очаквате просто да стана и да зарежа всичко. Трябва да се погрижа за бизнеса си.

— Трябваше да помислиш за това, преди да решиш да си пишеш с този убиец и изнасилвач — не ѝ остана дължен Роупър. — За човек като Монк това си е чиста покана. Можеше направо да му поискаш потвърждение, че ще дойде.

Софии скръсти ръце и стисна устни.

— Няма да хукна да бягам и да се крия!

Роупър погледна към мен и въздъхна, сякаш искаше да каже: „И сега какво?“

— Той е прав — намесих се аз. — Не е необходимо да ходиш на защитено място. Както ти казах и преди, можем да отседнем в хотел за няколко дни. Или да отидеш при сестра си...

Това беше грешка.

— В никакъв случай!

— Само за...

— Предпочитам да се срещна лице в лице с Монк! — След това се обърна към Роупър: — Съжалявам, че дойдохте напразно. Сега моля да ме извините, но имам работа.

И излезе с гръм и трясък. Роупър остана да гледа втренчено в затръщната врата.

— Е, това е то.

— Нищо друго ли не можете да направите? — попитах аз.

Той започна замислено да подръпва устната си.

— Мога да уредя да инсталират тук паникбутон. Не че ще помогне много, като се има предвид колко време ще отнеме на полицията да пристигне.

— Не можеш ли да ѝ уредиш полицейска закрила тук?

— Ние да не сме частна охранителна фирма! Предложихме ѝ да отиде на защитено място, но ако тя предпочита да си зарови главата в пясъка, нейна работа. — Той се изправи и поклати глава. — Това никак няма да се понрави на Симс.

Определено. Ако Монк убие още някого, Симс ще изпадне в неволко положение.

— Още по-малко ще му се понрави, ако се появят и други заглавия, подобни на онова за смъртта на Уейнрайт.

Роупър ме изгледа сърдито.

— Сигурен съм, че шефът ще вземе това предвид, доктор Хънтър.

Изпратих го до вратата и изчаках колата да се отдалечи, след това влязох, взех якето си и отидох в пещта. Чух шума от грънчарското колело още преди да отворя вратата. Софи бе седнала пред него и съсредоточено оформяше една купа.

— Няма да променя решението си — заяви тя, без да вдигне поглед.

— Знам. Исках само да проверя дали си добре.

— Добре съм.

Купата бе крива от едната страна, но тя като че ли не го забелязваше.

— Преди не каза, че липсват пари и бижута.

— Не е нещо ценно. Не си заслужава да говорим за това.

Изчаках. Тя бе съсредоточила цялото си внимание върху грънчарското колело.

— Ако има нещо, което трябва да ми кажеш...

— Просто искам да остана известно време насаме със себе си.

Купата се изкриви на една страна и окончателно изгуби формата си. Вече не можеше да бъде коригирана, но Софи се държеше така, сякаш щеше да се оправи от само себе си. Не знаех какво повече да направя, затова излязох навън. Влажният студен въздух щипеше гърлото ми.

Не можех да разбера защо Софи се инати толкова. От друга страна, аз не я познавах добре. *Тогава защо си още тук? Заради нея ли го правиш?* Това беше една от причините, но имаше и друга, която не ми даваше покой от момента, в който разбрах за бягството на Монк. А може би и преди това, преди десет години, когато безрезултатно претърсихме тресавището.

Исках да открия отговорите на някои въпроси.

Точно бях влязъл в къщата, когато чух сигнала на телефона си, че съм получил съобщение. Обхватът тук не беше добър, влияеше се от времето и релефа, но очевидно нещо бе успяло да достигне до мен. Съобщението беше кратко и ясно.

„При Лакомника“ в 2 следобед.

Беше от Тери.

Когато стигнах до Олдуич, който е разположен по-нависоко, мъглата се разреди. Но сякаш за да компенсира това, ситният дъждец премина в истински проливен дъжд. Лееше се монотонно и имах чувството, че това ще продължиечно. Тресавището изглеждаше безжизнено и самотно на фона на безкрайното сиво небе.

На паркинга пред мотела имаше само една кола. Не знаех дали е на Тери, но силно се усъмних, като видях колко мръсна е отвън и разхвърляна вътре. Сигурно отдавна се бе разделил с жълтото мицубиши, но той бе неизменно взискателен към външния вид на колата си, както и към своя собствен.

Но когато влязох в кръчмата видях, че е единственият посетител. Значи все пак колата бе негова. Седеше на една отдалечена маса в ъгъла. Дрехите му бяха смачкани и мръсни и дори от другия край на помещението забелязах, че е небръснат. Седеше, вперил поглед в полупразната бирена чаша. Никога досега не бях виждал подобно изражение на лицето му. Беше съвсем нетипично за него.

Изглеждаше сломен.

В следващия момент ме забеляза и лицето му веднага се промени. Изправи се и изпъна рамене, докато се приближавах към него. Облегна се назад и в погледа му се появи добре познатата арогантност.

— Не бях сигурен дали ще дойдеш.

За малко да не дойда. Щеше да е по-разумно да информирам Роупър или изобщо да не обърна внимание на съобщението. Обмислих внимателно и двете възможности, но в каквато и каша да се бе забъркал Тери, ставаше дума за дисциплинарно нарушение, а не за криминално деяние. А и да се втурна веднага при Симс беше в разрез със собствените ми принципи.

Освен това исках да разбера какво иска да ми каже.

Дръпнах един стол и седнах срещу него. До мен достигна киселата миризма на пот и алкохол.

— Защо искаше да ме видиш?

— Няма ли да пийнеш нещо?

— Не, скоро трябва да тръгвам.

Бях казал на Софи, че отивам да купя нещо за ядене. Това не бе лъжа — по пътя насам спрях в един магазин и купих храна. Никак не ми се искаше да оставям Софи сама в къщата, но след посещението на Роупър и двамата имахме нужда да останем за малко сами. Въпреки това не възnamерявах да се бавя по-дълго от необходимото.

— Мисля, че вече сме водили този разговор — започна Тери и отпи от чашата си. — Каза ли на някого къде отиваш?

— Не.

— А на Софи? — попита той и се ухили злобно. — Само не ми разправяй, че още не си се настанил при нея. Да ѝ осигуриш рамо, на което да поплаче и така нататък. Или още се правите, че сте само добри приятели?

— Защо не ми кажеш направо какво искаш, Тери?

— Значи сте повече от приятели, така ли? Не ви трябваше много време.

Изправих се, за да си тръгна, но той вдигна ръце.

— Добре, добре. Само се шегувах, за бога!

Седнах отново.

— Кажи ми какво искаш или си тръгвам.

— Добре. — Той допи бирата си и оставил чашата на масата. — Чух за Уейнрайт. Монк не се шегува, а?

— Откъде знаеш?

В обедните новини все още не бяха споменали, че Монк е заподозрян, затова предположих, че Симс се опитва да печели време.

— Знам също, че се крие в изоставените мини. Все още имам приятели в полицията — каза той с глас, в който се долавяше горчивина. — Предполагам, че си говорил със Симс.

— Каза ми, че си отстранен от работа.

— А каза ли ти защо?

— Не, но Роупър ми каза.

По лицето му се появи кисела усмивка.

— Не ме учудва. Гадно лицемерно копеле.

— Разказа ми, че си нападнал полицайка.

— Не съм я нападнал, просто се забавлявахме. Е, бях пийнал няколко бири, но тя нямаше нищо против. Поне докато разни хора не

почнаха да ѝ внушават, че съм нарушил правата ѝ. Боже, господи, правата ѝ!

Оправданията на Тери никак не ме интересуваха.

— Накара ме да си мисля, че си част от разследването. Подведе и Софи, дори след като я нападнаха. Защо го направи?

Той протегна ръка към чашата си, но в следващия момент се сети, че е празна. Въпреки това я взе в ръка, сякаш така се чувствува по-сигурен.

— Трудно е за обяснение.

— Нищо, опитай.

Той се намръщи, вперил поглед в чашата.

— Обърках всичко. Брака си, семейството, кариерата. Всичко. Имах страховитни възможности, а сега... всичко пропадна. Последното нещо, с което се гордея, беше това, че повалих Монк в тресавището. Спомняш ли си?

При този спомен по устните му заигра усмивка, която обаче скоро угасна.

— Когато избяга... спомних си много неща. Независимо, че съм отстранен от работа, все още съм полицай. Не можех просто да си стоя вкъщи и да слушам новините по радиото. Освен това знам как разсъждава Симс. Той направи кариера, защото навремето задържа Монк, и сега не би допуснал нещо да застраши репутацията му. Той си има собствен план.

— Искаш да кажеш, че Симс не иска Монк да бъда заловен?

Не харесвах Симс, но не можех да повярвам подобно нещо.

— Не, просто първата му грижа ще е да подсигури собствения си гръб. Особено след убийството на Уейнрайт. Това може да му донесе много неприятности, затова той иска да държи всичко скрито-покрито. Уж не желае медиите да се намесват, за да не попречат на разследването, но това са долни трикове, за да не пострада имиджът му.

Симс беше използвал почти същите думи, когато разговаря с мен, така че това ми прозвуча познато. По устните на Тери се появи крива усмивка.

— Вече си говорил с него за това, нали? Тогава знаеш, че съм прав. Симс беше приятел с Уейнрайт, доколкото копеле като него може да има приятели. Няма да изглежда никак добре, ако се окаже, че висш

полицай не може да защити дори собствения си приятел. Особено ако хората започнат да се питат защо Монк е избрал именно Уейнрайт.

— Может би си е спомнил как се отнесе той към него.

Животни като това трябва да се заключват в клетка.

— Ти самият каза — продължих аз, — че Монк може да е решил да отмъсти на всеки, участвал в издирването. Или и това си го измисли?

— Не, но трябва да има някаква по-сериозна причина. Монк е изнасилвач, който е прекарал в затвора десет години. Наистина ли смяташ, че най-важното за него е било да очисти дъртия археолог само защото го е обидил на времето?

— Тогава защо го е убил?

— За да си отмъсти на Симс. — Тери се наведе напред и заговори напрегнато. — Само си помисли. Симс не просто вкара Монк в затвора, за него това беше кръстоносен поход. Е, сега нещата коренно се промениха, но Монк много добре съзнава, че не може да припари до Симс при цялата тази охрана. Вместо това се опитва да го унизи, като напада лесна мишена като Уейнрайт и му създава колкото може повече неприятности, преди отново да го вкарат в затвора. Монк много добре знае, че никога няма да го пуснат на свобода, особено след като тази година уби друг затворник. Така че какво има да губи?

Предполагам, че в това имаше някаква извратена логика. И аз самият се питах дали е възможно Монк да е убил Уейнрайт просто за отмъщение? Нещо не се връзваше.

— Защо ми разказваш всичко това? Какво мога да направя аз?

— На първо място, можеш да накараши Софи да се премести. Никога не съм бил в къщата ѝ, но доколкото разбирам мястото е доста отдалечено.

Най-меко казано.

— Сега, след като Монк уби Уейнрайт, нещата ще загрубеят. По един или друг начин всичко ще приключи до няколко дни, но преди това могат да пострадат и други хора. Отведи я на сигурно място, докато не тикнат Монк отново зад решетките. Или не го убият.

— Опитах се. Не знам дали го прави, защото не иска да изостави дома и работата си, или просто защото е ужасен инат.

— Работата си? — Тери ме изгледа така, като че ли тази мисъл не му бе минавала през ума. — Да, разбира се. Проклетите й гърнета.

— Симс изпрати Роупър да я убеди да отиде на охранявано място, но тя не го послуша. Попитах дали полицията не може да охранява дома ѝ, но това едва ли ще стане.

Тери изглеждаше разсеян, но в този момент сви презрително устни.

— Симс сериозно се е уплашил, щом ѝ предлага да отиде на охранявано място. В момента действа като политик, който е притеснен как станалото изглежда в очите на обществеността. Ако започне да праща охрана по домовете на хората, все едно си признава, че го е страх от Монк. И спокойно може да го обвинят, че не е предприел нищо, за да предотврати убийството на Уейнрайт. Целта на Симс вече не е да залови Монк, а да намали щетите. Единственото, което може да направи в момента, е да се опита да представи убийството като случаен инцидент и да се надява да залови Монк, преди той да убие още някого.

Звучеше съвсем правдоподобно, но Тери умееше да убеждава.

— Защо не ми каза това още в самото начало? Защо ти трябваше да се преструваш?

— Как си представяш да се поява на прага ти и да си призная, че са ме понижили? И без друго ми беше трудно да дойда при теб. Но можех да предположа как ще се развият събитията и исках да те предупредя. Мислех си, че ти дължа поне това. — Тери сведе поглед към празната си чаша. — Направих достатъчно грешки. Не исках да допусна още една.

Погледна към мен, като че ли ме предизвикваше да изразя недоверието си. Аз обаче го познавах достатъчно дълго и номерът му нямаше да мине толкова лесно.

— Щом си толкова загрижен да заловят Монк, защо не каза на никого, че сме го видели в тресавището? Ако беше съобщил на Роупър и Нейсмит, те можеха да предприемат нещо. И вече всичко щеше да е приключило.

— Признавам, че тук събрках. Реших, че сигурно преувеличаваш. Освен това бях пийнал повечко — въздъхна той. — Бог ми е свидетел колко съжалявам за това.

Поклатих глава.

— Няма да мине, Тери.

— Какво искаш да кажеш?

— Не правиш това, защото се притесняваш за безопасността на Софи. Не знам какво точно си си наумил, но май не само Симс си има план, нали?

Той се опита да обърне всичко на шега.

— Ама и ти си едно подозително копеле. Хайде, стига. Всеки заслужава втори шанс. Дори и аз.

Не, не всеки. Освен ако не направи нещо, с което да го заслужи. Не му казах нищо, просто го изгледах. Изражението му не се промени, само чертите на лицето му като че ли станаха по-остри. Усмихна се напрегнато.

— Значи така стоят нещата. Реших, че може би вече ми нямаш зъб и не те мъчат комплекси. Явно съм събркал.

Не исках да си губя времето в спор с него. Бях дошъл тук с надеждата да получа някои отговори, но очевидно това нямаше да стане. Бутнах стола и се отправих към вратата, но Тери не беше приключил.

— Предай поздрави на Софи — викна той след мен. — Не се хващай на номера й, не я гледай колко уязвима изглежда. И на мене ми приложи същия трик.

Навън бе студено, продължаваше да вали, но аз почти не забелязах дъждъ. Прекосих празния паркинг и отключих колата. Запалих мотора и излязох от селото, без да се замислям накъде отивам. Стигнах до един тесен път и поех по него. Малко по-нататък пътят свършваше пред една порта, отвъд която се простираше поле, където пасяха няколко понита. Отбих встрадни и спрях.

Софии Тери?

Та те дори не се харесваха. Когато издирвахме гробовете, почти не си говореха, а когато все пак се наложеше, едва се сдържаха да не се скарат.

А защо ли? Дали не защото между тях двамата имаше нещо?

Имах чувството, че нещо в света около мен се беше променило. Нямаше смисъл да се опитвам да се убедя, че Тери лъже. В гласа му имаше нотки на присмех и триумф, като че ли през цялото време беше чакал този момент. Миналото на Софи нямаше нищо общо с мен. Нямах никакво право да я съдя, още по-малко да изпитвам ревност. Но сега нещата бяха съвсем различни. В момента се провеждаше разследване на убийство и не ставаше въпрос за случаен човек.

Ставаше въпрос за Тери Конърс.

Едно от понитата приближи до портата, прокара глава през преградата и ме загледа любопитно с черните си очи. Издутият му корем бе покрит с кал. На челото му, малко встрани от центъра, имаше бяло петно. Стори ми се, че съм виждал нещо подобно, и в следващия момент осъзнах, че петното бе почти на същото място като вдълбнатината върху челото на Монк.

Стига с тези мрачни мисли. Има много по-важни неща, за които трябва да се тревожиш. Запалих мотора и потеглих. На идване не бях обърнал къде отивам и едва след като стигнах до една табела, разбрах къде се намирам. Бях се отдалечил от Падбъри и трябваше да се върна обратно в Олдуич, за да мога оттам да поема по правилния път.

Минах покрай кръчмата, но не се извърнах, за да видя дали колата на Тери е все още там.

Оставил високите части на тресавището зад себе си и мъглата започна отново да ме обгръща. Скоро стана толкова гъста, че почти нищо не се виждаше и трябваше да намаля скоростта. Когато пристигнах пред къщата на Софи, вече се здрачаваше и прозорците светеха в мрака като фарове в морето.

На алеята, до колата на Софи, беше паркирана още една кола.

Оставил покупките в багажника и бързо се отправих по пътеката към входната врата. Беше заключена. Почуках силно и зачаках, като напрягах слуха си, за да доловя какво става вътре. Чух превъртането на ключа и вратата се отвори.

— На алеята има една кола...

Веригата на вратата не беше свалена, отвътре се подаваше лице на мъж.

— Колата е моя. С какво мога да ви помогна? — попита ме мъжът.

Преди да успея да отговоря, зад гърба му се чу гласът на Софи:

— Всичко е наред, Ник. Пусни го да влезе.

Мъжът огледа внимателно пътеката и градината зад гърба ми и едва тогава затвори вратата и свали веригата. След това отново я отвори и се отдръпна, за да вляза. Беше около трийсетгодишен, добре сложен, облечен в дънки и избелял суичър. Докато влизах, не

откъсваше очи от пътеката. Веднага след мен затвори вратата и я заключи.

София стоеше във вестибюла и се усмихваше. До нея беше застанала приятна руса жена, ниска, но набита, с мускулатура като на гимнастичка. Цялата беше нащрек. Когато мъжът заключи входната врата, тя свали ръка от бедрото си.

На колана ѝ имаше кобур с пистолет.

— Дейвид, запознай се със Стеф Крос и Ник Милър — заяви София с широка усмивка. — Те са моята охрана.

Ако не ми бяха казали, никога нямаше да се досетя, че Милър и Крос са полицаи. И двамата бяха офицери, специалисти по огнестрелни оръжия и отговаряха за охраната на застрашени свидетели, но нито външният им вид, нито държанието им го издаваха. Тъй като не носеха униформи, човек лесно би могъл да ги вземе за учители или лекари.

Ако не вземе предвид пистолетите им, разбира се.

— Какво накара Роупър да си промени мнението? — попитах аз.

Седяхме около кухненската маса, докато Софи разопаковаше продуктите, които бях купил, и приготвяше вечерята.

— Роупър ли? — попита Милър, докато дъвчеше парче сурова чушка.

— Детектив Роупър. Той е един от хората на Симс.

— Значи е прекалено голяма клечка за нас — засмя се Милър. — Заповедта дойде от Нейсмит, но нямам право да кажа повече. Наредиха ни да си съберем багажа и да заминем за провинцията и ето ни тук. Ние не задаваме въпроси, просто изпълняваме.

Той беше по-откритият от двамата, спокоен и усмихнат. Късата му коса бе преждевременно посивяла, но това не го караше да изглежда по-възрастен. Стеф Крос беше с няколко години по-млада от него, може би още нямаше трийсет. Въпреки че бе по-мълчалива от партньора си, от нея се излъчваше спокойствие и увереност, които караха човек да се чувства сигурен и защiten.

Поне Нейсмит бе взел въпроса за охраната на Софи на сериозно.

— Колко дълго ще останете? — попита ги тя, докато изсипваше ситно нарязания лук в тигана.

Едва сега си дадох сметка колко напрегната е била през цялото време. Като че ли присъствието на охраната беше свалило от гърба ѝ огромно бреме и облекчението я опияняваше.

— Достатъчно дълго — отвърна Милър и надникна в тигана, където Софи приготвяше сос болонезе. — Не се беспокой, няма да ти се пречкаме. Осигури ни само храна и вода и дори няма да забележиш,

че сме тук. Макар че според мен трябва да задушиш лука още малко, преди да добавиш месото.

Софи остави лъжицата на страна и се престори на сърдита.

— Искаш ли ти да го сготвиш?

— Не, готвенето не влиза в трудовата ми характеристика. Но баба ми е италианка и разбирам от тези неща. Освен това бих внимавал със солта.

Софи се засмя и поклати глава.

— Винаги ли е такъв? — обърна се тя към Крос.

Останах с впечатлението, че русата полицайка се усмихна, макар че не раздвижи устните си. Ясните ѝ, сини като метличина очи ни наблюдаваха внимателно.

— Човек свиква да не му обръща внимание.

— Просто казвам какво трябва да се направи — Милър изглеждаше засегнат.

Човек спокойно можеше да забрави защо са тук и сигурно точно това беше целта им. По-лесно е да охраняваш някого, който е спокоен и не подскача при всяка сянка.

А Софи без съмнение бе спокойна и отпусната. Нямаше нищо против да я охраняват в дома ѝ. Аз също се чувствах значително по-добре, но споменът за срещата с Тери все така не ми даваше мира. Обадих се на Роупър, за да му съобщя за нея, и за мое облекчение се включи гласовата му поща. Оставил кратко съобщение и реших, че засега няма какво друго да направя. Ако желаеше да ми зададе някакви въпроси, щеше да се обади по-късно.

Исках да разговарям със Софи насаме. Милър и Крос вероятно се досетиха, защото след малко се извиниха и ни оставиха сами. Софи беше в такова приповдигнато настроение, че не забеляза нищо.

— Много приятни хора, нали? Изобщо не приличат на полицайте, които някога познавах — каза тя въодушевено и продължи да разбърква соса.

В кухнята ухаеше на домати и чесън.

— Пристигнаха половин час след като ти си тръгна — продължи тя. — Тук рядко се отбиват клиенти, затова в началото реших, че са се объркали или че продават нещо. След това си показваха документите и казаха, че Нейсмит ги е изпратил. Ти знаеше ли за това?

— Не.

Софи вдигна поглед от печката и се обрна към мен.

— Мислех си, че ще си доволен. Какъв е проблемът?

— Днес следобед се видях с Тери Конърс.

Тя застина за миг, после отново насочи вниманието си към храната.

— Този пък откъде изпълзя?

— Каза, че иска да ми обясни всичко.

— Така ли?

— Не знаех, че между вас двамата е имало нещо.

Стоеше с гръб към мен, затова не виждах лицето ѝ. Чуваше се само потракването на лъжицата по стените на тигана.

— Нямаше причина да ти казвам.

— Не мислиш ли, че беше редно да го споменеш?

— Не обичам да говоря за това. Беше грешка. А и беше много отдавна.

Софи остави лъжицата и се обрна към мен.

— Виж, тази история няма нищо общо с това, което се случва в момента.

— Сигурна ли си?

— Казах ти, всичко е минало! — избухна тя. — И между другото, това не е твоя работа. Не съм длъжна да ти казвам всичко!

Права беше, но грешеше, като казваше, че не е моя работа. Бях въвлечен в тази история от момента, в който ми се обади и ме помоли за помощ. Каквато и игра да играеше Тери, тя засягаше и двама ни.

Сосът вреще и бълбукаше в тигана.

— Трябва да го разбъркаш — казах аз и отидох на горния етаж.

Пътната чанта беше в стаята ми. Нахвърлих вътре останалите си вещи. Последното, което ми се искаше в момента, бе да пътувам няколко часа до Лондон, но Софи беше в безопасност с Милър и Крос. Вече нямах никаква причина да остана, а и ми омръзна да се чувствам използван.

Бях приbral всичко, когато чух шум откъм вратата. Софи стоеше там и ме наблюдаваше.

— Какво правиш?

Дръпнах ципа на чантата си.

— Време е да си тръгвам.

— Сега ли? — попита ме тя изненадано.

— Имаш двама въоръжени охранители. Всичко ще е наред.

— Дейвид... — Тя затвори очи и разтърка слепоочията си. — Господи, не мога да повярвам, че след всичкото това време Тери Конърс все още ми създава неприятности! Добре, съзнавам, че трябваше да спомена за него. Съжалявам, щях да го направя, само че... трябваше ми още малко време. Не се гордея с тази история. Преживявах труден момент и... просто така стана. Връзката ни не продължи дълго, беше по-скоро флирт. Каза ми, че с жена му са разделени и чака да получи развод. Престанах да се виждам с него в момента, в който разбрах, че ме лъже. Това е всичко.

Гледаше ме нервно, изглеждаше искрена.

— Виждала ли си го наскоро? — попитах аз.

— Не, докато Монк не избяга от затвора, кълна ти се! — Тя тръгна към мен и спря съвсем близо. — Остани тази вечер. Ако утре все още се чувстваш по този начин, обещавам, че няма да се опитам да те спра. Моля те.

Поколебах се, след това оставих чантата на пода. Софи ме прегърна и силно притисна тялото си до моето.

— Невинаги съм добро момиче — каза тя със сподавен глас.

За първи път не ми се искаше да й вярвам.

Атмосферата по време на вечерята беше изненадващо приятна, което до голяма степен се дължеше на Милър. Той непрекъснато пускаше шеги, така че се чувствахме повече като на парти, отколкото под охрана. Крос говореше малко, усмихваше се на шагите на партньора си и с удоволствие го оставяше да води разговора. Софи бе отворила бутилка вино към лазанята, която беше приготвила, пренебрегвайки съветите на Милър. Пихме само аз и тя; охранителите отказаха и ядоха съвсем малко. Бяха тук по работа, а пълният стомах забавя рефлексите.

Надявах се, че няма да се наложи да ги демонстрират.

Нейсмит се беше обадил малко по-рано, за да провери как сме. Взех телефона от Милър, за да говоря с него, но той бе кратък и делови.

— Има ли някакви новини за Монк? — поинтересувах аз.

— Все още не.

— Питах се дали не се е случило нещо, което да ви е накарало да осигурите охрана на Софи. По-рано днес детектив Роупър не беше много очарован от тази идея.

— Не детектив Роупър, а аз отговарям за това разследване — отвърна ми троснато той. — Открихме отпечатъци на Монк по телефонната кабина, така че той явно проявява интерес към госпожица Келър. По мое мнение това е достатъчна причина да вземем предохранителни мерки.

— Не се оплаквам. Просто се учудвам, че Симс го е одобрил.

Настъпи мълчание.

— Както казах, аз отговарям за това разследване. Симс е прекалено зает, за да го занимавам с всички подробности.

С други думи, решението беше на Нейсмит, а не на Симс. Трудните взаимоотношения между ръководещия разследването и прекия му началник не са нещо необично при полицейска операция, но се надявах, че в нашия случай те няма да попречат.

— Изпратил съм при вас двама отлични офицери — продължи Нейсмит. — Наредил съм да не поемат никакви рискове, така че правете всичко, което ви кажат. Не спорете с тях и не подлагайте решенията им на съмнение. Ясно ли е?

Отговорих, че е ясно.

Името на Монк не бе споменато по време на вечерята, но присъствието му се усещаше като неканен гост на масата. Милър и Крос бяха проверили цялата къща, дръпнаха пердетата на всички прозорци, така че никой да не може да види какво става вътре. Забелязах как, уж случайно, бяха седнали от двете страни на Софи, така че Милър се намираше близо до вратата, а Крос — между нея и прозореца.

Едва по-късно, когато празните чинии, изцапани от доматения сос, бяха струпани в умивалника, стана въпрос защо са тук.

Софиизе бутилката вино и понечи да долее чашата ми, но аз поклатих отрицателно глава и тя сипа остатъка в своята. После остави бутилката шумно на масата.

— Вие двамата откога се занимавате с това? — попита тя и отпи от виното.

— Прекалено дълго — отговори Милър.

Крос само се усмихна.

- Винаги ли работите заедно?
- Невинаги. Зависи от задачата.
- Добре.

Софи се олюя леко, когато остави чашата си. Изведнъж ми се стори, че е пияна. Не бях обърнал внимание, но сигурно бе изпила повече вино, отколкото предполагах.

- А вие двамата... нали се сещате... заедно ли сте?
- За първи път Милър не знаеше какво да отговори.
- Само работим заедно — намеси се този път Крос.
- Значи сте колеги — заключи Софи и посочи кобурите, които висяха на коланите им. — Не се ли чувствате неудобно непрекъснато да ги носите?

Милър бе възвърнал самоувереността си, но бузите му бяха леко заруменени.

- Свикнали сме.
- Мога ли да видя пистолета?
- По-добре не.

Каза го съвсем безгрижно, но беше ясно, че започва да се чувства неудобно. Крос наблюдаваше Софи с типичното си спокойствие, в сините ѝ очи не можеше да се прочете нищо. Атмосферата около масата се бе променила, но Софи като че ли не го забелязваше.

- Някога използвал ли си го?
- Е, добре е да знам от коя страна излиза куршумът.
- Имам предвид, някога стрелял ли си по човек?
- Софи... — намесих се аз.
- Въпросът ми е съвсем основателен — тя се запъна на думата „основателен“. — Ако Монк влезе сега в стаята, ще можеш ли да го застреляш?

Милър и Крос се спогледаха бързо.

- Да се надяваме, че няма да се стигне дотам.
- Добре, но ако все пак той...
- Кой иска кафе? — прекъснах я аз.

Милър усети открилата се възможност.

- Звучи добре. Имам нужда от малко кофеин.
- Софи премигна, като че ли ѝ беше трудно да следи разговора ни.
- Кафе ли? Да, добре, извинявайте.
- Аз ще го направя — предложих.

— Не, няма проблем. — Тя се изправи, но залитна и се задържа за ръба на масата. — Опа-а...

Протегнах ръка, за да я хвана.

— Добре ли си?

Беше пребледняла, но се опита да се усмихне, докато се изправяше.

— Господи... какво имаше в това вино?

— Защо не си легнеш? — предложих аз.

— Мисля, че ще е най-добре.

Качих се на горния етаж заедно с нея.

— Как се чувствува? — попитах аз, когато стигнахме спалнята.

— Малко съм замаяна — усмихна се тя.

Макар и все още бледа, но видимо беше по-добре, отколкото преди малко.

— Сама съм си виновна, изпих толкова вино, а не бях яла цял ден.

Може би състоянието ѝ се дължеше не само на виното, но и на събитията. Преживяното можеше да засене всекиго, а и тя все още се възстановява след мозъчното сътресение.

— Сигурна ли си, че си добре?

— Добре съм. Ти слез долу — предложи тя и се усмихна уморено. — Боже, каква ужасна домакиня съм.

Слязох в кухнята. Чух приглушени гласове, които замъркнаха, когато приближих. Милър стоеше до прозореца, пердето се полюшваше, като че ли някой го беше отместил. Крос се бе облегнала на масата, дънките бяха опънати по мускулестите ѝ крака. Лицата им бяха безизразни, както се очаква от полицаи.

— Как е тя? — попита Милър.

Направи ми впечатление, че в едната си ръка държеше радиостанция.

— Добре, просто е уморена. Случило ли се е нещо?

— Не, просто проверяваме — каза той и остави радиостанцията на страна. — Предложението за кафето още ли важи?

Сложих чайника да заври и сипах кафе в три чаши.

— Благодаря, аз не искам — каза Крос.

— Стеф не пие нито кафе, нито чай — засмя се Милър. — Според нея кофеинът е отрова, а за рафинираната захар да не говорим.

Аз пия моето с две лъжички.

Имах чувството, че това е някакъв стар спор, който никой от тях не приемаше на сериозно.

— Ще огледам наоколо — каза Крос, надигна се от масата и излезе.

— Нали няма да излезе от къщата сама? — попитах аз Милър.

— Не, само ще провери дали навсякъде е заключено.

— Ти вече не го ли направи?

— Няма лошо да провери още веднъж — каза той съвсем безгрижно, но беше ясно, че искат да проверят дали аз или Софи не сме отключили някъде.

Не оставяха нищо на случайността.

Подадох му чашата.

— Мога ли да те попитам нещо?

— Питай.

— Какво ще правим, ако Монк наистина се появи?

Той духна кафето, за да го охлади.

— Тогава ще си заработим заплатите.

— Знаеш ли колко опасен е той?

— Не се беспокой, осведомени сме за всичко. И ние сме чували историите за него.

— Тези истории не са празни приказки.

— Не го подценяваме, ако това е, което те тревожи. Ако се опита да направи нещо, ще го спрем. Просто е.

Надявах се наистина да е така.

Милър отпи от кафето, опари се и се намръщи.

— Ако те притеснява Стеф, уверявам те, че е излишно. Тя отлично може да се грижи за себе си.

— Сигурен съм.

— Но щеше да си по-доволен, ако ви охраняваха двама мъже, нали?

Никак не ми се искаше да го призная, но беше точно така. В никакъв случай не подценявах възможностите на жените, но Крос беше на половината на ръста на Монк.

— Никога не си виждал Монк. А аз съм.

— Наясно съм, че е убиец, изнасилвач и истинско чудовище. — От предишния му лековат тон не бе останала и следа. — Стеф е по-

добър стрелец от мен, по-бърза е и мерникът й е по-точен от моя. Веднъж някакъв наркоман повалил партньора й на земята и извадил нож срещу нея. Чел съм досието по този случай. Нападателят бил висок метър и осемдесет и пет и тежал над осемдесет килограма. Тя успяла да му отнеме ножа, повалила го и му сложила белезниците без никаква подкрепа. И това още преди да получи трети дан в карате.

Докато разказваше, се усмихваше леко, но според мен усмивката му беше несъзнателна. Спомних си как се изчерви, когато Софи го попита дали двамата с Крос са двойка. Може би не бяха, но определено имаше нещо повече. Поне що се отнася до Милър.

— Не сме тук, за да арестуваме Монк, нашата задача е да охраняваме Софи — продължи той. — При най-малкия знак за някаква неприятност трябва незабавно да ви изведем оттук. Ако не успеем... Хич не ме интересува колко е грамаден Монк, и него го лови куршум.

Той се усмихна весело и в ъглите на очите му се появиха бръчици. В този момент видях колко корав е всъщност, може би защото нарочно търсех тази твърдост.

— Искаш ли да ти помогна с чиниите? — попита той неочеквано.

Не след дълго и аз си легнах, като оставих Милър и Крос в кухнята. Очевидно се чувстваха добре в компанията един на друг. Единствената свободна стая бе вече заета от мен, но Милър ме увери, че никой от двамата няма да спи.

Бях доволен, че са в къщата, но ми беше някак странно да се кача горе и да ги оставя нания етаж. Спрях за момент пред стаята на Софи, поколебах се дали да не почукам, за да се уверя, че е добре. Но отвътре не се чуваше нищо, затова реших, че е заспала.

Влязох в моята стая и приближих до прозореца, без да светвам лампата. Мъглата правеше беззвездната нощ още по-непрогледна. Опитах се да различа сенките на различните предмети отвън, но студът, идващ от стъклото, бързо ме накара да дръпна пердето.

Бях уморен, но смятах, че ще заспя лесно. Адреналинът ми идващ в повече. Би трябвало да се чувствам спокоен, знаейки, че долу има двама въоръжени полицаи, но бях неспокоен и замислен. Сякаш очакваш нещо да се случи.

Дори и да стане нещо, ще приключи още преди да успееш да реагираш. Милър беше прав: без значение колко опасен беше Монк, не

беше имунизиран срещу куршумите.

Въпреки това легнах в леглото напълно облечен. *Господи, какъв ден само!* Вперих поглед в тъмния таван; мислех си за Монк, за Симс и за Уейнрайт. И за Софи и Тери. Докато клепачите ми натежаваха, ми мина през ума, че има някаква връзка, която бях на косъм да уловя, но ми се изпльзваше...

Някой ме разтресе. Събудих се, обзет от паника, без да имам представа къде съм. Милър се бе навел над мен с фенерче в едната ръка. Дори да беше изненадан, че лежа облечен, не го показа.

— Ставай, трябва да тръгваме.

Окончателно се отърсих от съня. Примигнах срещу светлината на фенерчето и седнах на леглото.

— Какво става?

В поведението на Милър вече нямаше и следа от любезност. Тръгна към коридора с мрачно изражение на лицето.

— Монк идва.

Тръгнах бързо след него. На светлината на фенерчето вестибиулът и стълбите ми изглеждаха непознати.

— Какво искаш да кажеш?

— Идва насам — отвърна Милър, без да забави крачка. — Вземи си якето, но не пали никакви лампи. Тръгваме след две минути.

Вратата на стаята на Софи се отвори и оттам се появи Крос. В това време Милър се приближи до прозореца в коридора на втория етаж.

— В момента се облича — каза Крос.

Милър кимна и вдигна леко пердето, в това време тя слезе долу.

Опитвах се да осмисля ставащото.

— Откъде знаете, че идва насам?

Милър продължаваше да се взира в непрогледната мъгла.

— Пак се обади — отговори той, без да се обръща към мен.

— Не чух телефона да звъни.

— Изключихме дуплекса на горния етаж, така че ако се обади, някой от нас да вдигне — обясни Милър и пусна пердето. — Опитваме се да определим откъде точно е звънял, но ще отнеме известно време. Затова ще ви изведем оттук и двамата.

— Само защото е позвънил отново ли?

— Не, защото Монк реши, че Стеф е Софи. Каза й, че е в Падбъри и идва за нея.

— Защо му е да я предупреждава?

— Нямам представа. Може да бълфира, но няма да чакаме тук да разберем — Обърна се и ми подаде фенерчето. — Доведи Софи. Тръгваме сред трийсет секунди, независимо дали е облечена или не.

Мозъкът ми все още работеше на бавни обороти. *Хайде, събуди се!* Влязох бързо в стаята, очаквайки да заваря Софи облечена и готова. На светлината на фенерчето обаче видях, че седи на ръба на леглото, наметната със завивката, държейки глава между ръцете си.

— Хайде, Софи, трябва да тръгваме.

— Не искам. — Гласът ѝ беше сънлив и приглушен. — Не ми е добре.

Огледах се наоколо за дрехите ѝ.

— Ще си починеш по-късно. Монк може да дойде всеки момент.

Софии закри с ръка очите си, лъчът на фенерчето ги дразнеше.

— Господи, колко вино изпих?

— Софи, трябва да тръгваме — настоях аз и ѝ подадох дрехите.

— Знам, че не искаш, но нямаме избор.

Очаквах да откаже и пак да започнем да спорим за това, че отказа да иде на защитено място. Тя обаче взе кротко дрехите, изправи се и остави завивката да падне на земята. Беше само по фланелка и аз извърнах поглед, когато започна да се облича.

Крос се появи на вратата.

— Готови ли сте?

— Почти.

Тя изчака, докато Софи нахлузи дрехите си. Когато слязохме долу, Милър ни чакаше на входната врата, на сред мрака. Подадох му обратно фенерчето. Обух си ботушите, облякох си якето и помогнах на Софи да сложи своето.

— Сега тихичко ще отидем до колата — каза Милър. — Аз ще тръгна пръв, а вие двамата ще ме последвате. Движете се бързо, но не тичайте. Стеф ще бъде зад вас. Седнете на задната седалка и заключете вратите. Ясно ли е?

Софии кимна неопределено и се облегна на мен. Милър отключи вратата съвсем тихо, но въпреки това ключалката сякаш изтрещя като изстрел в тишината. Той извади пистолета си и отвори вратата с едно движение.

Вътре нахлу студен влажен въздух. Навън цареше абсолютен мрак. Лъчът от фенерчето на Милър сякаш отскачаше от гъстата мъгла, която обгръщаше къщата. Усетих как Софи стиска по-силно ръката ми.

— Движете се плътно зад мен — нареди той и тръгна по пътеката.

Мъглата се стелеше навсякъде. Докато ни водеше, дори Милър приличаше на тъмна сянка, силует на фона на лъча. Мъглата сякаш поглъщаше не само светлината, но и звуците. Само приглушеният шум от стъпките ни показваше, че още вървим по пътеката. Обърнах се към

Софи; едва успях да видя лицето й, въпреки че беше само на крачка зад мен.

Портата изскърца, когато Милър я отвори, и в следващия миг излязохме на улицата. Силуетът на колата се очерта пред нас, светлините ѝ примигнаха, когато Милър я отключи с дистанционното.

— Влизайте.

Седнах на задната седалка със Софи. Вътре беше студено. Крос затвори вратата след мен и седна до Милър, който вече палеше мотора. Чух звука от заключването на вратите и се понесохме напред. Фаровете се бълскаха в мъглата като в стена.

Всички мълчахме. Крос измърмори нещо кратко по радиостанцията. Милър се бе навел напред и се опитваше да следи пътя. Бяхме вече излезли от Падбъри, но не можех да преценя къде точно се намираме. Все едно се движехме по дъното на море. Мъглата се стелеше като планктон на светлината на фаровете, някакви неясни очертания се появяваха, после бързо изчезваха.

Предвид на тези обстоятелства Милър се движеше доста бързо. Беше се привел напред и бе съсредоточил цялото си внимание върху пътя.

— Е, позабавлявахме се — обади се той. — Как сте вие двамата отзад?

— Къде отиваме? — попита изтощено Софи.

— На първо време ще ви закараме в специална охранявана къща. Това ще е само временно, утре ще решим какво да правим.

Очевидно имаха план за подобни случаи. Очаквах Софи да възрази, но сякаш вече нищо не я интересуваше. В тъмнината видях, че разтърква главата си.

— Софи, добре ли си? — попитах аз.

— Не знам...

В същия момент от мъглата изплува фигура и Милър изкрещя: „По дяволите!“

Зърнах пред себе си разперени ръце, едно палто се развя и падна пред нас. Милър настъпи спирачката и се опита да извие, но не успя навреме. Софи политна върху мен. Фигурата сякаш се разпадна и пред нас се посипаха парченца плат. Колата се извъртя, Софи политна на другата страна, а аз се бълснах в страничното стъкло. В това време Милър се мъчеше да възстанови контрола над колата.

Почти успя. Счупи предното стъкло и върху нас се посипаха парчета стъкло. Вътре нахлу студен въздух. За момент колата като че ли се изправи, дори имах време да си кажа „Слава богу“. След това се чу силен звук и всичко се обърна на една страна. За кратко колата сякаш увисна в безтегловност и тогава нещо се стовари върху мен. Започнахме да се преобръщаме, всичко се обърка, в тъмнината се чуваха някакви шумове. Премятах се, напълно загубих ориентация кое е горе и кое долу.

След това всичко замря.

Постепенно шумовете и усещанията започнаха да се завръщат. Чувах лекото потропване на капките дъжд, който се стичаше по лицето ми, усещах и студения въздух. Беше толкова тъмно, че нищо не се виждаше. Бях седнал, но тялото ми беше изкривено под ъгъл. Нещо притискаше гърдите ми и затрудняваше дишането ми. Опитвах се да го махна, но ръцете ми тежаха като олово. Бях покрит с фин прах от въздушните възглавници. Въздухът вече беше излязъл от тях и те висяха като бели езици. Но коланът ме придържаше към седалката, притискаше ме като изпънат железен обръч. Помъчих се да го разкопчая, при което върху мен се посипаха подобни на камъчета парченца стъкло. Освободих се от колана и се изтърколих от седалката.

— Софи — извиках аз и се опитах да я открия в тъмнината.

За мое облекчение тя помръдна.

— Ранена ли си?

— Лошо ми е...

Звучеше така, сякаш бе замаяна. Опита да се раздвижи и простена от болка.

— Чакай.

Докато се мъчех да разкопчая колана ѝ, усетих някакво движение на предната седалка. Крос изпъшка.

— Вие двамата добре ли сте? — попита тя.

— Мисля, че да — отговорих аз и продължих да се боря с колана на Софи. — В какво се бълснахме?

Крос извика и се опита да стигне до Милър.

— Ник! Ник!

Той бе отпуснат неподвижно на седалката.

Най-после успях да откопчая колана на Софи.

— Можеш ли да излезеш?

— Мисля, че да...

Вратата откъм моята страна заяждаше. Пантите изскърцаха сърдито, когато я ритнах, за да я отворя. Облегнах се на нея — бях замаян и всичко ме болеше. Колата бе спряла в една плитка канавка, задната ѝ част се бе забила в едно дърво. Единият от фаровете беше счупен, а другият осветяваше едва-едва земята като сляпо око. В мъглата се усещаше тежката миризма на бензин, но не се виждаше и не миришеше на пожар.

Парченцата от счупеното стъкло хрущяха под краката ми, докато отидох с накуцване до шофьорската врата. През цялото време се подхълзвах по калта и мократа трева. Колата бе пострадала по-сериозно от тази страна. Покривът ѝ бе хълтнал и не позволяваше на вратата да се отвори. Дръпнах я силно, но напразно. Трябваше първо да се разреже, за да може някой да стигне до Милър.

Крос все още беше до него в колата и говореше напрегнато по радиостанцията. Бе подпряла едно фенерче на останките от таблото и тогава видях, че Милър се е отпуснал безжизнено върху седалката и само коланът го задържа на нея. По лицето и косата му имаше кръв, която изглеждаше черна на светлината на фенерчето.

Протегнах ръка през дупката, където преди беше стъклото, и напипах сънната му артерия. Имаше пулс, но съвсем слаб.

— Добре ли е?

Софи се бе измъкнала от колата и внимателно се придвижваше към мен.

— Трябва да го закараме в болница — отвърнах ѝ аз.

Дори и да успеехме някак да го измъкнем от колата, щяхме само да му навредим, ако се опитахме да го преместим.

— Ти какси? — попита я аз.

Обвих раменете ѝ с ръка и усетих, че трепери. Тя се облегна на мен.

— Чувствам се замаяна и главата ми ще се пръсне от болка.

Щях да я попитам още нещо, но в този момент колата изскърца и Крос се измъкна от нея.

— Помощта вече е на път — каза тя.

Беше възвърнала част от предишното си самообладание. По лицето ѝ имаше кръв, не знам дали беше от нея или от Милър.

— Ще се опитат да ни изпратят спасителен хеликоптер, но не знам дали ще успее да стигне дотук в това време.

Съмнявах се. Мъглата бе все така гъста, така че дори наблизо да имаше подходящо място за кацане, едва ли пилотът би се осмелил да опита.

— Какво стана? — попита Софи, все още звучеше замаяно. — Бълснахме ли някого?

В паниката, настъпила след катастрофата, напълно бях забравил за това.

— Ще отида да погледна.

— Не — каза Крос с нетърпящ възражение тон. — Никой няма да се отдалечава. Ще изчакаме помощта.

С изненада видях, че бе извадила пистолета от кобура си. През съзнанието ми преминаха откъслечните образи, които бях видял на светлината на фаровете, спомних си как фигурата се бе разпаднала, когато колата я удари. Имах чувството, че под дрехите нямаше плът и кости, а приличаше на...

Клони.

— Права е — съгласих се аз. — Трябва да останем тук.

— Не можем да оставим человека! — възрази Софи.

Крос, която бе вперила поглед в тъмнината, се обърна към Софи:

— Можем. Ако искаш да свършиш нещо полезно, вземи това одеяло и...

В този момент от мъглата се появи една сянка и се хвърли върху нея.

Милър не бе изльгал, когато каза, че е много бърза. Тя се хвърли назад и лъчът на фенерчето описа спирала. Нападателят беше почти върху нея, но тя се измъкна встрани и го ритна, докато вадеше пистолета. Чух удара от ритника, но в този момент мъжът замахна силно с ръка и стовари юмрук върху лицето ѝ. Чу се ужасния звук от удара на кост в кост и Крос рухна на земята като счупена играчка.

Писъкът на Софи ме извади от шока, в който бях изпаднал.

— Бягай! — изкрештях аз, след което заобиколих с препъване колата и се хвърлих срещу нападателя.

Все едно се ударих в тухлена стена. Той замахна и ме бълсна в колата. Въздухът излезе от гърдите ми, преди да успея да извикам, и една ръка ме стисна за гърлото. Мазолестите пръсти се впиха във врата

ми, притиснаха ме към капака на колата, погледът ми се замъгли и пред очите ми се появиха звезди.

На светлината на падналото фенерче видях надвесено над мен лицето на Джером Монк, приличащо на маска за Хелоуин.

Впи в мен безжизнените си черни като на акула очи. Понечих да го ударя, но ръката му под мръсното яке бе огромна като дънер. Стискаше гърлото ми като в менгеме. От него се носеше смрад като на животно, държано в клетка. Имах чувството, че главата ми ще експлодира. Всичко пред очите ми взе да се стопява, мъглата около мен ставаше все по-гъста. Все пак успях да видя как той погледна през рамо и чух прашенето на клоните под краката на Софи, която бягаše.

Господи, не! Опитах се да извикам, но не можех да дишам. Монк изви ръката, с която ме държеше, и отново ме бълсна в колата. Нещо се заби в стомаха ми и ми изкара въздуха. Изведенъж натискът върху гърлото ми изчезна и усетих, че се свличам.

Строполих се на земята и мъглата ме обгрърна изцяло.

За няколко секунди загубих съзнание. Когато дойдох на себе си, видях, че лежа в калта. Очите ми бяха налети с кръв, главата ми пулсираше, докато с мъка си поемах въздух, ушите ми бучаха.

През това бучене, сякаш отнякъде много далече, до мен достигна писъкът на Софи.

Ставай! Хайде, размърдай се! Опитах се да се изправя, но тялото не ми се подчиняваше. Застанах на четири крака, дрехите ми бяха подгизнали от кал и вода. Но погледът ми започна да се прояснява, червената като кръв мъгла постепенно се вдигаше. Диафрагмата ме присви и ми се пригади. Докато се борех да си поема въздух, се подпрях на колата и някак успях да се изправя на крака.

Направих една крачка и отново бях принуден да се подпра на колата, защото коленете ми се огъваха. Фенерчето на Крос се бе изтърколило и лежеше до гумата на колата, осветявайки тревата пред себе си. На светлината му успях да видя полицайката, която лежеше просната на земята в същата неестествена поза. В звука от юмручния удар на Монк в челюстта ѝ имаше някаква ужасяваща окончателност.

Но в момента нямаше как да помогна нито на нея, нито на Милър. Грабнах фенерчето и отворих капака на багажника. Крушката в купето на колата бе счупена, но слабата жълтеникова светлина от багажника можеше да послужи като ориентир на хората, които идваха на помощ. Спрях колкото да взема едно одеяло и да го хвърля върху Крос.

След това се затътрих след Софи и Монк.

Имах съвсем смътна представа за посоката, в която се бяха отдалечили. Колата бе спряла в началото на една гора и кривите дървета сякаш образуваха обръч около мен, докато тичах с несигурна походка. Непрекъснато се подхлъзвах и залитах по покритите с мъх камъни и блатната трева. Намалих темпото и осветих с фенерчето около себе си.

— СОФИ!

Викът ми потъна в мъглата. В отговор нямаше нито вик, нито шум от борба. Единственото, което чуха, беше собственото ми накъсано дишане и капещата вода от мокрите клони. Монк го е планирал, помислих си аз мрачно. Или е наблюдавал къщата на Софи и е видял, че има охрана, или се е досетил за това. Целта на телефонното обаждане е била да ни изкара от Падбъри и да ни насочи към мястото, където ни причака. Дори мъглата е работила в негова полза, като е прикрила плашилото, което е поставил на пътя, така че да не го видим, докато не връхлетим върху него.

И в момента работеше в негова полза. Въпреки светлината на фенерчето не виждах на повече от няколко метра. Огледах се отчаяно, търсейки някакъв знак накъде са тръгнали, но около мен имаше само лабиринт от изкривени дървета.

Бях ги загубил.

Останах така, докато осъзнах целия ужас на този факт. Нямаше никаква надежда. Нямаше смисъл да продължавам, може би с всяка крачка се отдалечавах все повече в грешната посока. Единственото, което можех да направя в този момент, беше да се върна при Милър и Крос и да изчакам идването на полицията.

Сломен от поражението си, тръгнах по обратния път през покритите с мъх камъни. Дори не бях сигурен как точно да се върна до колата, но на светлината на фенерчето видях калните следи, които бях оставил върху мекия мъх. Започнах да ги следвам и тогава се сетих. Зашарих с лъча на фенерчето около себе си.

Наблизо, едва забележима в мъглата, се виждаше кална диря, изровена в меката земя.

Нямаше как да съм сигурен, че е от Монк и Софи, но едва ли много хора идваха тук. Тръгнах в тази посока; сърцето ми биеше до пръсване. Мъхът покриващ камъните като водорасли при отлив и този, който бе минал оттук, се бе подхлъзвал по тях също като мен. Ботушите му бяха смъкнали мъха и бяха оголили мокрите камъни. Ако наистина бе Монк, той не бе положил никакви усилия да прикрие следите си.

Или не очакваше някой да го проследи, или му беше все едно.

Малко по-нататък гората внезапно изчезна и се озовах на кална затревена пътека, която очевидно хората използваха за разходки. И в

двете посоки бе покрита с черна кал. Вперих поглед в нея, дишайки тежко. *В коя посока бяха тръгнали?*

Предположих, че пътят се намира вляво, освен ако съвсем не бях загубил ориентация. В случай че Монк бе откраднал кола, тогава със сигурност се бе отправил натам. Но не бях чул шума на мотор, а в тази тишина той би достигнал до мен въпреки мъглата.

Затичах се по пътеката, която навлизаше още по-дълбоко в гората.

Лъчът на фенерчето подскачаше като пиян, а ботушите ми жвакаха в рядката кал. Изведнъж сякаш мъглата се втвърди и пред себе си видях огромна скала. Лъчът попадна върху желязната решетка, която преграждаше отвора на пещерата. В следващия момент разбрах, че това изобщо не е пещера.

Беше мина.

Лукас спомена, че на няколко мили от Падбъри има стара калаена мина, но била запечатана. *Е, вече не беше.* Ръждясалата решетка беше отключена, в отъпканата кал лежеше скуден катинар.

Стиснах железните пръти на решетката — бяха груби и студени. Когато я отворих, изскърца. Насочих лъча на фенерчето към вътрешността.

Каменният тунел се губеше в тъмнината.

Дъхът ми се виждаше в мъглата, докато стоях и се чудех какво да правя. *И сега какво?* Всичко ме болеше. Вярно, че бях тръгнал след Софи и Монк, без изобщо да се замисля какво ще правя, ако ги настигна, но очаквах всичко друго само не и това. При вида на тъмния скален отвор в мен се надигна някакъв първичен страх, от който целият настърхнах.

Но нямах никакъв избор. Синият дисплей на телефона ми светна като фар в тъмнината, за да ми покаже това, за което вече се досещах — тук нямаше обхват. Освен това бях загубил достатъчно време. Извадих портфейла от джоба си и го оставих до решетката, за да разбере полицията, че съм тук. *Нищо не пречи да се надяваш...*

Избърсах студената лепка на пот от ръцете си, стиснах по-силно фенерчето и влязох в мината.

Галерията бе толкова ниска, че едва можех да стоя изправен. Въздухът беше студен, миришеше на застояло като в старо мазе. През дървените подпори на покрива капеше вода, която образуваше

вадички, стичащи се по наклонения под. Стъпките ми отекваха, докато стъпвах бавно. Галерията представляваше тясна дупка, издълбана в земята от отдавна починали миньори. Постепенно стана по-стръмна и изведнъж се спусна право надолу и изчезна в мрака. Лъчът на фенерчето не можеше да достигне дъното ѝ.

Движех се около петнайсет минути, когато наклонът намаля и подът стана по-равен. Тук галерията беше почти двойно по-висока и значително по-широка. Но точно пред мен фенерчето освети голяма купчина от камъни и глиnestи шисти. Някога целият покрив се бе сгромолясал и от купищата гранитни плохи се подаваха части от дървените подпори, които стърчаха като счупени кости.

Мината беше блокирана.

Там, където скалите бяха преградили частично водата, която се спускаше в галерията, се бе образувало плитко езерце. Преджапах през него, като осветявах наоколо с надеждата да намеря начин да заобиколя срутилата се земна маса. Не виждах никакъв проход. До този момент бях сигурен, че Монк е завлякъл Софи тук, но докато слизах през главната галерия, не забелязах странични тунели, а наоколо нямаше ниши.

А може би грешах... Осветих още веднъж блокираната галерия. Сенките на скалите и разрушените подпори се местеха всеки път, когато преместех фенерчето. Преградата, която се беше образувала, изглеждаше непреодолима. При едно движение на светлината обаче забелязах нещо, което ме накара да затая дъх.

Една от сенките остана неподвижна. Намираше се в най-горната част на купчината, там, където най-горните скали се събираха с покрива. Взех един камък и го хвърлих натам. Вместо да изтрополи, той изчезна безшумно вътре.

Не беше сянка, а дупка.

Всичко си идваше на мястото — Монк не би се оставил да го хванат в капан и тъй като входът на мината беше запечатан, а главната галерия блокирана, никой не би предположил, че вътре има някой. Докато катинарът висеше на външната решетка, Монк можеше спокойно да се разпорежда тук.

Но какво се криеше от другата страна?

Пробвах да стъпя на най-близкия камък. Той не помръдна. Сенките от лъча на фенерчето играеха около мен, докато се катерех

нагоре. Протегнах ръка, търсейки нещо, за което да се хвана, и усетих как под краката ми поддаде.

Чу се силен трясък.

Замръзнах на място. Изчаках известно време и когато нищо не се случи, насочих фенерчето надолу. Една от изгнилите подпорни греди се бе пречупила. *Господи!* Постоях така, докато сърцето ми започна отново да бие нормално, и се повдигнах нагоре. Сега вече можех да видя как се бе получила дупката. Една гранитна плоча от тавана на тунела се бе счупила и между тавана и едната стена на тунела се бе образувал проход. Беше почти незабележим от земята, приличаше на беззъба уста, широка около метър и висока не повече от половин.

Насочих лъча навътре и въпреки студа усетих, че ме облива пот. Фенерчето освети около две метра и потъна в мрака. Беше достатъчно широко, за да мога да пропълзя вътре, но не и да се обърна. На връщане щеше да се наложи да се влача с краката напред.

И да се моля да не се заклещя по пътя.

Наведох глава в отвора. Гранитът беше грапав и студен. *Не мога да го направя.* Помислих си за огромната тежест на тези прастари скали, които се намираха само на сантиметри от черепа ми. Веднъж вече покривът се беше срутил. Дори и да не беше затрупано, нямах представа какво имаше от другата страна. Ако се опитах да пропълзя през тази дупка, може би никога нямаше да успея да се върна.

Време е да се обадя на полицията. Претърсването трябва да бъде извършено от добре екипирани хора. Страхливецът в мен нашепваше, че това е най-доброто решение. Никой нямаше да ме обвини, дори не бях сигурен, че Монк е довлякъл Софи тук. А дори да беше така, какво можех да сторя? Най-разумно беше да се върна и да потърся помощ.

И какво ще стане със Софи тогава? Какво ѝ се случва сега, в този момент, докато ти стоиш тук и се мотаеш?

Без да разсъждавам повече, се проврях в дупката. Грубият гранит ме жулеше като шкурка, докато пълзях навътре. Усещах студения камък дори през дрехите си. Беше по-широко, отколкото смятah, но как иначе, щом Монк можеше да мине оттук. *Ако изобщо бе минал. Все още няма как да си сигурен в това.* Вече нямаше връщане назад. Ръката ми беше в неудобна поза, докато държах фенерчето пред себе си и се промъквах с приведена глава. Стори ми се, че мина цяла

вечност, а вероятно съм пълзял не повече от минута, преди да стигна до другия край. Дишането ми звучеше необичайно силно, когато осветих мрака.

Бях излязъл в горната част на една дълга и ниска пещера, която в единия си край беше наклонена надолу и оттам се чуваше шума на падаща вода. Не знаех къде се намирам, но според мен това не беше част от мината. Беше нещо като хоризонтална цепнатина в скалата, в която едва можех да стоя изправен. Е, *нали искаше да видиш какво има тук, гледай сега.*

Беше ми трудно да се измъкна от дупката. Излязох с главата напред, така че трябваше да се извъртя, за да успея да освободя краката си. Ботушите ми драскаха по скалата, после паднах върху наклонения под. Таванът беше толкова нисък, че трябваше да се наведа, докато осветявах около себе си. Огромното пространство на пещерата оживя. Дълбоките сенки се простираха отвъд светлината на фенерчето.

— Софи! — извиках аз. — СОФИ!

Викът ми прокънтя и замря. Единственият отговор бе ромонът на подземния поток, скрит в сенките. Насочих лъча в мрака пред себе си и тръгнах.

Трябваше да се превия почти на две. Лукас ми беше казал, че в тази част на Дартмур няма пещери. Според него те бяха по на юг, там, където бяха варовиковите скали, а не гранит, в който имаше калаени мини. Въпреки това тази пещера очевидно бе дело на природата, а не на човека. *Лукас май е сбъркал*, помислих си аз и в същия момент ударих глава в една издадена скала. Бързо отстъпих назад, по-скоро стреснат, отколкото наранен.

При което изпуснах фенерчето.

Не! Протегнах се да го хвана, но не успях. То се удари в скалата и примигна. Опитах се да го спра с крака си, но не го улучих и то заподскача надолу към стръмната част на пещерата. Лъчът му очерта всякаки шантави форми, докато аз се боричках надолу да го хвана. То обаче се търкаляше прекалено бързо. После стигна до ръба и изведнъж сякаш някой изключи осветлението и потънах в мрак.

Застинах на място, парализиран от станалото. Стоях, вперил поглед в мрака, където фенерчето беше изчезнало, и се надявах да видя никаква светлинка. Нямаше нищо. Тъмнината беше толкова

непрогледна, че създаваше впечатлението за дълбочина и тежест. Сега, когато не я виждах, огромната скала около мен ми се струваше още по-потискаща.

Абсолютната тишина бе нарушена само от далечния шум на вода, която не виждах. *Не се паникьосвай. Опитай се да разсъждаваш.* Ръцете ми трепереха, когато бръкнах в джоба си и извадих телефона. Стиснах го здраво и натиснах един бутон.

Синият дисплей светна и мракът се отдръпна. *Слава богу!* Светлината му не беше толкова силна като на фенерчето, но в този момент ми се стори направо красива. Вдигнах телефона високо и започнах внимателно да пристъпвам към мястото, където се изтърколи фенерчето. Дори при падането да се бе повредило, ако го откриех, може би щях да успея да го оправя.

Бях направил само няколко крачки, когато синята светлина примигна.

Мракът отново ме погълна и усетих, че ме обхваща ужас. Но дисплеят просто бе угаснал от само себе си и като натиснах един бутон, светна отново. Изпитах огромно облекчение и продължих напред. Шумът от подводния поток ставаше все по-сilen, въздухът беше студен и влажен. Трябваше да се наведа още, тъй като таванът се снишаваше все повече, но сигурно нямаше да се наложи да вървя още много.

Бях стигнал почти до ръба, когато телефонът иззвъня.

Острият звук ми се стори необичайно силен. За миг усетих прилив на надежда, но веднага си дадох сметка, че никой не може да ми се обади под земята. Не беше позвъняване.

Беше сигналът, който предупреждаваше, че батерията пада.

От няколко дена се канех да си заредя телефона. Последния път беше, преди да дойда в Дартмур, но тогава обхватът беше толкова лош, че почти не го използвах. Затова не ми се струваше важно да е зареден.

Сега обаче беше.

О, боже! Вперих поглед в просветващата иконка и сякаш за да ми докаже нещо, дисплеят отново угасна. С трепереща ръка натиснах един бутон. Екранът светна и почти веднага чух същия сигнал. Не знаех още колко ще издържи батерията, а светещият дисплей щеше да я източи още по-бързо.

Погледнах за последен път към стръмното място. Беше само на няколко метра от мен, но нямаше никаква гаранция, че ще успея да намеря фенерчето. Или че то ще проработи, дори и да го намерех. Въпросът вече не беше дали да продължа напред — трябаше да изляза оттук и да повикам помощ, докато все още можех. Само да успеех да се върна в мината, галерията щеше да ме изведе право на повърхността. Можех да следвам галерията дори ако телефонът откажеше да работи. Но ако батерията му паднеше преди това...

Не мисли за това.

Опитах се да контролирам дишането си, да не се поддавам на паниката и да се хвърля слепешката към дупката. Движех се колкото е възможно по-бързо, но гърбът ме болеше от непрекъснатото навеждане и напредвах мъчително бавно. Дисплеят угасна още два пъти, докато се изкачвах нагоре. Всеки път замръзвах, не смеех дори да дишам, когато натисках бутона, за да накарам екрана отново да светне.

Бях изминал приблизително половината път, когато дисплеят угасна за четвърти път. Бързо натиснах един бутоン. Нищо. Натиснах още един. После друг. Екранът беше все така тъмен. Мракът сякаш ставаше по-гъст, докато отчаяно натисках различни бутони и се молех само за още няколко секунди светлина.

Но тя не се появяваше. Тъмнината сякаш притискаше очите ми. Прибрах телефона.

Никъде не можех да отида.

Беше студено. Започнах да треперя веднага след като телефонът ми изгасна. Въздухът беше влажен и мразовит и в момента, в който спрях да се движа, студът започна да прониква през дрехите ми. Отначало стоях върху скалната повърхност клекнал, но започнах да се схващам, и тогава седнах. Въпреки че ми беше студено, не смеех да помръдна, тъй като не виждах абсолютно нищо. Веднъж през нощта се бях загубил на един шотландски остров. Тогава си мислех, че това е най-лошото нещо, което може да ми се случи.

Сега беше по-лошо.

Първо си мислех да се опитам да стигна пипнешком до дупката, през която се бях проврял. Знаех, че е близо, и се изкушавах да пробвам. Преминаването през срутените скали в абсолютния мрак нямаше да е никак лесно, но ако успеех някак да се добера обратно до мината, шансът ми да изляза на повърхността беше много по-голям.

Може би щях да опитам, ако бях запомнил местоположението на дупката. В случая обаче щеше да се наложи да вървя слепешката и нямаше да забележа разните зейнали отвори и издатини в скалите. Дори да не си счупех главата, спокойно можех да се загубя. Даже и да откриех някакъв отвор, нямаше как да бъда сигурен, че това е същият. Можеше неусетно да навляза все по-дълбоко във вътрешността на пещерата.

Искам или не, единственото, което можех да направя, бе да остана на мястото си. Полицията щеше да открие отворената решетка и портфейла ми и след това претърсването на мината щеше да е само въпрос на време. Щом аз бях открыл отвора, който води навътре, със сигурност и те щяха да успеят.

Ами ако не успеят?

Рано или късно, ако никой не дойдеше, щях да бъда принуден да взема решение. Сега обаче не бях готов да мисля за това. Натиснах отново бутона на телефона с надеждата, че в батерията може да е останало нещичко. Напразно. Сега, като се замислех, беше много глупаво от моя страна да вляза тук. Дори и да бях настигнал Софи и

Монк, какво щях да направя? Да го победя в бой? Беше направо смехотворно. Трябваше да остана при колата, да помогна с каквото мога на Милър и Крос и да изчакам пристигането на полицията. Вместо това бях влязъл в капана на тази пещера, за чието съществуване вероятно никой не знаеше, а в това време Монк и Софи...

Дори не ми се мислеше за това.

Господи, какъв ужас! Отпуснах глава на коленете си и ги обгърнах с ръце, за да се опитам да запазя малкото топлина на тялото си. Студът проникващ в костите ми, но аз почти не му обръщах внимание. Нямах никаква идея от колко време съм тук. Не можех да видя циферблата на часовника си, а в тъмното бях загубил всяка представа за време.

Сгущен и треперещ, започнах да напрягам слуха си за някакъв звук, който да ми подскаже, че помощта идва. За момент ми се стори, че чувам нещо: долетя някакъв далечен тропот. Започнах да крещя в мрака, докато прегракнах и гърлото ме заболя. Но когато спрях, за да се ослушам, единственото, което чух, бе шумът от невидимата вода.

Никога през живота си не съм се чувствал така безпомощен. Затворих очи и се опитах да си почина.

За момент явно съм задряпал. Не смятах, че това е възможно, но бях изтощен и цялото тяло ме болеше. Без да усетя, съм потънал в неспокоен сън.

Събудих се изведнъж. В първия момент нямах представа къде се намирам. След това ме обзе паника и за малко да ударя главата си в ниската скала, когато се изправих на крака. Седнах отново и осъзнах целия ужас на ситуацията, в която бях изпаднал. Краката ми бяха изтръпнали. Протегнах първо единия, после другия и започнах да разтривам мускулите си.

И в този момент чух звук.

Прозвуча като шум от падаща скала. Замръзнах на място и се ослушац. След миг го чух отново, този път бе по-продължителен. Ставаше все по-сilen — нямаше никакво съмнение, някой приближава към мен.

— Тук съм! — изкрещях аз. — Насам!

Забравих за изтръпналите си крака и вперих поглед в мрака. Чувството на облекчение и нахлулият адреналин караха сърцето ми да

бие до пръсване. Стори ми се, че измина ужасно много време, преди в мрака да се появи светлинка.

Слава богу!

— Насам!

Светлината започна да се движи към мен, жълтеникавият лъч на фенерчето подскачаше. Едва когато се приближи, осъзнах, че идва от обратната посока. Който и да беше това, се приближаваше откъм пещерата, а не откъм мината. Освен това светлинката беше само една, а не множество лъчи на прожектори на спасителната група.

Викът замря в гърлото ми. Светлината се приближи още и мен ме обзе смазващо чувство на примирение. Съзрях огромна фигура и светлото теме на плешива глава. Мъжът се бе привел под надвисналата над него скала. До мен достигна отвратителна животинска миризма.

Монк наведе фенерчето надолу. Мръсното военно яке, с което беше облечен, бе прекалено малко за широките му рамене и массивни ръце. Черните като копчета очи се впериха в мен, гръденят му кош се издигаше и спускаше, като при всяко поемане на въздух се чуваше свирене.

— Ставай!

Пещерата представляваше система от подземни лабиринти, но изглежда Монк отлично познаваше пътя. Провираше се през тесни цепнатини, пълзеше покрай скалите през ниски тунели, в които капеше вода, провираше се през дупки, в които аз никога не бих посмял да вляза. Нито за миг не се поколеба. Въпреки огромните си размери нито веднъж не се заклещи. На повърхността на земята той бе истински изрод, но тук, в подземните тунели, беше в стихията си.

След кратката заповед, която ми даде, повече не проговори. Не обърна никакво внимание на трескавите ми въпроси за Софи; тръгна през ниската пещера, сякаш изобщо не го интересуваше дали го следвам или не. Бях толкова озадачен, че известно време останах на място. Последвах го едва когато сенките отново изпълзяха в пещерата, бързящи да запълнят вакуума, оставен след изчезването на лъча на фенерчето.

Монк дори не се обърна да погледне дали го следвам, въпреки че сигурно ме бе чул. Нищо не разбирах. Не виждах никаква логика в постъпките му, не разбирах нито защо бе дошъл да ме вземе, нито накъде ме водеше сега. Мисълта, че навлизам още по-навътре в

пещерата, ме ужасяваше, но какъв избор имах? Ако целта му беше да ме убие, отдавна вече да го бе направил.

Трябваше да открия Софи.

От прохода изведнъж се озовахме в едно по-просторно място и аз успях да се изправя. Монк продължи, без да спира. Използвах случая, за да го настигна.

— Къде е тя? — попитах аз задъхано.

Не ми отговори. Очевидно и той бе изтощен, защото всеки път, когато си поемеше въздух, се чуваше силно хриптене, но това не го накара да намали темпото. Когато го стиснах за ръката, имах чувството, че под мазното яке има дънер на дърво.

— Какво направи с нея? Нарани ли я?

Той се извъртя и освободи ръката си. Направи го без всякакво усилие и въпреки това аз залитнах и се строполих на земята. Паднах на четири крака и ожулих кожата си в скалата.

— Млъквай, по дяволите! — избоботи той дрезгаво.

Обърна се и понечи да продължи, но пристъп от кашлица го принуди да се превие на две. Облегна се на скалата, огромните му рамена се тресяха от спазмите. Имех чувството, че белите му дробове са пълни с течност. Обърна се и се изхрачи на пода. Продължи да диша тежко, избърса устата си с ръка и пое отново, сякаш нищо не се бе случило.

След миг и аз тръгнах подире му, но сега мислех за тежкото дишане, което бях чул по телефона, и за храчката, открита от полицията в дома на Уейнрайт. Тогава всички решиха, че тя е израз на презрението му, но аз вече не бях толкова сигурен.

Монк беше болен.

Не че това го правеше по-малко опасен или го караше да се движи по-бавно. Следвах го с усилие, мъчех се да не изоставам в тъмното, знаех, че ако това се случи, ще изпадна в пълна безизходица. Единственото, което можех да направя, бе да не изпускам от поглед гърба му, който се очертаваше на светлината на фенерчето, и да се надявам, че той знае какво прави.

Докато джапах през дълбоката до глезните вода, която се спускаше в тесния стръмен проход, светлината изведнъж изчезна. Замръзнах на място и се опитах да потисна паниката си. Питах се дали

това не е никакъв садистичен номер, дали Монк не възnamерява да ме зареже тук долу.

След това наблизо чух приглушен шум и зърнах слаба светлина, идваща от единия край на прохода. Тръгнах предпазливо натам и се озовах до един процеп в скалата. Чух как Монк с мъка се придвижва навътре и едва забелязах слабия лъч на фенерчето.

Процепът се издигаше стръмно нагоре. Трябваше да се набера на мускули и с усилие продължих да пълзя след отдалечаващата се светлина. Бързах, колкото можех, но въпреки това светлината ставаше все по-бледа. Грубата скала дращеше по якето ми и ме притискаше все повече. Вече не виждах никаква светлина, дори не го чувах. Опитах се да потисна страха си и да преглътна надигналата се в гърлото ми жълч. *Спокойно. Просто продължавай да се движиш.*

Тогава проходът направи оствър завой и видях лъча пред себе си. Излязох от процепа и се озовах в малко, прилично на стая затворено пространство, естествено образуване в скалата. След продължителния престой в мрак бях заслепен от мъглявата светлина на газения фенер, поставен на земята, затова спрях. Въздухът беше застоял, миришеше на кисело, влагата от скалите бе примесена с воня на животно. Съскащата газова печка излъчваше топлина, така че след студа в пещерата тук ми се стори задушно. Щом очите ми свикнаха със светлината, забелязах, че по пода са разпръснати торби, бутилки и консервени кутии. Монк се бе настанил на едно смачкано одеяло и ме гледаше с безжизнените си очи, а по устните му играеше познатото подобие на усмивка.

Свита колкото се може по-далече от него, седеше Софи.

— *O, Боже, Дейвид...*

Клекнах до нея, а тя обви ръце около мен. Погалих я по косата, тя зарови лице в гърдите ми. Усетих как цялото ѝ тяло трепери под якето.

— Тихо, всичко е наред.

Това съвсем не беше вярно, но чувството на облекчение, че я виждам, бе по-силно от всичко останало. Лицето ѝ бе бледо, по него имаше следи от сълзи, синината ѝ все още личеше. Имаше и още нещо, нещо не наред, но бях толкова развълнуван, че е жива, че не се замислих повече. Тя се наведе, за да си избръше очите, и мисълта окончателно излетя от ума ми.

— Добре ли си? Направи ли ти нещо? — попитах аз.

— Не, нищо не ми направи... Добре съм...

Нито изглеждаше, нито звучеше добре, но въпреки това облекчението ми стана още по-силно. Не знам какво бе намислил Монк, но Софи имаше повече късмет от останалите му жертви.

До този момент.

Той седеше все така приведен на одеялото и ни наблюдаваше. Ръцете му, покрити със струпци и драскотини, се полюшваха, подпрени на коленете му. На слабата светлина на газовия фенер вдълбнатината на челото му приличаше на тъмна дупка. Както се бе свил, много ми напомняше на същество от първобитните времена, на светла, неокосмена маймуна, която клечи в пещерата си.

Изглежда, беше по-болен, отколкото си мислех. Огромните му рамена бяха приведени от умора, кожата на лицето му бе опъната върху масивните кости и имаше нездрав жълтеникав оттенък. Дишаше с отворена уста и при всяко вдишване и издишане се чуваше силно хриптене. Очевидно имаше сериозна инфекция на дихателните пътища, може би дори пневмония, а условията, при които живееше, само влошаваха нещата. Монк изглеждаше като човек на края на физическите си сили.

Но да не забравяме, че той не бе обикновен човек. И макар и болен, черните му очи, вперени в нас, светеха.

Насилих се да го погледна право в тях, все едно гледах куче, готово да ме нападне.

— Не ти трябват двама заложници. Пусни я.

— Нямам нужда от заложник — каза той дрезгаво.

Устните му се изкривиха, сякаш ми се присмиваше.

— Мислиш, че не те помня ли? Копаеше онези малки дупки.

Май не си толкова умен на колкото се правиш.

Изобщо не съм умен.

— И защо ни доведе тук?

— Доведох нея, ти ни последва.

— Тогава защо дойде да ме вземеш?

Монк извърна глава настрани и се изхрачи в ъгъла на помещението, след това облегна гръб на скалата. Дишането му бе станало по-равномерно, но все още звучеше сякаш въздухът излиза от продълнен мях.

— Питай нея.

Обърнах се към Софи, която още трепереше, притисната до мен.

— Аз... Чухме, че викаш. Когато замъркна, помислих...
помислих...

Погледна ме отчаяно и отново ме обзе беспокойство, което нямаше нищо общо с Монк.

— Казах му... Казах му, че ще можеш да му помогнеш.

Да помогна? Да помогна на Монк?

— Нищо не разбирам.

София хвърли неспокоен поглед към него.

— Той... той казва, че не може...

— Той не *казва*, по дяволите, *наистина* не мога! — Викът му отекна в малкото помещение. — Опитвам се, но *не мога!* Там няма нищо! Преди нямаше значение, но сега вече има.

Монк прокара изранени ръце по главата си, при което наболите косми издадоха стържещ звук. Устата му се раздвижи и думите сякаш с мъка се отрониха:

— Искам да разбера какво съм направил.

В клаустрофобичното помещение времето сякаш не съществуваше. В никакъв момент си бях строшил часовника, така че циферблатът му бе напукан. Стрелките бяха спрели някъде между два и три часа. Не че тук долу това имаше особено значение. Светлината на фенера създаваше някаква странна неземна атмосфера, която се подсилваше от приспивното свистене на газовата печка. Димът й само затрудняваше дишането на Монк, но въздушното течение беше достатъчно, така че нямаше опасност да се отровим.

И това беше нещо.

Седях върху едно нагънато пластмасово платно, а Софи се бе сгущила до мен. Монк се бе успокоил сред първото си избухване. Изглеждаше изтощен, седеше приведен напред, главата му висеше между сгънатите му колене, които той бе обгърнал с ръце, като че ли за да се защити от нещо. В тази поза изглеждаше странно уязвим. От известно време стоеше неподвижен и равномерното му дишане ме караше да мисля, че е заспал. Наведох глава към Софи, без да го изпускам от поглед.

— Какво искаше да каже? — попитах аз шепнешком.

— Не знам...

— Все нещо трябва да е казал. Защо иска да му помогна? За какво да му помогна?

— *Не знам!* Толкова ми е лошо, а и светлината е прекалено ярка.

Преместих се така, че тялото ми да закрие фенера.

— Софи, това е много важно. Трябва да ми кажеш.

Тя започна да разтрива слепоочията си, поглеждаше уплашено към Монк.

— Той... той казва, че не може да си спомни да е убил момичетата. Не само къде ги е погребал, нищо не си спомня! Иска... мисли, че мога да му помогна, защото му казах, че мога да му помогна да открие гробовете, независимо че е забравил къде са. Но тогава нямах предвид, че мога да му върна *паметта*. О, Господи, не вярвам, че това наистина се случва!

Усетих как цялата започва да се тресе. Притиснах я по-силно до себе си.

— Продължавай.

Софии изтри очите си.

— Затова е копаел около гроба на Тина Уилямс. Мислил е, че... мислил е, че ако открие гробовете и види труповете, ще си спомни. Затова е тръгнал след нас, след като ни видя там, познал ме е. Но аз... аз не мога да направя подобно нещо, нямах *това* предвид, когато му казах!

— Ш-шт, знам.

Погалих я по гърба, като продължавах да наблюдавам Монк. *Господи!*

— Какво искаше да каже преди малко, че преди не е имало значение, но вече има?

— Не... не знам. Но му казах... Казах му, че ти можеш да му помогнеш. Само това ми дойде на ум, когато те чух да викаш. Господи, толкова съжалявам, аз съм виновна за всичко!

Държах я в ръцете си, докато тя плака до изтощение и накрая заспа. Аз самият бях страшно изморен, всичко ме болеше, но трябваше да остана буден. Седях, вперил поглед в неподвижното тяло на Монк, и отчаяно се питах какво да правя. Всички смятаха, че лъже, като казва, че не си спомня къде бяха погребани сестрите Бенет. Сега... и аз не знаех какво да мисля.

Не че това имаше кой знае какво значение. Дори ако Монк наистина страдаше от някакъв вид амнезия, Софи нямаше как да му помогне. Навремето тя беше специалист по поведенчески анализ, а не психиатър. Можеше да му помогне да си върне паметта толкова, колкото и аз. Рано или късно той щеше да разбере това и тогава...

Трябваше да я измъкна оттук.

Монк все още не се беше размърдал и ако се съдеше по дълбокото му хриптящо дишане, спеше по-дълбоко. Въпреки това се съмнявах, че няма да ни усети, ако със Софи се опитаме да се измъкнем. И сега какво? Да го бълсна с нещо по главата, докато спи? Дори да имах хладнокръвието да го направя — без той да се събуди и да ме разкъса — нямах никаква представа как да стигнем до повърхността.

Огледах внимателно помещението с надеждата да открия нещо, което да ми помогне. По пода се търкаляха празни бутилки от вода, опаковки от храна, контейнери за газ и батерии. Някои от тях бяха много стари, може би още от последния път, когато Монк се е крил тук. Близо до мен имаше един скъсан телефонен указател и купчина кутии, явно скорошни. Отворен сироп за кашлица, блистери с антибиотик и някакви кафяви шишенца като тези, в които продаваха амонячна сол. Очевидно всичко това бе откраднато от някоя аптека. Наличието на амонячната сол ме озадачи, докато не се сетих за полицейското куче, което загуби следата след като подуши амоняка.

Близо до мен имаше и пластмасова торба със смърдяща пръст. Тежката миризма ми бе позната отнякъде, но не можех да се сетя откъде. Без да преставам да наблюдавам Монк, се опитах да видя какво още имаше сред боклуците. Преместих внимателно една кутия и останах като вцепенен, като видях какво има зад нея.

Черно цилиндрично фенерче.

С малко усилие можех да го достигна. Нямаше как да знам дали не е счупено, но дори и да не беше, трябваше да успеем да се промъкнем покрай Монк, преди да се наложи да го използваме. Но в него се криеше известна надежда, а в момента имах нужда от нещо, за което да се заловя. Протегнах се напред докъдето ми стигаше ръката, като в същото време внимавах да не събудя Софи. Пръстите ми бяха само на сантиметри от фенерчето, когато усетих, че в помещението

настъпи никаква промяна. Косата ми настръхна, като че ли във въздуха неочекано се бе появило електричество.

Монк беше вперил поглед в мен.

Но не съвсем. Погледът му бе съсредоточен върху нещо всторани. Навлажната устата си и се опитах да измисля какво да кажа. Преди да направя каквото и да е, той, като при спазъм, извърна главата си надясно и устните му се извиха в гримаса.

След това започна да се смее.

Беше зловещ кикот, при който гърдите му като че ли вряха. Смехът стана по-силен и по-висок, докато накрая целите му рамене се разтресоха. Стреснах се, когато изведнъж замахна с юмрук и го заби в скалата до себе си. С нищо не показа, че изпитва болка. Докато продължаваше да се смее, стовари още веднъж юмрука си в скалата. И още веднъж.

Софии се размърда и неспокойно простена. Прегърнах я през рамото, за да я задържа неподвижна. Тя притихна, твърде изтощена, за да се събуди. Налудничавият смях на Монк постепенно спря. Очаквах във всеки момент да обърне към нас безжизнените си очи, но той като че ли изобщо не беше тук.

Когато смехът му окончателно затихна, дишането му стана по-спокойно и той започна отново да хрипти. Седеше неподвижно, от едната му ръка се стичаше кръв, устата му висеше отворена, като че ли бе дрогиран.

Господи! Нямах никаква представа какво му ставаше. Знаех, че Монк е неуравновесен, но това... това беше съвсем различно. Сякаш всичко бе станало неволно, като че ли той сам не съзнаваше какво се е случило. Може би в този момент не беше на себе си. Изведнъж се сетих нещо, което Роупър ми беше казал преди много години. „Снощи побеснял... Явно това е представата му за забавление, избухва след като загасят лампите. Затова пазачите го наричат «смехурко».“

Монк се раздвижи и започна да премигва, сякаш в момента се събуджаше. Разтресе го нов пристъп на кашлица. След като отмина, той прочисти гърло и се изхрачи на пода. Изглежда пристъпът го бе изтошил. Потърка лицето си с ръка — същата, с която бе бълскал по скалата. Намръщи се, когато видя кръвта по нея, и в следващия момент забеляза, че го наблюдавам.

— Какво си ме зяпнал?

Бързо отместих поглед. Опитвайки се да изглеждам съвсем равнодушен, взех един от блистерите с антибиотик, които се търкаляха на пода до мен.

— Това няма да помогне на белодробната ти инфекция.

— Откъде знаеш?

— Едно време бях лекар.

— Майната ти.

Оставил лекарството сред боклуците на пода.

— Добре, щом не искаш, не ми вярвай. Но този антибиотик е за възпаление на пикочните пътища, не на белия дроб.

Очите на Монк блестяха като черно стъкло. Той погледна към Софи, чиято глава лежеше в ската ми.

— Какво е това? — попитах бързо аз и побутнах пълната с пръст торба до крака ми.

Това беше първото, за което се сетих.

Той очевидно се колебаеше дали да ми отговори, но поне отклоних вниманието му от Софи.

— Лисича пикня.

— Лисича... какво?

Той вдигна обутия си в ботуш крак.

— За кучетата.

Това донякъде обясняваше причината за вонята. Лисиците използват силно мириещата си урина, за да маркират територията си. Монк се мажеше с пръст, взета от леговище на лисица, с надеждата да замаскира собствената си миризма. Отново се сетих, че има нещо, което непременно трябва да си спомня, но сега не можех да мисля за това.

— Заблуждава ли ги?

Знаех, че това е невъзможно, но не възнамерявах да му го казвам.

— Не кучето. Водача му.

Бях го подценил. Полицейското куче можеше да го проследи независимо с какво се бе намазал. Но ако неопитен водач усетеше миризмата на лисица, можеше да реши, че кучето е тръгнало по грешна следа.

— Какво е това място? — попитах аз. — Мислех, че тук наоколо няма пещери.

— Всички мислят така.

Включително и полицията.

— Тук ли се криеше миналия път?

Той вдигна рязко глава.

— Мамка му, от никого не се крия! Винаги слизам тук!

— Защо?

— За да се отърва от хора като теб. А сега мълквай!

Той започна да рови из боклуците по пода и извади парче шоколад. Скъса обвивката му и го захапа така, сякаш умираше от глад. След като го изяде, отвори една бутилка с вода и наклони главата си назад, за да отпие. Докато гледах как адамовата му ябълка се движи нагоре-надолу, усетих колко пресъхнало е гърлото ми.

Хвърли празната бутилка настрани, след това кимна към Софи.

— Събуди я.

— Има нужда от сън.

— Искаш ли аз да я събудя?

Кървавата му ръка се протегна към Софи. Отблъснах я, без да се замисля. Монк застана съвсем неподвижно, вперил черните си очи в мен.

— Не е добре — започнах аз. — Ако искаш да ти помогне, трябва да я оставиш да си почине. За бога, току-що претърпя катастрофа.

— Не знаех, че ще се преобърне така.

Гласът му звучеше мрачно. Погледна отново към Софи и този път забеляза избледняващата синина върху лицето й.

— Какво ѝ се е случило?

— Не знаеш ли? Някой е нахлул в къщата ѝ и я е нападнал.

Нешо сякаш проблесна в тъмните му очи. Широкото му чело се намръщи и по него се появиха дълбоки гънки.

— Всичко беше обърнато наопаки. Нея я нямаше. Не бях... Не можех...

Той сложи ръце върху плешивата си глава и започна едваоловимо да мърмори нещо.

— Какво не можеш? — опитах се да го притисна аз.

— По дяволите, не мога да си *спомня*!

Викът му отекна в малкото помещение. Започна да бълска главата си с длани, като че ли искаше да се самонакаже.

— Опитах отново и отново, но нищо не излиза! Ти нали си лекар, кажи какво ми е?

Не можех да намеря отговор на този въпрос.

— Бях общопрактикуващ лекар, но има специалисти...

— Майната им! — слюнки хвърчаха от устата му. — Какво знаят тези копелета в бели престилки?

Този път проявих достатъчно разум и замълчах. Като че ли част от гнева му го напусна. Отваряше и затваряше големите си ръце, вперил поглед в Софи. Тя още не се бе събудила.

— Ти и тя... Тя ти е гадже.

Точно щях да отрека, но нещо отвътре ме възпра. Така или иначе Монк не очакваше да му отговоря.

— И аз имах гадже.

Сключи ръце и ги сложи зад врата си.

— Убих я.

До петнайсетата му година животът на Монк вече е бил предопределен. Останал сирак още при раждането си, той се чувствал изолиран не само защото другите го избягвали заради физическите му дефекти, но и защото се страхували от необикновената му сила. Няколкото приемни семейства, които се съгласили да отглеждат уродливото мрачно момче, скоро го отпращали потресени. Когато навлязъл в пубертета, той бил по-силен от повечето възрастни мъже и насилието се било превърнало в негова втора природа.

И тогава започнали белите петна в паметта.

В началото не си давал сметка за това. Повечето пристъпи ставали през нощта, така че единственият резултат от тях били сънливост и замаяност на следващия ден, както и необясними наранявания по ръцете му. За съществуването на проблема се разбрало, когато Монк попаднал в исправителен дом. Поведението му през нощта плашело другите обитатели. Той избухвал, смеел се като полудял и всеки опит да бъде усмирен, водел до пристъп на ужасяващо насилие. На следващата сутрин не си спомнял нищо.

В началото вярвал, че обвиненията и последвалите наказания не били нищо друго, освен нов начин да бъде измъчван. В резултат на това станал още по-агресивен и допълнително се изолирал от останалите. Никога не му минало през ума да поискава помощ, а дори и да му предложели такава, той със сигурност щял да я отхвърли. Не че някой се опитал да му помогне. Психологите в затвора го окачествявали като „асоциален“, „неспособен да контролира импулсите си“ и „склонен към социопатия“. Един поглед бил достатъчен, за да се потвърдят и най-лошите съмнения. В очите на хората той бил изрод, чудовище.

Когато пораснал, започнал да обикаля из тресавището. Суровият пейзаж с огромните скали и бодливи храсти му действал успокояващо. Преди всичко обаче там той можел да остане насаме със себе си. Един ден открил обрасла с растителност дупка в една могила. Била изоставена минна шахта, макар че по онова време Монк не знаел това.

Така пред него буквально се открил един съвсем нов свят. Той съзнателно започнал да издирва старите мини и пещери под повърхността на Дартмур, проучвал ги и понякога дори оставал да спи там. Прекарвал в тъмните студени тунели почти толкова време, колкото и в порутената каравана, която наричал свой дом. Там долу нищо не се променяло, не се усещала дори смяната на деня и нощта, нито тази на сезоните. Това го карало да се чувства на сигурно място. Застинал във времето.

Дори пристъпите на загуба на памет станали по-редки.

Една вечер на път към тресавището видял бандата. Не бил идвал тук повече от седмица, защото работел на един строеж, за да изкара малко джобни пари. След като си набавил някакви, нуждата да остане сам надделяла. Имел чувството, че нещо го измъчва отвътре, бил объркан, а това състояние често предхождало пристъпите му.

В първия момент не обрнал никакво внимание на младежите с качулки, събрали се под счупената улична лампа.

На земята имало повален човек, а те се били скуччили около него като глутница вълци. Монк не се поинтересувал какво става и сигурно щял да отмине, ако младежите от бандата не взели да му се подиграват. Жестокият им смях прокънтял в съзнанието му като ехо от детството. Монк повалил с юмруци двама-трима от тях и младежите се разпръснали. момичето продължавало да лежи на земята. Ръцете на Монк го сърбели да удари още някого, но момичето го погледнало без никакъв страх в очите. Дори му се усмихнало срамежливо.

Тя се казвала Анджела Карсън.

— Значи си я познавал?

Въпросът се изпълзна от устата ми, преди да успея да се спра. Според докладите един свидетел забелязал Монк в близост до жилището на третата му жертва малко преди убийството, но се смяташе, че я е проследил. Никой никога не бе предположил, че е познавал Анджела Карсън, да не говорим за това, че двамата са имали някаква връзка.

Изражението в очите на Монк беше достатъчно красноречиво.

След първата им случайна среща двамата се почувствували привлечени един към друг. И двамата били самотни и отхвърлени от обществото, макар и по различен начин. Анджела Карсън била почти напълно глуха и за нея било по-лесно да общува със знаци, отколкото с

думи. Монк не знаел този език, но двамата някак си успявали да контактуват. В обикновеното младо момиче той най-после открил човек, който нито се страхувал, нито се отврещавал от него. Що се отнася до нея, огромната му сила ѝ действала успокояващо. Той започнал да я посещава вечер, когато в тъмното рискът някой от съседите да го забележи бил по-малък.

Не след дълго тя го поканила да пренощува при нея.

След като двамата започнали да се виждат, моментите на загуба на памет станали по-редки. Той бил по-спокоен и не избухвал толкова често. Дори започнал да си мисли, че онези негови състояния са минало. Въпреки това много внимавал да не заспи.

Но една нощ заспал.

Твърдял, че няма никакъв спомен от случилото се, само това, че бил до леглото ѝ. Полицайт заудряли по вратата и заплашили, че ще я разбият. Наоколо царели страшен шум и бъркотия. Ръцете му били покрити с кръв, но тя не била негова.

Погледнал надолу и видял Анджела Карсън.

В този момент Монк загубил всякакъв контрол над себе си. Когато полицайт нахлули в стаята, той яростно ги нападнал. След това хукнал и бягал, докато краката му го държали, като напразно се мъчел да избяга от спомена за окървавената стая.

Несъзнателно се отправил към тресавището и се скрил под земята.

Полицайт, които го преследвали, изобщо не разбрали какво става в съзнанието му. Той се опитвал да избяга от себе си, не от тях. След няколко дни студът и гладът го принудили да излезе навън. Бил загубил всякаква представа за време и когато се показал, навън било нощ. Откраднал малко дрехи и храна, както и някои вещи, които му били необходими, и преди разсъмване отново слязъл под земята.

Следващите три месеца прекарал повече време под храсталациите и пирена на тресавището в Дартмур, отколкото на открито. Излизал на въздух и светлина само за да се премести в друга система от тунели, да открадне храна и да провери примките за зайци, които бил заложил. Светът на повърхността само му напомнял кой е и какво е извършил. Долу под земята той можел да зарови всичко.

Да забрави.

Тъй като не го било грижа за себе си, той ходел на места и се завирал в тунели, в които никой друг не би посмял да влезе. На два пъти му се налагало да се изравя, след като покривът над него се срутувал. Един път за малко не се удавил, тъй като тунелът, в който се намирал, се напълнил с вода от проливните дъждове. Друг път се скрил в сенките и останал незабелязан от група пещеряци, които били само на метри от него. Оставил ги да отминат, но от този ден започнал да търси по-уединени места.

Пристъпите продължили, но под земята той ги осъзнавал много слабо. Понякога се събуждал в друга пещера или тунел, а не в тези, в които бил заспал, без да си спомня как се е озовал там. Започнал да спи с фенерче в джоба, защото се страхувал, че тези случаи може да се повторят.

Един ден установил, че върви покрай пътя посред бял ден. Бил объркан, дрехите му били мръсни, мислите — неясни. Нямал никаква представа къде се намира и какво прави там. И тогава полицията го открила.

За първи път чул за Тина Уилямс и Зоуи и Линдзи Бенет, когато го обвинили в убийството им.

— Тогава защо се призна за виновен? — попитах аз.

Монк разсеяно се почеса по ръката, черните му като копчета очи бяха вперени в една точка.

— Всички казваха, че аз съм го направил. Открили са вещите им в караваната ми.

— Но щом не можеше да си спомниш...

— Да не мислиш, че ми пукаше?

Той впери поглед в мен, но изглежда и това му струваше усилие. Сви се и отново се разкашля. Пристъпът беше по-силен и когато отмина Монк, едва си поемаше въздух.

Протегнах ръка към китката му, без да се замисля.

— Чакай да ти премеря пулса...

— Ако ме докоснеш, ще ти счупя ръката.

Моментално се дръпнах. Монк се облегна на скалата и ме изгледа с подозрение.

— Ако наистина си лекар, защо копаеш трупове? К'во си мислиш, че ще ги съживиш ли?

— Не, но мога да помогна на полицията да открие убиеца.

Съжалих в момента, в който го казах. Гърдите на Монк отново започнаха да свирят и реших, че пак ще се закашля, но след малко разбрах, че всъщност се смееше.

— Все така се правиш на голям умник — избоботи той.

Но скоро смехът му затихна. Гърдите му свиреха при всяко поемане на въздух, а лицето му бе облято в пот. Черните му очи изглеждаха потънали дълбоко в покрития с жълтеникава кожа череп.

— Значи инфарктът е бил истински? — отбелязах аз.

Монк прокара ръка по главата си, палецът му попадна във вдълбнатината на челото му. Изглежда, това му действаше успокояващо.

— От кокаина.

Трябваше ми малко време, за да разбера какво иска да каже.

— Взел си свръхдоза кокаин? Нарочно?

Голямата глава кимна в знак на съгласие. После Монк я разтърка с ръце.

— Колко?

— Достатъчно.

Това обясняваше как Монк бе успял да заблуди лекарите. Освен че вдига рязко кръвното налягане, свръхдозата кокаин предизвиква тахикардия, опасно ускорява сърдечния ритъм и го прави неравномерен. Симптомите лесно можеха да се приемат като начало на инфаркт и бяха не по-малко смъртоносни. Съдейки по състоянието на Монк, сърдечносъдовата му система бешеувредена, може би дори бе прекарал инфаркт. Като се добави и белодробната инфекция, цяло чудо бе, че е още жив. Ето защо със Софи бяхме успели да му се изплъзнем при Черната скала.

Бил е много зле, затова не успя да ни настигне.

— Можеше да умреш — казах му аз.

Той сви устни.

— И к'во от т'ва?

— Нищо не разбирам. Чака десет години. Защо точно сега реши да избягаш?

Устните му потрепнаха и в началото реших, че се усмихва. След това видях изражението на очите му и разбрах, че далеч не беше така.

— Защото копелетата са ме натопили.

До този момент бях готов да повярвам в думите му. Дори, опазил ме Бог, да изпитам съжаление към него. Монк бе способен на много неща, но никак не му се отдаваше да се преструва. Можех да се закълна, че странният пристъп, на който бях станал свидетел, е истински, но това сега бе чиста параноя. Сигурно по лицето ми е проличало какво си мисля.

— Мислиш, че съм луд, нали?

— Не, аз...

— Не смей да ме лъжеш!

Беше протегнал глава напред и впил яден поглед в мен.
Внимавай!

— Защо смяташ, че са ти погодили номер?

Той задържа погледа си върху мен известно време, след това огледа изранените си юмруци. Този, който бе удрял в скалата, още кървеше, но изглежда това ни най-малко не го притесняваше.

— Дочух, че онъ, новият копелдак, казал, че видял някой да рови под караваната ми, преди полицията да я обискира. По-казал му няк'ва заповед и му заявил, че т'ва е работа на полицията. Казал му да се разкара и го заплашил, че ако каже на някой к'во е видял, ще го обвинят в педофилия и ще го хвърлят на лудите в затвора. В негов интерес било да си държи устата затворена. Онъ така и направил. Не казал нищо на никого, докато не го пратили в „Белмарш“ и там започнал да се надува пред останалите. — Монк изви глава и се изплю.

— Мислел си, че никога няма да разбера.

Думите му не звучаха параноично, както очаквах. Именно червилото на Зоуи Бенет и четката за коса на сестра й под караваната на Монк бяха накарали всички да повярват във вината му. Разбира се, той нямаше откъде да знае това, но въпреки всичко...

— Затворникът... — започнах аз.

— Уокър. Дарън Уокър.

— Каза ли ти името на полицая?

— Детектив Джоунс.

Името не ми беше познато, но това не означаваше нищо.

— Може да те е изльгал.

— Не и след онова, което му направих.

По лицето на Монк не бе изписано никакво съжаление. Устните му отново се извиха в присмехулна усмивка.

— Трябаше да ми го каже по-рано.

Когато ми съобщи за бягството, Тери спомена, че Монк е пребил друг затворник до смърт. *Пазачите, които са се опитали да го спрат, са били изпратени в болница. Учуден съм, че не си чул за това.* Опитах се да преглътна, но устата ми беше пресъхнала. Посочих към стек с бутилки вода.

—莫 же ли да пийна малко?

Той само сви рамене. Отворих една с треперещи ръце. Водата облекчи пресъхналото ми гърло, а и това, че ми позволи да пия, беше добър знак.

Изпих половината, другата оставил за Софи, когато се събуди.

— И къде е мястото на Уейнрайт във всичко това? — попитах аз и затворих бутилката. — Защо го уби?

Очаквах Монк да ми каже, че и това не може да си спомни. Той се изкашля и се изхрачи на пода, преди да ми отговори.

— Не съм го убил.

— Жена му те е разпознала, в цялата къща има следи от твоето ДНК.

— Не казвам, че не съм бил в къщата, казвам само, че не съм го убил. Падна по стълбите. Дори не го докоснах.

Не беше невъзможно. Тялото на Уейнрайт лежеше близо до първото стъпало, може би си е счупил врата при падането. Да откриеш Монк в дома си би било ужасно преживяване, особено за човек, страдащ от деменция.

— Защо изобщо си ходил в къщата им? Едва ли смяташ, че Уейнрайт има нещо общо с обвинението срещу теб.

Монк бе хванал главата си с две ръце и впил очи в Софи. Тя се размърда в съня си и се намръщи, сякаш бе усетила погледа му.

— Не знаех какво правя, след като не я открих. Реших, че той може би знае къде е. Или че просто знае нещо. Взех да копая дупки в тресавището също като него, надявах се това да ми помогне да си спомня. Не очаквах вие двамата да се появите — каза той и се ухили зловещо.

— И вие не очаквахте да ме видите, нали? — продължи Монк. — Бяхте толкова уплашени, че направо надушвах страхът ви. Ако не бях така изморен от копаенето на шибаните дупки, щях да ви настигна.

Затова, обзет от отчаяние, същата нощ бе потърсил единствения човек, за когото се бе сетил. Не беше трудно да го открие, името му фигурираше в телефонния указател.

— Уейнрайт беше болен, с нищо не можеше да ти помогне.

Монк вдигна рязко глава.

— Откъде да знам? Да не си мислиш, че съжалявам, че е мъртъв? Не съм забравил как надутото копеле се отнесе към мен като към боклук. Така или иначе щях да му счупя врата, така че добре се отърва.

— Не мисля... — започнах аз, но като че ли някой бе натиснал някакъв бутон.

— *Онези копелета са ме натопили!* Цели десет години си мислех, че съм толкова луд, че не мога да си спомня какво съм направил! *Десетшибани години!*

— Ако не си убил момичетата...

— Хич не ми пука за тях! Но ако са ме натопили за това, може да се ме натопили и за другото. За Анджи!

Черните му очи светеха трескаво като на луд. Изви рязко глава, челюстта му започна да трепери.

— Гаднярите са ме изльгали, накарали са ме да си мисля, че съм убил и нея. Разбираш ли? Може да не съм го направил и *на всяка цена трябва да си спомня!*

Изгубих всякаква надежда, че мога да разговарям с него разумно. Монк не искаше да възстанови паметта си, искаше само да получи оправдение за смъртта на Анджела Карсън. Не знам каква беше съдбата на другите му жертви, но неволно или не, той я беше убил.

Каквото и да кажеше Софи, нищо нямаше да промени това.

— Виж, каквото и да си направил, ако е станало по време на един от онези пристъпи, вината не е твоя — започнах аз. — Има нарушения на съня...

— *Млъквай, по дяволите!* — изкрештя той, изправи се на крака и стисна юмруци. — Събуди я!

— Не, чакай...

Всичко стана толкова бързо, че дори не разбрах кога се приближи до мен. Удари ме с опакото на ръката си. Главата ми се извъртя на една страна, сякаш ме бяха ударили с греда. Паднах сред хартиите и боклуците на пода, а той сграбчи Софи.

— Хайде! Събуждай се!

Софи леко простена, тялото ѝ беше съвсем отпуснато. Спуснах се към него, хванах ръката му точно, когато се канеше да я удари. Той ме отхвърли назад и аз се блъснах в скалата.

Но Монк не направи повторен опит да удари Софи. Впери поглед в юмрука си, сякаш една сега го забеляза. Беше същата ръка, с която бе блъскал в скалата, и докато гледаше кръвта, гневът го напусна също толкова бързо, колкото се бе появил.

Той отпусна ръка.

— Дейвид... — размърда се Софи.

— Тук съм.

Усетих вкуса на кръв в устата си, челюстта и зъбите ме боляха. Приближих са до нея; този път Монк не се опита да ме спре.

Софи разтърка главата си, сбърчила вежди от болка.

— Не ми е добре — каза тя завалено и в следващия момент повърна.

Задържах главата ѝ, докато спазъмът премина. После тя издаде някакъв звук, нещо средно между изпъшкане и изхленчване, и закри очи от светлината на лампата.

— Главата ми... боли ме ужасно.

— Погледни ме, Софи.

— Боли...

— Знам, само ме погледни.

Отмахнах косата от лицето ѝ. Тя присви очи и примигна. Обзе ме ужас — лявата ѝ зеница беше нормална, но дясната бе разширена и огромна. *Господи!*

— Какво ѝ е? — попита рязко Монк.

В гласа му имаше подозрение, сякаш се опитвах да го изиграя.

Софи се сви на кълбо, за да се скрие от светлината.

Поех дълбоко въздух. *Спокойно. Не губи присъствие на духа.*

— Мисля, че е хематом.

— Какво?

— Кръвоизлив. Кърви вътре в черепа. Трябва да я заведем в болница.

— За толкова тъп ли ме вземаш? — попита Монк и я хвана за ръката.

— Не я докосвай! — отсякох аз и го бутнах встрани.

Поне се опитах да го направя — беше като да пробваш да преместиш бут на животно. Все пак той не посегна повече към нея. Черните му безжизнени очи се вторачиха в мен. Усетих в него същото напрежение, което бях забелязала и преди, сякаш едва сдържаше да не се развилнее.

— Главата ѝ се пълни с кръв — казах аз с треперещ глас. — Може да е от катастрофата или... или отпреди. Ако налягането не бъде освободено...

Це умре.

— Трябва да я изведа оттук. Моля те.

Монк отчаяно кривеше уста, хриптенето му стана още подълбоко.

— Ти си лекар, не можеш ли да направиш нещо?

— Не, има нужда от операция.

— Мамка му! — изкрештя той и бълсна длан в стената.

В малкото помещение ударът прозвуча като пистолетен изстрел.

— *Майната му!*

Не му обърнах никакво внимание. Софи се бе отпуснала тежко върху мен.

— Софи, хайде, трябва да останеш будна.

Ако изпаднеше в безсъзнание тук долу, никога нямаше да успея да я измъкна. Тя се размърда едва-едва.

— Не искам...

— Трябва да се изправиш, махаме се оттук.

Монк ме бълсна с ръка в гърдите.

— Не! Тя обеща да ми помогне.

— Като я гледаш в това състояние, мислиш ли, че може да помогне на някого?!

— Тя остава тук!

— Тогава ще умре! — Целият треперех, този път от гняв. — Тя единствена се опита да ти помогне. Искаш ли да изцапаш ръцете си с още кръв?

— *Млъквай!*

Видях как юмрукът му лети към мен, без да имам шанс да го избегна. Сепнах се, когато той мина покрай лицето ми, ръкавът на якето му закачи бузата ми и Монк заби ръка в скалата до главата ми.

Не помръднах. Единственият звук беше хриптящото му дишане. Усещах вонящия му дъх. Отпусна ръката си и се отдръпна назад, гърдите му тежко се вдигаха и спускаха. Ръката му кървеше. Беше ударил скалата с всичка сила, няма начин да не я бе счупил.

Но дори и да го болеше, с нищо не го показва. Погледна подутите кокалчета на пръстите си, като че ли не бяха негови, и сведе поглед към Софи. Въпреки огромния си ръст изглеждаше жалък. Победен.

— Тя и без това нямаше да може да ми помогне, нали? — попита ме той. — Нищо нямаше да се промени.

Исках да му отговоря предпазливо, но не можах да измисля нищо и се отказах.

— Така е, нямаше.

Монк наведе глава, после отново я вдигна; уродливото му лице бе напълно безизразно.

— Хайде да я изведем оттук.

Използвах едно от шишенцата с амонячна сол, за да събудя Софи. Тя изстена в знак на протест и се опита да отдръпне глава. В най-добрания случай амонякът щеше да й помогне само временно, но поне нямаше да й навреди. Трябваше да я държа в съзнание, доколкото бе възможно.

Нямахме много време.

След травма на главата винаги има рисък от поява на хематом. В някои случаи той се появява много бързо, в други му трябват седмици. Това са малки мехури в черепа, които се пълнят с кръв и упражняват натиск върху мозъка. При Софи хематомът се бе развивал с дни. Или е бил прекалено малък и скенерът не го бе засякъл, или тя бе напусната болницата прекалено рано, преди лекарите да го открият.

И в двата случая трябваше да се досетя, че това може да се случи. Признанията бяха пред очите ми, а аз ги бях пропуснал. Реших, че причините за неясния й говор са алкохолът и умората, че главоболието се дължи на препиване.

А сега можеше да умре по моя вина.

Софии едва съзнаваше къде се намира. Можеше да се движи, но някой трябваше да я подкрепя. Монк ми помогна да я изведем от помещението, в което се намирахме, и стана ясно, че няма да можем да се върнем през тесните тунели, през които бяхме дошли.

— Има ли друг изход? — попитах аз.

На светлината на фенерчето Монк изглеждаше ужасно, но в момента се страхувах повече за Софи, която се бе отпуснала върху мен, отколкото от него.

— Има, но...

Дишането му бе станало още по-тежко.

— Какво?

— Няма значение — заяви той и тръгна през прохода.

В този момент светът около мен се сви и се ограничи до твърдите скали над главата ми и от двете ми страни и широкия гръб на Монк пред мен. Бях взел фенерчето, което лежеше на пода в помещението. Лъчът му бе слаб, но поне осветяваше стъпките ни. Ако паднех, щях да повлека и Софи със себе си.

Бях я прегърнал, така че по-голямата част от тежестта ѝ да пада върху мен. Тя хлипаше от болка, думите ѝ се сливаха, докато ме молеше да я оставя да легне да спи. Когато усетих, че повече не може да се държи на краката си, поднесох към носа ѝ амонячната сол. Стараех се да не мисля какво ще се случи, ако загуби съзнание; за това, че животът и на двама ни беше в ръцете на един убиец, на когото нямахме никаква причина да вярваме.

Въздухът извън задушното помещение беше леденостуден. Зъбите ми тракаха от студ, Софи трепереше под якето си. По неравния под на прохода течеше вода. Бях чувал истории за пещеряци, които са се удавили в наводнени участъци на пещери. През последните няколко седмици беше паднал много дъжд, но все си повтарях, че Монк трябва да знае накъде ни води.

Стените на прохода се отвориха и влязохме в широка пещера със сводест таван, където се носеше лека студена мъгла, примесена с мирис на пръст. В затвореното пространство шумът от падащата вода бе направо оглушителен. На светлината на фенерчето видях как се спуска по каменните стени, пада шумно надолу и се събира в едно тъмно езеро. В далечната стена на скалата се виждаше вертикална цепнатина, точно над нивото на водата. Сърцето ми замря, когато спряхме пред нея.

— Оттук.

Монк трябваше да повиши глас, за да мога да го чуя през шума от водата. Насочих лъча на фенерчето към процепа, който нататък се стесняваше още повече.

— Накъде води?

— До един проход, който води към повърхността.

Въпреки плясъка на водата ясно чувах хриптенето в гърдите на Монк. На мъждивата светлина на фенерчето изкривените кости на черепа го караха да прилича на жив мъртвец.

— Сигурен ли си?

— Искаше да ти покажа друг изход. Ето ти го.

При тези думи той се обърна и тръгна по глиnestия бряг и преджапа през единния край на езерото.

— Нали няма да ни изоставиш тук? — изкрещях след него.

Не последва отговор. Лъчът от фенерчето му подскочаше, докато той се отдалечаваше през изпълнената с вода пещера. Нивото на езерото се бе покачило, откакто бяхме дошли.

— Дейвид... какво...

Софии се бе отпуснала върху мен. Опитах се да прегълътна страхът, който ме задушаваше.

— Всичко е наред. Още малко.

Не знаех дали това е вярно, но нямах избор. Осветих пътя пред нас, притиснах я до себе си и двамата влязохме странично в тесния процеп на скалата. Той се губеше високо над нас и бе широк не повече от четиридесет и пет сантиметра. С усилие потиснах усещането си за клаустрофобия. С всяка крачка цепнатината ставаше все по-тясна.

Виждах дъха си на мъждивата светлина на фенерчето. Слабият лъч осветяваше мястото, където цепнатината правеше завой и продължаваше нататък. След като изминахме няколко метра, се обърнах назад, но наводнената пещера вече не се виждаше. Не че бе възможно да се върнем там. Нямаше място да се обърна, а движението назад бе немислимо, тъй като бях прегърнал с ръка Софи, която се движеше след мен. Почти я влачех, мъчех се да я крепя, докато бавно, като рак, се придвижвях напред.

Колко още остава? Казах си, че краят не може да е далече. Колкото по-навътре навлизахме, толкова по-силно ни притискаха скалите. Усещах ги върху гръденния си кош, твърди и непоклатими, те почти спираха дишането ми. *Не мисли за това. Просто върви напред.* Но колкото по-напредвяхме, толкова по-трудно ставаше. Земята под краката ми беше неравна и всеки момент можех да се спъна. Отвесните

скали ни притискаха от двете страни. Вече нямаше достатъчно място за двама ни; не можех да мина със Софи.

Наложих си да запазя спокойствие.

— Софи, трябва да измъкна ръката си. Трябва да се задържиш права за няколко секунди.

Гласът ми отскочи от скалите и прозвуча странно. Тя не ми отговори.

— Софи, чуваш ли ме? Събуди се!

Но Софи не помръдна. След като спрях, тя се бе отпуснала с цялата си тежест върху мен, така че едва я задържах права. Ако не бяха стените на цепнатината, сигурно нямаше да успея. С една ръка отчаяно се опитах да достигна до амонячните соли в джоба си, молейки се да не изпусна шишенцето или фенерчето. Отворих тапата със зъби и въпреки че задържах дъха си, очите ми се насызиха от острота мириз на амоняк. След това с мъка се извърнах и поставих шишенцето под носа на Софи. *Хайде! Моля те!*

Тя изобщо не реагира. Опитах още веднъж, след това прибрах солите. *Добре, само не изпадай в паника. Мисли.* Единственият вариант беше първо аз да премина през тесния участък и след това да я изтегля след себе си. Но ако я изпуснеш и тя паднеше...

Няма достатъчно място, където тя да падне, а и ти не можеш вечно да стоиш тук! Просто го направи! Ръката ми беше започнала да изтръпва. Опитах се да я измъкна изпод раменете й. *Можеш да се справиш. Бавно и спокойно.* Ръкавът на якето ми се ожули в твърдата скала, но тежестта на Софи ме държеше като закован на едно място. Колкото и да се мъчех, не можех да се освободя. Извих се, за да имам повече място, но горната част на тялото ми бе притисната между скалите като в менгеме. За момент не можех да мръдна на никъде, след това рязко се извърнах и застанах в първоначалното си положение, при което си издрах кокалчетата на ръката.

Господи! Затворих очи, едва дишах. Струваше ми се, че няма достатъчно въздух. Пред погледа ми се появиха звезди. Наложих си да дишам по-спокойно, усетих, че започва да се хипервентилирам. *За Бога, само не губи съзнание!* Постепенно сърцето ми започна да бие по-равномерно. Отворих очи. Осветена отдолу от лъча на фенерчето, скалата бе само на няколко сантиметра от лицето ми. Виждах съвсем ясно зрънцата в камъка, усещах влажната й солена повърхност.

Облизах сухите си устни. *Хайде, мисли!* Но вече нямах никакъв избор. Едната ми ръка бе станала напълно безчувствена. Софи беше в безсъзнание, заклещена плътно до мен. Не можех да продължа напред, не можех и да се върна, защото тя ми препречваше пътя.

Бяхме попаднали в капан.

В този момент чух шум. Погледнах над главата на Софи и видях лъча на фенерче, който осветяваше цепнатината зад нас, като очертаваше неравните места по скалите. Чу се някакво стържене, съпроводено от хриптящо дишане.

След това видях Монк. Беше застанал настрани, притиснат от скалите в тесния процеп. Устата му бе извита в гримаса, докато с неимоверно усилие се придвижваше към нас. Процепът бе прекалено тесен дори за мен, мога да си представя как се чувстваше той тук.

Не каза нищо, докато не стигна до Софи. Огромната му ръка се протегна и я хвана за рамото, докато другата продължаваше да стиска фенерчето.

— Държа я...

Изговори думите с мъка, задъхвайки се. Усетих как тежестта ѝ се вдигна от мен. Измъкнах ръката си изпод нея, при което ожулих още веднъж кокалчетата си и бях свободен. Раздвижих пръсти и стиснах зъби, когато усетих как кръвта потече отново във вените ми.

— Върви... — изхриптя Монк.

Той поддържаше Софи изправена, докато аз се вмъкнах в отвора между изпъкналите скали. Усетих как якето ми се закачи за камъка, скалите се приближиха още по-плътно към мен, направих една мъчителна крачка и процепът се разшири. Поех дълбоко въздух, виеше ми се свят от облекчение. После насочих лъча на фенерчето към Монк и Софи.

Устата му бе широко отворена, с мъка си поемаше дъх, защото массивния му гръден кош бе притиснат от двете страни от скалата. Не каза нищо, когато се протегнах през теснината. Сграбчих с една ръка якето на Софи, а с другата се опитвах да предпазя главата ѝ.

Сега тясното пространство между скалите ни помагаше, защото не ѝ позволяваше да падне. Монк я подпра от едната страна, а аз я издърпах от другата страна на теснината. Преметнах ръката ѝ през рамото ми, така че главата ѝ да се опре на мен, поех тежестта ѝ и се изправих. След това насочих фенерчето обратно към Монк.

Той бе навлязъл още по-навътре в теснината, за да ми помогне да поема Софи. Сега беше заклещен в тясното пространство, притиснат между скалите. Отваряше устата си като риба на сухо всеки път, когато с мъка си поемаше въздух.

— Можеш ли да се върнеш? — попитах задъхано.

Нямаше никакъв начин да продължи напред.

Не можех ясно да преценя, но ми се стори, че се ухили.

— Надебелял съм... от последния път...

Трудно му беше дори да говори. Господи, няма да може да се измъкне оттам.

— Слушай, мога...

— Чупи се... Измъкни я оттук...

Поколебах се, но само секунда. Беше оцелял достатъчно дълго време без помощта ми, а аз трябваше да изведа Софи. Тръгнах напред като ту я носех, ту я влачех. Хвърлих поглед назад, но не видях нищо друго, освен мрак. Не се виждаше нито Монк, нито фенерчето му.

Зарадвах се, че е успял да се върне, но не можех повече да мисля за него. Тук беше малко по-широко, но Софи тежеше ужасно. Едва успявах да я държа изправена. По неравните скали на процепа бе започнала да се стича вода, която падаше върху ботушите ми и ми пречеше да видя къде стъпвам. Препънах се няколко пъти, яketата ни се закачаха в скалите, които все още ни притискаха от две страни. Продължавах напред, знаех, че ако още веднъж се заклещим, никога няма да успея да се освободя сам.

В този момент изведенъж тунелът се разшири. Въздъхнах от облекчение, осветих прохода, в който се намирахме, и видях, че височината му стига малко над главата ми, но е достатъчно широк, за да можем да се движим един до друг. Ако Монк не ни беше изльгал, оттук сигурно щяхме да успеем да излезем на повърхността.

Проходът тръгваше стръмно нагоре. Започнах да се изкачвам, но Софи ми тежеше. Краката ми трепереха. Не можех да продължа понататък, трябваше да си почина. Положих я на земята, коленичих до нея и отмакнах кичура коса от лицето ѝ.

— Софи, чуваш ли ме?

Не последва никаква реакция. Потърсих пулса ѝ — беше равномерен, но ускорен. Когато осветих очите ѝ, видях, че дясната зеница е още по-разширена. Насочих лъча към нея, но тя не реагира.

Опитах се да я вдигна отново, но бях останал съвсем без сили. Направих няколко несигурни крачки и залитнах. Положих я отново на земята. *Няма смисъл.* Наведох глава, идваше ми да се разплача. Нямах представа още колко път трябваше да измина, но не можех да я нося повече. Ако исках да ѝ оставя някакъв шанс да оцелее, можех да направя само едно.

Да я оставя тук.

Не губи повече време. Направи го. Свалих якето си, внимателно подпъхнах ръкавите под главата ѝ и я завих с останалата част. Веднага усетих студа, но сега това не ме интересуваше. Погледнах я и решителността ми ме напусна. Господи, не мога да направя това. Друг избор обаче нямах.

— Ще се върна, обещавам — казах аз с треперещ от студ глас.

Наведох се и я целунах, после се обърнах и я оставил в мрака.

Проходът започна да се изкачва още по-стръмно през скалата. Не след дълго трябваше да използвам ръцете си, за да успея да се покатеря. Проходът се стесни от всички страни и след малко се озовах в нещо като тунел. Фенерчето осветяваше само една черна дупка, оградена отвсякъде със скали. Стори ми се безкрайно дълга. Сетивата започнаха да ми изневеряват и в един момент имах чувството, че се спускам надолу и навлизам все по-дълбоко под земята, вместо да се изкачвам нагоре към повърхността.

В този момент нещо одраска лицето ми. Извърнах глава и изкрешях, защото нещото дърпаše косата ми. Насочих лъча на фенерчето и видях пред себе си бодливи клони. *Под земята няма растения,* помислих си аз глупаво. Усетих вода по лицето си и едва когато почувствах студения полъх на вятъра, разбрах, че това е дъжд.

Бях излязъл на повърхността.

Беше тъмно. На светлината на фенерчето видях, че отворът на прохода се намира между храсталаци, които растяха на една полегата скала. Трябваше да изпълзя изпод бодливите им мокри клони, които закачаха кожата и дрехите ми. Последните няколко метра се плъзгах надолу и цопнах с краката напред в един леденостуден поток.

Треперейки от студ, се измъкнах от дупката и осветих около себе си. Мъглата се бе вдигнала, но дъждът монотонно се лееше като из ведро. Намирах се на сред тресавището, в подножието на невисоко скално образование. То бе обрасло с храсталаци, които напълно

закриваха отвора на пещерата, от която бях изпълзял. Хоризонтът светеше, но не можех да преценя дали с изгрев или залез. Нямах никаква представа къде се намирам. Опитвах се да накарам мозъка си да заработи. *Накъде? Хайде, решавай!*

Вятърът донесе до мен слаб шум. Вдигнах глава, мъчейки се да доловя от коя посока идва. Шумът отслабна и за момент си помислих, че е плод на въображението ми, но после го чух отново, този път по-силно.

Беше далечният звук на хеликоптер.

Покатерих се върху скалите, напълно забравил умората и студа, и размахах фенерчето над главата си.

— *Насам! Насам!*

Виках до пълно прегракване, без да обръщам внимание на бодливите храсти, които израниха ръцете ми, докато се катерех към върха на скалите. Хеликоптерът беше на около половин километър от мен, светлините му бяха насочени надолу. За няколко ужасни секунди си помислих, че ще ме отмине. След това той направи завой и полетя право към мен. Светлините му ставаха все по-големи, забелязах знака на полицията върху него и последните ми сили ме напуснаха. Краката ми се огънаха и се строполих върху ледения камък. С цялата си душа се молех хеликоптерът да пристигне по-скоро.

Бях прекарал прекалено голяма част от живота си по болници. Твърде добре познавах бавно течащото време, седенето на твърд пластмасов стол, тревогата и отчаянието.

Чакането.

Последните двайсет и четири часа ми се струваха нереални, като че ли бяха лош сън, от който не можех да се отърва. Това отчасти се дължеше на хипотермията, в която бях изпаднал; не беше тежка, но все пак достатъчно сериозна, защото още ми беше студено и се чувствах леко изолиран от събитията около мен, сякаш наблюдавах нещо, което се случваше с някой непознат. Светлината на хоризонта, която бях видял, когато излязох от пещерата, беше от изгрева. Имах чувството, че съм престоял под земята няколко дена, а в действителност бяха изминали само няколко часа от катастрофата.

Когато ме качиха в полицейския хеликоптер, ме завиха с одеяло и ми дадоха шоколад и горещ чай от термоса на пилота. Треперех неконтролирамо, но не им позволих да ме закарат в болница. Бях като обезумял, исках веднага да се върна обратно при Софи, но за това, разбира се, и дума не можеше да става. Когато пристигнаха спасителите, за беда в началото не можеха да открият пещерата. Стори ми се, че мина ужасно дълго време, преди да дойде вик някъде дълбоко изпод храсти те, че най-сетне са намерили отвора.

Следващият час бе един от най-мъчителните в живота ми. Седях в малката, облицована с пластмаса и кожа кабина на хеликоптера, чувствах се замаян от преумора и ми се повдигаше от миризмата на авиационно гориво, но имах достатъчно време, за да премисля всичко, което се бе случило през последните часове. В студеното ранно утро имах усещането, че всичко, което бях направил, всяко решение, което бях взел, беше погрешно.

Когато я изнесоха, Софи беше жива, но в безсъзнание. Храстите, които закриваха отвора на пещерата, бяха изсечени, така че носилката да може да бъде отнесена до хеликоптера на „Бърза помощ“. Качих се при нея, но се сдържах да не задавам на лекарите въпроси, на които не

можеха да ми отговорят. След това хеликоптерът кацна и медиците, наведени под въртящата се перка, бързо я отнесоха.

Мен ме закараха спокойно в спешното отделение, дадоха ми болнична нощница и ми включиха система. Почистиха раните ми, по-серииозните превързаха с мириеща на антисептик превръзка. Разказах за случилото се няколко пъти, първо на униформени, а после и на цивилни полицаи. Най-накрая ме преместиха на болнично легло, дръпнаха завесите около мен и ме оставиха сам. Никога през живота си не се бях чувствал така уморен. Бях ужасно притеснен за Софи, но нито един от полицайите, които ме разпитваха, не знаеше нищо за нея. Исках да си почина малко, но щом съм отпуснал глава, веднага съм заспал дълбоко.

Събуди ме шумът от дърпането на завесите. Седнах в леглото напълно дезориентиран; всичко ме болеше. Към мен се приближи Нейсмит.

Шията на високия полицай бе зачервена, вероятно току-що се бе избръснал, очите му бяха уморени, но въпреки това бе напрегнат и бдителен.

— Как е Софи? — попитах аз, преди той да успее да каже каквото и да било.

— Все още е в операционната. В мозъка ѝ се бе насьбрала кръв, трябваше веднага да я оперират, за да освободят напрежението. Това е всичко, което знам.

Приех новината тежко, макар че я очаквах. Има различни видове хематоми, а възстановяването и оцеляването зависеха от това колко бързо е извършена операцията. *Ти си виновен. Трябваше по-рано да се досетиш какво ѝ е.*

Нейсмит извади от джоба си нещо, увито в найлон.

— Това сигурно ще ти потрябва — каза той и оставил окаляния ми портфейл на нощното шкафче. — Намерихме го преди няколко часа. Тъкмо се канехме да изпратим екип да претърси мината, когато хеликоптерът те е открил.

— Как са Милър и Крос?

Дори и да ме упрекваше, че съм ги изоставил, Нейсмит с нищо не го показва. Дръпна един стол и седна до леглото ми.

— Милър е със счупен череп, фрактура на няколко ребра и вътрешни наранявания. В безсъзнание е, но състоянието му е

стабилно. Крос има мозъчно сътресение и счупена челюст. Когато полицията пристигнала, тя вече е била в съзнание, така че е успяла да им разкаже какво се е случило... в общи линии.

Почувствах облекчение. Ситуацията можеше да е далеч по-лоша, макар че пострадалите ни охранители едва ли биха се съгласили с мен.

— А Монк?

— Все още нищо. Ще изпратим екипи да претърсят пещерата, както и полиция, която да охранява и двета входа. Но може да има и други, за които не знаем. Мината при Катърс Уайл е запечатана от години и никой не знаеше, че е свързана с пещери. Не са предполагали, че в тази част на тресавището има варовикови скали, но може би именно заради тях галерията се е срутила. Съдейки по това, което видяхме досега, системата от пещери е много голяма, почти колкото Бейкърс пит кейв при Бъкфастли. Там има тунели с дължина над три километра и половина, а тези въобще не са проучени. Ако Монк е още там, в крайна сметка ще успеем да го хванем, но може да отнеме много време.

А ако не е там, би могъл да е къде ли не.

Нейсмит прехвърли крак върху крак и доби делово изражение.

— Е, ще ми кажеш ли какво се случи?

Знам, че вече бе научил най-важното, но му разказах всичко от самото начало. Той ме изслуша, без да ме прекъсва. Изражението му не се промени дори когато му разказах за поведението на Монк и за твърдението му, че е бил несправедливо обвинен от някакъв полицай. Когато свърших, той въздъхна дълбоко.

— Каква част от всичко това е истина според теб?

Вече ми беше трудно да преценя. Бях изморен, силно разтревожен и цялото тяло ме болеше. Всичко случило се предишната вечер започваше да ми се струва нереално. Направих усилие да се съсредоточа.

— Мисля, че периодичната загуба на памет е истинска. И че е имал връзка с Анджела Карсън. Беше прекалено болен, за да се преструва, и пристъпът, или каквото и да е, беше съвсем реален.

— Наистина ли вярваш, че може да я е убил случайно?

— От това, което видях, предполагам, че най-малкото не го е направил нарочно.

— А другите момичета?

— Не знам. Възможно е да ги е убил по време на някой от пристъпите си, но ми се струва малко вероятно. В такъв случай е трябвало да се отърве от труповете, докато е бил в същото това състояние, а не ми се вярва да е могъл. Твърдението му, че не си спомня нищо, ми се стори искрено. Не че го е грижа дали му вярваме или не.

— Монк е коравосърдечно копеле, това отдавна го знаем.

— Искам да кажа, че изобщо не го интересува дали ще бъде оневинен, дори не му пука дали ще му намалят присъдата. Това ме кара да мисля, че казва истината. Единствената причина да избяга е, че е искал да се убеди, че не е убил Анджела Карсън.

— Открили са го с трупа й в заключен апартамент, ръцете му били в кръв, а главата ѝ била смазана. Според мен няма съмнение кой е извършилелят. Ти как мислиш?

— Не, няма никакво съмнение в това. Но през последните десет години е живял с мисълта, че е убил единствения човек, с когото някога е бил близък, а дори не може да си спомни. Не можем да го обвиним, че като удавник се опитва да се залови за сламка, нали?

За момент Нейсмит замълча, очевидно размишляваше.

— А каква е тази история, че е бил натопен?

— Според мен не си измисля.

— Не можем да сме сигурни, че Дарън Уокър е казал истината. Освен това няма никакви данни, че този инспектор Джоунс изобщо съществува. Вероятно Уокър го е лъгал, опитвал се е да го заблуди. Господи, и аз да бях притиснат от Монк, сигурно щях да направя подобно нещо.

— Но за какво му е да си измисля тази история?

— Дребен крадец като него не е имал представа как да се държи сред закоравелите престъпници от „Белмарш“. Не е първият, който си съчинява някаква история, за да се направи на по-важен, отколкото е.

— Монк му е повярвал. А според думите му Уокър не е бил в състояние да лъже.

Не и след онова, което му направих, бе казал той.

— Все още нищо не потвърждава думите му — заяви Нейсмит ядосано, сякаш водеше някакъв спор сам със себе си. — Разполагаме само с неговото собствено твърдение, тъй като е пребил Дарън Уокър до смърт. И да ме прощаваш, ама му нямам особено доверие, нито пък

вярвам на приказките на мошеник като Уокър, че някакъв полицай подхвърлил уликите. Проверих досието му — подозирали са го в няколко кражби и обира, но все е успявал да се измъкне. Използвал се е на полицията до миналата година. И защо е чакал толкова време и чак тогава се е разприказвал?

— Може би защото вече е бил заловен. Ти самият каза, че Уокър не е знаел как да се държи на място като „Белмарш“. Хората са способни на какво ли не, когато са уплашени.

— Все пак това нищо не доказва — продължи да упорства Нейсмит. — Откъде е могъл този неизвестен инспектор да се сдобие с вещи на сестрите Бенет? Не е възможно незабелязано да е откраднал веществени доказателства по такова обществено значимо престъпление. И те да се появят отново под караваната на Монк.

— Освен ако не ги е взел от сейфа, в който се държат веществените доказателства — отбелязах аз.

Нейсмит впери очи в мен и ме гледа дълго време през притворени клепачи.

— Нали си даваш сметка какво твърдиш?

— Точно това, което и ти си помисли.

До този момент заобикаляхме въпроса, но знаех, че той го измъчва не по-малко от мен.

Ако Монк не бе убил трите момичета, тогава кой го беше направил?

Нейсмит потърка нервно носа си.

— По-късно пак ще си поговорим. Какво ще правиш, след като те изпишат от болницата? В Лондон ли се връща?

Досега не бях мислил за това.

— Не още. Сигурно ще отида да си взема багажа от къщата на Софи и ще отседна в...

В същия момент завесата беше рязко дръпната и пред мас застана Симс. С безупречната си униформа и фуражката висшият полицай изглеждаше прекалено елегантен на фона на невзрачната болнична обстановка. Обикновено восьчнобоялото му лице бе зачервено, а устните му образуваха тънка права линия.

Нейсмит бавно се изправи на крака.

— Сър, не знаех, че...

Симс дори не го погледна. Стискаше черните си кожени ръкавици толкова силно, сякаш искаше да ги удуши.

— Искам да разговарям с доктор Хънтър. Насаме.

— Вече говорих с него. Мога...

— Свободен сте, детектив Нейсмит.

Нейсмит беше бесен, но успя да се въздържи. Кимна ми едва забележимо и бързо излезе. Далечните болнични шумове само подчертаваха настъпилата тишина в стаята. Симс ме изгледа ядно. Едва успяваше да се контролира.

— Какво, *по дяволите*, си мислите, че правите?

Не бях в настроение да ме подлагат на разпит. Бях преуморен и много притеснен и на всичкото отгоре лежах проснат в смешната болнична нощница.

— Опитвах се да поспя.

Светлите очи ме наблюдаваха студено и враждебно.

— Не си въобразявайте, че ще излезете от цялата тази история като герой, доктор Хънтър. Уверявам ви, че няма да го допусна!

— Не разбирам за какво говорите.

— Говоря за... за голословните изявления, които правите. Че Джером Монк е невинен, а някакъв полицай е изфабрикувал улики срещу него! Да не би наистина да си въобразявате, че някой би повярвал на това?

— Това не са мои изявления. Освен това не съм казал...

— Преди няколко дни Монк уби беззащитен човек и за малко да отнеме живота на двама полицейски служители. Или може би сте забравили това?

Бодна ме чувство на вина.

— Не можех да...

— Госпожица Келър, която е бивш консултант на полицията, се бори за живота си по негова вина и все пак вие сте твърдо решен да оправдате един осъден изнасилвач и убиец! За никого не е тайна, че хората около вас редовно си патят, доктор Хънтър, но въпреки това не очаквах от вас такова безразсъдство.

Трябва да съм се изправил в леглото, макар че не си спомням. Усетих как главата ми пулсира от гняв.

— Не се опитвам да оправдая никого, просто разказвам това, което се случи.

— О, да, и Монк взел, че изпаднал в „пристъп“ точно пред вас! И на вас изобщо не ви хрумна, че може да го е направил нарочно? Че вече е успял да заблуди лекаря на затвора, че е получил инфаркт?

— Това, което видях, не беше симулация. Освен това и симптомите на инфаркт са били истински, просто той ги е предизвикал нарочно. Има разлика между двете неща.

— Моля да ми простите, но не мога да бъда толкова лековерен като вас, доктор Хънтьр. Очевидно е, че Монк се е опитал да ви манипулира. Разказал ви е тази небивалица и след това ви е пуснал да си отидете с надеждата, че ще направите точно това! — възклика той и плесна с ръкавиците по крака си. — Имате ли представа каква вреда би могла да нанесе тази история?

— На вашата репутация, искате да кажете?

В момента, в който го казах, съжалих, че си изпуснах нервите. Светлите очи на Симс за малко да изхвръкнат от орбитите си. Ръката, която държеше ръкавиците, се изви и за миг си помислих, че ще ме удари. Но когато заговори отново, гласът му беше равен.

— Моля да ме извините, доктор Хънтьр. Може би трябваше да изчакам известно време, преди да дойда да ви видя — каза той, докато слагаше ръкавиците си. — Надявам се, че ще помислите върху думите ми. Да не забравяме, че двамата сме на една и съща страна и не трябва да позволим различията ни по професионални въпроси да застават между нас. Хората имаха склонност да говорят, без да мислят. Много добре знам колко е трудно да получиш работа като консултант на полицията.

Докато говореше, лицето му бе съвсем безизразно. Като че ли ръкавиците не бяха достатъчна преграда срещу заразите, та Симс използва ръкава на палтото си, за да избути завесата.

Продължих да я гледам, докато тя все още се полюшваше. Шумът от отдалечаващите се стълки се сля с шума в болницата. *Какво, по дяволите, означаваше всичко това?* Бях толкова уморен, че въобще не ме бе грижа.

И все пак добре схванах заплахата в думите му.

Изписаха ме от болницата в късния следобед. След като Симс си тръгна, успях да поспя, но сънят ми беше неспокоен и няколко пъти се будих. Въпреки това се почувствах по-добре, малко по-бодър. В някакъв момент се появиха дрехите ми — бяха мръсни, но поне суhi, внимателно сгънати и поставени в найлонов плик. Калта и кървавите петна по тях бяха доказателство, че отминалата нощ е била съвсем реална, колкото и да не ми се искаше да е така.

Никой не можеше да ми каже нищо за Софи, но успях да убедя една от сестрите да провери как е. Тя ми съобщи, че операцията е приключила, но състоянието ѝ все още е критично. Друго не можеше да се очаква след спешна кранеотомия, трябвало е лекарите или да пробият дупка в черепа ѝ, или да отстраният парче кост от него, за да премахнат насьбалата се кръв.

Но новината съвсем не оправи настроението ми. Облякох се и зачаках неспокойно, докато накрая се появи една стажантка и ми съобщи, че мога да си тръгвам.

— Къде се намира интензивното отделение? — попитах.

Там беше много по-тихо, отколкото в спешното, но атмосферата беше някак напрегната. Сестрата не ми позволи да видя Софи, но при мръсните скъсани дрехи, които носех, и аз бих постъпил така на нейно място. Имах чувството за дежа вю, когато взех да обяснявах, че само искам да разбера как е. Тя обаче бе непреклонна и заяви, че може да даде подобна информация само на роднините.

— Ако кажете, че сте ѝ съпруг или годеник, тогава може би... — добави тя многозначително.

Намекът беше съвсем ясен, но аз се поколебах.

— Доктор Хънтър!

Беше гласът на Софи. Обърнах се, колкото и да е странно, с надеждата да я видя оздравяла като по чудо. Но по коридора към мен вървеше друга жена. Лицето ѝ бе подпухнало от плач, затова ми трябваше известно време да разпозная сестрата на Софи.

Точно щях да я попитам как е сестра ѝ, но тя заговори преди мен:

— Какво правите тук?

Цялата трепереше, стискаше носната си кърпа така силно, че кокалчетата на ръцете ѝ бяха побелели.

— Исках да разбера как е Софи...

— Как може да е? Сестра ми лежи в интензивното отделение!

Отвориха *черепа* ѝ, ето как е! — Тя сгърчи лице. — Може да има мозъчни увреждания или, или...

— Съжалявам...

— Съжалявате? Как смеете да говорите така? Обещахте да се грижите за нея! Исках да я взема в дома си, където щеше да е на сигурно място. Вместо това, тя... тя...

Жената се обърна към медицинската сестра:

— Не искам този човек да се доближава до сестра ми! Ако се появи отново, в никакъв случай не го пускайте при нея!

Тя се извърна и тръгна бързо надолу по коридора. Сестрата ме погледна смутено.

— Съжалявам, но тя е най-близкият ѝ роднина...

Кимнах. Нямаше какво повече да правя тук. Тежката врата на интензивното отделение безвъзвратно се затвори зад мен и аз се отправих към другата част на болницата.

Исках да видя още един човек, преди да си тръгна.

Препращаха ме от едно отделение в друго, докато най-накрая успях да открия Крос. В първия момент помислих, че спи. Очите ѝ бяха затворени и аз, като истински страховик, изпитах облекчение. Но когато доближих леглото ѝ, тя ги отвори и впери поглед право в мен.

Изглеждаше ужасно. Косата ѝ бе залепната за черепа, лицето ѝ бе още по-подуто и изранено от това на Софи, някакви ужасни жици и винтове държаха челюстта ѝ затворена.

Сега, когато застанах пред нея, не знаех какво да ѝ кажа. Стояхме така и се гледахме, после тя се пресегна и взе от нощното шкафче един тефтер. Написа нещо в него и го обърна към мен.

Не съм толкова зле, колкото изглеждам. Морфинът е страхотно нещо.

Ако някой ми беше казал, че в този момент ще мога да се разсмее, нямаше да му повярвам, но точно така стана.

— Радвам се.

Написа още нещо и отново обърна листа към мен.

Софии???

— Излезе от операция — казах аз, като старателно си подбирах думите. — В момента е в интензивното отделение.

Последва ново писане.

Милър е в съзнание. Сестрата каза, че пуска мръсни шегички.

Усмихнах се. Това беше първата добра новина от много време насам.

— Това е чудесно — поех си дълбоко въздух и продължих: — Виж, аз...

Но тя отново започна да пише нещо. Този път ѝ струваше повече усилия и тя видимо се умори. Когато свърши, откъсна листа от тефтера и го сгъна на две. Подаде ми го, очите ѝ вече се затваряха. Мисля, че заспа, преди да успея да го поема от ръката ѝ.

Излязох в коридора и чак тогава го отворих. Съобщението, което бе написала Крос, беше съвсем кратко.

Tи постъпи правилно.

Очите ми се наляха със сълзи, когато го прочетох. Подържах листчето известно време в ръка, преди да го прибера. Ужасно много исках да се махна от болницата, да подишам чист въздух, който да проясни главата ми, но засега това трябваше да почака.

Първо трябваше да свърша нещо друго.

Колата, както и останалите ми вещи, бяха в дома на Софи. Можех да се обадя от болницата и да извикам такси, но предпочетох да изляза навън и да спра някое. Разходката щеше да ми се отрази добре, а и не исках да оставам тук.

На receptionията ми казаха къде е най-близката стоянка. Едва се бях отдалечил от входа на болницата, когато една кола спря до мен. Огледах се, но в това време стъклото се смъкна.

Беше Тери.

— Реших, че сигурно ще си тук — заяви той.

Продължих да вървя, без да спiram.

— Дейвид! По дяволите, спри за момент, моля те!

Колата се придвижи напред и отново спря до мен.

— Виж, искам само да поговорим. Чух какво се е случило миналата нощ. Как е Софи?

Спрях неохотно. Независимо от мнението ми за него двамата бяха имали връзка. Чувствата не изчезват само защото тя е

приключила.

— В интензивното отделение е. Нищо повече не знам.

— Господи. — Лицето му бе пребледняло. — Но ще се оправи, нали?

— Не знам.

Изглеждаше шокиран.

— Къде отиваш? — попита той вяло.

— Трябва да си взема колата. Пред къщата на Софи е.

Наведе се и отвори вратата до себе си.

— Качвай се. Ще те закарам.

Не исках да прекарвам повече време в компанията на Тери, но понеже темата беше Софи, гневът ми срещу него изглеждаше маловажен. Миналото си беше минало. Животът беше прекалено кратък, за да се сърдим на някого. Освен това бях толкова изморен, че едва стоях на краката си.

Качих се в колата.

Изминахме няколко километра в мълчание. Едва когато излязохме извън града, Тери го наруши.

— Говори ли ти се за това?

— Не.

Той отново замълча. Вперих поглед през прозореца навсякъде около нас се простираше тресавището. Отоплението в колата беше включено и това наред с монотонното бръмчене оказа своя ефект — усетих как започвам да задръмвам.

— Поне вече знаем кой е нападнал Софи онзи ден обади се Тери. Въздъхнах. Тери никога не приемаше отказ.

— Не е бил Монк. Отишъл е в къщата едва след нападнието. Като я заведох у дома от болницата, реших, че вътре е влизала лисица. Но той е използвал пръст от леговище на лисица, за да прикрие собствената си миризма. Щях да я усетя, ако е бил в къщата, преди да я открия в банята.

— Лисича пикня? Изобретателно копеле. — В гласа му се долавяше едва ли не възхищение. — В момента се носят какви ли не слухове. Говори се, че е имал връзка с Анджела Карсън. Че може да я е убил случайно.

Потърках очи. Никак не ми се говореше за това, но не можех да обвиня Тери, че иска да научи нещо повече.

— Възможно е.

— Сериозно ли говориш?

Нямаше причина да не му разкажа всичко.

— Преди да изляза от болницата, говорих с един невролог. Той ми каза, че има състояние, което са нарича „симптом на фронталния лоб“. Възниква при увреждане на предната част на мозъка.

— И какво от това?

— Спомняш ли си вдълбнатината в челото на Монк? Причинена е от лошо проведено израждане с форцепс. Всички знаем, че майка му е починала при раждането му, но според мен тогава е бил увреден фронталният лоб на мозъка му. Хората със симптом на фронталния лоб обикновено са непредсказуеми и склонни към насилие. Освен това понякога имат проблеми с паметта. При тежките случаи тези пациенти могат да развият форма на епилепсия, която ги кара да се смеят или да крещят истерично, да замахват към несъществуващи обекти. Наричат се геластични пристъпи, но тъй като се появяват главно по време на сън, това патологично състояние може дълго да остане недиагностицирано. Най-често се приема, че става въпрос за кошмари. Или че човекът просто „избухва“, са казали пазачите от затвора.

Тери сви рамене.

— Много важно. И какво като е имал това нещо на фронталния лоб? Не е извинение за онова, което е извършил.

— Разбира се, че не е. Но обяснява поведението му. Ако не друго, може да докаже, че не е изнасилил и убил Анджела Карсън съзнателно. Убил я е по време на пристъп, след като са правилиекс. Ако се е опитала да го обуздае, това само е влошило нещата, а за човек със силата на Монк не е било никак трудно да я убие.

Тери се изсмя скептично.

— Я, стига! Дори ти не си толкова наивен да си мислиш, че другите ще се хванат на подобно обяснение.

— Мисля, че когато гледахме Монк, виждахме това, което очаквахме да видим. Всички смятахме, че е чудовище, защото е пребил едно глухо момиче до смърт. Ако оставим това настрана, всичко се променя. Остава въпросът кой е истинският убиец на Тина Уилямс и сестрите Бенет.

— За бога, та той си е признал!

— Мисля, че го е направил, за да се самонакаже за стореното на Анджела Карсън. Не си спомня какво върши по време на пристъп и щом е убил едно момиче, може да е убил и други. Освен това тогава вече нищо не го е интересувало.

Тери поклати глава.

— Май Монк не е единственият, който има проблеми с главата, щом вярваш на всичко това.

Бях прекалено уморен, за да споря с него.

— Няма значение какво вярвам аз. Това е физиологично състояние, не душевна болест. Затова психиатърът, който го е преглеждал, не е забелязал нищо. Но сега, когато знаят от какво страда, ще бъде различно.

— Господи! — Тери се намръщи и прехапа устна — Щом не е убил другите момичета, кой според него е убиецът?

Само свих рамене. Не помня някога през живота си да съм се чувствал толкова изтощен. С всички сили се стараех да не заспя.

— Не знае. Чувал ли си за някакъв инспектор Джоунс?

— Какво прави това копеле? — измърмори Тери и натисна спирачката, когато колата пред него намали. — Джоунс ли? Мисля, че не. Защо?

Вече му бях казал достатъчно, затова само поклатих глава.

— Няма значение, просто Монк го спомена.

Тери хвърли кос поглед към мен.

— Изглеждаш ужасно. Имаме още поне половин час. Защо не се опиташ да подремнеш?

И без това вече бях облегнал глава назад и затварях очи. В съзнанието ми проблясваха всякакви несвързани картини — пещерата, катастрофата, сянката, която се образуваше във вдълбината в челото на Монк. Виждах обезобразеното тяло на Тина Уилямс и калта, която се стичаше от него, чувах гръмовния смях на Уейнрайт. Усещах как кирката се забива в торфа и преминава през него.

Изведнъж колата подскочи на една бабуна и аз се сепнах.

— Събудили се? — попита Тери.

— Извинявай — отговорих аз и потърках очи.

— Няма проблем, почти пристигнахме.

Погледнах през прозореца и видях, че сме съвсем близо до Падбъри. Докато съм спал, навън бе започнало да се здрачава. Имах

чувството, че в последно време животът ми минава на тъмно. Обещах си да си взема почивка след всичко, което бях преживял напоследък. Този път щеше бъде истинска почивка, на някое топло и слънчево място. След това си спомних, че Софи лежи в болницата, и всякаква мисъл за ваканция изчезна от главата ми.

Тери спря в дъното на градината, точно зад моята кола. Остави моторът да работи и впери поглед в къщата.

— Е, пристигнахме. Искаш ли да поостана?

— Няма смисъл, и аз няма да оставам — отговорих аз с ръка върху дръжката на вратата. — А ти? Какво ще правиш сега?

През лицето му премина сянка.

— Добър въпрос. Ще си получа заслуженото от Симс, а после...

Ще видим. Сигурно ще се опитам да започна наново.

— Желая ти късмет.

— Благодаря — той погледна през предното стъкло на колата. — Добре. Да смяtam ли, че сме изчистили сметките помежду си?

Мина ми през ума, че сигурно никога повече няма да видя Тери. Не че съжалявах за това, но така затварях още една глава от живота си. Нямаше смисъл да се разделяме с лошо.

Рано или късно миналото трябва да бъде погребано.

Кимнах. Той протегна ръка. Поколебах се само за миг, след това я стиснах.

— Грижи се за себе си, Дейвид. Надявам се, че Софи ще се оправи.

Нямаше какво повече да си кажем. Слязох вдървено от колата и останах неподвижен, докато Тери потегли. Гледах как светлините на колата му изчезват надолу по уличката. Вятърът се усили и бързо отнесе звука от мотора. Вече чувах само скърцането на полюшващите се клони.

Разтрих гърба си. Всичко ме болеше, а мускулите ми се бяха схванали от пътуването. Тръгнах по пътеката, вече напълно разбуден. Къщата тънеше в мрак. Пердетата бяха спуснати, както ги бяхме оставили, когато набързо излязохме, и така изглеждаше, сякаш никой не живее в нея. Щях само да взема багажа си и да си тръгна. Никак не ми се искаше да шофират, но не ми беше удобно да остана тук сам. Знаех, че Софи няма да има нищо против, но не ми се струваше редно.

Стигнах до входната врата и изведнъж се сетих, че нямам ключ. За всеки случай опитах да я отворя, но беше заключена; Милър или Крос се бяха погрижили за това предишната нощ. Облегнах се на вратата, чувствайки се абсолютно безсилен. След това си спомних за резервния ключ, който Софи държеше в пещта. Ключалката беше сменена, но се надявах, че тя бе сложила новия на същото място. *Моля те, Господи, дано е така.*

Минах по обраслата пътека и пред мен се изправи порутената тухлена постройка. На фона на смрачаващото се небе скелето приличаше на бесилка. Отключената врата на пещта изскърца, когато я отворих, после опипом намерих ключа на лампата. Натиснах го няколко пъти, но изглежда крушката беше изгоряла. *Страхотно.* Имах фенерче в жабката, но, разбира се, ключовете от колата бяха в къщата, миналата нощ ги бях оставил там в бързината.

Подпрях вратата с един камък, за да стои отворена, и влязох вътре. Светлината от залязыващото слънце беше достатъчна, за да мога да различа съдовете, наредени по полиците, които силно напомняха на реликви в стара гробница. Тухлата, зад която Софи криеше резервния ключ, се намираше близо до централната част на скелето. Тухленият прах и мириসът на влажен гипс дразнеха гърлото ми. Усетих и друга миризма, остри и позната, но в този момент нещо изхрущя под ботушите ми. Когато очите ми привикнаха с тъмнината, видях, че целият под бе посыпан със счупена керамика. Умореният ми мозък все още обработваше тази информация, когато се сетих на какво мирише.

Афтършейв.

Застинах на място и усетих как настръхвам. Извърнах се. Слабата светлина от вратата не осветяваше много навътре. Мъждивата светлина, която се процеждаше през вратата, не влизаше навътре в пещта. Сенките бяха плътни. Загледах се в едно място, където те сякаш се събираха. Чух някакво шумолене.

— Вие ли сте, доктор Хънтър? — попита Роупър.

Роупър се взираше в мен в сумрака. В тъмнината на помещението и той не можеше да ме види добре.

— Радвам се, че си добре след изминалата нощ — започна той.
— Извади страхотен късмет, че успя да се измъкнеш.

Сърцето ми продължаваше да се бълска в гърдите ми.

— Какво правиш тук?

По-скоро чух, отколкото видях как сви рамене.

— Дойдох да проверя някои неща. Госпожица Келър наистина трябва да сложи здрава ключалка. Освен, разбира се, ако не иска хората да си влизат свободно.

Изглежда, тази мисъл му се стори много забавна.

— Не видях колата ти отпред.

— Оставих я в една отбивка нагоре по пътя. Исках да се поразходя.

И никой да не разбере, че си тук.

— Симс ли те изпрати?

— В момента шефът има достатъчно проблеми на главата си. Не, може да се каже, че дойдох тук, за да задоволя собственото си любопитство.

Чу се щракване и лампата върху работната маса светна. Беше бутната на една страна. Роупър я изправи, огледа се и зацъка с език.

— Някой е обърнал всичко с главата надолу.

Светлината разкри опустошенията. Купите и чиниите, изработени от Софи, бяха съборени от полиците и лежаха изпочупени на пода. Дори тежката електрическа пещ бе преобърната на една страна, а вратата ѝ висеше отворена.

Обърнах се и се изправих лице в лице с Роупър.

— Какво се е случило?

— Според мен някой е търсил нещо, не мислиш ли? Интересно дали го е намерил усмихваше се, но погледът му беше остър и преценяващ. — Би ли ми казал ти самият какво правиш тук?

— Дойдох да си взема колата.

— Това тук не ми прилича много на гараж.

Не бях в настроение за игрички.

— Багажът ми е в къщата. Софи ми показва къде държи резервния ключ.

— Така ли? — Той огледа внимателно пещта. — Бива си я да крие разни неща госпожица Келър. Нищо чудно, нали е бивш специалист по поведенчески анализ. Сигурно защото знае как да открива скрити неща.

— Виж, защо не ми кажеш направо какво става? Какво се надяваше да откриеш тук?

— Аз ли? — вдигна той учудено вежди. — Май нещо си се объркал, доктор Хънтър. Не аз съм направил всичко това.

— Тогава кой?

— Ето това е въпросът — заяви Роупър и се почеса по носа. — Колко добре познаваш госпожица Келър?

— Защо?

— Защото се опитвам да преценя дали и ти не си замесен в това.

Тонът му изведнъж бе станал остьр. До този момент не бях приемал Роупър на сериозно. Винаги го бях смятал за някакъв придатък на Симс, който се е издигнал в службата благодарение на лоялността си към началника, а не на някакви способности. Сега започнах да се питам дали не съм го подценил.

Може би не само Софи умееше да крие разни неща.

— До онзи ден не я бях виждал от десет години — отговорих предпазливо.

— Спиш ли с нея?

Потиснах първоначалния си импулс да му кажа да си гледа работата.

— Не.

Той изсумтя доволно.

— Кажи ми честно, доктор Хънтър, не ти ли се струва, че съвпаденията стават прекалено много. Тери Конърс се появява изневиделица и те предупреждава да се пазиш от Монк. Пита те дали си се свързал с някого от някогашния екип по разследването. След това госпожица Келър — или госпожица Траск, както се нарича напоследък — ти се обажда и те моли за помощ. Намираш я в безсъзнание, а

къщата ѝ е обърната с главата надолу. Само че крадецът не си е направил труда да вземе нещо.

— Каза, че липсвали малко пари и бижута.

Той махна пренебрежително с ръка.

— И ти не вярваш на това повече от мен. Освен това и „амнезията“ ѝ не ми се вижда никак убедителна. Някой нахлува в къщата, удря я по главата и тя не може да си спомни нищо. Я, стига.

— Случват се подобни неща.

— Разбира се, че се случват, но изглежда това ни най-малко не я притеснява. Защо ни изльга? Кого прикрива? Себе си или някой друг?

Понечих да възразя, но в момента той изказваше гласно моите собствени мисли, които аз непрестанно отхвърлях.

— Какво искаш да кажеш?

— Искам да кажа, че не вярвам в съвпаденията. — Побутна парче глина с крака си. — Ако имаш нещо наистина ценно, което искаш да скриеш, можеш да постъпиш по два начина. Единият е да го оставиш на сигурно място, където никой да не може да го открие. Проблемът е, че щом ти си се сетил за това място, и някой друг ще се сети. Другият начин е да го сложиш на такова място, където на никого не би му хрумнало да го търси. На толкова явно място, че човек не би си помислил, че там може да е скрито нещо. Най-добре е да е някъде, където го виждаш всеки ден.

Вперих поглед в работната маса, където Софи бе натрупала парчетата излишна глина. *Това е просто лош навик.* Спомних си как тя дойде тук веднага щом се прибра от болницата, като твърдеше, че търси резервния ключ. Прокара ръка по топката глина, сякаш да се убеди, че е на мястото си. Беше пред очите на всички, но и прекалено голяма, за да бъде преместена.

Нищо чудно, че не искаше да отиде в охраняема къща.

— Криела е нещо в топката изсъхнала глина — заявих аз.

Софии дори не си бе направила труда да постави ключалка на пещта, с което искаше да внуши, че вътре няма нищо ценно.

Роупър се усмихна.

— Интересува ме не толкова къде е било скрито, а какво е било. Всичко започна, когато Джером Монк избяга, значи трябва да е свързано с него. Каквото и да е то, било е толкова важно за госпожица

Келър, че тя е предпочела да рискува да се срецне с Монк, отколкото да го остави без надзор.

Явно е било достатъчно важно и за някой друг, който я е проснал в безсъзнание и е претърсил къщата. Сега мозъкът ми работеше на бързи обороти, от умората не бе останала и следа.

— Тери Конърс ме убеждаваше да отведа Софи от тук — спомних си аз. — Затова е искал да се види с мен вчера следобед.

— Така ли? Тогава Монк му е направил услуга. Отстранил я е за достатъчно дълго време, така че да успее да открие това, което е търсил. — Роупър огледа внимателно парчетата керамика по пода. — Проявява необичайно голям интерес към този случай, като се има предвид, че е отстранен от работа. Мисля, че е време сериозно да си поговорим с детектив Конърс.

Усетих тежест в стомаха си. Бях толкова уморен, че дори не се запитах защо Тери ме чакаше пред болницата. Реших, че ме разпитва от любопитство, но сега ме порази нещо друго. Той твърдеше, че не знае къде живее Софи, а не ме бе попитал как да стигне дотук.

Познавал е пътя.

— Току-що бях с него — казах аз. — Той ме докара.

— Конърс е бил тук?

— Остави ме пред къщата и си тръгна.

— По дяволите! — изруга Роупър и се протегна да извади телефона от джоба си. — Трябва да тръгваме. Аз ще...

Видях никакво движение, зад него се появи едра фигура и го удари с нещо по главата. Чу се ужасен тъп звук и полицаят падна по лице на земята, без дори да се опита да се задържи на крака.

Тери се надвеси над него, дишайки тежко. В ръцете си държеше късо парче от желязнато скеле.

Всичко стана толкова бързо, че не успях да реагирам. Стоях като вцепенен и не можех да мръдна. Двамата с Тери вперихме поглед един в друг.

— Господи, Дейвид. Защо просто не си взе колата и не си тръгна?

Тъмните му обувки и панталоните му бяха изцапани със светла кал. Сигурно беше обърнал колата и се бе върнал тук.

Може би беше завил на същата отбивка, където стоеше колата на Роупър.

Погледнах към полицая. На светлината на лампата видях, че задната част на главата му е покрита с тъмна кръв. Зъбите му бяха счупени, защото бе ударил лицето си в пода, но не знаех дали диша. Тери погледна към него и изкриви устни.

— Отдавна трябваше да разкарам това копеле.

— Тери... — започнах аз, след като се окопитих.

Когато пристъпих към Роупър, той вдигна заканително металния прът.

— Дори не си го помисляй.

Спрях.

— Остави този прът. Помисли какво правиш.

— Смяташ, че не съм мислил ли? За бога, да не си въобразяваш, че съм искал да стане така?

Той замахна с крак и ритна парче глина. То се удари в скелето, което подпираще извитата стена на пещта, и се изтърколи в мрака.

— Щом искаш да обвиняваш някого, обвинявай Софи! Тя е виновна за всичко!

— Защо?

Изведнъж се сетих какво каза Роупър. Спомних си за глинената топка, чиито парчета сега лежаха на пода.

— Какво толкова важно криеше там? — попитах, макар да не очаквах да mi отговори.

Той поклати глава, но престана да стиска металния прът така силно.

— Дневника на Зоуи Бенет.

Започвах да разбирам. Зоуи, по-общителната от близнаките Бенет, която предпочиташе да ходи по купони, вместо да учи като сестра си. И Тери женкарят, който все още страдаше, че е бил принуден да напусне лондонската полиция. Какъв по-добър начин да задоволи егото си, от това да излиза с красиво седемнайсетгодишно момиче с амбиции да стане модел?

— Името ти е било написано в дневника — заключих аз.

Той отпусна рамене. Изглежда, почти бе забравил за металния прът, който държеше в ръка.

— Излизахме заедно няколко месеца. На живо изглежда много по-добре, отколкото на снимките, истинска красавица. Бедата беше, че много добре го знаеше. Всичко беше измислила — как ще отиде в

Лондон, ще подпише договор с голяма модна агенция. Беше впечатлена от това, че съм работил в лондонската полиция; разправях и разни истории за Сохо и други подобни.

Усмивката му изчезна и на нейно място по лицето му се изписа гняв.

— След това я видях с друг мъж — никакво наперено копеле на двайсет и няколко години, със страхотна кола. Знаеш как става. Скарахме се. Каза ми да излизам с жени на моята възраст. Нарече ме нещастник, каза, че съм бил жалък с моите вечни приказки за Лондон. Нещата излязоха извън контрол. Ударих я и тя направо побесня. Крещеше ми, заплашваше, че ще разкаже всичко и ще ме уволнят, ще ме обвини, че съм я изнасилил. Бяхме в моята кола и се уплаших, че хората може да ни чуят. Исках да я накарам да замълчи, стиснах я за гърлото и... и всичко стана много бързо. В един момент се бореше с мен, а в следващия...

Погледнах Роупър, който лежеше на пода в безсъзнание или мъртъв.

— Господи, Тери...

— Знам! Мислиш ли, че не знам?

Отпусна металния прът, но все още продължаваше да го държи в ръка. Прокара другата ръка през косата си. Изглеждаше съсипан.

— Скрих тялото й в едно помещение, от което имам ключ. Помислих си... помислих си, че ако не предприема нищо, всички ще решат, че е поредната тийнейджърка, която е избягала от дома си. Зоуи все разправяше как ще замине за Лондон.

— Била е само на седемнайсет!

— О, я не започвай! — сряза ме той и старият му избухлив нрав се събуди. — Какво можех да направя? Да отида да се предам? Това нямаше да я върне. Трябваше да мисля за Деби и за децата. Защо да провалям и техния живот?

Усетих, че започва да ми се гади.

— И сестра й ли уби?

— Линдзи откри дневника на Зоуи — отговори той безизразно.

— Там беше записан телефонният ми номер, колко пъти сме се срещали, какво сме правили. Тя не каза на никого, защото не искаше да опетни репутацията на Зоуи. Мислеше, че тъй като съм полицай, мога да й помогна да я открие.

Господи! Значи тя бе предала доброволно на Тери единственото нещо, което можеше да докаже, че той е виновен за смъртта на сестра ѝ. И по този начин се бе превърнала в единствения свидетел.

— Не ме гледай така! — изкрещя Тери. — Паникъсах се, това е! Ако дневникът беше излязъл на бял свят, това щеше да е краят! Не можех да допусна да вземат да ме разпитват. А и тя толкова приличаше на Зоуи, като я видех, все едно Зоуи ме обвиняваше.

— А Тина Уилямс? Защо...

Спрях, вече знаех отговора. Още една тийнейджърка, тъмнокоса и красива.

— Било е само за отвлечане на вниманието, нали? Точно както използва и Монк. За да си помислят хората, че вилнее сериен убиец, и да забравят за двете сестри.

По лицето на Тери се изписа странно изражение, като че ли се сблъскваше с някаква непозната страна на характера си.

— Нещо такова — сви рамене той.

С коментара си за ужасните наранявания на Тина Уилям Пири е бил по-близо до истината, отколкото предполагахме. Тогава той каза, че убийците понякога обезобразяват лицата на жертвите си от чувство за вина, но Тери бе стигнал още по-далече. Беше тъпкал като обезумял тялото и главата ѝ с крака, тласкан от омраза към самия себе си.

Нишо чудно, че след това целият му живот се бе разпаднал.

— Кажи ми поне къде са гробовете на Зоуи и Линдзи — настоях аз. — Някъде близо до Тина Уилямс ли ги погреба?

В усмивката на Тери имаше нещо налудничаво.

— Ти май никога не се отказваш. Забрави. Пропусна шанса си преди десет години.

В главата ми нахлуха сцени от миналото, които сега придобиха съвсем ново значение. През нощта яркожълтото мицубиши на Тери е изглаждало бяло, затова така се виждаше на охранителните камери. Също като колата, забелязана, когато Линдзи Бенет и Тина Уилямс са изчезнали. Сега можех да си обясня поведението на Тери по време на издирването, раздразнителността и липсата му на самоконтрол.

— Не можа ли да измислиш някое по-интересно име от инспектор Джонс? — попитах аз. — Имам предвид, когато Дарън Уокър те е заварил при караваната на Монк.

— Другото, което ми дойде на ум, беше Смит — каза Тери, вече по-спокойно и по-хладно. — Монк беше страхотна възможност, която в никакъв случай не трябваше да изпускам. Някои от вещите на Зоуи още бяха при мен, но трябваше да действам бързо, преди да дойдат криминалистите. Трябваше да бъда по- внимателен. Уокър буквально ми падна в ръцете — по лицето му се появи едва забележима усмивка. — Размахах служебната си значка и го изплаших до смърт. Казах му, че ще се погрижа за него, ако си държи устата затворена.

И наистина го беше правил, почти десет години. *Все е успявал да се измъкне*, беше казал Нейсмит. Нищо чудно, след като старшият полицай винаги е правил така, че доказателствата да бъдат загубени или да са негодни пред съда. Едва когато самият Тери е бил отстранен от работа и не е могъл да продължи да спазва обещанието си, Уокър е проговорил.

И заради това Монк го е пребил до смърт.

Тери се бе сетил за причината. Сигурно е бил бесен, когато е разбрал за бягството на Монк, особено като се има предвид, че още е съществувало доказателство за връзката му със Зоуи Бенет.

— Как попадна дневникът при Софи? — попитах аз.

Тери вече изобщо не изглеждаше напрегнат. Изглежда, изпитваше облекчение, че след толкова години най-после можеше да говори за това.

— Любопитната кучка започна да си вре носа в работите ми. Беше минала около година от разследването. Деби ме беше изгонила и аз живеех в апартамент под наем. Със Софи отново се бяхме събрали. Все си мислех, че трябва да се отърва от дневника, но така и не го направих. Глупаво от моя страна — заяви той и поклати глава. — Бях го скрил много добре, но Софи винаги я е бивала да намира скрити неща — каза той с горчивина.

Мина ми през ума, че връзката им съвсем не е била флирт, както твърдеше Софи, но сега не беше моментът да мисля за това.

— Какво знаеше тя?

— Само че съм спал със Зоуи, както ставаше ясно от дневника. Това, което най-много я дразнеше, е, че по същото време имах връзка и с нея. Направо полудя от яд. Не искаше да ми каже какво е направила с дневника. Твърдеше, че е на сигурно място — каза той с гримаса. — Гадната кучка ме изнудваше. Докато Монк беше в затвора и

разследването бе прекратено, това нямаше особено значение. Не можеше да разкаже на никого, без да признае, че самата тя е укривала доказателства. Но когато Монк избяга... всичко се промени.

— И тогава те обзе паника и дойде при мен, за да разбереш дали Софи не е споделила нещо с мен.

— Не ме обзе паника. Просто исках да взема проклетия дневник! Много добре познавам Софи. Знаех, че ако реши да се свърже с някой от тогавашния екип, то това със сигурност ще си ти.

Той ревнува! Откъм пода се чу стон. Тери погледна изненадано Роупър, сякаш изобщо беше забравил за него. Полицаят се размърда и се опита да отвори очи.

— Не! — изкрещях аз, когато Тери вдигна металния прът.

Той спря с вдигнатия прът в ръка. По лицето му пробягна нещо като съжаление.

— Наистина щях да те оставя да си тръгнеш, докато не видях колата на Роупър. Но нали разбиращ, че сега не мога да го направя? Разбиращ го много добре.

Така беше. Не знаех какво да очаквам.

— Ами Софи?

— Какво Софи? Нищо не може да направи без дневника.

— Не съжаляваш ли за всичко, което си й причинил?

— Което *аз* съм *й* причинил *на нея*? Пресметливата кучка от години превърна живота ми в ад!

— Била е уплашена. И сега е в болницата по твоя вина.

Той впери поглед в мен и за момент забрави Роупър.

— Какво искаш да кажеш?

— Не Монк причини кръвоизлива в мозъка *й*. Ти си го направил, когато си разбил вратата на къщата *й* и си влязъл да търсиш дневника.

— Глупости!

— Когато е паднала и си е ударила главата в пода в банята, е получила травма на мозъка от противоположната страна на удара. Напусна сама болницата, преди лекарите да го открият. Искаше да се прибере вкъщи, за да се убеди, че дневникът е на сигурно място. Но дори и тогава не каза на никого. Умираше от страх, но продължаваше да те прикрива!

— Прикривала е себе си! Грижеше се единствено за себе си, винаги е била такава — той насочи металния прът към мен, като го

държеше с две ръце. — Да не мислиш, че ще ме накараш да се чувствам виновен заради нея? Няма да стане, тя сама си го изпроси!

— И ако умре, ще е още един инцидент. Също като Зоуи Бенет!

По изражението му разбрах, че съм отишъл твърде далеч. Единственият звук, който се чуваше, беше тъжният вой на вятъра.

— Хайде да приключваме — каза той.

Пристигна към мен, но се спъна и за малко да падне. Погледнах надолу и видях, че Роупър го бе сграбчил за глазена. Устата му беше разкървавена, предните зъби — счупени до основата, но очите му светеха и бяха пълни с омраза. Спуснах се към тях, но Тери размаха металния прът и не ми позволи да се приближа. Бъльснах се в централния комин на пещта и усетих как нещо изскърца и се размести под рамото ми. Тери освободи крака си, стъпи върху главата на Роупър и отново се насочи към мен. Грабнах тухлата, зад която бе скрит резервният ключ на Софи, и я хвърлих по него. Той се наведе, но тя го удари отстрани и се разби в стената зад него.

— Копеле! — изруга той и замахна с пръта към главата ми, все едно държеше бейзболна бухалка.

Успях да вдигна ръка да се предпазя, но прътът се стовари върху гърдите ми и ми изкара въздуха. Усетих как ребрата ми поддадоха и се стоварих на пода. Докато се мъчех да си поема дъх, Тери се надвеси над мен.

И той самият дишаше тежко. Попипа с ръка мястото, където тухлата го бе ударила по главата, и се вгledа в кръвта по ръката си.

— Знаеш ли какво? Много се радвам, че не си тръгна, когато имаше възможност да го направиш — каза той задъхано и вдигна пръта над главата си.

Вратата на пещта се затръщна зад гърба му.

Монк, помислих си аз инстинктивно. Но беше само вятърът. Тери се обърна да погледне вратата, която се клатеше на пантите, и тогава Роупър се нахвърли върху него.

Кървеше и едва се държеше на краката си, но успя да накара Тери да загуби равновесие. Двамата залитнаха и се бъльснаха в старото скеле, което подпираще основната стена на пещта. То се залюля и разтресе под тежестта им, след това рухна като къща от карти.

Покрих главата си и се опитах да се свия на кълбо, когато гредите и металните прътове се посипаха по земята с оглушителния

грохот на побеснели камбани.

Настъпи тишина.

Свалих ръце от главата си, ушите ми пищяха. Въздухът беше изпълнен с прах. Срутилото се скеле бе съборило лампата и цялата пещ тънеше в мрак. Задавих се, силна болка прониза счупените ми ребра. С мъка се придвижих до отсрешната стена. Подът бе покрит с останки от скелето и дървени греди. Тръгнах опипом напред, опитвайки се да стигна до най-голямата купчина. В длани се забиха трески от дървото и глинени парчета.

— *Роупър! Тери!*

Викът ми загъхна. Една тухла се изтърколи и падна в мрака, металните части на скелето издрънчаха дисхармонично като камбанки на вятъра. Единственото, което чух след това, бе шумът от падащата мазилка. Софи ми бе казала, че разклатеният комин и порутената външна стена на пещта от десетки години се държат само благодарение на скелето.

Сега вече нямаше какво да ги крепи.

Нищо не можех да направя сам, имах нужда от помощ. В мрака едва виждах светлото петно, където се намираше вратата. Тръгнах към нея, като внимателно си проправях път през останките на рухналото скеле. Навън въздухът бе чист и сладък. Небето все още светлееше. Закуцух към къщата, притиснал с ръка наранените си ребра. Без ключ и без сили да разбия новата ключалка на входната врата, трябваше да вляза през някой прозорец.

Бях на половината път, когато зад гърба си чух тътен.

Обърнах се и видях как пещта се срина. Първо се наклони на едната страна, после рухна. Тръгнах да се отдалечавам, закрил очи, за да се предпазя от надигналия се облак пясък и мазилка. След това отново настъпи тишина.

Над останките от пещта се понесе облак прах, който отдалече приличаше на пушек. Повече от половината от цилиндричната постройка се бе сринала и назъбените ѝ останки стърчаха на фона на нощното небе. Тази част на пещта, където се намираше вратата, беше непокътната. Тръгнах, накуцвайки, натам, закрих носа и устата си с ръкав и надникнах вътре. Вратата бе полублокирана от нападалите тухли.

Този път не си направих труда да викам. Една тухла се изтърколи, изтропа в купчината отломки и това беше всичко. Не се чуваше никакъв звук, нямаше признак на живот.

Пещта зееше пред мен, тъмна и тиха като гроб.

31

Полицията откри Монк два дни след като пещта се срути. След всичко станало полицията заиздирва избягалия затворник още по-усилено. Но дори и след това не бе краят на историята.

Минаха десет часа преди да изровят Тери и Роупър изпод отломките на пещта. Докато успеят да обезопасят постройката, за да няма ново срутване, всички знаехме, че няма шанс да бъдат извадени живи изпод руините.

Аз не присъствах, но присъстващите полицаи и членове на спасителния екип са стояли мълчаливо, без да издадат и звук. Когато отстранили и последните тухли, намерили тялото на Роупър върху трупа на Тери. Аутопсията показва, че Роупър е загинал почти веднага, в което нямаше нищо странно предвид раните, които вече му бяха нанесени. Тери не бе извадил такъв късмет. Тялото на Роупър го беше предпазило от директния удар на падащите отломки и количеството вдишан прах в белите му дробове показваше, че не е починал веднага. Нямаше начин да се разбере дали е бил в съзнание или не, но беше ясно, че е умрял от задушаване.

Бил е погребан жив.

Моите наранявания бяха болезнени, но не много сериозни — три пукнати ребра, ожулвания и охлувания. За втори път в рамките на двайсет и четири часа се озовах в болницата, въпреки че този път бях настанен в отделна стая, а не зад завеса. Целта беше журналистите да не могат да стигнат до мен.

— Този път се разрови много надълбоко — каза ми Нейсмит. — И много хора ще трябва да платят скъпо и прескъпо за това.

Предполагам, че наистина беше така, но това не ме тревожеше особено.

Нейсмит ме наблюдаваше внимателно.

— Сигурен ли си, че ни каза всичко? Че не си премълчал нещо?

— Защо ми е да премълчавам нещо?

Когато излязох от болницата, всичко навън ми се стори леко нереално. Казаха ми, че състоянието на Софи е стабилно, но тя все

още е в безсъзнание. Въпреки това не ми позволиха да я видя. Не можех да понеса отново да отида в къщата ѝ, затова отседнах в един хотел наблизо. В следващите два дни почти не излизах от стаята, поръчвах си храна, която почти не докосвах, и следях развитието на събитията по телевизията. Монк все още не беше заловен и имаше трескави спекулации относно това къде може да е и защо полицията все още не може да го открие.

От информацията, която получавах от Нейсмит, разбирах, че полицията през цялото време не бе спряла да го издирва. Дъждът продължаваше да вали и екипите, които се бяха спуснали в пещерата, бяха затруднени от повишеното ниво на водата. Откриха трети изход и това обезкуражи всички. Известно време изглеждаше, като че ли е успял да се измъкне и да отиде в друго убежище или че дори е напуснал Дартмур.

Но това не беше така. Когато водите се оттеглиха достатъчно, за да могат екипите да навлязат в подгизналите тунели, откриха тялото на Монк, заседнало в тясната цепнатина, където за последен път го бях видял. Беше починал заклещен така здраво в скалите, че бяха нужни няколко часа, за да извадят тялото му оттам. Въпреки че мястото се бе наводнило, той не бе умрял от удавяне. Усилието да вмъкне огромното си тяло в толкова малко пространство се бе окказало непосилно дори и за него и според мен той е бил наясно, че ще стане така. Когато лъчът на фенерчето изгасна зад гърба ми, предположих, че е успял да се измъкне. Но хората, които го откриха, казаха, че фенерчето е било изгасено. Беше умрял сам в мрака, далече от човешка близост и светлина.

Това беше неговият избор.

Както очаквах, причината за смъртта му беше инфаркт и пневмония вследствие на свръхдоза кокаин. Но аутопсията разкри още два интересни факта. При повечето хора връзките, чрез които мускулите се захващат за дългите кости на ръцете и краката, са доста фини. При Монк те бяха необичайно дебели, каквито се срещат по-често при хищниците, а не при хората.

Това обясняваше необикновената му физическа сила, но другата находка беше доста по-важна. Бяха открити значителни увреждания на мозъка му, които съответстваха на вдълбнатината в лявата част на черепа му. Тези увреждания бяха върху кората на мозъка в областта на

очната кухина и челото. Дори и най-леките наранявания на това място могат да предизвикат поведенчески проблеми и епилепсия, свързана с фронталния лоб. Най-вероятно те са били причинени от форцепса по време на раждането, което бе причинило и смъртта на майка му. Монк бе роден с увреждания, беше изрод, но не и чудовище.

Ние го бяхме превърнали в такова.

Новината за смъртта му засили усещането ми, че съм попаднал в малък ад. Всеки път, когато затворех очи, се връщах отново в пещерата със Софи и Монк. Или чувах как металният прът се врязва в темето на Роупър. Сякаш мислите ми се движеха по допирателна, опитваха се да си пробият път през мозъка ми. Имах чувството, че трябва да си спомня нещо много важно.

Но не знаех какво е то.

Когато най-после потънах в неспокоен сън, се стреснах и се събудих от гласа на Тери, който кънтеше в главата ми така, сякаш той се намираше в стаята с мен.

Пропусна шанса си преди десет години.

Беше казал тези думи, когато бяхме в пещта, и те бяха останали погребани дълбоко, докато сега подсъзнанието ми не ги извади наяве. Премислих всичко много пъти, съпоставих всички факти, които ми бяха известни, и накрая се обадих на Нейсмит.

— Трябва да отидем в тресавището.

Първата слана за сезона бе попарила жилавата трева, покрила могилата, при която Софи ни заведе преди десет години. Криминалистите вече бяха започнали да копаят дупка в нея. Нейсмит и Лукас стояха до мен и мълчаливо наблюдаваха как тялото на мъртвия язовец отново се появи на бял свят. Заровено в торфа, то не бе разложено, отколкото преди десет години. Но когато по-голямата част от пръстта беше отстранена, се видя съвсем ясно, че останките са премазани: краищата на счупените ребра се подаваха през покритата с пръст козина.

— Откъде според вас е взел Конърс този язовец? — попита Нейсмит, когато един от криминалистите внимателно извади животното от дупката.

— Намерил го е убит край пътя — отговорих аз, оглеждайки смазания труп.

Значи все пак Уейнрайт не беше говорил несвързано. Откриването на язовеца обясняващо както реакцията на кучето, така и факта, че на това място почвата беше по-рохкава. Находката ни бе накарала да преустановим копаенето.

Точно както Тери се беше надявал.

Никой от нас не си бе задал въпроса защо животно, което предпочита сухи песъчливи места, би си изкопало дупка в подгизналия от вода торф. Неуспешният опит за бягство на Монк беше отвлякъл вниманието ни, но имаше и други следи, на които не бяхме обърнали внимание. В плиткия гроб на Тина Уилямс също бяха открити животински кости. Бяха от заек, а не от язовец, и съвсем оглозгани от хищниците, но самото съвпадение би трябвало да изостри вниманието ни. Твърде показателна беше и миризмата от разлагащите се меки тъкани: макар и слаба, тя все пак бе по-силна, отколкото можеше да се очаква при торфена почва.

Въпреки всичко най-показателна бе счупената кост, която Уейнрайт беше открил. Тя бе раздробена, също като костите на Тина Уилямс. Нито едно животно, умряло в леговището си, не би имало подобни наранявания. Такива се могат да бъдат причинени само умишлено или вследствие на инцидент. Като падане от високо например.

Или удар от кола.

Нямаше как да разберем кога точно Уейнрайт се бе досетил. Възможно е да го е знал от години и да си е мълчал, за да не навреди на репутацията си. Но от друга страна, страдащите от деменция живеят повече в миналото, отколкото в настоящето. Може би този факт е стоял дълбоко скрит в подсъзнанието му, докато един погрешен синапс в мозъка не го бе извадил на повърхността.

Но аз самият трябваше да се досетя за това и някъде в подсъзнанието си се бях досетил. Дори тогава, когато издирването достигна неочекваната си брутална развръзка, усетих познатия гъдел, който ми подсказваше, че пропускам нещо важно.

Тогава обаче не му обърнах внимание. Бях толкова сигурен в себе си, толкова уверен в способностите си, че и през ум не ми мина да подложа на съмнение заключенията си. Бях видял само очевидното, нехайно изхвърлих случая „Монк“ от ума си и продължих живота си. Цели десет години не се бях сетил за него.

До този момент.

Открихме труповете на Зоуи и Линдзи Бенет погребани малко по-дълбоко от тялото на язовеца. Дали от някаква сантименталност, или просто защото така му е било по-удобно, Тери бе погребал сестрите в един и същи гроб. Поради натиска, който пръстта бе упражнявала върху телата в продължение на десет години, крайниците бяха изкривени и двете сестри като че ли се бяха прегърнали. Торфът отново бе проявил своите магически свойства. Двата трупа бяха почти напълно запазени, кожата и мускулите не бяха засегнати от разложение, косата все още бе плътно прилепната по черепите.

За разлика от трупа на Тина Уилямс тук не се забелязваха никакви травми.

— Чудно защо не е им е причинил никакви наранявания? — попита Лукас, гледайки покритите с торф, но иначе съвсем запазени трупове. — Дали не е от уважение към тях?

Много се съмнявах. Тери бе тъпкал трупа на Тина Уилям не от презрение към нея, а към самия себе си.

Просто му беше отнело много време, преди да разбере в какво се е превърнал.

Полицията откри дневника на Зоуи Бенет в колата му. Според това, което Нейсмит ми каза, в него не е имало нещо кой знае колко уличаващо, освен името му. От дневника ставаше ясно, че седемнайсетгодишното момиче не е било толкова „отворено“, на колкото се е правило, и е било е силно впечатлено от това, че има за любовник полицай. Тери сигурно би бил поласкан от някои неща, които бе написала за него.

Може би затова не го беше унищожил.

— Това, което прави Симс, не е правилно — сподели с мен Лукас, когато оставихме криминалистите да довършат работата си и се отправихме към колите. — Радвам се, че скоро ще се пенсионирам. Трябва да признае заслугите ти, а не да се отнася към теб така, сякаш си направил нещо нередно.

— Няма значение — отвърнах аз.

Лукас ме погледна косо, но не каза нищо. Тъй като нямаше нито един жив свидетел, който да потвърди версията ми за случилото се, Симс правеше всичко възможно да дискредитира ролята ми в събитията. Не само, че кариерата му се дължеше на несправедливото

обвинение, с което бе вкаран Монк в затвора, но сега се оказа, че истинският убиец е бил детективът, който той бе назначил за свой заместник и му бе доверили да води издирването. Журналистите бяха жадни за кръв и може би за първи път през живота си Симс не изпитваше никакво желание да застане пред телевизионните камери. Не ме бе обвинил в прав текст, но ясно бе показал, че присъствието ми е нежелателно. Бях напълно изключен от разследването и появата ми тази сутрин на тресавището се дължеше само на доброто отношение на Нейсмит.

Но Симс вече никак не ме интересуваше. Тъкмо се бях приbral в хотела, когато телефонът иззвъня. Веднага разпознах гласа на жената, която се обаждаше.

— Тук е Мари Елиът, сестрата на Софи.

Звучеше уморено. Усетих, че ме обхваща напрежение и стиснах слушалката по-здраво.

— Дойде в съзнание и пита за вас.

Въпреки че знаех какво да очаквам, видът на Софи ме шокира. Гъстата ѝ дълга коса беше обръсната и на нейно място се виждаше бяла превръзка. Беше бледа и слаба, ръцете ѝ, към които бяха прикачени системи, бяха съвсем измършавели.

— Сигурно изглеждам ужасно... — едва прошепна тя.

Поклатих глава.

— Най-важното е, че си добре.

— Дейвид... аз... — Тя хвана ръката ми. — Щях да умра, ако не беше ти.

— Но не умря.

Очите ѝ се напълниха със сълзи.

— Знам за Тери. Нейсмит ми каза. Съжалявам, че не споделих с теб. Искам да ти обясня за дневника...

— Не сега. Ще говорим по-късно.

— Поне открихме Зоуи и Линдзи... Все пак бях права... — каза тя, като се усмихна вяло.

Очите ѝ се затваряха. Изчаках докато дълбокото ѝ дишане показва, че е заспала, и внимателно измъкнах ръката си. Софи изглеждаше съвсем спокойна, стресът от събитията от изминалата седмица не бе изписан по лицето ѝ. Поседях известно време до леглото ѝ и я наблюдавах.

Размишлявах.

Все още не беше ясно дали ще бъде обвинена за това, че бе скрила дневника на Зоуи. Въпреки че не бе съобщила на полицията за съществуването му, дори Тери бе признал, че дневникът е попаднал у нея, след като Монк бе признал и бе осъден за двете убийства. Нищо от написаното в дневника не доказваше обратното, така че можеше да се спори дали по онова време той е бил веществено доказателство. Вероятно щеше да ѝ се наложи да отговаря на някои неудобни въпроси, но според Нейсмит надали щеше да бъде изправена пред съда.

Все пак тя не бе извършила истинско престъпление.

Софии бързо си възвърна силите. Лекарите очакваха да се възстанови напълно, без да останат каквито и да е дълготрайни увреждания. Тя твърдеше, че след всичко преживяно е извадила огромен късмет.

Бях напълно съгласен с нея, но все пак изчаках няколко дни, преди да проведа разговора, който отлагах от толкова време. Стъпките ми отекваха по коридора, докато вървях към стаята на Софи. Стори ми се много дълго. При нея имаше една сестра, която бях виждал и преди. Смееха се, когато влязох при тях. Сестрата се усмихна на Софи, по бузите ѝ се появиха трапчинки и аз се зачудих за какво си бяха говорили.

— Ще ви оставя — каза тя и излезе.

Софии седна в леглото и се усмихна. Превръзката бе свалена от главата ѝ и вече ѝ бе покарала кестенява коса, която отчасти скриваше белега с форма на подкова. Вече започваше да прилича на себе си, на старата Софи, която познавах преди десет години. Като че ли от плещите ѝ се бе съмъкнало огромно бреме.

— Мари разговаря със застрахователите — започна тя. — Съгласили са се да платят за всички съдове и съоръжения, които изгубих, когато пещта се е срутила. Все още се пазарим за самата сграда, но ще получа достатъчно пари, за да започна отново. Това е чудесно, нали?

— Така е — съгласих се аз.

Бях отишъл до къщата ѝ само веднъж, за да си взема колата. Гледката на разрушената пещ и тухлите, разхвърляни от спасителния

екип навсякъде из градината, ми подейства потискащо. Тръгнах си с облекчение.

Усмивката на Софи изчезна.

— Какво има?

— Трябва да те попитам нещо.

— Така ли? — тя завъртя закачливо глава на една страна. —

Питай.

— През цялото време си знаела, че Тери ги е убил, нали?

Наблюдавах как по лицето ѝ бързо пробягнаха различни емоции.

— Какво? Не разбирам...

— Знаела си, че е убил Зоуи и Линдзи Бенет, а вероятно и Тина Уилямс. Само не мога да разбера дали си мълчала, защото си се опитвала да го прикриеш, или защото си се страхувала, че той ще ти направи нещо.

Тя се дръпна леко назад и впери поглед в мен.

— Това, което казваш, е ужасно!

— Не твърдя, че си имала доказателства. И все пак си знаела.

— Разбира се, че не! — По бузите ѝ избиха червени петна. — Наистина ли мислиш, че щях да си мълча, ако знаех, че Тери е убиец? Как можеш дори да си помислиш подобно нещо?

— Мога, защото си прекалено интелигентна и не може да не си се досетила.

Тези думи я поуспокоиха. Тя отмести поглед.

— Очевидно не съм толкова умна, колкото си мислиш. Иначе защо щях да си правя труда да пиша на Монк и да го питам къде са гробовете, ако знаех, че той не ги е убил?

— И аз си зададох този въпрос. Помислих си, че си извадила късмет, като си запазила копия от тези писма, но после реших, че късметът няма нищо общо. Искала си да имаш доказателство, че наистина си смятала Монк за виновен, ако стане нещо подобно. Само че не си очаквала той да се залови за думите ти.

— Не мога да повярвам! Виж, ако ми казваш всичко това заради дневника, вече обясних на полицията. И те знаят всичко.

— Тогава защо не обясниш и на мен?

Тя погледна към ръцете си, сключени в скуга, и след малко вдигна поглед.

— Добре, изългах те за нас с Тери. Беше повече от флирт. Събирахме се и се разделяхме в продължение на години, докато той още беше в Лондон. В един момент дори говореше, че ще се разведе с жена си.

Още едно парченце от пъзела дойде на мястото си.

— По време на издирването още ли имахте връзка?

— Не, бяхме се разделили преди това. Той беше... връзката ни винаги е била твърде бурна. Каражме се често. За това, че той излизаше с други жени. — Тя очевидно не забелязваше иронията в собствените си думи. — Събрахме се отново едва няколко месеца след издирването. Обеща ми да се промени. И аз като последната глупачка му повярвах.

— Тогава ли откри дневника на Зоуи Бенет?

— По това време жена му вече го беше изгонила. Извикаха го по работа и останах сама в мизерното апартаментче, в което живееше под наем. Доскуча ми и започнах да подреждам нещата му. Половината от вещите му все още бяха в кашони. Дневникът беше в един от тях, заровен под купчина книги. Господи, когато разбрах какво е... Не можеш да си представиш как се почувствах.

Не, наистина не можех.

— Защо не каза на никого? В ръцете си си държала доказателство, че Тери е имал връзка с убитото момиче. Защо си мълчала за подобно нещо?

— Защото смятах, че Монк е виновен! Всички мислеха така! — Погледът ѝ беше съвсем искрен. — Защо да създавам безсмислена шумотевица? Направих го не толкова заради самия него, а заради семейството му. И без това вече им бях причинила достатъчно неприятности. И преди бях намирала вещи на бившите му гаджета. Евтини бижута и грим, оставени в колата му. Реших, че дневникът не е нещо по-различно.

— Софи, ти си специалист по поведенчески анализ и твърдиш, че и през ум не ти е минало, че в това има нещо повече?

— Не! Исках да го нараня, затова взех дневника на Зоуи. Знаех, че е спал с нея, но не подозирах за нещо друго!

— Тогава защо се страхуваше от него?

Тя примигна.

— Аз... не се страхувах.

— Напротив, страхуваше се. Когато те закарах обратно вкъщи, след като излезе от болницата, ти беше направо ужасена. И въпреки това продължаваше да твърдиш, че не можеш да си спомниш кой те е нападнал.

— Не исках... не исках да му докарам още неприятности. Не можеш просто да престанеш да имаш чувства към някого, въпреки че съзнаваш, че не го заслужава.

Прокарах ръка по лицето си; кожата ми беше грапава.

— Ще ти кажа какво мисля аз. Според мен си взела дневника, без да се замислиш, искала си, както каза, да нараниш Тери. Била си ядосана и си ревнуvalа, а благодарение на дневника си го държала в ръцете си. Едва след това си осъзнала на каква опасност си се изложила. Но вече не е било възможно да отидеш в полицията, без самата ти да загазиш. Затова си го скрила и си мълчала, надявайки се, че Тери няма да те убие, защото ти държиш дневника.

— Това е смехотворно!

Макар да се опитваше да звучи сякаш негодува, тонът ѝ беше отбранителен.

— Мисля, че обвиняваш Тери за провала на кариерата си — продължих аз. — Сигурно ти е било трудно да помогаш на полицията да разкрива тайните на други хора, когато ти самата си пазела такава тайна. Затова си оставила професията си и си се опитала да започнеш наново. Но за това са ти били необходими пари, нали?

За момент Софи се уплаши. Опита се да го прикрие като избухна.

— Какво искаш да кажеш?

През последните няколко дни имах достатъчно време, за да премисля всичко. Тери беше казал „гадната кучка направо ме изнудваше“ и макар че в първия момент не обърнах особено внимание на думите му, после те ме накараха да се замисля. Не ми доставяше удоволствие това, което щях да кажа, но вече нямаше връщане назад.

— Къщата, в която живееш, не е никак евтина. А ти самата каза, че съдовете, които правиш, не се продават лесно. Въпреки това изглежда живееш доста добре.

На лицето на Софи се появи изражение, което не бях виждал преди.

— Справям се.

— И никога не си искала пари от Тери?

Тя сведе поглед към ръцете си, но преди това забелязах, че очите ѝ са пълни със сълзи. Вратата се отвори и в стаята влезе същата сестра, която беше тук допреди малко. Усмивката изчезна от лицето ѝ.

— Всичко наред ли е?

Софии кимна бързо и си избърса очите.

— Да, благодаря.

— Повикайте ме, ако имате нужда от нещо.

Сестрата ме изгледа студено и излезе.

Не казах нищо повече. Просто чаках. Чувах стъпки и оживени гласове по коридора, но в малката стая цареше абсолютна тишина. Шумът, който се чуваше отвън, сякаш идваше от някакъв друг свят.

— Нямаш представа как се чувствах — започна най-накрая Софи. — Питаш ме дали съм била уплашена. *Разбира се*, че бях уплашена! Но не знаех какво да направя. Взех дневника, без да се замисля. Бях направо бясна! Той спеше с тази... тази седемнайсетгодишна уличница и в същото време имаше връзка с мен! Но, кълна се, в началото смятах, че Монк я е убил! Едва по-късно... О, Господи!

Тя закри лице с ръце и се разплака. Поколебах се, после ѝ подадох хартиена кърпичка от кутията на нощното шкафче.

— Бях се отказала от всичко заради Тери — продължи тя с дрезгав глас. — От кариерата си, от апартамента си. Най-малкото, което това проклето копеле можеше да направи, беше да ми помогне да започна наново. Не исках много, само да ми помогне в началото. Мислех... Мислех си, че докато дневникът е у мен, ще бъда в безопасност.

O, Софи.

— Но не беше, нали?

— Бях, докато Монк не избяга. Тери не се беше обаждал повече от година. След това една нощ ми позвъни. Заплаши ме, че нямам представа какво ще ми се случи, ако не му дам дневника. Никога не го бях чувала да говори така. Не знаех какво да направя.

— И тогава реши да се обадиш на мен — отбелязах аз уморено.

Не за да ѝ помогна да открие гробовете, или поне не само за това. Искала е да има някой при нея, в случай че Тери се опита да ѝ направи нещо.

— Не знаех на кого друг да се обадя — продължи тя и избърса очите си с кърпичката. — На следващия ден точно се пригответях за срещата с теб, когато той започна да бълска по вратата. Отказах да го пусна вътре и той я разби. Изтичах горе и се опитах да се заключа в банята, но той успя да влезе и там. Бълсна ме с вратата.

Без да се усети, вдигна ръка и докосна избледняващата синина по лицето си. Спомних си, че тогава ми направи впечатление, че стълбите са мокри. Ако се бях замислил върху това, щях да се сетя, че не е възможно да е била изненадана в банята, както твърдеше.

— Защо тогава не каза нищо? — попитах аз.

— Как можех да го направя? От години укривах веществено доказателство! А и нямах никаква представа, че Тери е отстранен от работа. Когато ти ми каза, че е дошъл да те види... — Тя потръпна при тази мисъл.

Протегнах инстинктивно ръка към нея, но се спрях.

— Не съм направила нищо *лошо!* — заоправдава се тя. — Знам, че допуснах грешка, и затова исках да открия гробовете на Зоуи и Линдзи. Мислех си, че ако успея, то ще компенсира...

Какво ще компенсира? Това, че си прикривала убиеца им ли? Или че си оставила един невинен човек да лежи в затвора?

Софии сведе поглед към смачканата кърпичка.

— И сега какво ще правиш? — попита тя съвсем тихо. — Ще кажеш ли на Нейсмит?

— Не. Ти ще го направиш.

Тя стисна ръката ми.

— Трябва ли? Вече знае за дневника. Нищо няма да се проумени.

Не, но ще сложи край на десетгодишните лъжи.

Преместих ръката ѝ върху леглото и станах.

— Сбогом, Софи.

Излязох в коридора. Стъпките ми отекваха по пода и врявата в болницата ме погълна. Докато вървях, се почувствах странно изолиран, като че ли се намирах в някакъв балон, който ме отделяше от шума и суматохата. Дори студеният свеж въздух навън не заличи това усещане. Яркото есенно слънце ми се струваше някак потискащо, докато отивах към колата. Отключих я и сковано седнах вътре. Ребрата още ме наболяваха.

Затворих очи и облегнах глава назад. Чувствах се празен. Никак не ми се шофираше до Лондон, но бях се застоял тук твърде дълго. Миналото вече беше зад гърба ми.

Време беше да продължа напред.

Изправих се, бръкнах в джоба си, за да извадя телефона, и усетих болка в ребрата. Бях го изключил, когато влязох в болницата, и сега, когато го включих, той веднага изпищя. За момент се озовах отново в тъмната пещера. Разтърсих глава и прогоних образите.

Бях получил съобщение, или по-скоро няколко. Имах и три пропуснати повиквания, всичките от един и същ непознат номер. Намръзих се, но преди да успея да направя каквото и да е, телефонът иззвъня отново. Беше същият номер. Изправих се на седалката. *Нещо спешно.*

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.